

17. ULUSLARARASI EĞİTİM YÖNETİMİ KONGRESİ
17th INTERNATIONAL CONGRESS ON EDUCATIONAL ADMINISTRATION

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI
ABSTRACTS BOOK

**“Cumhuriyet’in
100. Yılında
Eğitim Yönetimi
Alanı ve Mesleği”**

**Educational Administration
in the 100th Year of the Turkish Republic**

7-9 Mart/March 2024
İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ

İstanbul, Türkiye
www.eyedder.org.tr

17. Uluslararası Eğitim Yönetimi Kongresi-UEYK2024 – 7-9 Mart/March 2024 - Bildiri Özetleri Kitabı
17th International Congress on Educational Administration - IEAC2024 - *Proceedings Abstracts*

Kurullar

Prof. Dr. Hasan Şimşek

Bahçeşehir Üni

17. UEYK Başkanı

Prof. Dr. İbrahim Hakan Karataş

İstanbul Medeniyet Üni

17. UEYK Düzenleme Kurulu Başkanı

Düzenleme Kurulu

Doç. Dr. Murat Polat, Muş Alpaslan Üni

Doç. Dr. Mevlüt Kara, Gaziantep Üni

Doç. Dr. Emre Er, Yıldız Teknik Üni

Doç. Dr. Deniz Örucü, University Of Nottingham

Doç. Dr. Emre Sönmez, Gazi Üni

Dr. Öğr. Üyesi H. Hakan Çetinkaya, Başkent Üni

Dr. Öğr. Üyesi Murat Bülbül, İstanbul Medeniyet Üni

Arş. Gör. Dr. Feride Öksüz Gül, İstanbul Medeniyet Üni

Arş. Gör. İrem Demir Arıcı, Yıldız Teknik Üni

Murat Kuşçu, Milli Eğitim Bakanlığı

Neriman Tekeli Hayiroğlu, Özel Yetev Okulları

Hilal Karaođlan, Marmara Üni

17. UEYK Bilim Kurulu

- Prof. Dr. Abdurrahman İlğan, İzmir Demokrasi Üni
Prof. Dr. Abdurrahman Tanrıoğen, Pamukkale Üni
Prof. Dr. Adnan Boyacı, Anadolu Üni
Prof. Dr. Ahmet Aypay, Nazarbayev Üni
Prof. Dr. Ahmet Duman, Muğla Sıtkı Koçman Üni
Prof. Dr. Ahmet Üstün, Amasya Üni
Prof. Dr. Ali Sabancı, Akdeniz Üni
Prof. Dr. Ali Taş, Fatih Sultan Mehmet Üni
Prof. Dr. Ali Ünal, Necmettin Erbakan Üni
Prof. Dr. Ali Rıza Erdem, Pamukkale Üni
Prof. Dr. Ali Rıza Terzi
Prof. Dr. Asiye Toker Gökçe, Kocaeli Üni
Prof. Dr. Atıla Yıldırım, Necmettin Erbakan Üni
Prof. Dr. Aycan Çiçek Sağlam, Muğla Sıtkı Koçman Üni
Prof. Dr. Aydın Balyer, Yıldız Teknik Üni
Prof. Dr. Ayşen Bakıoğlu, Marmara Üni
Prof. Dr. Aytaç Gögüs, İstanbul Okan Üni
Prof. Dr. Bahri Aydın, Bolu Abant İzzet Baysal Üni
Prof. Dr. Binali Tunç, Mersin Üni
Prof. Dr. Burhanettin Dönmez, Başkent Üni
Prof. Dr. Çağlar Çağlar, Adıyaman Üni
Prof. Dr. Celal Tayyar Uğurlu, Hatay Mustafa Kemal Üni
Prof. Dr. Cem Tuna, Recep Tayyip Erdoğan Üni
Prof. Dr. Cemal Ergin Ekinci, Muğla Sıtkı Koçman Üni
Prof. Dr. Cemalrettin İpek, Ahi Evran Üni
Prof. Dr. Cemil Yücel, Eskişehir Osmangazi Üni
Prof. Dr. Cevat Elma, Ondokuz Mayıs Üni
Prof. Dr. Cihad Demirli, İstanbul Ticaret Üni
Prof. Dr. Coşkun Bayrak, Anadolu Üni
Prof. Dr. Ebru Oğuz, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üni
Prof. Dr. Emin Karip, Mudanya Üni
Prof. Dr. Emine Babaoğlu Çelik, Bozok Üni
Prof. Dr. Engin Arslanargun, Düzce Üni
Prof. Dr. Engin Karadağ, Akdeniz Üni
Prof. Dr. Ercan Yılmaz, Necmettin Erbakan Üni
Prof. Dr. Erdal Toprakçı, Ege Üni
Prof. Dr. Ergün Recepoğlu, Kastamonu Üni
Prof. Dr. Esmehan Ağaoglu, Anadolu Üni
Prof. Dr. Fatih Bektaş, Kilis 7 Aralık Üni
Prof. Dr. Fatoş Silman, Uluslararası Kıbrıs Üni
Prof. Dr. Ferudun Sezgin, Gazi Üni
Prof. Dr. Fevziye Ayşe Balcı, Mersin Üni
Prof. Dr. Feyyat Gökçe, Bursa Uludağ Üni
Prof. Dr. Feyzi Ulug, Gazi Üni
Prof. Dr. Figen Ereş, Gazi Üni
Prof. Dr. Güven Özdem, Giresun Üni
Prof. Dr. Habib Özkan, Gaziantep Üni
Prof. Dr. Hacı İsmail Arslantaş, Mersin Üni
Prof. Dr. Halil Işık, Van Yüzüncü Yıl Üni
Prof. Dr. Hasan Şimşek, Bahçeşehir Üni
Prof. Dr. Hasan Arslan, Çanakkale Onsekiz Mart Üni
Prof. Dr. Hasan Basri Memduhoğlu, Siirt Üni
Prof. Dr. Hasan Hüseyin Aksoy, Ankara Üni
Prof. Dr. Hüseyin Şimşek, Ahi Evran Üni
Prof. Dr. Hüseyin Yolcu, Kastamonu Üni
Prof. Dr. İbrahim Kocabaş, Fatih Sultan Mehmet Üni
Prof. Dr. İbrahim Gül, Ondokuz Mayıs Üni
Prof. Dr. İbrahim Hakan Karataş, İstanbul Medeniyet Üni
Prof. Dr. İdris Şahin, Dokuz Eylül Üni
Prof. Dr. İlhan Günbayı, Akdeniz Üni
Prof. Dr. İlknur Ç. Maya, Çanakkale Onsekiz Mart Üni
Prof. Dr. İmam Bakır Arabacı, Fırat Üni
Prof. Dr. İncayet Aydın, Ankara Üni
Prof. Dr. İrfan Erdoğan, Boğaziçi Üni
Prof. Dr. İsmail Aydoğan, Kırklareli Üni
Prof. Dr. Kamile Demir, Alanya Alaaddin Keykubat Üni
Prof. Dr. Kasım Karakütük, Ankara Üni
Prof. Dr. Kaya Yıldız, Bolu Abant İzzet Baysal Üni
Prof. Dr. Kazım Çelik, Pamukkale Üni
Prof. Dr. Kemal Kayıkçı, Akdeniz Üni
Prof. Dr. Kürşad Yılmaz, Kütahya Dumlupınar Üni
Prof. Dr. Mehmet Korkmaz, Gazi Üni
Prof. Dr. Mehmet Sincar, Gaziantep Üni
Prof. Dr. Mehmet Tomanbay, Ufuk Üni
Prof. Dr. Mehmet Üstüner, İnönü Üni
Prof. Dr. Mehmet Akif Helvacı, Uşak Üni
Prof. Dr. Mehmet Metin Arslan, Kırklareli Üni
Prof. Dr. Mesut Sağnak, Niğde Ömer Halis Demir Üni
Prof. Dr. Mualla Aksu, Akdeniz Üni
Prof. Dr. Muhamed Cevat Yıldırım, Van Yüzüncü Yıl Üni
Prof. Dr. Muhammed Turhan, Fırat Üni
Prof. Dr. Mukadder Boydak Ozan, Fırat Üni
Prof. Dr. Münevver Çetin, Marmara Üni
Prof. Dr. Murat Özdemir, Hacettepe Üni
Prof. Dr. Murat Taşdan, Kafkas Üni
Prof. Dr. Murat Gürkan Gülcen, Gazi Üni
Prof. Dr. Mustafa Bayrakçı, Sakarya Üni
Prof. Dr. Mustafa Çelikten, Erciyes Üni
Prof. Dr. Mustafa Yavuz, Necmettin Erbakan Üni
Prof. Dr. Naciye Aksoy, Gazi Üni
Prof. Dr. Necati Cemaloğlu, Gazi Üni
Prof. Dr. Necmi Gökçer, Fırat Üni
Prof. Dr. Nedim Özdemir, Ege Üni
Prof. Dr. Nejat İra, Çanakkale Onsekiz Mart Üni
Prof. Dr. Nezahat Güçlü, Bozok Üni
Prof. Dr. Niyazi Can, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üni
Prof. Dr. Niyazi Özer, İnönü Üni
Prof. Dr. Nuri Baloğlu, Ahi Evran Üni
Prof. Dr. Oğuz Kutlu, Çukurova Üni
Prof. Dr. Onur Gözbaşı, Nuh Naci Yazgan Üni
Prof. Dr. Osman Titrek, Sakarya Üni
Prof. Dr. Pınar Y. Sarpkaya, Aydın Adnan Menderes Üni
Prof. Dr. Ramazan Yirci, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üni
Prof. Dr. Refik Balay, Ahi Evran Üni
Prof. Dr. Ruhi Sarpkaya, Aydın Adnan Menderes Üni
Prof. Dr. Rüyam Küçüksüleymanoğlu, Bursa Uludağ Üni
Prof. Dr. Sabri Çelik, Gazi Üni
Prof. Dr. Sadegül Akbaba Altun, Başkent Üni
Prof. Dr. Sadık Kartal, Mehmet Akif Ersoy Üni
Prof. Dr. Sait Akbaşlı, Hacettepe Üni
Prof. Dr. Salih Paşa Memişoğlu, Bolu Abant İzzet Baysal Üni
Prof. Dr. Şefika Şule Erçetin, Hacettepe Üni
Prof. Dr. Selahattin Turan, Bursa Uludağ Üni
Prof. Dr. Selda P. Hüsvreşahi, Zonguldak Bülent Ecevit Üni
Prof. Dr. Semiha Şahin, Dokuz Eylül Üni
Prof. Dr. Şenay Sezgin Nartgün, Bolu Abant İzzet Baysal Üni
Prof. Dr. Servet Özdemir, Başkent Üni
Prof. Dr. Sevilay Şahin, Gaziantep Üni
Prof. Dr. Sıdika Gizir, Mersin Üni
Prof. Dr. Şöheyda Göktürk, Kocaeli Üni
Prof. Dr. Soner Polat, Kocaeli Üni
Prof. Dr. Şükrü Ada, Bursa Uludağ Üni
Prof. Dr. Süleyman Göksoy, Düzce Üni
Prof. Dr. Temel Çalık, Gazi Üni
Prof. Dr. Tufan Aytaç, Ahi Evran Üni
Prof. Dr. Tuncay Akçadağ, Fatih Sultan Mehmet Üni
Prof. Dr. Tuncer Bülbül, Trakya Üni
Prof. Dr. Turgut Karaköse, Kütahya Dumlupınar Üni
Prof. Dr. Türkan Argon, Bolu Abant İzzet Baysal Üni
Prof. Dr. Türkay Tok, İzmir Demokrasi Üni
Prof. Dr. Türker Kurt, Gazi Üni
Prof. Dr. Vicdan Altınok, Gazi Üni
Prof. Dr. Yahya Altınkurt, Muğla Sıtkı Koçman Üni
Prof. Dr. Yaşar Kondakçı, ODTÜ
Prof. Dr. Yasemin Kepenekci, Ankara Üni
Prof. Dr. Yelkin Diker Coşkun, Yeditepe Üni
Prof. Dr. Yusuf İnandı, Mersin Üni
Prof. Dr. Zuhul Topcu, Gazi Üni
Prof. Dr. Zülfü Demirtaş, Fırat Üni
Doç. Dr. Abbas Ertürk, Muğla Sıtkı Koçman Üni

17. Uluslararası Eğitim Yönetimi Kongresi-UEYK2024 – 7-9 Mart/March 2024 - Bildiri Özetleri Kitabı
17th International Congress on Educational Administration - IEAC2024 - Proceedings Abstracts

- Doç. Dr. Abdullah Selvitopu, Karamanoğlu Mehmetbey Üni
Doç. Dr. Adil Çoruk, Çanakkale Onsekiz Mart Üni
Doç. Dr. Ahmet Akbaba, Van Yüzcüncü Yıl Üni
Doç. Dr. Ahmet Ayık, Atatürk Üni
Doç. Dr. Ahmet Kaya, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üni
Doç. Dr. Ahmet Şahin, Alanya Alaaddin Keykubat Üni
Doç. Dr. Ahmet Faruk Levent, Marmara Üni
Doç. Dr. Akif Köse, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üni
Doç. Dr. Ali Aksu, Dokuz Eylül Üni
Doç. Dr. Ali Kış, İnönü Üni
Doç. Dr. Ali Özdemir, Marmara Üni
Doç. Dr. Ali Fuat Yaylacı, Kütahya Dumlupınar Üni
Doç. Dr. Alparslan Gözler, Erciyes Üni
Doç. Dr. Arslan Bayram, Artvin Çoruh Üni
Doç. Dr. Aydan Ordu, Pamukkale Üni
Doç. Dr. Ayhan Ural, Gazi Üni
Doç. Dr. Aynur Bozkurt Bostancı, Uşak Üni
Doç. Dr. Belgin Tanrıverdi, Kocaeli Üni
Doç. Dr. Bertan Akyol, Adnan Menderes Üni
Doç. Dr. Bilgen Kırıl, Aydın Adnan Menderes Üni
Doç. Dr. Bünyamin Çetinkaya, Giresun Üni
Doç. Dr. Çiğdem Apaydın, Akdeniz Üni
Doç. Dr. Deniz Örtücü, University Of Nottingham
Doç. Dr. Didem Koşar, Hacettepe Üni
Doç. Dr. Duygun Göktürk Ağın, ODTÜ
Doç. Dr. Eda Bozkurt, Atatürk Üni
Doç. Dr. Emine Önder, Burdur Mehmet Akif Ersoy Üni
Doç. Dr. Emre Er, Yıldız Teknik Üni
Doç. Dr. Ender Kazak, Düzce Üni
Doç. Dr. Enver Gülseven, Girne Amerikan Üni
Doç. Dr. Erkan Kırıl, Aydın Adnan Menderes Üni
Doç. Dr. Erkan Tabancalı, Yıldız Teknik Üni
Doç. Dr. Ertuğ Can, Kırklareli Üni
Doç. Dr. Eşef H. Toytok, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üni
Doç. Dr. Esen Altunay, Ege Üni
Doç. Dr. Esra Karabağ Köse, Kırklareli Üni
Doç. Dr. Evrim Erol, Kütahya Dumlupınar Üni
Doç. Dr. Fatih Bozbayındır, Gaziantep Üni
Doç. Dr. Fatih Şahin, Gazi Üni
Doç. Dr. Fatma Çobanoğlu, Pamukkale Üni
Doç. Dr. Fatma Köybaşı Şemin, Sivas Cumhuriyet Üni
Doç. Dr. Fatmanur Özen, Giresun Üni
Doç. Dr. Fethi Kayalar, Erzincan Binali Yıldırım Üni
Doç. Dr. Funda Nayır, Pamukkale Üni
Doç. Dr. Gökçe Gökçalp, ODTÜ
Doç. Dr. Gökhan Arastaman, Hacettepe Üni
Doç. Dr. Gökhan Kılıçoğlu, Eskişehir Osmangazi Üni
Doç. Dr. Gökhan Özasan, Necmettin Erbakan Üni
Doç. Dr. Gül Kurum Tiryakioğlu, Trakya Üni
Doç. Dr. Gülenaz Selçuk, Manisa Celal Bayar Üni
Doç. Dr. Halil Buyruk, Ankara Üni
Doç. Dr. Hamit Özen, Eskişehir Osmangazi Üni
Doç. Dr. Hasan Yücel Ertem, Zonguldak Bülent Ecevit Üni
Doç. Dr. Hilal Kahraman, Sivas Cumhuriyet Üni
Doç. Dr. Hülya Kasapoğlu Tankutay, Trabzon Üni
Doç. Dr. Hüseyin Akar, Kilis 7 Aralık Üni
Doç. Dr. Hüseyin Ergen, Mersin Üni
Doç. Dr. İbrahim Kır , Kilis 7 Aralık Üni
Doç. Dr. İhsan Topçu, Sivas Cumhuriyet Üni
Doç. Dr. İhsan Nuri Demirel, Ağrı İbrahim Çeçen Üni
Doç. Dr. İkrım Çınar, Kafkas Üni
Doç. Dr. İlknur Şentürk, Eskişehir Osmangazi Üni
Doç. Dr. İsa Yıldırım, Atatürk Üni
Doç. Dr. İsmail Karsantik, Recep Tayyip Erdoğan Üni
Doç. Dr. Mahmut Sağır, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üni
Doç. Dr. Mehmet Okutan, Trabzon Üni
Doç. Dr. Mehmet Ali Hamedoğlu, Sakarya Üni
Doç. Dr. Mehmet Fatih Karacabey, Harran Üni
Doç. Dr. Mehmet Semih Summak, Gaziantep Üni
Doç. Dr. Mehmet Şükrü Bellibaş, Adıyaman Üni
Doç. Dr. Melike Cömert, İnönü Üni
Doç. Dr. Meltem Akın Kösterelioğlu, Amasya Üni
Doç. Dr. Metin Özkan, Gaziantep Üni
Doç. Dr. Mithat Korumaz, Yıldız Teknik Üni
Doç. Dr. Muammer Ergün, Kastamonu Üni
Doç. Dr. Muhammed Zincirli, Fırat Üni
Doç. Dr. Muhammed Hanifi Ercoşkun, Atatürk Üni
Doç. Dr. Murat İnce, Zonguldak Bülent Ecevit Üni
Doç. Dr. Mustafa Erdem, Ahi Evran Üni
Doç. Dr. Mustafa Özgenel, İstanbul Sabahattin Zaim Üni
Doç. Dr. Mustafa Özmuş, Harran Üni
Doç. Dr. Nazım Çoğaltay, Siirt Üni
Doç. Dr. Necdet Konan, İnönü Üni
Doç. Dr. Necla Fırat, Dokuz Eylül Üni
Doç. Dr. Neslin İhtiyaroglu, Kırklareli Üni
Doç. Dr. Nihan Demirkasimoğlu, Hacettepe Üni
Doç. Dr. Ömer Çalşkan , Bozok Üni
Doç. Dr. Ömür Çoban, Karamanoğlu Mehmetbey Üni
Doç. Dr. Ömür Çoban , Karamanoğlu Mehmetbey Üni
Doç. Dr. Osman Ferda Beytekin, Ege Üni
Doç. Dr. Öznur T. Ateş, Burdur Mehmet Akif Ersoy Üni
Doç. Dr. Pelin Taşkın, Ankara Üni
Doç. Dr. Ramazan Gök, Akdeniz Üni
Doç. Dr. Rasim Tösten, Siirt Üni
Doç. Dr. Rezzan Uçar, Van Yüzcüncü Yıl Üni
Doç. Dr. Saadet Kuru Çetin, Muğla Sıtkı Koçman Üni
Doç. Dr. Şakir Çankır, Ankara Üni
Doç. Dr. Salahi Pehlivan, Girne Amerikan Üni
Doç. Dr. Sedat Gümüş, Hongkong Eğitim Üni
Doç. Dr. Semih Çayak, Marmara Üni
Doç. Dr. Semra Kıranlı Güngör, Eskişehir Osmangazi Üni
Doç. Dr. Semra Kıranlı Güngör, Eskişehir Osmangazi Üni
Doç. Dr. Şenol Sezer, Ordu Üni
Doç. Dr. Serap Emil, ODTÜ
Doç. Dr. Serkan Koşar, Gazi Üni
Doç. Dr. Servet Atık, İnönü Üni
Doç. Dr. Sevim Öztürk, İnönü Üni
Doç. Dr. Seyithan Demirdağ, Zonguldak Bülent Ecevit Üni
Doç. Dr. Süheyla Bozkurt, Çankırı Karatekin Üni
Doç. Dr. Sülen Şahin Kıralp, Lefke Avrupa Üni
Doç. Dr. Süleyman Karataş, Akdeniz Üni
Doç. Dr. Süleyman D. Göker, Çanakkale Onsekiz Mart Üni
Doç. Dr. Taner Atmaca, Düzce Üni
Doç. Dr. Tank Soydan, Ankara Üni
Doç. Dr. Tefvik Uzun, Giresun Üni
Doç. Dr. Tuğba Konaklı, Kocaeli Üni
Doç. Dr. Tuncay Yavuz Özdemir, Fırat Üni
Doç. Dr. Turan Akman Erkilic, Anadolu Üni
Doç. Dr. Veysel Okçu, Siirt Üni
Doç. Dr. Yalçın Özdemir, Niğde Ömer Halis Demir Üni
Doç. Dr. Yılmaz Tonbul, Ege Üni
Doç. Dr. Yüksel Gündüz, Ondokuz Mayıs Üni
Doç. Dr. Yusuf Alpaydın, Marmara Üni
Doç. Dr. Zehra Keser Özmantar, Gaziantep Üni
Doç. Dr. Zeki Öğdem, Ankara Müzik ve Görsel Sanatlar Üni
Doç. Dr. Zeynep Meral Tannögen, Pamukkale Üni
Dr. Öğr. Üyesi Abdulvehap Boz, Siirt Üni
Dr. Öğr. Üyesi Adem Çilek, Çankırı Karatekin Üni
Dr. Öğr. Üyesi Aygül Oktay, Bolu Abant İzzet Baysal Üni
Dr. Öğr. Üyesi Aykar Tekin Bozkurt, Gaziantep Üni
Dr. Öğr. Üyesi Ayşe Kazancı Tinmaz, Ondokuz Mayıs Üni
Dr. Öğr. Üyesi Behiye Dağdeviren Ertaş, Bozok Üni
Dr. Öğr. Üyesi Berna Yüner, Bozok Üni
Dr. Öğr. Üyesi Berru Ulusoy, Giresun Üni
Dr. Öğr. Üyesi Birgül Ulutaş, Anadolu Üni
Dr. Öğr. Üyesi Birol Yiğit, Trakya Üni
Dr. Öğr. Üyesi Canan Albez, Atatürk Üni
Dr. Öğr. Üyesi Çetin Terzi, Anadolu Üni
Dr. Öğr. Üyesi Deniz Gülmez, Necmettin Erbakan Üni
Dr. Öğr. Üyesi Ebru Külekçi Akyavuz, Kilis 7 Aralık Üni
Dr. Öğr. Üyesi Elif Aydoğdu, Eskişehir Osmangazi Üni
Dr. Öğr. Üyesi Emre Sönmez, Gazi Üni
Dr. Öğr. Üyesi Erdal Üstün, Kırklareli Üni
Dr. Öğr. Üyesi Eren Kesim, Anadolu Üni
Dr. Öğr. Üyesi Esra Kaya, Anadolu Üni
Dr. Öğr. Üyesi Fatma Tezcan, Muğla Sıtkı Koçman Üni

17. Uluslararası Eğitim Yönetimi Kongresi-UEYK2024 – 7-9 Mart/March 2024 - Bildiri Özetleri Kitabı
17th International Congress on Educational Administration - IEAC2024 - Proceedings Abstracts

Dr. Öğr. Üyesi Fatma Uslu Gülşen, Mersin Üni
Dr. Öğr. Üyesi Feride Öksüz Gül, İstanbul Medeniyet Üni
Dr. Öğr. Üyesi Gökhan Tuzcu, Pamukkale Üni
Dr. Öğr. Üyesi Gökhan Demirhan, Uşak Üni
Dr. Öğr. Üyesi Gözde Sezen Gültekin, Sakarya Üni
Dr. Öğr. Üyesi Halime Ö. Çalkoğlu, Çan. Onsekiz Mart Üni
Dr. Öğr. Üyesi Halit Ertuğrul, Ahi Evran Üni
Dr. Öğr. Üyesi Harun Kahveci, Trabzon Üni
Dr. Öğr. Üyesi Hatice Turan Bora, Başkent Üni
Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin Aslan, Ondokuz Mayıs Üni
Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin Hakan Çetinkaya, Başkent Üni
Dr. Öğr. Üyesi İsmail Çimen, Bursa Uludağ Üni
Dr. Öğr. Üyesi Kenan Özdi, Trakya Üni
Dr. Öğr. Üyesi Kıvanç Bozkuş, Artvin Çoruh Üni
Dr. Öğr. Üyesi Mahire Aslan, İnönü Üni
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Turhan Van Yüzüncü Yıl Üni
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Ulutaş, Aydın Adnan Menderes Üni
Dr. Öğr. Üyesi Merve Zayım Kurtay, ODTÜ
Dr. Öğr. Üyesi Muhammet Baki Minaz, Siirt Üni
Dr. Öğr. Üyesi Murat Bülbül, İstanbul Medeniyet Üni
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Sartaş, Bursa Uludağ Üni
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa A. Başar, Çan. Onsekiz Mart Üni
Dr. Öğr. Üyesi Mücella Savaş Yalçın, Atatürk Üni
Dr. Öğr. Üyesi Müyesser Ceylan, Anadolu Üni
Dr. Öğr. Üyesi Namık Öztürk, Dokuz Eylül Üni
Dr. Öğr. Üyesi Nihan S. Turhan, Fatih Sultan Mehmet Üni
Dr. Öğr. Üyesi Nur Silay, Fatih Sultan Mehmet Üni
Dr. Öğr. Üyesi Nuray Kısa, Niğde Ömer Halis Demir Üni
Dr. Öğr. Üyesi Nuri Akgün, Bolu Abant İzzet Baysal Üni
Dr. Öğr. Üyesi Oksana Monolova Yalçın, Erciyes Üni
Dr. Öğr. Üyesi Özge Ö. Bayır, Eskişehir Osmangazi Üni
Dr. Öğr. Üyesi Özgür Önen, Burd. Mehmet Akif Ersoy Üni
Dr. Öğr. Üyesi Sabiha Dulay, Bahçeşehir Üni
Dr. Öğr. Üyesi Safiye Çiğdem Gören, Amasya Üni
Dr. Öğr. Üyesi Şebnem Yazıcı, Fatih Sultan Mehmet Üni
Dr. Öğr. Üyesi Selçuk Şahingöz, Kastamonu Üni
Dr. Öğr. Üyesi Selçuk Turan, Zonguldak Bülent Ecevit Üni
Dr. Öğr. Üyesi Şerafettin Gedik, Amasya Üni

Dr. Öğr. Üyesi Seval Koçak, Uşak Üni
Dr. Öğr. Üyesi Sevdâ Kautaş, Yıldız Teknik Üni
Dr. Öğr. Üyesi Sevgi Yıldız, Ordu Üni
Dr. Öğr. Üyesi Suzan Canlı, Niğde Ömer Halis Demir Üni
Dr. Öğr. Üyesi Şefika M Çağatay, Çan. Onsekiz Mart Üni
Dr. Öğr. Üyesi Tahir Yılmaz, Aydın Adnan Menderes Üni
Dr. Öğr. Üyesi Tuba Akbolat, Mimar S Güzel Sanatlar Üni
Dr. Öğr. Üyesi Tuba Aydın Güngör, Artvin Çoruh Üni
Dr. Öğr. Üyesi Türkan Aksu, Akdeniz Üni
Dr. Öğr. Üyesi Yakup Öz, Karamanoğlu Mehmetbey Üni
Dr. Öğr. Üyesi Yaşar Yavuz, Dokuz Eylül Üni
Dr. Öğr. Üyesi Yaser Arslan, Kocaeli Üni
Dr. Öğr. Üyesi Yücel Şimşek, Anadolu Üni
Dr. Öğr. Üyesi Yunus Emre Avcı, Siirt Üni
Dr. Öğr. Üyesi Yunus Remzi Zoraloğlu, Dokuz Eylül Üni
Dr. Öğr. Üyesi Yusuf Badavan, Hacettepe Üni
Dr. Ayşe Dönmez, Eskişehir Osmangazi Üni
Dr. Burcu Bilir Koca, Çanakkale Onsekiz Mart Üni
Dr. Burcu Türkkaş Anasız, Muğla Sıtkı Koçman Üni
Dr. Çağlar Kaya, Muğla Sıtkı Koçman Üni
Dr. Emine Yavuz, Erciyes Üni
Dr. Esra Yazıcı, Erzincan Binali Yıldırım Üni
Dr. Gökçen Seyra Çakır, Marmara Üni
Dr. Gülnur Ak Küçükçayır, MEB
Dr. İnci Öztürk Erkoçak, Ankara Üni
Dr. Köksal Banoğlu, MEB
Dr. Kübra Yenal, Manisa Celal Bayar Üni
Dr. Mehtap Nailoğlu, MEB
Dr. Müslim Alanoğlu, Fırat Üni
Dr. Nidan Oyman Bozkurt, Uşak Üni
Dr. Okan Diş, MEB
Dr. Okyanus Işık Seda Yılmaz, Kastamonu Üni
Dr. Ramazan Ertürk, MEB
Dr. Sevgi Kaya Kaşıkçı, Boston College
Dr. Şeyma Nur Didin Ala, Marmara Üni
Dr. Yılmaz İlker Yorulmaz, Muğla Sıtkı Koçman Üni
Dr. Zeynep Bumin Süzen, Gazi Üni

17. Uluslararası Eğitim Yönetimi Kongresi (UEYK) Çağrısı

Bu yıl 17'ncisini düzenleyeceğimiz Eğitim Yöneticileri ve Eğitim Deneticileri Derneğinin (EYEDDER) geleneksel bilimsel toplantısı olan Uluslararası Eğitim Yönetimi Kongresi'nin (UEYK2024) heyecanını sizinle paylaşıyoruz.

UEYK2024, Eğitim Yönetimi alanında üretilen bilgi ve pratiklerin paylaşıldığı ve tartışıldığı; özgün ve bilimsel bir platform sunması bakımından değerlidir. Özellikle son yıllarda UEYK2024'e uluslararası katılımcıların da artan ilgisi alanımız açısından önemli bir gelişmedir. Eğitim Yönetimi alanının kültürel bileşenlerle olduğu kadar evrensel normlarla da yakından ilişkili olduğu düşünüldüğünde daha fazla uluslararası iş birliği ve etkileşimin besleyici olacağı açıktır.

Bu yılki kongremizin ana teması "Cumhuriyet'in 100. yılında eğitim yönetimi alanı ve mesleği" olarak belirlenmiştir. Türkiye Cumhuriyeti'nin 100 yılı geride bırakmış olması kuşkusuz eğitim yönetimi açısından önemli bazı sonuçlar doğurmuş ve eğitim yönetimi alanına daha önemli bazı sorumluluklar yüklemiştir. Öte yandan Dünya genelinde eğitim alanında yaşanan krizlerin odağında bir meslek olarak "eğitim yöneticiliği" üzerinde daha fazla araştırma yapılmasını gerekli kılmaktadır.

EYEDDER tarafından düzenlenen UEYK2024 7-9 Mart 2024 tarihlerinde İstanbul Medeniyet Üniversitesi ev sahipliğinde İstanbul'da gerçekleştirilecektir.

Siz değerli akademisyen, araştırmacı, okul yöneticisi, öğretmen ve lisansüstü öğrencilerimizi UEYK2024'te ağırlamaktan onur duyarız.

UEYK2024'nın, ulusal ve uluslararası katılımcılarımızın katkılarıyla eğitim yönetiminin güncel sorun alanları ve veriye dayalı çözüm önerilerinin tartışıldığı yararlı bir toplantı olmasını dileriz.

Önemli Tarihler

Bildiri Özetleri İçin Son Gönderim Tarihi: 31 Ocak 2024

UEYK2024 Ücretinin Ödenmesi İçin Son Tarih: 20 Şubat 2024

UEYK2024 Programının İlanı: 28 Şubat 2024

UEYK2024 Tarihi: 7-9 Mart 2024

Tam Metinleri İçin Son Gönderim Tarihi: 15 Mart 2024

Tam Metin Kitabının Yayın Tarihi: 30 Mart 2024

UEYK 2024 Web Sayfası

<http://eyedder.org.tr/kongreler/17-uluslararasi-egitim-yonetimi-kongresi-2024/>

İletişim

bilgi@eyedder.org.tr

Call for 17th International Congress on Education Administration (ICEA2024)

We thrilled to announce you the International Congress on Education Administration (ICEA2024), the traditional scientific meeting of the Association of Educational Administrators and Educational Supervisors (EYEDDER), which we will organize for the 17th time this year. ICEA2024 is valuable in terms of providing a unique and scientific platform where knowledge and practices produced in the field of Educational Administration are shared and discussed. Especially in recent years, the increasing interest of international participants in ICEA2024 is an important development for our field.

Considering that the field of Educational Administration is closely related to universal norms as well as cultural components, it is clear that more international cooperation and interaction will be nourishing.

The main theme of ICEA2024 is "The field and profession of educational administration in the 100th year of the Republic". The fact that the Republic of Turkey has left 100 years behind has undoubtedly had some important consequences for educational administration and has imposed some more important responsibilities on the field of educational administration. On the other hand, the crises in the field of education around the world make it necessary to conduct more research on "educational administration" as a profession.

ICEA2024, organized by EYEDDER, will be held on 7-9 March 2024 in Istanbul, hosted by Istanbul Medeniyet University in cooperation with Istanbul Medeniyet University and PEGEM Publishing.

We would be honored to welcome you, our esteemed academicians, researchers, school administrators, teachers, and graduate students at ICEA2024.

We hope that ICEA2024 will be a useful meeting where current problem areas of educational administration and data-based solutions will be discussed with the contributions of our national and international participants.

Important Dates

Deadline for Abstract Submission: January 31, 2024

Deadline for ICEA2024 Fee Payment: February 20, 2024

Announcement of the ICEA2024 Program: February 28, 2024

ICEA2024 Days: March 7-9, 2024

Deadline for ICEA2024 Full Papers Submission: March 15, 2024

ICEA2024 Full Papers Book Publication Date: March 30, 2024

ICEA2024 Web Page

<http://eyedder.org.tr/kongreler/17-uluslararasi-egitim-yonetimi-kongresi-2024/>

Contact Email

bilgi@eyedder.org.tr

Öğretmen liderliği ile örgütsel bağlılık ilişkisinde öğretmen iş birliğinin aracı rolü

Büşra Eyüpoğlu¹ , Ömür Çoban²

Öz

Bu çalışmanın amacı öğretmen liderliği ve örgütsel bağlılık öğretmen iş birliği ilişkisini incelemektir. Bu amaç doğrultusunda 2022-2023 eğitim öğretim yılında Ankara il merkezinde ilkokullarda görev yapan 323 öğretmene ulaşılmıştır. Araştırma ilişkisel tarama modelinde yürütülmüştür. Araştırma kapsamında, öğretmen liderliği, örgütsel bağlılık ve öğretmen iş birliği ölçekleri kullanılmıştır. Araştırma bulguları incelendiğinde, öğretmenlerin cinsiyet, kıdem, okuldaki hizmet süresi değişkenlerine göre öğretmenlerin örgütsel bağlılıkları istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılık görülmemiştir. Örgütsel bağlılık, öğretmen liderliği ve öğretmen iş birliği arasında pozitif yönde orta düzeyde ilişkiler tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen liderliği, öğretmen iş birliği, öğretmen bağlılığı.

The mediating role of teacher collaboration in the relationship between teacher leadership and organizational commitment

Abstract

The purpose of this study is to examine the relationship between teacher leadership and organizational commitment and teacher collaboration. For this purpose, 323 teachers working in primary schools in Ankara city center were reached in the 2022-2023 academic year. The research was conducted in the relational scanning model. Within the scope of the research, teacher leadership, organizational commitment and teacher collaboration scales were used. Findings indicate that, no statistically significant difference was observed in teachers' organizational commitments according to the variables of teachers' gender, seniority, and length of service in the school. There are positive relationships between organizational commitment, teacher leadership and teacher collaboration.

Keywords: Teacher leadership, teacher collaboration, teacher commitment.

Kaynakça/Reference

Adem, M. (1997). Ulusal eğitim politikamız nasıl olmalıdır?. *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 52 (01). https://doi.org/10.1501/SBFder_0000002002

Balay, R. (2000). *Yönetici ve Öğretmenlerde Örgütsel Bağlılık*. Nobel Yayın Dağıtım.

* Bu çalışma ikinci yazarın danışmanlığında ilk yazarın tezinden üretilmiştir. /*This study was produced from the thesis of the first author under the supervision of the second author.

1Büşra Eyüpoğlu/Yüksek Lisans Öğrencisi/Okul Öncesi Öğretmeni, Milli Eğitim Bakanlığı, busra.bay@hotmail.com, 0000-0001-5187-7951

2 Doçent Dr., Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, cobanomur@gmail.com, 0000-0002-4702-4152

17. Uluslararası Eğitim Yönetimi Kongresi-UEYK2024 – 7-9 Mart/March 2024 - Bildiri Özetleri Kitabı
17th International Congress on Educational Administration - IEAC2024 - Proceedings Abstracts

- Bauman, C. (2015). A refreshing perspective on teacher leadership: How teacher leaders effectively combine the use of autonomy and collaboration to enhance school improvement. *Leading and Managing*, 21(2), 46–59.
- Beycioğlu, K. & Aslan, B. (2012). Öğretmen ve yöneticilerin öğretmen liderliğine ilişkin görüşleri: Bir karma yöntem çalışması. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 2 (2) , 191-223.
- Beycioğlu, K. ve Aslan, B. (2010). Öğretmen liderliği ölçeği: Geçerlik ve güvenirlik çalışması, *İlköğretim Online*, 9(2), 764-775.
- Bursalıoğlu, Z. (2002), *Okul yönetiminde yeni yapı ve davranış*. Pegem Akademi.
- Çoban, Ö., Özdemir, N. ve Bellibaş, M. Ş. (2023). Müdürlere güven, liderlerin öğretime odaklanması, öğretmen işbirliği ve öğretmen öz yeterliliği: çok düzeyli bir arabuluculuk modelinin test edilmesi. *Eğitim Yönetimi Yönetimi ve Liderlik*, 51 (1), 95-115. <https://doi.org/10.1177/1741143220968170>
- Cohen, A. (1993). Age and Tenure in Relation to Organizational Commitment: A Meta-Analysis. *Basic and Applied Social Psychology*, 14 (2), 143–159. https://doi.org/10.1207/s15324834basp1402_2
- Çiftçi-Kahrıman, G. (2022). *İlkokul öğretmenlerinin örgütsel bağlılık düzeyleri ile örgütsel sessizlik düzeyleri arasındaki ilişki*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Denizli.
- Çolak, I., Altinkurt, Y., & Yılmaz, K. (2014). The Relationship between Teachers' Teacher Leadership Roles and Organizational Commitment Levels. *Educational Process: International Journal*, 3 (1-2), 35-51. <https://doi.org/10.12973/edupij.2014.312.3>
- Doğan, S. ve Sezgin, A. (2017). Liselerde Çalışan Öğretmenlerde Örgütsel Bağlılık ile Örgütsel Sessizlik Arasındaki İlişkinin Saptanması, *Yakın Doğu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, Yıl (3), 3 (1), Bahar 2017: 161-206.
- Dönmez, B.& Yıldırım, C. (2008). Okul-aile işbirliğine ilişkin bir araştırma (İstiklal İlköğretim Okulu Örneği). *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(23), 98-115.
- Forsyth, P.B., Barnes, L. ve Adams, C.M. (2006). Trust-effectiveness patterns in schools . *Journal Of Educational Administration*, 44 (2), 122-141. <https://doi.org/10.1108/09578230610652024>
- Fullan, M. (2002). The change leader . *Educational Leadership*, 8, 16-22.
- Geijsel F, Slegers P, Stoel R,et al. (2009) The effect of teacher psychological, school organizational and leadership factors on teachers' professional learning in Dutch schools. *The Elementary School Journal* 109(4): 406–427. <https://doi.org/10.1086/593940>
- Gören, T. ve Yengin-Sarpkaya, P. (2014). İlköğretim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin örgütsel bağlılık düzeyleri (Ayдын ili örneği). *Eğitim Bilimleri Dergisi*, (40), 69-87.
- Harris, A. (2005). Teacher leadership: More than just a feel-good factor? *Leadership and Policy in Schools*, 4(3), 201-219. <https://doi.org/10.1080/15700760500244777>
- Kurşunoğlu, A., Bakay, E., & Tannöğen, A. (2010). İlköğretim okulu öğretmenlerinin örgütsel bağlılık düzeyleri. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28(2), 101-115.
- Mowday R. T., Porter L.W. & Steers R. M. (1979), “Employee-Organizational Commitment Model”. *Academy of Management Journal*, 24(3), 512-526. <https://doi.org/10.1037/t08840-000>

17. Uluslararası Eğitim Yönetimi Kongresi-UEYK2024 – 7-9 Mart/March 2024 - Bildiri Özetleri Kitabı
17th International Congress on Educational Administration - IEAC2024 - Proceedings Abstracts

- Obeng, K. & Ugboro, I. (2003). Organizational Commitment Among Public Transit Employees: *An Assessment Study*. *Journal of The Transportation Research Forum*, 57 (2): 83–98.
- Özdemir, A. (2006). Okul kültürünün oluşturulması ve çevreye tanıtılmasında okul müdürlerinden beklenen ve onlarda gözlenen davranışlar. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 4(4), 411-436.
- Özdemir, N. Ve Turan, S. (2018). Okul Müdürlerinin Manipülatif Davranışları ile Öğretmenlerin Özerklik Algıları ve Bağlılık Düzeyleri Arasındaki İlişkiler. Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi, 19(2), 1707-1726. <https://doi.org/10.29299/kefad.2018.19.02.018>
- Özkaya, M.O., Kocakoç, İ. & Kara, E. (2006). Yöneticilerin Örgütsel Bağlılıkları ve Demografik Özellikleri Arasındaki İlişkileri İncelemeye Yönelik Bir Alan Çalışması. *Celal Bayar Üniversitesi İ.İ.B.F. Yönetim ve Ekonomi Dergisi*, 13 (2): 76–96.
- Paker, N. (2009). *İlköğretim okulu öğretmenlerinin örgütsel güvenleri ile örgütsel bağlılıkları arasındaki ilişki, Sakarya ili örneği*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Randall, D. M. (1990). The consequences of organizational commitment: methodological investigation. *Journal of Organizational Behavior*, 11, 361-378. <https://doi.org/10.1002/job.4030110504>
- Tayfun, A., Palavar, K. ve Yazıcıoğlu, İ. (2008). Otel işletmelerinde çalışan işgörenlerin örgütsel bağlılık düzeylerinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi. *Kamu-İş Dergisi*, 9(4), 179- 200.
- Topaloğlu, M., Koç, H. ve Yavuz, E. (2008). Öğretmenlerin bağlılığının bazı temel faktörler açısından analizi. *Kamu-İş Dergisi*, 9(4).

Eğitim Müfettişlerinin Soruşturma Yaparken Karşılaştıkları Sorunlar

Ayşen SERİN^{ID}, Doç. Dr. Hamit ÖZEN^{ID}

Öz

Araştırmanın amacı, eğitim müfettişlerinin soruşturma yaparken karşılaştıkları sorunları tespit etmek, soruşturma sürecinin aksayan yönlerini ortaya koymaktır. Bu çalışma yapılacak yasal düzenlemelere ışık tutması, soruşturmada farklı perspektiflerin geliştirilmesinde ve bilimsel çalışmalara literatür açısından katkı sağlayacağından önem arz etmektedir. Araştırma nitel bir çalışma olup çalışma grubunu İstanbul'da görev yapan 15 eğitim müfettişi oluşturmaktadır. Görüşme soruları yarı yapılandırılmış görüşme formu formatına dönüştürülmüş ve eğitim müfettişlerine yöneltilmiştir. Elde edilen veriler incelenirken içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda soruşturma olur ve şikayet dilekçelerinin açık ve net olmaması, somut bilgi-belgeye dayanmayan konuların soruşturmaya konu edilmesi, şikayetçi ve tanıklara ulaşamama, istenen belgelerin zamanında verilmemesi, suç olan fiillerin tam karşılığının 657 sayılı kanunda yer almaması, mevzuatta yasal boşlukların olması başlıca sorunlar olarak tespit edilmiştir. Müfettişlere eğitim dışı farklı alanlarda uzmanlık gerektiren görevlerin verilmesi, ikili müfettiş sisteminin yarattığı sorunlar, getirilen tekliflerin disiplin amirince uygulanmaması, idari ya da sendikal baskılar, soruşturulan konuların olumsuz psikolojik etkileri diğer sorunlar olarak tespit edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Eğitim Müfettişi, İnceleme-Soruşturma, Disiplin Suçu, 657 Sayılı Kanun.

Problems Encountered by Education Inspectors While Conducting Investigations

Abstract

The aim of the research is to identify the problems encountered by education inspectors while conducting investigations and to reveal the flaws in the investigation process. This study is important as it will shed light on the legal regulations to be made, develop different perspectives in the investigation, and contribute to scientific studies in terms of literature. The research is a qualitative study and the study group consists of 15 education inspectors working in Istanbul. The interview questions were converted into a semi-structured interview form format and directed to education inspectors. Content analysis method was used when examining the data obtained. As a result of the investigation, an investigation occurs, and the main problems are that the complaint petitions are not clear and concise, that issues that are not based on concrete information-documents are subject to investigation, that the complainants and witnesses are not reached, that the requested documents are not provided on time, that the exact equivalent of the criminal acts are not included in the law no. 657, that there are legal gaps in the legislation. has been detected. Giving inspectors tasks that require expertise in different fields other than education, problems created by the dual inspector system, failure to implement the proposals by

the disciplinary chief, administrative or union pressures, and negative psychological effects of the issues under investigation have been identified as other problems.

Kaynakça/Reference

- Beyhan, A. (2008). İlköğretim müfettişlerini disiplin soruşturması sürecinde karşılaştıkları sorunlar [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Ankara Üniversitesi
- Brunyé, T., Drew, T., Weaver, D., & Elmore, J. (2019). A review of eye tracking for understanding and improving diagnostic interpretation. *Cognitive Research Principles and Implications*, 4(1).
<https://doi.org/10.1186/s41235-019-0159-2>
- Bruce, C. (2007). Questions arising about emergence, data collection, and its interaction with analysis in a grounded theory study. *International Journal of Qualitative Methods*, 6(1), 51-68.
<https://doi.org/10.1177/160940690700600105>
- Coşkun, H. (2009). 657 sayılı devlet memurları kanunu'na göre disiplin suçları ve disiplin soruşturmaları, danıştay kararları üzerine bir inceleme [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Mustafa Kemal Üniversitesi.
- Creswell, J. W. (2007). *Qualitative inquiry and research design: Choosing among five approaches* (2nd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage
- Grek, S., Lawn, M., Ozga, J., & Segerholm, C. (2013). Governing by inspection? European inspectorates and the creation of a european education policy space. *Comparative Education*, 49(4), 486-502.
<https://doi.org/10.1080/03050068.2013.787697>
- Hall, J. (2016). Examining school inspectors and education directors within the organisation of school inspection policy: perceptions and views. *Scandinavian Journal of Educational Research*, 61(1), 112-126.
<https://doi.org/10.1080/00313831.2015.1120234>
- Khan, A., Sethi, A., Wajid, G., & Yasmeen, R. (2019). Challenges towards quality assurance of basic medical education in pakistan. *Pakistan Journal of Medical Sciences*, 36(2).
<https://doi.org/10.12669/pjms.36.2.1319>
- MEB. (2006). İnceleme-soruşturma ve ön inceleme rehberi. Teftiş Kurulu Başkanlığı Yayınları. Resmi Gazete (1 Mart 2022, sayı: 31765). Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Müfettişleri Yönetmeliği,
<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/03/20220301-9.htm>

Akran zorbalığına ilişkin yönetici, öğretmen ve veli görüşlerinin incelenmesi

Gülsün Birtaç Güventepe³, Emre Er⁴

Öz

Akran zorbalığı okullarda hızla artan önemli sorunlardan biri haline gelmiştir. Bu çalışmada sadece akran zorbalığı kavramına, türlerine, akran zorbalığındaki rollere ve tutumlara yer verilmemiş tüm bu hususların akran zorbalığının okullardaki yönetsel bağlamı ile sentezlenmesi amaçlanmıştır. Akran zorbalığının yönetsel bağlamı ise sadece zorbalığa karşı yüzeysel çözüm yolları oluşturan mevcut yönetmelikler kapsamında ele alınmamış güvenli okul bağlantısı kapsamında güvenli okul oluşumunu etkileyen faktörlerden okul iklimi, etkin liderlik gibi bilimsel kavramlara dayandırılarak ele alınmıştır. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden biri olan bütüncül tek durum deseni ile yapılandırılmıştır. Araştırmanın katılımcılarını yönetici, öğretmen ve öğrenci velileri oluşturmaktadır. Katılımcılar, amaçlı örnekleme yöntemlerinden biri olan ölçüt örnekleme yoluyla belirlenmiştir. Veri toplama aracı olarak görüşme, gözlem ve doküman analizinden yararlanılmıştır. Verilerin analizinde betimsel analiz ve içerik analizi kullanılmıştır. Sonuç olarak okullarda yönetsel bağlamda mevcut yetersizlikler görünür hale gelmiştir. Ebeveynlerin, öğretmenlerin ve yöneticilerinin akran zorbalığına ilişkin farkındalıklarının artırılmasının ve yönetmeliklerin ötesinde sistemsel olarak daha temel çözüm yollarının geliştirilmesinin gerekliliği önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Akran zorbalığı yönetimi, güvenli okul, okul iklimi, durum çalışması.

Examination of administrator, teacher and parent perspectives on peer bullying management

Abstract

The peer bullying is one of the most important issue in schools which has been increasing rapidly. In this study not only the peer bullying notion, types of peer bullying, roles which are in peer bullying and attitudes against peer bullying weren't aimed but also synthesising of all of them with administrative context of peer bullying was aimed. The administrative context of peer bullying isn't approached within the legal regulations which provide superficial solutions but also it is approached within the school climate, effective leadership which are components of safe school formation. In this study the holistic case study was used. In the study participants were teachers, school administrators and student's parents determined by criterion sampling method which is one of the purposive sampling methods. As data collection tools observation, interviews and document analysis were used. In the process of data analysis content analysis and descriptive analysis were used. Within the frame of result of the research it was suggested that it was an essential necessity to raise awareness of student's parents, teachers and school administrators to this issue by different ways and must be got basic systematic solutions beyond legal regulations.

Keywords: Peer bullying management, safe school, school climate, case study.

3 Öğretmen/ MEB/ gulsun.guventepe@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0001-7424-7485>

4 Öğretim Üyesi/Yıldız Teknik Üniversitesi/ emreerytu@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-9084-6768>

Kaynakça/Reference

- Akman, B., Akyol, N., & Yıldız, C. (2018). Öğretmenlerin akran zorbalığına ilişkin görüşleri ve zorbalıkla baş etme stratejileri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 33(2), 439-459. <https://doi.org/10.16986/HUJE.2017032926>.
- Aksaray, S. (2011). Siber zorbalık. *Çankırı Üniuersitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 20(2), 405-432.
- Aküzüm, C., & Oral, B. (2019). Yönetici ve öğretmen görüşleri açısından okullarda görülen en yaygın şiddet olayları, nedenleri ve çözüm önerileri. *Ekev Akademi Dergisi*, 61, 1-28.
- Balcanlı, F., & Çarkıt, E. (2020). Okullarda akran zorbalığı: Öğretmen görüşlerine göre nitel bir çalışma. *Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 15(24),1-39. <https://doi.org/10.26466/opus.644848>.
- Başer Baykal, N., Çelik, H., & Kılıç Memur, H. N. (2020). Nitel veri analizi ve temel ilkeleri. *Journal of Qualitative Research in Education*, 8(1), 379-406.
- Bilgin, O. (2020). Okul iklimi ve motivasyon. M. Özgenel (Ed.), *Örgüt ve okul iklimi* içinde (1. Baskı, s.135-143). Nobel Yayıncılık.
- Çalık, C., Çalık, T.,&Kurt, T. (2011). Güvenli okulun oluşturulmasında okul iklimi: Kavramsal bir çözümleme. *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi*, 1(4), 73-84.
- Çetin, M. (2020). Örgüt ikliminin öncülleri ve çıktıları. M. Özgenel (Ed.), *Örgüt ve okul iklimi* içinde (1. Baskı, s.39-53). Nobel Yayıncılık.
- Çetin, M. ve Öge, E. (2020). Örgüt ikliminin boyutları. M. Özgenel (Ed.), *Örgüt ve okul iklimi* içinde. (1. Baskı, s.15-27). Nobel Yayıncılık.
- Creswell, J. W. (2023). *Nitel araştırma yöntemleri: Beş yaklaşıma göre nitel araştırma ve araştırma deseni*. Siyasal Kitabevi.
- Dağhan, S., Kısa, Ö., & Toraman, A. (2021). Akran zorbalığını önlemede okul tabanlı müdahale programları: Sistemantik derleme. *Uluslararası Psikolojik Danışma ve Rehberlik Araştırmaları Dergisi*, 3(2),359-399. <https://doi.org/10.47793/hp.936791>.
- Değirmendere, M., Güngör, M., & Gürbüz, S. (2021). The view of school managers as public administrators on the solutions of violence incidents. *Eğitim Yönetimi ve Politikaları Dergisi*. 2(2), 55-73.
- Demir, K.,& Küçük, S. (2020). Akran zorbalığını önleme ve müdahale programlarında güncel yaklaşımlar ve roller. *Türkiye Sağlık Bilimleri ve Araştırmaları Dergisi*, 3(2),87-102.
- Demircioğlu, E. ve Demircioğlu, İ. H. (2020). Güvenli okul kavramı. İ. H. Demircioğlu, Z. Avcı, E. Demircioğlu, C. O. Tuncer (Ed.), *Güvenli okul* içinde (s. 1-10) . Pegem Akademi.
- Doğan, A.,& Şen, Z. (2021). An examination of teachers' attitudes towards bullying, their coping strategies for handling bullying, and perceived school climate. *Education and Science*, 46(207), 43-62. <https://DOI:10.15390/EB.2021.8942>.
- Doğan, Ş. (2022). Okul Temelli Zorbalık Önleme Programlarının İncelenmesi. *Sosyal Araştırmalar ve Davranış Bilimleri Dergisi*, 8(16), 661-679.
- Gökçearslan Çifçi, E.,& Özkan, Y. (2009). The effect of empathy level on peer bullying in schools. *Humanity Social Sciences Journal*, 4(1), 31-38.
- Gürbüz, S.,& Şahin, F. (2015). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Karaman Kepenekçi, Y.,&Yücedağ Özcan, A.(2000). Okullarda suçun önlenmesi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 33(1), 153-163.
- Parlar, H. (2020). Örgüt iklimi tipleri. M. Özgenel (Ed.), *Örgüt ve okul iklimi* içinde (1. Baskı, s.29-37) . Nobel Yayıncılık.
- Yağan, E. (2020).Okul iklimi ve okul etkililiği. M. Özgenel (Ed.), *Örgüt ve okul iklimi* içinde (1. Baskı, s.159-171). Nobel Yayıncılık.
- Yazıcı, Ş. (2020). Olumlu ve olumsuz okul iklimi. M. Özgenel (Ed.), *Örgüt ve okul iklimi* içinde (1. Baskı, s.103-120). Nobel Yayıncılık

Türkiye'de eğitimin finansmanı, AB ülkeleri ve OECD

ülkeleri arası karşılaştırma

Hikmet Asar⁵ , Sabri Çelik⁶

Öz

Ülkeler, eğitim girdilerine ve süreçlerine verdikleri önem kadar sonuç alabilmekte ve gelişebilmektedir. Eğitim girdilerinden biri olan eğitimin finansmanı, etkili ve verimli bir sonuç alabilmek için önemli bir etkidir. Araştırmanın amacı, Türkiye'de eğitimin finansmanının nasıl sağlandığını ortaya koymak ve finansman açısından Türkiye, AB ve OECD Ülkeleri ortalamaları arasında karşılaştırma yapmaktır. Araştırma nitel araştırma olarak desenlemiştir. Nitel veri analizi için Türkiye'de eğitim finansmanı ile ilgili 2021-2024 kamu bütçesi ile Milli Eğitim Bakanlığı bütçesine ve Milli Eğitim Bakanlığı tarafından eğitimin finansmanı ile ilgili yapılan çalışmalara yer verilmiştir. Çalışma kapsamında Bir Bakışta Eğitim 2021, 2022, 2023 (Education at a Glance 2021, 2022, 2023) raporu verilerine göre uluslararası karşılaştırmalarda kullanılan "karşılaştırılabilir temel göstergeler" çerçevesinde içerik analizi yapılmıştır. Çalışma neticesinde Türkiye'de öğrenci sayısının fazlalığına bağlı olarak öğrenci başına finansmanın yeterli olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca Türkiye'de eğitimin, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nda güvence altına alınmış ve kamu tarafından ücretsiz olarak sunulan bir hak olarak yerini aldığı halde ilkökul, ortaokul, lise kademesinde hane halkı eğitim harcamalarının OECD ortalamasının iki katı oranında yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Türkiye'de eğitim finansmanı, eğitimin finansmanı, bütçe.

Financing of education in Turkey, comparison between EU and OECD countries

Abstract

Countries can achieve results and develop as much as the importance they attach to educational inputs and processes. Financing of education, which is one of the inputs of education, is an important factor to achieve effective and efficient results. The aim of the research is to reveal how education is financed in Turkey and to make a comparison between the averages of Turkey, EU and OECD countries in terms of financing. The research was designed as a qualitative research. For qualitative data analysis, the 2021-2024 public budget and the budget of the Ministry of National Education regarding the financing of education in Turkey and the studies conducted by the Ministry of National Education on the financing of education were included. Within the scope of the study, content analysis was conducted within the framework of "comparable key indicators" used in international comparisons according to the Education at a Glance 2021, 2022, 2023 (Education at a Glance 2021, 2022, 2023) report data. As a result of the study, it was concluded that the financing per student in Turkey is not sufficient due to the high number of students. In addition, it was concluded that although education in Turkey is a right guaranteed by the Constitution of the Republic of Turkey and provided free of charge by the public, household education expenditures at primary, secondary and high school levels are twice as high as the OECD average.

5 Hikmet Asar/ Doktora Öğrencisi/Şube Müdürü, MEB, hikmetasar@gmail.com, ORCID: 0000-0002-9119-8045
6 Prof. Dr. Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi, sabric@gazi.edu.tr, ORCID: 0000-0001-8856-4983

Keywords: Education finance in Turkey, financing of education, budget

Kaynakça/Reference

- Akın, U. (2009). Türkiye'de eğitim bütçesi. *Millî Eğitim*, 38(184), 8-24.
- Büyükköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. & Demirel F. (2019). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem.
- Cemaloğlu, N. & Özdemir, M. (Ed.). (2019). *Eğitim yönetimi*. Ankara: "Pegem.
- Gelir İdaresi Başkanlığı. *Eğitime katkı payı genel tebliğleri*. <https://www.gib.gov.tr/egitime-katki-payi-genel-tebliqleri> sayfasından 11 Kasım 2021 tarihinde erişilmiştir.
- Gülcan, M. G. (2021). *Avrupa birliği ve eğitim*. Ankara: Pegem.
- Kurt, T. (2021). Eğitim finansmanının karşılaştırmalı analizi. Gülcan, M. G. & Şahin, F. (Ed.), *Karşılaştırmalı eğitim tematik bir yaklaşım* içinde (s. 167-197). Ankara: Pegem.
- Millî Eğitim Bakanlığı (2012, 9 Şubat). *Okul-aile birliği yönetmeliği*. <https://www.mevzuat.gov.tr/anasayfa/MevzuatFihristDetay?frame?MevzuatTur=7&MevzuatNo=15878&MevzuatTertip=5> 15 Şubat 2023 tarihinde alınmıştır.
- Millî Eğitim Bakanlığı (2019, 31 Temmuz). *T.C. Millî Eğitim Bakanlığı 2019 yılı kurumsal mali durum ve beklentiler raporu*. https://sgb.meb.gov.tr/meb_ys_dosyalar/2019_08/09174052_2019_KMDBR_31.07.2019_16.55.pdf 15 Şubat 2023 tarihinde alınmıştır.
- Millî Eğitim Bakanlığı (2020, 14 Aralık). *Millî Eğitim Bakanlığı 2021 yılı bütçesi TBMM Genel Kurulunda kabul edildi*. <https://www.meb.gov.tr/mill-egitim-bakanligi-2021-yili-butcesi-tbmm-genel-kurulunda-kabul-edildi/haber/22162/tr#:~:text=Toplumun%20t%C3%BCm%20kesimlerini%20i%C3%A7ine%20alan,15%2C7'sini%20olu%C5%9Fturdu>. 15 Şubat 2023 tarihinde alınmıştır.
- Millî Eğitim Bakanlığı (2020, 30 Eylül). *T.C. Millî Eğitim Bakanlığı 2020 yılı kurumsal mali durum ve beklentiler raporu*. https://sgb.meb.gov.tr/meb_ys_dosyalar/2020_09/30142844_2020_YYIY_Kurumsal_Mali_Durum_ve_Beklentiler_Raporu.pdf 15 Şubat 2023 tarihinde alınmıştır.
- Millî Eğitim Bakanlığı (2021, 17 Eylül). *MEB istatistikleri örgün eğitim 2020 2021*. https://sgb.meb.gov.tr/meb_ys_dosyalar/2021_09/10141326_meb_istatistikleri_organ_egitim_2020_2021.pdf 15 Şubat 2023 tarihinde alınmıştır.
- Millî Eğitim Bakanlığı (2021, 17 Kasım). *2023 Eğitim vizyonu*. https://2023vizyonu.meb.gov.tr/doc/2023_EGITIM_VIZYONU.pdf 09 Aralık 2021 tarihinde alınmıştır.
- Millî Eğitim Bakanlığı (2021, 3 Kasım). *Millî Eğitim Bakanlığının 2022 yılı bütçesi, TBMM Plan ve Bütçe Komisyonunda kabul edildi*. <https://www.meb.gov.tr/mill-egitim-bakanliginin-2022-yili-butcesi-tbmm-plan-ve-butce-komisyonunda-kabul-edildi/haber/24464/tr#:~:text=Mill%C3%A9%20E%C4%9Fitim%20Bakan%C4%B1%20Mahmut%20C3%96zer,bin%20lira%20olarak%20kabul%20edildi>. 15 Şubat 2023 tarihinde alınmıştır.
- Millî Eğitim Bakanlığı (2022, 3 Kasım). *Bakan Özer, TBMM plan ve bütçe komisyonunda 2023 yılı eğitim bütçesine ilişkin sunum yaptı*. <https://www.meb.gov.tr/bakan-ozer-tbmm-plan-ve-butce-komisyonunda-2023-yili-egitim-butcesine-iliskin-sunum-yapti/haber/28055/tr> 15 Şubat 2023 tarihinde alınmıştır.
- Millî Eğitim Bakanlığı. *Bakanlığımızın 2024 yılı bütçesi TBMM genel kurulu'nda kabul edildi*. <https://sgb.meb.gov.tr/www/bakanligimizin-2024-yili-butcesi-tbmm-genel-kurulunda-kabul-edildi/icerik/534> sayfasından erişilmiştir.
- OECD (2021), *Education at a Glance 2021: OECD Indicators*, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/b35a14e5-en>. sayfasından erişilmiştir.
- OECD (2022), *Education at a Glance 2022: OECD Indicators*, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/3197152b-en>. sayfasından erişilmiştir.
- OECD (2023), *Education at a Glance 2023: OECD Indicators*, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/e13bef63-en>. sayfasından erişilmiştir.
- T.C. Resmi Gazete (1997, 18 Ağustos). *İlköğretim ve Eğitim Kanunu, Millî Eğitim Temel Kanunu, Çıraklık Ve Meslek Eğitimi Kanunu, Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat Ve Görevleri Hakkında Kanun İle 24.3.1988 Tarihli ve 3418 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması ve Bazı Kâğıt ve İşlemlerden Eğitime Katkı Payı Alınması Hakkında Kanun*. <https://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/23084.pdf> adresinden 15 Ocak 2024 tarihinde alınmıştır.
- T.C. Resmi Gazete (2012, 9 Şubat). *MEB Okul-aile birliği yönetmeliği*. <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2012/02/20120209-6.htm> adresinden 15 Ocak 2024 tarihinde alınmıştır.
- T.C. Resmi Gazete (2021, 1 Temmuz). *2021 – 2022 Eğitim öğretim yılında yükseköğretim kurumlarında cari bütçe maliyetlerine öğrenci katkıları olarak alınacak katkı payları ve öğrenim ücretlerinin tespitine dair karar*. <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2021/07/20210701-5.pdf> 15 Ocak 2024 tarihinde alınmıştır.
- T.C. Resmi Gazete (2021, 31 Aralık). *2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu*. <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2021/12/20211231M1-1.htm> 15 Ocak 2024 tarihinde alınmıştır.
- T.C. Resmi Gazete (2022, 26 Temmuz). *2022-2023 Eğitim Öğretim Yılında Organize Sanayi Bölgeleri İçinde ve Organize Sanayi Bölgeleri Dışında Açılan Özel Mesleki Ve Teknik Anadolu Liselerinde Öğrenim Gören/Görecek Öğrenciler İçin Eğitim Ve Öğretim Desteği Verilmesine İlişkin Tebliğ*. <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/07/20220726-16.htm> 15 Ocak 2024 tarihinde alınmıştır.

17. Uluslararası Eğitim Yönetimi Kongresi-UEYK2024 – 7-9 Mart/March 2024 - Bildiri Özetleri Kitabı
17th International Congress on Educational Administration - IEAC2024 - Proceedings Abstracts

- T.C. Resmi Gazete (2022, 26 Temmuz). 5580 Sayılı Kanun Kapsamında Açılan Özel Okullarda Öğrenim Gören Ve Önceki Yıllarda Eğitim ve Öğretim Desteği Kapsamına Alınıp Öğretim Kademesini Tamamlamayan Öğrencilere 2022-2023 Eğitim Öğretim Yılında Eğitim Ve Öğretim Desteği Ödemesine İlişkin Tebliğ. <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/07/20220726-17.htm> 15 Ocak 2024 tarihinde alınmıştır.
- T.C. Resmi Gazete (2022, 27 Temmuz). 2022 – 2023 Eğitim Öğretim Yılında Yükseköğretim Kurumlarında Cari Hizmet Maliyetlerine Öğrenci Katkısı Olarak Alınacak Katkı Payları ve Öğrenim Ücretlerinin Tespitine dair karar. <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/07/20220727-3.pdf> 15 Ocak 2024 tarihinde alınmıştır.
- T.C. Resmi Gazete (2022, 31 Aralık). 2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu. <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/12/20221231M1-1.htm> 15 Ocak 2024 tarihinde alınmıştır.
- T.C. Resmi Gazete (2023, 2 Eylül). Millî Eğitim Bakanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığundan: 2023-2024 eğitim öğretim yılında organize sanayi bölgeleri içinde ve organize sanayi bölgeleri dışında açılan özel mesleki ve teknik Anadolu liselerinde öğrenim gören/görecek öğrenciler için eğitim ve öğretim desteği verilmesine ilişkin tebliğ. <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/09/20230902-6.htm> adresinden 19 Eylül 2023 tarihinde alınmıştır.
- T.C. Resmi Gazete (2023, 29 Kasım). Millî Eğitim Bakanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığundan: 2023-2024 eğitim ve öğretim yılında Adyaman, Hatay, Kahramanmaraş ve Malatya illeri ile Gaziantep ilinin İslahiye ve Nurdagi ilçelerindeki özel okullarda öğrenim gören/görecek öğrenciler için eğitim ve öğretim desteği verilmesine ilişkin tebliğ. <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/11/20231129-5.htm> adresinden 15 Aralık 2023 tarihinde alınmıştır.
- T.C. Resmi Gazete (2023, 31 Aralık). 2024 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu. <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/12/20231231M1-1.htm> adresinden 15 Ocak 2024 tarihinde alınmıştır.
- Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı. Geçmişten günümüze millî eğitim sıraları. <https://tkb.meb.gov.tr/www/gecmisten-gunumuze-mill-egitim-sralari/icerik/328> sayfasından erişilmiştir.
- Taymaz, H. (2009). *Okul Yönetimi*. Ankara: Pegem.
- TBMM (1982). *Türkiye Cumhuriyeti Anayasası*. <https://www.tbmm.gov.tr/anayasa/anayasa> 15 Mart 2023 tarihinde alınmıştır.
- Tural, N. K. (2002). *Eğitimin finansmanı*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Türk Dil Kurumu. (2021). <https://sozluk.gov.tr/> <https://sozluk.gov.tr/> 15 Mart 2023 tarihinde alınmıştır.
- Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı (2022). *2023 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu. Merkezî Yönetim Bütçe Kanunları*. <https://www.sbb.gov.tr/merkezi-yonetim-butce-kanunlari/> 15 Şubat 2023 tarihinde alınmıştır.
- Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı (2021). *2022 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve Bağlı Cetveller*. https://www.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2021/10/2022_Yili_Merkezi_Yonetim_Butce_Kanunu_Teklifi_ve_Bagli_Cetveller.pdf 15 Şubat 2023 tarihinde alınmıştır.
- Yıldırım, K. (2019). Eğitim planlaması ve ekonomisi. Cemaloğlu, N., & Özdemir, M. (Ed.), *Eğitim Yönetimi*. içinde (s. 263-292). Ankara: Pegem.

Okul Liderliği Tipleri ve Öğretmenlerin İşten Ayrılma Niyetleri Üzerindeki Etkilerinin İncelenmesi: TALIS 2018 Bulguları

Mete Sipahioğlu⁷ , Nurullah Eryılmaz⁸

Öz

Okul geçişlerine bağlı olarak öğretmen dönüşümü, dünya genelinde birçok eğitim sisteminde istikrarı ve performansını zayıflatmaktadır. Okul liderliğinin kalitesi okulda kalma niyeti üzerinde etkisi olsa da, dağıtılmış veya öğretimsel liderlik yaklaşımlarının öğretmenlerin okul değiştirme niyetleriyle ilişkili olup olmadığı belirsizliğini korumaktadır. Bu çalışma, 48 ülkede 250.000'den fazla eğitimciyi kapsayan 2018 Uluslararası Öğretme ve Öğrenme Anketi'nden (TALIS) elde edilen öğretmen anket verilerini analiz ederek bu boşluğu gidermeyi amaçlamıştır. Bu amaç doğrultusunda, müdürlerin algılanan öğretimsel ve dağıtılmış liderlik tarzları ile öğretmenlerin okul değiştirme niyetleri arasındaki ilişkileri tahmin eden çok düzeyli modelleme analizleri gerçekleştirildi. Analiz her katılımcı ülke için ayrı ayrı yapılmış ve öğretmen niyetleri bağımlı değişken olarak ele alınmıştır. Bağımsız değişkenler algılanan öğretimsel ve dağıtılmış liderliği içermektedir. Ülkelerin dahil olduğu toplu analizlerde, dağıtılmış liderlik, okul değiştirme niyetiyle negatif korelasyon gösterirken, öğretimsel liderlik için anlamlı bir ilişki çıkmamıştır. Bununla birlikte, ülkelere özgü testler, bağlam bağımlılığı vurgulayan tutarlı bir model ortaya koymamıştır. Bulgular, uluslararası düzeyde liderlik tarzları ve işten ayrılma düşünceleri arasındaki ince ayrımları vurgulamaktadır. Dağıtılmış liderlik genel olarak daha düşük ayrılma niyetiyle önemli ölçüde ilişkilendirilirken, etkiler eğitim ortamları arasında büyük farklılıklar göstermektedir. Kültürel moderatörleri içeren daha fazla karşılaştırmalı araştırma, değişkenliği açıklamaya yardımcı olabilir ve küresel olarak farklı sistemlerde yerleştirilmiş okulda tutma stratejilerine rehberlik edebilir.

Anahtar Kelimeler: Dağıtılmış liderlik, öğretim liderliği, öğretmen devriği, okul değiştirme niyeti, çok seviyeli modelleme.

An Examination of School Leadership Types and Their Effect on Teachers' Turnover Intentions: Evidence from TALIS 2018

Abstract

Teacher turnover due to school transitions undermines stability and performance in many education systems worldwide. Though school leadership quality might have effect on influences retention, whether distributed or instructional approaches differentially relate to teachers' intentions to change schools remains unclear. This study aimed to address this gap by analyzing teacher survey data from the 2018 Teaching and Learning International Survey (TALIS), involving over 250,000 educators across 48 systems. We conducted multilevel modeling analyses, estimating associations between perceived instructional and distributed leadership styles of principals and teachers' transition intentions. The analysis was conducted separately for each participating country, treating teacher intentions as the dependent variable. The independent variables included both principal-perceived instructional leadership and distributed leadership. In pooled analyses, distributed leadership negatively correlated with intentions, while no significant relationship emerged for instructional leadership. However, country-specific tests revealed no consistent patterns, emphasizing context dependence. The findings highlight nuanced relationships between leadership styles and turnover considerations internationally. While distributed leadership is associated significantly with lower intentions overall, effects vary tremendously across educational settings. Further comparative research incorporating cultural

7 Corresponding Author/Dr./Samsun University/metesipahioglu@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0003-2196-5533>

8 Dr./The IEA (International Association for the Evaluation of Educational Achievement)/nurullah.eryilmaz@iea-hamburg.de, <https://orcid.org/0000-0003-1916-8295>

17. Uluslararası Eğitim Yönetimi Kongresi-UEYK2024 – 7-9 Mart/March 2024 - Bildiri Özetleri Kitabı

17th International Congress on Educational Administration - IEAC2024 - *Proceedings Abstracts*

moderators can help explain variability and guide localized retention strategies in diverse systems globally.

Keywords: Distributed leadership, instructional leadership, teacher turnover, transition intentions, multilevel modeling.

Öğretmen özerkliği nicel bir bakış açısı

Eylül Adile ÇİFTÇİ⁹ , Adı Soyadı¹⁰ , Adı Soyadı¹¹

Öz

Araştırmanın amacı, Küçükçekmece ilçesi ilkokul ve ortaokul (devlet okulu) öğretmenlerinin öğretmen özerkliğinin ilişkili olduğu faktörleri saptamaktır. Örneklem 255 öğretmendir. Uygun örnekleme yöntemi, Mann Whitney U testi, Kruskal Wallis H testi, Spearman Brown çoklu korelasyon analizi kullanılmıştır. Çalışmaya veri toplamak amacıyla araştırmacı tarafından hazırlanmış Kişisel Bilgi Formu, İbrahim ÇOLAK ve Yahya ALTINKURT tarafından geliştirilen “Öğretmen Özerkliği Ölçeği”; Doç. Dr. Yeşim Çapa AYDIN, Prof. Dr. Jale ÇAKIROĞLU ve Hilal SARIKAYA tarafından Türkçe’ye adapte edilen “Öğretmen Özyeterlik Ölçeği”; Doç. Dr. Muharrem TUNA, Yard. Doç. Dr. Hüdaverdi BİRCAN ve Öğr. Gör. Murat YEŞİLTAŞ tarafından geliştirilen “Etik Liderlik Ölçeği”; asıl sahibi Prof. Dr. Philip HALLİNGER olan, Doç. Dr. Mehmet Şükrü BELLİBAŞ, Okan BULUT ve Wen- Chung WANG tarafından uyarlanan “Öğretimsel Liderlik Ölçeği” kullanılmıştır. Öğretmen özerkliği ile çalışılan kademe arasında ilkokul öğretmenleri lehine (mean rank: 141,50) anlamlı farklılık (sig: 0,01) bulunmuştur. Öğretmen özerklik durumları ile cinsiyet (sig: 0,78); mezuniyet durumları (sig: 0,29); mezun oldukları fakülte (sig: 0,4); branşları (sig: 0,56) arasında anlamlı farklılık bulunamamıştır. Öğretmen özerklik durumu ile okul müdürlerinin öğretimsel liderliği arasında düşük (coefficient: 0,19); öğretmen öz yeterliği arasında orta (coefficient: 0,34); okul müdürlerinin etik liderliği arasında düşük (coefficient: 0,28); öğretmen öz yeterliği ile okul müdürlerinin öğretimsel liderliği arasında düşük (coefficient: 0,26); okul müdürlerinin etik liderliği arasında düşük (coefficient: 0,18); okul müdürlerinin etik liderliği ile okul müdürlerinin öğretimsel liderliği arasında yüksek (coefficient: 0,64), pozitif, anlamlı (sig: 0,00) bir ilişki bulunmuştur.

Anahtar kelimeler: Öğretmen özerkliği, öğretim süreci özerkliği, öğretmen öz yeterliliği, öğretimsel liderlik, etik liderlik.

Teacher autonomy: a quantitative perspective

Abstract

The aim of this study is to determine the factors related to the autonomy of primary and secondary school teachers in the Küçükçekmece district. The sample consisted of 255 teachers. Various methods were employed, including the proper sampling method, the Mann Whitney U test, the Kruskal Wallis H test, and the Spearman Brown multiple correlation analysis. The instruments used in this research were the Personal Information Form prepared by the thesis author, the "Teacher Autonomy Scale" developed by İbrahim ÇOLAK and Yahya ALTINKURT, the "Teacher Self-Efficacy Scale" adapted into Turkish by Assoc. Prof. Dr. Yeşim Çapa AYDIN, Prof. Dr. Jale ÇAKIROĞLU, and Hilal SARIKAYA. Furthermore, the Ethical Leadership Scale, validated in Turkish by Assoc. Prof. Dr. Muharrem TUNA, Assist. Assoc. Prof. Dr. Hüdaverdi BİRCAN, and Lecturer Asst. Murat YEŞİLTAŞ, and the Instructional Leadership Scale adapted by Assoc. Prof. Dr. Mehmet Şükrü BELLİBAŞ, Okan

BULUT, and Wen-Chung WANG, originally developed by Prof. Dr. Philip HALLİNGER, were utilized. A significant difference (sig: 0.01) was observed in the autonomy status of teachers in favor of primary school teachers (mean rank = 141.50). No significant differences were found regarding gender (sig: 0.78), graduation status (sig: 0.29), faculty of graduation (sig: 0.4), or subject area (sig: 0.56). A low correlation was identified between teacher autonomy status and the instructional leadership of school principals (coefficient: 0.19), moderate correlation with

⁹ Eylül Adile ÇİFTÇİ, Yüksek lisans öğrencisi, İstanbul Aydın Üniversitesi, eylulciftci581@gmail.com, ORCID

17. Uluslararası Eğitim Yönetimi Kongresi-UEYK2024 – 7-9 Mart/March 2024 - Bildiri Özetleri Kitabı

17th International Congress on Educational Administration - IEAC2024 - *Proceedings Abstracts*

teacher self-efficacy (coefficient: 0.34), and low levels of ethical leadership among school principals (coefficient: 0.28). There was also a low correlation between teacher self-efficacy and the instructional leadership of school principals (coefficient: 0.26) and between the ethical leadership of school principals (coefficient: 0.18). A high, positive, and significant relationship (sig: 0.00, coefficient: 0.64) was found between the ethical leadership and instructional leadership of school principals.

Keywords: Teacher autonomy, teaching process autonomy, teacher self-efficacy, instructional leadership, ethical leadership.

Okul müdürlerinin çevik, otantik ve öğretimsel liderlik stillerinin öğretmen liderliğine etkisinin karşılaştırılması

Mustafa Özgenel¹², Şebnem Yazıcı², İlker Aydoğan³, Elif Yalçın⁴

Öz

Öğretmen liderliği, öğrenci başarısında doğrudan etkili bir faktördür ve bu nedenle öğretmen liderliğini belirleyen faktörlerin, özellikle okul müdürlerinin liderlik stillerinin belirlenmesi büyük önem taşımaktadır. Bu çalışma, okul müdürlerinin çevik, otantik ve öğretimsel liderlik stillerinin öğretmen liderliği üzerindeki etkilerini analiz etmeyi hedeflemektedir. Araştırma, 434 öğretmenin katılımıyla gerçekleştirilmiş olup, ilişkisel tarama modeli kullanılarak yürütülmüş ve Marmara Çevik Liderlik Ölçeği, Otantik Liderlik Ölçeği, Öğretimsel Liderlik Ölçeği ve Öğretmen Liderliği Ölçeği aracılığıyla veri toplanmıştır. Korelasyon analizine göre okul müdürlerinin çevik, otantik ve öğretimsel liderlik stilleri ile öğretmen liderliği arasında pozitif yönde anlamlı ilişkiler olduğunu göstermiştir. Ancak, çoklu regresyon analizi, çevik liderlik stiline öğretmen liderliğini güçlü bir şekilde yordadığını, otantik ve öğretimsel liderlik stillerinin ise etkisini kaybettiğini ortaya koymuştur. Sonuç olarak, okul müdürlerinin çevik liderlik stiline öğretmen liderliği üzerindeki etkisinin önemli olduğu ve liderlik stillerinin öğretmen liderliği üzerindeki dinamik etkilerinin anlaşılmasının önemli olduğu vurgulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen liderliği, çevik liderlik, otantik liderlik, öğretimsel liderlik

Comparing the impact of school principals' agile, authentic, and instructional leadership styles on teacher leadership

Abstract

Teacher leadership is a directly influential factor in student success, emphasizing the importance of determining the factors that shape teacher leadership, particularly the leadership styles of school principals. This study aims to analyze the effects of agile, authentic, and instructional leadership styles of school principals on teacher leadership. The research, conducted with the participation of 434 teachers, employed a correlational survey model and utilized the Marmara Agile Leadership Scale, Authentic Leadership Scale, Instructional Leadership Scale, and Teacher Leadership Scale for data collection. Correlation analysis indicated significant positive relationships between the agile, authentic, and instructional leadership styles of school principals and teacher leadership. However, multiple regression analysis revealed that the agile leadership style strongly predicted teacher leadership, while the effects of authentic and instructional leadership styles diminished. Consequently, the significant impact of agile leadership style on teacher leadership underscores the importance of understanding the dynamic effects of leadership styles on teacher leadership.

Keywords: Teacher leadership, agile leadership, authentic leadership, instructional leadership

¹²Sorumlu Yazar: Doç. Dr. İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, mustafa.ozgenel@izu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-7276-4865

²Dr. Öğr. Üyesi, Fatih Sultan Mehmet Üniversitesi, sebnemyaz@gmail.com, ORCID: 0000-0001-8816-287X

³Doktora Öğrencisi, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, ilkeraydogan2071@gmail.com, ORCID: 0000-0002-2141-3555

⁴Doktora Öğrencisi, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, elifyalcn1980@gmail.com, ORCID: 0000-0003-1176-0243

Öğretmen Adaylarının Kişisel ve Mesleki Değerlere Yönelik Yeterliklerinin Yordayıcıları Olarak Öz Hedef Belirleme Liderlik Becerileri ile Başarı Gereksinimleri

Emine Doğan¹³ , Mehmet Sabir Çevik¹⁴

Öz

Bu araştırma öğretmen adaylarının öz hedef belirleme liderlik becerileri ile başarı gereksinimi ve kişisel ve mesleki değerlere yönelik yeterlikler arasındaki ilişkileri tespit etmeyi amaçlayan kesitsel yordama desende bir araştırmadır. Araştırmaya Türkiye’de öğrenim gören 327 öğretmen adayı katılmıştır. Araştırma verilerinin toplanmasında “Öz Liderlik Becerileri Ölçeği”, “Akademik İçsel Motivasyon Ölçeği” ile “Öğretmen Adayları İçin Mesleki Yeterlik Ölçeği” kullanılmıştır. Araştırmada Betimsel istatistikler ile Pearson korelasyon ve YEM (Yapısal Eşitlik Modeli) analizi kullanılmıştır. Analiz sonuçlarına göre öğretmen adaylarının öz hedef belirleme liderlik becerileri, başarı gereksinimleri ile kişisel ve mesleki değerlere yönelik yeterlik düzeylerinin ortalama değerlerin üzerinde olduğu ve değişkenler arasında pozitif anlamlı ilişkiler olduğu belirlenmiştir. Öz hedef belirleme liderlik becerilerinin başarı gereksinimleri ile kişisel ve mesleki değerlere dayalı mesleki yeterliği; başarı gereksiniminin de kişisel ve mesleki değerlere dayalı mesleki yeterlikleri pozitif anlamlı bir biçimde yordadığı görülmüştür. Bununla birlikte araştırmada başarı gereksiniminin kısmi aracılık etkiye sahip olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen adayları, kişisel yeterlik, mesleki yeterlik, öz hedef belirleme liderlik, başarı gereksinimi, aracı etki.

Self-Goal Setting Leadership Skills and Achievement Needs as Predictors of Teacher Candidates' Competencies Regarding Personal and Professional Values

Abstract

This research is a cross-sectional study that aims to determine the relationships between teacher candidates' self-goal setting leadership skills, need for achievement, and competencies for personal and professional values. 327 teacher candidates studying in Turkey participated in the research. "Self-Leadership Skills Scale", "Academic Intrinsic Motivation Scale" and "Professional Qualification Scale for Pre-service Teachers" were used to collect research data. Descriptive statistics, Pearson correlation and SEM (Structural Equation Model) analysis were used in the research. According to the results of the analysis, it was determined that the teacher candidates' self-goal setting leadership skills, achievement needs, and proficiency levels for personal and professional values were above the average values and there were positive significant relationships between the variables. Self-goal setting includes the achievement requirements of leadership skills and professional competence based on personal and professional values; It has also been observed that the need for achievement positively predicts professional competencies based on personal and professional values. However, the study found that need for achievement had a partial mediating effect.

Keywords: Teacher candidates, personal competence, professional competence, self-goal setting, leadership, need for achievement, mediating effect.

13 Dr. Öğr. Üyesi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, eminedogan@ksu.edu.tr, 0000-0002-1333-3096

14 Dr. Öğr. Üyesi, Siirt Üniversitesi, mehmetsabir.cevik@siirt.edu.tr, 0000-0002-8817-4747

Akademik ünvan hiyerarşisi ve uluslararası bilimsel yayın krizi: Eğitim yönetimi alanında bir simülasyon araştırması örneği*

Köksal Banoğlu¹⁵

Öz

"İktidar her yerdedir; her yere yayıldığı için değil her yerde [yeniden ç.n.] üretildiği için" (Foucault, 1998, s. 93) ve akademiye süregelen güç ilişkilerinin en belirgin aracı akademisyenler arasındaki ünvan hiyerarşisidir. Hiyerarşide herkesin kendi bilimsel üretim performansı ile yükseldiği kurgusu, üstüne itaate dayalı konuşma/susma/yükselme pratiklerini perdeleyerek, "liyakata dayalı" meşruiyet alanı söylemini hakim kılmaktadır. Ancak ülkemizde, bir akademisyenin doktor ünvanıyla kadro olarak hiyerarşiye girişinden sürekli değiştirilen doçentlik kriterleriyle hiyerarşide yükselişine kadar bir dizi iktidar pratiği liyakata dayalı olma söylemini sistem için beklenmedik bir kriz odağına dönüştürme eğilimindedir. Bu çalışmada söz konusu meşruiyet krizi veriye dayalı olarak araştırılmıştır. Farklı akademik ünvanlara sahip bilim kurulu üyesi 337 eğitim yönetimi alanı akademisyeninin a) SSCI indeksli uluslararası bilimsel yayın üretimleri ve b) SSCI eserlerine aldıkları uluslararası atıflar/uluslararası tanınırlıkları mevcut doçentlik kriterlerine göre incelenmiştir.

Bulgular

Tek değişkenli tanımlayıcı istatistikler Profesör ünvanlı akademisyenlerin %87'sinin Doçentlik başvurusunun mevcut "uluslararası bilimsel yayın" kriterini karşılayamadığını; %49'unun bu kriterden 0 puan alacağını göstermektedir. Doçent ünvanlı akademisyenlerin %96'sının mevcut kriterleri karşılayamadığı; %47'sinin bugün başvurursa bu kriterden 0 puan alacağını belirlenmiştir. Yayın ve atıfların doğal sağa çarpık dağılımları parametrik-nonparametrik varyans analizlerinin güvenilirliğini düşürdüğü için bildiri sunumunda binomial simülasyon deneyi ile akademik ünvanlar arasında olasılık temelli yayın ve atıf karşılaştırması yapılarak söz konusu krizin sonuçları tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Doçentlik kriterleri, yayın performansı, liyakat krizi.

Academic title hierarchy and the looming crisis of international publication production: A simulation study in the field of educational management

Abstract

This paper scrutinizes the broken legitimacy of power relations in academia, emphasizing a Foucauldian account of power relations: "Power is everywhere; not because it embraces everything, but because it comes from everywhere" (Foucault, 1998, p. 23). It singles out the academic title hierarchy as a key instrument in power relations, particularly within the context of Turkey, where ever-changing promotion criteria have created a crisis in the proclaimed merit-based legitimacy. The study examines this legitimacy crisis by investigating 357 education management academics' international (SSCI) scientific publications and citations.

Results

Findings reveal that a substantial percentage of professors (87%) and associate professors (96%) fail to meet current associate professorship criteria, indicating a significant gap between proclaimed meritocracy and actual practices. Originally, the present study introduces a simulation

15 Sorumlu Yazar/ Corresponding Author, Dr./Ph.D., Milli Eğitim Bakanlığı/Ministry of National Education, e-mail: koksals_banoğlu@hotmail.com, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3314-1032>

17. Uluslararası Eğitim Yönetimi Kongresi-UEYK2024 – 7-9 Mart/March 2024 - Bildiri Özetleri Kitabı

17th International Congress on Educational Administration - IEAC2024 - *Proceedings Abstracts*

research component that provides a probability-based comparison of publications and citations among academic titles through binomial simulation experiments to be conducted in the session. The paper challenges the notion that academic progression is solely based on scientific output, suggesting a discrepancy between the discourse of merit-based legitimacy and the realities of power struggles and changing promotion criteria within Turkish academia.

Keywords: Promotion criteria, publishing performance, academic legitimacy crisis.

Kaynakça/Reference

Foucault, M. (1998). *The history of sexuality (Vol. 1). The Will to Knowledge.* London: Penguin Press.

Okul Yöneticilerinin Alternatif Finansman Arayışları: Liselere Yönelik Bir Durum Çalışması

Gülenay Nagihan Kılıç¹⁶ , Mithat Korumaz¹⁷ , İbrahim Kocabaş¹⁸

Öz

Gelişmekte olan ülkelerin en çok yatırım yaptığı alanların başında eğitim gelmektedir. Ancak eğitim talebinde ve maliyetlerinde meydana gelen artış nedeniyle ihtiyaç duyulan finansman kaynakları yeterli olmamaya başlamıştır. Bu durum eğitimde farklı finansman arayışlarını ortaya çıkarmıştır. Bu çalışmada da bu sorundan yola çıkarak okul yöneticilerinin alternatif finansman kaynaklarını nasıl oluşturdukları ve oluşturulan bu kaynakları hangi amaçlarla kullandığının belirlenmesi amaçlanmıştır. Belirlenen amacın gerçekleştirilebilmesi için nitel araştırma yaklaşımlarından durum çalışması deseni kullanılmıştır. Amaçlı örnekleme yöntemlerinden maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemine uygun olarak proje okullarında görev yapan okul yöneticileri ve okul aile birliği başkanları araştırmaya dahil edilmiştir. Yapılan içerik analizi sonucu üç tema ve sekiz kategoriye ulaşılmıştır. Araştırma sonucunda ulaşılan bulgulara göre okul yöneticilerinin alternatif finansman kaynakları farklılık göstermektedir. Elde edilen alternatif finansman ise daha çok okulun fiziki ihtiyaçlarını karşılamak için kullanılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Alternatif finansman, okul yöneticileri, okul aile birliği, bütüncül tek durum deseni.

School Administrators' Seeking Alternative Financing: A Case Study for High Schools

Abstract

Education is one of the areas in which developing countries invest the most. However, due to the increase in the demand and costs of education, the financing resources needed have become insufficient. This situation has led to the search for different financing in education. Based on this problem, this study aims to determine how school administrators create alternative financing sources and for what purposes these sources are used. In order to realise this purpose, case study design, one of the qualitative research approaches, was used. In accordance with the maximum diversity sampling method, which is one of the purposeful sampling methods, school administrators and heads of PTAs working in project schools were included in the study. As a result of the content analysis, three themes and eight categories were reached. According to the findings of the research, alternative financing sources of school administrators differ. The alternative financing obtained is mostly used to meet the physical needs of the school.

Keywords: Alternative financing, school administrators, PTA, holistic single case design.

16 Gülenay Nagihan Kılıç / Araştırma Görevlisi / Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi / gnkili@fsm.edu.tr / 0000-0002-6280-8537

17 Doçent Doktor / Yıldız Teknik Üniversitesi / mithatkorumaz@gmail.com / 0000-0003-1800-7633

18 Profesör Doktor / Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi / ikocabas@fsm.edu.tr / 0000-0002-3540-2427

Okul Yöneticilerinin Perspektifinden Uluslararası İmam Hatip Liseleri

Rıza AKKAYA¹⁹ , Emine RDOĞAN²⁰

Öz

Yumuşak gücün önemli bir ögesi olarak uluslararası eğitim ülkelerin kamu diplomasisinde giderek daha fazla yer tutmaya başlamıştır. Bu nedenle günümüzde bir çok ülke, uluslararası öğrencileri çekmek ve uluslararası eğitim programlarını teşvik etmek için çeşitli politika ve programlar geliştirmektedir. Temeli 16.11.1993 tarihinde dönemin Milli Eğitim Bakanı Nevzat AYZAZ'ın oluruyla atılan, daha sonra dönemin şartlarına göre 1997 ve 1999 yıllarında çeşitli değişimler geçiren ve günümüzdeki haline 2004 tarihinde Milli Eğitim Bakanlığı ve Türkiye Diyanet Vakfı arasında imzalanan protokol ile gelen Uluslararası Anadolu İmam Hatip Liseleri, uluslararası eğitim bağlamında ülkemizin kayda değer bir adımı oluşturmuştur. Günümüzde Ankara (2), Bursa (1), Eskişehir (1), Gaziantep (1), Hatay (1), İstanbul (6), İzmir (1), Kayseri (1), Konya (1), Mersin (1), Sivas (1), Tekirdağ (1), Tokat (1) olmak üzere toplam 19 Uluslararası Anadolu İmam Hatip Lisesi faaliyetlerini sürdürmektedir. Bu bağlamda mevcut çalışmanın amacı, okul yöneticilerinin perspektifinden Uluslararası Anadolu İmam Hatip Liselerinin mevcut durumunu incelemektir. Çalışma nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması deseniyle kurgulanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu ölçüt örnekleme yöntemiyle belirlenen 14 Uluslararası Anadolu İmam Hatip Lisesi yöneticisi (Müdür, Müdür Yardımcısı) oluşturmaktadır. Katılımcı belirlemede kullanılan ölçüt, Türk Diyanet Vakfı ile protokol imzalamış bir Uluslararası Anadolu İmam Hatip Lisesi'nde görev yapmak olarak belirlenmiştir. Verilerin toplanmasında araştırmacı tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırma verileri katılımcılarla yapılan yüz yüze görüşmelerle toplanmıştır. Elde edilen veriler MAXQDA programı kullanılarak içerik analizine tabi tutulmuştur. Çalışma ile okul yöneticilerinin perspektifinden Uluslararası Anadolu İmam Hatip Liselerinin mevcut durumu ortaya koyulmuş, bu okulların işleyişini daha etkili ve verimli hale getirecek politika önerileri sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Uluslararası imam hatip lisesi, okul yöneticisi, uluslararası öğrenci.

International Imam Hatip High Schools from the Perspective of School Administrators

Abstract

As an important element of soft power, international education has become increasingly important in the public diplomacy of countries. For this reason, many countries today are developing various policies and programmes to attract international students and promote international education programmes. International Anatolian Imam Hatip High Schools, the foundation of which was laid on 16.11.1993 with the approval of the then Minister of National Education Nevzat AYZAZ, then underwent various changes in 1997 and 1999 according to the conditions of the period and became what it is today with the protocol signed between the Ministry of National Education and the Turkish Religious Foundation in 2004, constitutes a significant step of our country in the context of international education. Today, there are a total of 19 International Anatolian Imam Hatip High Schools in Ankara (2), Bursa (1), Eskişehir (1), Gaziantep (1), Hatay (1), İstanbul (6), İzmir (1), Kayseri (1), Konya (1), Mersin (1), Sivas (1), Tekirdağ (1), Tokat (1). In this context, the aim of the current study is to examine the current situation of International Anatolian Imam Hatip High Schools from the perspective of school administrators. The study was designed in case study design, one of the qualitative research

19 Dr. Rıza AKKAYA/Milli Eğitim Bakanlığı, akkayariza@gmail.com, 0000-0003-3535-0222

20 Emine ERDOĞAN/Milli Eğitim Bakanlığı, matematikle@gmail.com,

17. Uluslararası Eğitim Yönetimi Kongresi-UEYK2024 – 7-9 Mart/March 2024 - Bildiri Özetleri Kitabı
17th International Congress on Educational Administration - IEAC2024 - *Proceedings Abstracts*

methods. The study group of the research consists of 14 International Anatolian Imam Hatip High School administrators (Principal, Vice Principal) determined by criterion sampling method. The criterion used to determine the participants was to work in an International Anatolian Imam Hatip High School that signed a protocol with the Turkish Religious Foundation. A semi-structured interview form developed by the researcher was used to collect the data. The research data were collected through face-to-face interviews with the participants. The data obtained were subjected to content analysis using MAXQDA software. With the study, the current situation of International Anatolian Imam Hatip High Schools from the perspective of school administrators was revealed and policy recommendations were presented to make the functioning of these schools more effective and efficient.

Keywords: International imam hatip high school, school administrator, international student.

Kaynakça/Reference

- Altinyelken, H. K., Çayır, K., & Ağirdag, O. (2015). Turkey at a crossroads: critical debates and issues in education. *Comparative Education*, 51(4), 473–483.
- Altıntaş, M. C. (2020). Worldviews and identity discernment of Turkish youth and the role of religious education: An investigation of imam-Hatip High Schools' senior students' meaningmaking of the world in the 21st Century. University College London.
- Aşlamacı, İ., & Kaymakcan, R. (2017). A model for Islamic education from Turkey: the ImamHatip schools. *British Journal of Religious Education*, 39(3), 279–292.
- Baltacı, A. (2019). Okul Yöneticilerine Göre İmam - Hatip Liselerinde Karşılaşılan Sorunlar. *Bilimname*, 2019(40), 375-406.
- Bayezit, F. (2017). Yumuşak Güç Unsuru Olarak Uluslararası İmam Hatip Liseleri. *Talim*, 1(2), 293-309.
- Korkut, M. (2017). Türkiye'de Öğrenim Gören Uluslararası İmam Hatip Lisesi Öğrencilerinde İslam Algısı. *Talim*, 1(1), 119-142.

Öğretmen algılarına göre liselerde görev yapan yöneticilerin sosyal sermaye düzeyleri ile okul etkililiği arasındaki ilişki (Bartın İli örneği)

Seda Baş²¹ , Sabri Çelik²²

Öz

Sosyal sermaye multidisipliner bir kavram olarak okullarda başarıyı etkilemektedir. Bu bağlamda sosyal sermayenin incelenmesi okul etkililiği açısından önem arz etmektedir. Bu çalışmanın amacı okul müdürlerinin sosyal sermaye düzeyleri ile okul etkililiği arasındaki ilişkiyi incelemektir. Araştırma ilişkisel tarama modelinde betimsel bir çalışmadır. Çalışma grubunu 2023-2024 eğitim-öğretim yılında Bartın ilinde 262 lise öğretmeni oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak “Sosyal Sermaye Ölçeği” ve “Etkili Okul Ölçeği” kullanılmıştır. Spss 26.00 kullanılarak analizler yapılmıştır. Araştırma bulguları değerlendirildiğinde öğretmen algılarına göre okul müdürlerinin sosyal sermayeleri yüksek düzeydedir. Okullar yüksek düzeyde etkili okul özelliği göstermektedir. Okul müdürlerinin sosyal sermaye düzeyleri ile okulların etkili okul özelliği göstermesi arasında yüksek düzeyde pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir. Öğretmen algılarına göre okulların etkili okul özelliği göstermesinin yordanmasına ilişkin regresyon analizi sonuçlarına göre ise okul müdürlerinin sosyal sermaye düzeyleri ile okulların etkili okul özelliği göstermesi yüksek düzeyde anlamlı bir ilişki vermektedir. Okul müdürlerinin sosyal sermaye düzeyleri okul etkililiğinin anlamlı bir yordayıcısıdır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal sermaye, etkili okul, okul müdürü.

The relationship between the social capital levels of administrators working in high schools and school effectiveness according to teachers' perceptions (Bartın province example)

Abstract

Social capital, as a multidisciplinary concept, affects success in schools. In this context, examining social capital is important for school effectiveness. The aim of this study is to examine the relationship between school principals' social capital levels and school effectiveness. The research is a descriptive study in the relational scanning model. The study group consists of 262 high school teachers in Bartın province in the 2023-2024 academic year. “Social Capital Scale” and “Effective School Scale” were used as data collection tools. Analyzes were made using Spss 26.00. When the research findings are evaluated, the social capital of school principals is at a high level according to teachers' perceptions. The schools are highly effective schools. It is seen that there is a highly positive and significant relationship between the social capital levels of school principals and the schools' display of effective school characteristics. According to the results of the regression analysis regarding the prediction of schools showing effective school characteristics according to teachers' perceptions, there is a highly significant relationship

21 Sorumlu Yazar/ Corresponding Author, Öğrt./Teacher, MEB/Ministry of National Education, seda.bas1@gazi.edu.tr, 0009-0001-7607-372X

22 Prof., Gazi Üniversitesi/Gazi University, sabric@gazi.edu.tr, 0000-0001-8856-4983

17. Uluslararası Eğitim Yönetimi Kongresi-UEYK2024 – 7-9 Mart/March 2024 - Bildiri Özetleri Kitabı
17th International Congress on Educational Administration - IEAC2024 - *Proceedings Abstracts*

between the social capital levels of school principals and the schools' display of effective school characteristics. School principals' social capital levels are a significant predictor of school effectiveness.

Keywords: Social capital, effective school, school principal.

Kaynakça/Reference

- Akyürek, M. İ. (2021). Sosyal Sermaye Ölçeğinin Türkçe Uyarlaması: Geçerlik ve Güvenirlilik Çalışması. *Neşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi SBE Dergisi*, 11(2), 805-819
- Hoy, W. K. (2009). School Effectiveness Index. Retrieved from http://www.waynehoy.com/school_effectiveness_index.html

Dezavantajlı okulda öğretmen olmak: Mesleki gelişim perspektifinden bir anlatı

Nurdan Ödemiş Keleş²³

Öz

Araştırmanın amacı, dezavantajlı okulda görev yapmakta olan bir öğretmenin mesleki öğrenmesi ve gelişimine yönelik deneyimlerini, öğretmenlik hikâyesi ve anlatılarına odaklanarak ele almaktır. Araştırma nitel araştırma temelinde, anlatı araştırması deseninde tasarlanmıştır. Araştırmanın katılımcısı öğretmen, ölçüt örnekleme yöntemine göre belirlenmiş; veriler yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanarak içerik analizi ve betimsel analizle çözümlenmiştir. Araştırma sonuçları ilk yıllardaki mesleki öğrenmeye ilişkin idealist gücün yerini dezavantajlı okulda yılgınlık, yorgunluk ve tükenmişlik hissini aldığını; dezavantajların özel mesleki öğrenme ve gelişim ihtiyaçlarını ortaya çıkardığını; bu konudaki bakanlık eğitimlerinin etkili olmadığını göstermektedir. Bu durumun nedeni masa başında, sahaya inmeden alınan kararlar olarak görülürken; dezavantajların öğretmenlerin mesleki öğrenme ve gelişimi için daha fazla desteği gerektirdiği vurgulanmaktadır. Yöneticinin adilliği, mesleki öğrenme ve gelişimi olumlu etkilerken; öğretmenlere psikolojik destek sunulması, dezavantajlı okullar için özel ödenek kalemleri oluşturulması, asgari öğretim materyalleri ve fiziki şartların sağlanması yanında ek iyileştirmeler yapılması, dezavantajlı okullar için özel bakanlık birimleri oluşturularak sahada öğretmenlerle birlikte çalışılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Dezavantajlı okul, öğretmen öğrenmesi, öğretmen mesleki gelişimi, anlatı araştırması, eğitim yönetimi.

Being a teacher in a disadvantaged school: A narrative from a professional development perspective

The purpose of the research is to examine the experiences, teaching stories, and narratives of a teacher working in a disadvantaged school, focusing on their professional learning and development. Using a qualitative narrative research design, the participant teacher was selected through criterion sampling. Data collected through semi-structured interviews were analyzed using content and descriptive analysis. Findings reveal that the initial idealistic vigor of professional learning is replaced by feelings of disillusionment, fatigue, and burnout in disadvantaged schools. The study highlights the specific professional learning and development needs arising from disadvantages and the ineffectiveness of ministry training programs. It underscores the necessity for greater support for teachers' professional learning and development, advocating for fair leadership, psychological support for teachers, specialized budget allocations for disadvantaged schools, improvement of teaching materials and physical conditions, and the establishment of specialized ministry units for collaborative work with teachers in the field.

Keywords: Disadvantaged school, teacher learning, teacher professional development, narrative research, educational administration.

Öğretmenlerin gelişimi ve öğrenmesine ilişkin literatür her geçen gün daha da genişlerken, bu konunun öğrenci ve okul başarısı çıktılarının temelinde bulunması, konuya ilişkin araştırmacı ilgisini canlı tutmaktadır. Öğretmenin mesleki gelişimi ve öğrenmesine ilişkin araştırma kanıtları, öğretmen öğreniminin öğretmene, öğrenme etkinliklerinin kendisine ve okul bağlamına göre

17. Uluslararası Eğitim Yönetimi Kongresi-UEYK2024 – 7-9 Mart/March 2024 - Bildiri Özetleri Kitabı
17th International Congress on Educational Administration - IEAC2024 - Proceedings Abstracts

değiştiğini göstermektedir (Opfer & Peder, 2011). Okulun yapısal ve kültürel yönleri, öğretmen öğrenmesi ve değişim arasındaki ilişkiye dair literatürde okul gelişimi ve eğitimsel değişim araştırmalarına hâkim olan iki görüş belirlenmiştir: İçeriden bakış olarak adlandırılan ilk görüş, okulların kendilerini öğretmenlerin öğrenimi ve değişimi için destekleyici ortamlara dönüştürme kapasitelerine odaklanırken ikinci görüş, okulu dışardan etkileyen çevre ve eğitim politikalarına ilişkindir (Sleegers & Leithwood, 2010). Dolayısıyla okulların kendi içlerindeki ve çevresel koşullarının öğretmenlerin mesleki gelişme ve öğrenmelerini etkilediği söylenebileceği gibi bu koşullardan en zorlu olanının ise dezavantajlı bölgelerde yer alan okullara ilişkin olduğu düşünülmektedir.

Eğitimsel dezavantajda yoksulluk ve sosyal sınıf farklılıkları Birleşik Krallık gibi ülkelerde en güçlü faktör olarak ortaya çıkarken (White & Murray, 2016) durumun Türkiye bağlamında da benzer olduğuna ilişkin araştırma kanıtları bulunmaktadır. Dezavantajlı bölgelerde yer alan okulların çevresel koşullarına bakıldığında buradaki bireylerin yoksulluk yaşayan ve şiddete yatkınlık gösteren gruplar ile göçmenler, engelli bireyler, kadın ve çocuklardan oluştuğu görülmektedir (Toprakçı & Arslan, 2022). Ayrıca bu bölgelerdeki öğrenciler yoksulluk, açlık, şiddet, uyuşturucu bağımlılığı gibi farklı nedenlerden kaynaklanan bir travmayı da yaşıyor ve içselleştiriyor olabilirler (Sutherland & Parker, 2020). Bunların yanı sıra kronik rahatsızlıkları olan, hane içi bakım yükü fazla olan, çalışan çocuklar gibi öğrenci özelliklerine sahip dezavantajlı sayılabilecek okullardaki gruplar diğer çocuklara göre daha fazla devamsız olabilirler (Gencer ve diğerleri, 2023). Sosyal açıdan yoksun bölgelerdeki okulların en büyük zorluklarından biri, sosyal açıdan dezavantajlı ailelerden gelen, daha düşük eğitim istekleri olan ve kurumsallaşmış eğitim kaynaklarına daha az erişime sahip olan öğrencilerin sayısının yüksek olması ve bunun da olumsuz bir öğrenme ortamı yaratabilmesidir (Klein, 2017). Tüm bu dezavantajlı okul profiline yönelik rehberlik hizmetinin pek çok okulda etkili olmaması, öğrencilerin zihinsel ve sosyal-duygusal davranışlarını ele almanın ağırlığını öğretmenlere yüklemektedir (Walton-Fisette, 2020). Literatürde okulun dezavantaj düzeyi ile öğretmenlerinin işten ayrılma oranı arasında pozitif yönde anlamlı ilişki olduğuna dair araştırmalar bulunmaktadır (Allen ve diğerleri, 2017). Dolayısıyla bu okullar, yalnızca öğrenci performansını değil aynı zamanda öğretmenlerin iş yaşam kalitesini de etkileyen çok sayıda zorluk içermektedir. Ancak zayıf sosyo-ekonomik koşullara rağmen bu okullardan bazılarının iyi performans gösterdiğini, dolayısıyla diğer olumlu faktörlerin yanı sıra, öğretmenler için tatmin edici iş koşulları sunduğunu vurgulayan araştırma kanıtları da mevcuttur (Matla & Xaba, 2020). Dezavantajlı okul olmanın farklı kültür, bağlam ve ülkelerde öğretmenlerin motivasyon, işten ayrılma gibi değişkenlere yaptığı etkinin farklılık göstermesi durumunun öğretmenlerin mesleki öğrenmesi ve gelişimine yansımalarını da merak konusu yaptığı söylenebilir. Dezavantajlı öğrenci ve okul profilinin öğretmenlerin tükenmişlik düzeylerini yükseltip motivasyonlarını düşürdüğü, bu durumun da zaten dezavantajlı olan okulu daha da dezavantajlı hale sürüklediği belirtilmektedir. Ayrıca okulu dezavantajlı olmaya iten nedenler arasında öğretmenlerin mesleki niteliğindeki yetersizliğe de dikkat çekilmesi (Tosun ve diğerleri, 2020) bu tür okullarda görev yapmakta olan öğretmenlerin mesleki öğrenme ve gelişim süreçlerini Türkiye bağlamında ele almayı gerekli kılmaktadır.

Kavram olarak öğretmenin kendini geliştirmesi literatürde personel geliştirme, hizmet içi eğitim, mesleki gelişim ve sürekli mesleki gelişim gibi farklı kavramlarla ifade edilmektedir. Öğretmenler ayrıca akran öğretimi, işbirlikçi planlama ve meslektaşlar arasındaki mentorluk sırasında oluşan resmi olmayan etkileşimler yoluyla da öğrenebilirler (Little, 2012). Mesleki öğrenme genellikle mesleki gelişim programları, öğretim araştırma grupları ve resmi mentorluk programları gibi resmi ortamlarda gerçekleşmektedir (Timperley, 2011). Hangi türde olursa olsun kuşkusuz önemli olan, sürekli mesleki gelişim faaliyetlerinin öğretmenlerin öğretim becerilerini ve bilgilerini geliştirmesi, sınıftaki öğretim uygulamalarının ve öğrencilerin öğrenmelerinin niteliğini artırması ve öğretmenleri sürekli öğrenen ve araştıran bir profesyonel olmalarını sağlamasıdır (Özdemir, 2016). Uluslararası Öğretme ve Öğrenme Anketi (TALİS) 2018 raporuna göre öğretmenlerin %80'inden fazlası, aldıkları mesleki eğitimin öğretim uygulamaları üzerinde olumlu etkisi olduğunu bildirmektedir (Organisation for Economic Co-Operation and Development, 2018).

Alınan mesleki öğrenme ve gelişim eğitimleri yanı sıra bağlamsal faktörler de öğretmenlerin mesleki ve kişisel kimlik algısını büyük ölçüde etkilemektedir. Özellikle öğrencilerin geldiği sosyo-

ekonomik bağlamlar, öğretmenlerin öğrenci başarısını ölçme yetenekleri üzerinde bir etki yaratmaktadır (Day ve diğerleri, 2006). Anlamlı mesleki gelişimin, dezavantajlı okullara öğretmen istihdamını ve devamını sağladığına ilişkin kanıtların da mevcut olduğu görülmektedir (Archibald, ve diğerleri, 2011). Öğretmenlerin dezavantajlı okul ortamı ve çevresinde kendilerini geliştirebilecekleri, bilgilerini yenileyebilecekleri uygun şart ve enerjiyi bulamamaları ise mesleki açıdan gelişimlerini olumsuz yönde etkilemektedir (Tosun ve diğerleri, 2020). Yoksulluğun yüksek olduğu okullarda algılanan örgütsel ortam, stres-dayanıklılık-öğretme ilişkisinde önemli bir faktördür (Ellison & Woods, 2019). Dezavantajlı okul öğretmenlerinin altın kalpli olmasının yeterli olmadığı, onların da bilgi ve uzmanlık hazinesine sahip olmaları gerektiği vurgulanmaktadır. Öğretmenlerin öğrenciyi daha yukarı sosyal sınıflara çekebilmek için ihtiyaç duyulan sermaye ile bu çocukların ailelerinin ve topluluklarının mevcut kültürleri arasında nasıl bağlantı kuracaklarını bilmeleri gerektiği belirtilmektedir (Hargreaves & Fullan, 2012). Bunun için de bu tür okullarda öğretmenin temel beceri ve yeterlilikleri yanı sıra mesleki öğrenme ve gelişim süreçlerini devam ettirmeye yönelik yeteneklerinin daha da önem kazandığı söylenebilir.

Dolayısıyla dezavantajlı okullardaki öğretmenlerin mesleki öğrenme ve gelişimlerine yönelik bir araştırma vurgusu ihtiyacı hissedilmektedir. Literatürde gerek dezavantajlı okullarda görev yapmanın zorlukları (Allen ve diğerleri, 2017; Burnet & Lampert, 2018; Klein, 2017; Matla & Xaba, 2020; Tosun ve diğerleri, 2020; Walton-Fisette, 2020; White & Murray, 2016) gerekse öğretmenlerin mesleki öğrenmesi ve gelişimine yönelik araştırmaların (Archibald ve diğerleri, 2011; Day ve diğerleri, 2006; Little, 2012; Özdemir, 2016; Timperley, 2011) geniş yer tuttuğu belirlenmiştir. Ancak dezavantajlı okul şartlarını deneyimleyen öğretmenlerin mesleki öğrenme ve gelişim hikâyelerini derinlemesine ele alan araştırmaların alanyazın taraması sınırlılıkları kapsamında yetersiz olduğu görülmektedir. Ayrıca öğretmenin içinde bulunduğu dezavantajlı okul bağlamının, öğretmen öğrenme ve mesleki gelişim sürecine hangi yol, biçim ve ilişkilerle yansıdığını belirlemek bu yolları iyileştirme ve geliştirmeye yönelik değişkenleri belirleme konusunda rehberlik sağlayabilir. Araştırma sonuçları dezavantajlı okullarda öğretmeni, öğretimsel ve mesleki açıdan geliştirme uygulamaları yanında hizmet içi eğitimlere ve karar vericilerin yasal düzenlemelerine temel olabilir.

Bu doğrultuda araştırmanın amacı, dezavantajlı okulda görev yapmakta olan bir öğretmenin mesleki öğrenmesi ve gelişimine yönelik deneyimlerini, öğretmenlik hikâyesi ve anlatılarına odaklanarak ele almaktır. Araştırma nitel araştırma temelinde anlatı (narrative) araştırması deseninde tasarlanmıştır. Araştırmada dezavantajlı mesleki lisede görev yapmakta olan bir öğretmenin deneyimlerinin mesleki öğrenme ve gelişim sürecine yönelik anlatılarına odaklanıldığından bu desen tercih edilmiştir. Öğretmenin dezavantajlı okuldaki öğretmenlik hikâyesi, anlatılarına temel olmuştur. Araştırmanın gerçekleştirildiği okulun bulunduğu bölgenin sosyo-ekonomik görünümünde erken yaşta evliliklerin yaygınlığı, çocuklar da dâhil olmak üzere aile fertlerinde pazarcılığın meslek olarak benimsenmesi, veli eğitim düzeyinin düşüklüğü, okul terkinin yaygınlığı ve okula bağlılığın düşük olması (devamsızlık) unsurları hâkimdir. Söz konusu okul bölgesine ilişkin sorunlar, eğitim sorunları, sağlık sorunları, aileye ilişkin sorunlar ve ekonomik sorunlar olmak üzere dört kategoride sınıflandırılmıştır. Eğitime ilişkin sorunlarda erken yaşta evlilik nedeniyle okul terki ve düşük okul bağlılığı yer alırken sağlık sorunlarında temizliğe ilişkin bilgisizlik yer almaktadır. Aileye ilişkin sorunlarda boşanma/ayrılma oranının yüksekliği, erken yaşta evlilik ve parçalanmış aileler bulunmakta; ekonomik sorunlarda ise tarım ve pazarcılık mesleğinin benimsenmesi nedeniyle sosyal güvence yoksunluğu, düşük gelir ve başka iş kollarına yönelememe yer almaktadır (Özdemir & Demiriz, 2004). Okul bölgesinin bu sosyo-kültürel durumu çocukların eğitimini olumsuz etkilerken çocukları okuldan uzaklaştırarak okul bağlılığını düşürmekte; bu da akademik olarak başarısızlığa neden olmaktadır (Köse, 2014). Dolayısıyla okulun, içinde bulunduğu bölge koşulları itibariyle sosyo-ekonomik olarak dezavantajlı sayılabileceğine ilişkin araştırma kanıtları bulunması araştırma bağlamının araştırma amacı ile uygunluğunu göstermektedir.

Araştırmanın katılımcısı öğretmen, amaçlı örnekleme yöntemlerinden kriter (ölçüt) örnekleme yöntemi ile seçilmiştir. Bu araştırmada katılımcının seçimindeki ölçütler, dezavantajlı bir lisede görev yapıyor olma ve deneyimlerin mesleki öğrenme ve gelişim sürecine yansımalarına ilişkin yaşanmışlık bakımından en az beş yıl süre ile bu okulda çalışmış olmadır. Bu doğrultuda dezavantajlı mesleki bir lisede beş yıldan fazla süredir görev yapmakta olan bir öğretmen,

17. Uluslararası Eğitim Yönetimi Kongresi-UEYK2024 – 7-9 Mart/March 2024 - Bildiri Özetleri Kitabı
17th International Congress on Educational Administration - IEAC2024 - Proceedings Abstracts

araştırmanın katılımcısı olarak belirlenmiştir. Araştırmada veri toplama tekniği olarak görüşme tekniği kullanılmıştır. Bu çalışmada sunulan veriler katılımcı ile görüşmelerdeki soru-cevap şeklindeki konuşma kayıtlarından oluşmaktadır. Katılımcı ile birden fazla görüşme yapılmış, her bir görüşmenin 45-50 dakika sürmüştür. Görüşmeler sıcak ve samimi bir ortamda gerçekleştirilerek derinlikli veri toplamak için uzun süreli etkileşim oluşturulmasına dikkat edilmiştir. Araştırmada veriler, anlatı araştırma desenine uygun biçimde araştırmacı tarafından oluşturulan yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Görüşme formu dezavantajlı okullar ve öğretmenlerin mesleki öğrenme ve gelişimine yönelik literatür çerçevesinde anlatı araştırmasına uygun sorulara dayalı biçimde oluşturulmuştur. Araştırma etik izninin alınmasıyla veriler toplanmış; verilerin çözümlenmesinde içerik analizi ve betimsel analiz yöntemleri kullanılmıştır. Araştırmada kapsam geçerliğini sağlamak amacıyla yarı yapılandırılmış görüşme formu uzman görüşleri ile geliştirilmiştir (Yıldırım & Şimşek, 2016).

Araştırma sonuçları katılımcının ilk yıllardaki mesleki öğrenmeye ilişkin öğrenme ve gelişme isteği ile oluşan idealist gücünün yerini dezavantajlı okulda yılgınlık, yorgunluk ve tükenmişlik hissinin aldığını göstermekte; dezavantajlı okul bağlamının özel mesleki öğrenme ve gelişim ihtiyaçlarını ortaya çıkardığına işaret etmektedir. Öğretmenlerin mesleki öğrenme ve gelişimine yönelik bakanlık uygulamalarının oldukça fazla olduğu ancak etkili olmadığı belirtilirken bu durumun nedeni masa başında, sahaya inmeden alınan kararlar olarak görülmektedir. Ayrıca okulun dezavantajlarının öğretmenlerin mesleki öğrenme ve gelişimi için daha fazla desteği gerektirdiği vurgulanmaktadır. Yöneticinin adilliği, mesleki öğrenme ve gelişimi olumlu etkilerken; öğretmenlere psikolojik destek sunulması, dezavantajlı okullar için özel ödenek kalemleri oluşturulması, asgari öğretim materyalleri ve fiziki şartların sağlanması yanında ek iyileştirmeler yapılması, dezavantajlı okullar için özel bakanlık birimleri oluşturularak sahada öğretmenlerle birlikte çalışılması önerilmektedir.

Kaynakça/Reference

- Allen, R., Burgess, S., & Mayo, J. (2018). The teacher labour market, teacher turnover and disadvantaged schools: new evidence for England. *Education Economics*, 26(1), 4-23.
- Archibald, S., Coggshall, J. G., Croft, A., & Goe, L. (2011). *High-Quality Professional Development for All Teachers: Effectively Allocating Resources. Research & Policy Brief*. National Comprehensive Center for Teacher Quality.
- Day, C., Stobart, G., Sammons, P., & Kington, A. (2006). Variations in the work and lives of teachers: relative and relational effectiveness. *Teachers and teaching*, 12(2), 169-192.
- Barrett, M. S., & Stauffer, S. L. (2009). Narrative inquiry: From story to method. M. S. Barrett & S. L. Stauffer (Ed.), *In Narrative inquiry in music education* (pp. 7-17). Springer.
- Burnett, B., & Lampert, J. (2019). The Australian national exceptional teaching for disadvantaged schools programme: A reflection on its first 8 years. *Journal of Education for Teaching*, 45(1), 31-46.
- Büyükoztürk, Ş, Kılıç, E., Akgün, Ö., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2011). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Pegem Akademi.
- Connelly, F. M. & Clandinin, D. J. (1990). Stories of experience and narrative inquiry. *Educational Researcher*, 19(5), 2-14.
- Gencer, E.G., Korlu, Ö., Kesbiç, K., Akay, S.S., Kotan, H., & Arık, B.M. (2023). *Eğitim izleme raporu 2023*. Eğitim Reformu Girişimi. https://www.egitimreformugirisimi.org/wp-content/uploads/2023/12/Egiti_mIzlemeRaporu2023.pdf
- Ellison, D. W., & Woods, A. M. (2019). Physical education teacher resilience in high-poverty school environments. *European Physical Education Review*, 25(4), 1110-1127.
- Etherington, K. (2011). *Narrative approaches to case studies*. <https://www.keele.ac.uk/media/keeleuniversity/facnatsci/schpsych/documents/counselling/conference/5thannual/NarrativeApproachestoCaseStudies.pdf>
- Etherington, K., & Bridges, N. (2011). *Narrative case study research: On endings and six session reviews*. Counselling and Psychotherapy. <https://doi.org/10.1080/14733145.2011.546072>
- Hargreaves, A., & Fullan, M. (2012). Professional capital: Transforming teaching in every school. Teachers College Press. <https://books.google.com.tr/books>
- Klein, E. D. (2017). *Bedingungen und Formen erfolgreicher Schulentwicklung in Schulen in sozial deprivierter Lage, Eine Expertise im Auftrag der Wübben Stiftung*. SHIP Working Paper Reihe, 1. <https://doi.org/10.17185/dupublico/4438>
- Köse, N. (2014). *Acarlar beldesinde okul terkleri ve devamsızlık sorunu* (Master's thesis, Adnan Menderes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü).
- Little, J. W. (2012). Professional community and professional development in the learning-centered school. Teacher learning that matters: *International perspectives*, 22-46. <https://books.google.com.tr/books>
- Marshall, C., & Rossman, G. B. (2014). *Designing qualitative research*. Sage publications.
- Matla, S. J., & Xaba, M. I. (2020). Teachers' job satisfaction at well-performing, historically disadvantaged schools: A quantitative research in the Gauteng Province, South Africa. *International Journal of Educational Management*, 34(4), 725-736. www.emeraldinsight.com/0951-354X.htm

17. Uluslararası Eğitim Yönetimi Kongresi-UEYK2024 – 7-9 Mart/March 2024 - Bildiri Özetleri Kitabı
17th International Congress on Educational Administration - IEAC2024 - Proceedings Abstracts

- Merriam, S. B. (2018). *Nitel araştırma: Desen ve uygulama için bir rehber* (3. Baskıdan Çeviri, Çeviri Editörü: S. Turan). Nobel Yayın Dağıtım.
- Miles, M. B., & Huberman, A. M. (2015). *Nitel veri analizi*. (S. A. Altun ve A. Ersoy, Çev.). Pegem Akademi.
- Neuman, L. (2014). *Toplumsal araştırma yöntemleri: Nitel ve nicel yaklaşımlar cilt I*. (S. Özge, Çev.). Yayın Odası.
- Opfer, V. D., & Pedder, D. (2011). Conceptualizing teacher professional learning. *Review of educational research*, 81(3), 376-407.
- Organisation for Economic Co-Operation and Development OECD (2019). *TALIS 2018 Results (Volume I): Teachers and school leaders as lifelong learners*, TALIS. OECD Publishing. <https://doi.org/10.1787/1d0bc92a-en>
- Özdemir, S. M. (2016). Öğretmen niteliğinin bir göstergesi olarak sürekli mesleki gelişim. *Gazî Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2(3), 233-244.
- Özdemir, C., & Demiriz, G. (2004). Aclarlar sosyal yapı analizi. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(1), 75-94.
- Riessman, C. K. (2008). *Narrative methods for the human sciences*. Sage. <https://books.google.com.tr/books>
- Sleegers, P., & Leithwood, K. (2010). School development for teacher learning and change, In *International encyclopedia of education*. Edited by: Peterson, P., Baker, E., & McGaw, B. 557-562. Elsevier.
- Sutherland, S., & Parker, M. (2020). Responding to trauma in and through physical education. *Journal of Physical Education, Recreation & Dance*, 91(9), 16-21.
- Timperley, H. (2011). *Realizing the power of professional learning*. McGraw-Hill Education
- Toprakçı, E., & Arslan, F. (2022). Okul yöneticilerinin görüşlerine göre dezavantajlı bölgelerdeki okul-aile birliklerinin işlevselliğini etkileyen faktörler. *Uluslararası Liderlik Eğitimi Dergisi*, 6(1), 60-73.
- Türkiye İstatistik Kurumu (2022). *Adrese dayalı nüfus kayıt sistemi sonuçları, 2022* <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=49685#:~:text=T%C3%BCrkiye'de%20ikamet%20eden%20n%C3%B Cfus.575%20bin%20441%20ki%C5%9F%20oldu>.
- Walton-Fisette, J. L. (2020). Fostering resilient learners by implementing trauma-informed and socially just practices. *Journal of Physical Education, Recreation & Dance*, 91(9), 8-15.
- White, M. L., & Murray, J. (2019). Seeing disadvantage in schools: Exploring student teachers' perceptions of poverty and disadvantage using visual pedagogy. In *Poverty Discourses in Teacher Education*, 127-142.
- Yıldırım, H., & Şimşek, M. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. (Onuncu baskı). Seçkin Yayıncılık.

Okul Müdürlerinin Mesleki Kimliklerine İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi

Esen Altunay²⁴ , Nagehan Yıldırım²⁵

Öz

Okul yöneticisinin varoluşsal nedeni öğrencilerin gelişimi doğrultusunda öğrenci ve öğretmenler için uygun eğitim ve öğretim ortamı sağlamaktır. Okullarda bu ortamın oluşturulması için okul yöneticilerinin çeşitli görevleri ve rolleri tanımlanmıştır. Scheerens'e (1988) göre, okul yöneticilerinin eğitim ve öğretimi koordine etmesi, öğretmenleri destekleyici okul atmosferi oluşturması, başarıyı vurgulayan öğretim stratejileri vurgulaması, okulu değerlendirmesi gerekmektedir. Ancak yöneticilerin yapmak istedikleri işler ve yaptıkları işlerin farklı olması, yöneticilik görevinin bir meslek ve kariyer olmaması, yaşanan stresin ve alınan sorumluluğun maddi anlamda doyum sağlamaması ve görevlendirme süresinin sonunda tekrar görevlendirilip görevlendirilmeyeceğinin belli olmaması gibi nedenlerle yöneticilerin görevleri ile özdeşleşme sorunları yaşadıkları vurgulanmaktadır (Erginer ve Köse, 2012; Göksoy, 2015; Türkmenoğlu ve Bülbül, 2015). Okul yöneticilerinin görevlerini yürütürken yaşadıkları sorunlarla baş edebilmeleri ise yöneticilerin kendilerini nasıl tanımladıklarına bağlıdır (Shen, Cooley ve Ruhl-Smith, 1999). Bireysel olarak okul yöneticilerinin rollerine ve kendilerine yükledikleri anlam ya da hissettikleri duygular kimlik kavramının özünü oluşturmaktadır. Okul yöneticilerinin mesleki kimliğinin olumlu olması rollerini gerçekleştirme isteklerinin olmasını, bu isteklerini eyleme dökmelerini ve etkili bir okul oluşturmalarını sağlamaktadır.

Okul yöneticilerinin mesleki rollerini benimsemeleri mesleki kimliklerinin yapılandırılması ölçüsünde etkili olabilmektedir. Walsham'a (1998), göre mesleki kimlik, bir kişinin kendisini bir gruba ve meslek grubuna aidiyet hissetmesini ve meslek üyesi olarak kendisini tanımlamasını sağlar. Okul yöneticilerinin bu anlamda mesleki kimliklerinin desteklenmesi ve geliştirilmesi okul yönetimine katkı sağlamaktadır.

Alanyazında (Erginer ve Köse, 2012; Sevil ve Bülbül, 2019). okul yöneticilerinin mesleki kimlikleri konusunda sorunların yaşandığı ile ilgili bulgular bulunmaktadır. Okullarda farklı özgeçmiş, özellik ve alt yapıya sahip insan kaynağı arasında işbirliğini sağlayacak mesleki kimliği geliştirmiş liderlere ihtiyaç bulunmaktadır. Bu bağlamda çalışmanın temel amacı yöneticilerin mesleki kimlik hakkında görüşlerinin açıklanması ve önerilerin sunulmasıdır.

Okul yöneticilerinin mesleki kimliklerine yükledikleri anlamı ortaya koymayı amaçlayan bu çalışmada nitel araştırma yaklaşımı benimsenmiştir. Araştırmanın çalışma grubu 2022-2023 eğitim-öğretim yılında İzmir'in farklı ilçelerindeki Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı bulunan resmi okullarda görev yapan 60 okul yöneticisi oluşturmaktadır. Araştırmanın verilerinin toplanması için yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre okul yöneticilerinin mesleki kimliklerine ilişkin görüşlerinin olumlu olması okulu bütünleştirmede önemli bir katkı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Mesleki Kimlik, Okul Yönetimi, Sosyal Kimlik, Özdeşleşme

Examining the Opinions of School Principals Regarding Their Professional Identities

Abstract

The existential reason of the school administrator is to provide a suitable education and training environment for students and teachers in line with the development of students. Various duties

²⁴ Sorumlu Yazar: Doç. Dr. Ege Üniversitesi, esenaltunay@yahoo.com, ORCID: 0000-0001-8200-887

²⁵ Eğitim Yönetimi Uzmanı, İzmir Aliğa Şebit Kemal Ortaokulu, nagehan-guiness@hotmail.com

17. Uluslararası Eğitim Yönetimi Kongresi-UEYK2024 – 7-9 Mart/March 2024 - Bildiri Özetleri Kitabı
17th International Congress on Educational Administration - IEAC2024 - Proceedings Abstracts

and roles of school administrators have been defined to create this environment in schools. According to Scheerens (1988), school administrators need to coordinate education and training, create a school atmosphere that supports teachers, emphasize teaching strategies that emphasize success, and evaluate the school. However, the jobs that managers want to do and the jobs they do may be different, the managerial job is not a profession or career, the stress experienced and the responsibility taken do not provide financial satisfaction, and it is not clear whether they will be reassigned at the end of the assignment period. For these reasons, managers experience problems identifying with their duties (Erginer and Köse, 2012; Göksoy, 2015; Türkmenoğlu and Bülbül, 2015). The ability of school administrators to cope with the problems they encounter while performing their duties depends on how administrators define themselves (Shen, Cooley, & Ruhl-Smith, 1999). The meaning that individual school administrators attribute to their roles and themselves or the emotions they feel constitutes the essence of the concept of identity. The positive professional identity of school administrators ensures that they have the desire to fulfil their roles, put these wishes into action and create an effective school.

School administrators' adoption of their professional roles can be effective to the extent that their professional identities are structured. According to Walsham (1998), professional identity enables a person to feel belonging to a group and professional group and to define himself as a member of the profession. In this sense, supporting and developing the professional identities of school administrators contributes to school management.

In the literature (Erginer and Köse, 2012; Sevil and Bülbül, 2019). There are findings that there are problems regarding the professional identities of school administrators. There is a need for leaders in schools who have developed a professional identity to ensure cooperation among human resources with different backgrounds, characteristics and backgrounds. In this context, the study aims to explain the principals' opinions about professional identity and to present suggestions.

This study adopts a qualitative research approach which aims to reveal the meaning school principals attach to their professional identities. The study group of the research consists of 60 school administrators working in public schools affiliated with the Ministry of National Education in different districts of Izmir in the 2022-2023 academic year. Collecting data was based on semi-structured interviews. According to the results, school principals' positive views on their professional identities contribute to integrating the school.

Keywords: Professional Identity, School Management, Social Identity, Identification.

Kaynakça/Reference

- Erginer, A. & Köse, M.F.(2012). Okul yöneticilerinin yöneticiliği tercih ve bırakma nedenlerine ilişkin nitel bir çalışma, *e-Journal of New World Sciences Academy NWSA-Qualitative Studies*, 7 (4), 14-28.
- Göksoy, S. (2015). Bureaucratic problems at schools. *Journal of Education and Future*, (7), 99-118.
- Sevil, E., & Bülbül, T. (2019). Okul yöneticilerinin benlik saygısı düzeyleri ile kişisel inisiyatif alma durumları arasındaki ilişki. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(3), 700-719.
- Scheerens, J. & Stoel W. (1988). Development of theories of school effectiveness. Annual Meeting of American Educational Research Association, New Orleans, 1-28.
- Shen, J., Cooley, V. E., & Ruhl-Smith, C. D. (1999). Entering and leaving school administrative positions. *International Journal of Leadership in Education*, 2(4), 353-367.
- Türkmenoğlu, G. & Bülbül, T. (2015). Okul yöneticilerinin göreve geliş biçimlerinin okul kültürüne yansımaları. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(2), 526-549
- Walsham, G. (1998), IT and changing professional identity: micro-studies and macro-theory, *Journal of the American Society For Information Science*, 49(12), 1081-1089.

Öğretmenlerin kariyer basamakları ile imtihanı: Bir karma yöntem araştırması

Şenol Sezer²⁶ , Ertuğ Can²⁷

Öz

Öğretmenlik mesleği, ilk olarak 13 Ağustos 2005 tarihli ve 25905 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Öğretmenlik Kariyer Basamaklarında Yükselme Yönetmeliğinde öğretmen, uzman öğretmen ve başöğretmen şeklinde üç farklı kariyer basamağına ayrılmıştır. İlgili yönetmelikte kariyer; gerekli yeterlikler kazanılarak öğretmenlikten uzman öğretmenliğe, uzman öğretmenlikten başöğretmenliğe ilerleme şeklinde tanımlanmıştır. Öğretmenler, 19 Kasım 2022 tarihinde kariyer basamakları sınavına katılmışlardır. Öğretmenlerin kariyer basamakları uygulamasına ilişkin görüş, beklenti ve önerilerinin derinlemesine araştırılmasının, alanyazında önemli bir eksikliği ortadan kaldıracağı öngörülmektedir. Bu araştırmanın amacı, öğretmenlerin kariyer basamaklarına ilişkin algı ve görüşlerini belirlemektir. Bu amaçla, sıralı karma desende yürütülmesi planlanan çalışmada, 548 katılımcıdan oluşan öğretmen grubuna ulaşılarak, İnandı ve Gılıç (2020) tarafından geliştirilen Kariyer Engelleri Ölçeği aracılığıyla kariyer planlamaya ilişkin görüşleri belirlenecektir. Ardından, örneklem grubu içinden basit-seçkisiz örnekleme tekniği ile seçilen 61 öğretmenin kariyer basamakları algılarına ilişkin metafor üretmeleri sağlanacaktır. Nicel verilerin toplandığı grup içinden maksimum çeşitlilik örnekleme tekniği ile belirlenen 28 öğretmenle yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmenlik, statü, kariyer basamakları, uzman öğretmen, başöğretmen.

Examination of teachers through career stages: A mixed methods research

Abstract

The teaching profession is divided into three different career stages: teacher, expert teacher and head teacher in the Regulation on Promotion in Teaching Career Stages, which was first published in the Official Gazette dated 13 August 2005 and numbered 25905. Career in the relevant regulation is defined as the progressing from teacher to expert teacher, and from expert teacher to head teacher by gaining the necessary qualifications. Teachers participated in the career ladder exam on November 19, 2022. It is envisaged that an in-depth investigation of teachers' perspectives, expectations, and suggestions regarding the application of career ladders will eliminate an important gap in the literature. The purpose of this research is to determine teachers' perceptions and views regarding career stages. For this purpose, in the research planned to be conducted in a sequential mixed design, a group of teachers consisting of 548 participants will be reached and their views on career planning will be determined through the Career Obstacles Scale developed by İnandı and Gılıç (2020). Then, 61 teachers selected from the sample group using simple-random sampling technique will be enabled to produce metaphors regarding their perceptions of career stages. Semi-structured interviews will be held with 28 teachers determined by the maximum diversity sampling technique from the group from which quantitative data was collected.

Keywords: Teaching, status, career stages, expert teacher, head teacher.

26 Prof. Dr./Ordu University/Education Faculty, senolsezer.28@gmail.com, ORCID: 0000-0001-8800-6017

27 Prof. Dr./Kırklareli University/Faculty of Science and Letters, ertugcan@gmail.com, ORCID: 0000-0002-0885-9042

Kaynakça/Reference

- Aday Öğretmenlik ve Öğretmenlik Kariyer Basamakları Yönetmeliği. (2022, 12 Mayıs). *T.C. Resmî Gazete*, 31833. <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/05/20220512-3.htm> adresinden erişildi.
- Akçay, R. C. (2005). Öğretmenlik mesleğinin kariyer yönetimindeki değişimlerden kaynaklanan sorunları ve bir kariyer sistemi modeli. *Eurasian Journal of Educational Research*, 18, 17-27. https://ejer.com.tr/wp-content/uploads/2021/01/ejer_2005_issue_18.pdf
- Bakioğlu, A. ve Banoğlu, K. (2013). Öğretmenlikte kariyer basamakları uygulamasına ilişkin öğretmen görüşlerinin metaforlar ve sosyal ağ analizi yöntemiyle incelenmesi. *M.Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 37, 28-55. <https://dergipark.org.tr/tr/download/articlefile/2151>
- Budak, G. ve Gürbüz, S. (2017). Öznel kariyer başarısı: Bir ölçek uyarlama çalışması. *İş ve İnsan Dergisi*, 4(2), 87-99. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/iid/issue/28953/280529>
- Çelikten, M. (2008). Öğretmenlik mesleğinde yeni model arayışları. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 19(1), 189-198. <http://dergisosyalbil.selcuk.edu.tr/susbed/article/view/411/393>
- Demir, S. B. (2011). Öğretmen kariyer basamakları uygulamasının öğretmenler tarafından değerlendirilmesi. *Eğitim ve İnsani Bilimler Dergisi: Teori ve Uygulama*, 2(3), 53-80. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/eibd/issue/22683/242220>
- Gündoğdu, K. ve Kızıldaş, E. (2008). Kariyer basamaklarında yükselme sistemi ve sınavına ilişkin uzman öğretmen görüşleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 55(55), 363-388. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/kuey/issue/10342/126699>
- İnanlı, Y. ve Gılıç, F. (2020). Öğretmenlerin kariyer engelleri ölçeğinin geliştirilmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16(1), 15-31. <https://dx.doi.org/10.17860/mersinefd.669825>
- Kaplan, İ. ve Gülcan, M. G. (2020). Öğretmen kariyer basamaklarının oluşturulmasına ilişkin görüşlerin incelenmesi: Karma yöntem araştırması. *Gazi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6(3), 380-406. <https://dx.doi.org/110.30855/gies.2020.06.03.007>
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2006). *Öğretmenlik kariyer basamaklarında yükselmeye ilişkin değerlendirme (KBYD) kılavuzu*. Ankara: MEB Personel Genel Müdürlüğü.
- Öğretmenlik Kariyer Basamaklarında Yükselme Yönetmeliği. (2005, 13 Ağustos). *T.C. Resmî Gazete*, 25905. <https://resmigazete.gov.tr/fihrist?tarikh=2005-08-13> adresinden erişildi.
- Shockley, M. K., Ureksoy, H., Rodopman, O. B., Poteat, F. L. ve Dullaghan, R. T. (2015). Development of a new scale to measure subjective career success: A mixed-methods study. *Journal of Organizational Behavior*, 37(1), 128-153. <https://doi.org/10.1002/job.2046>

Öğretmenlerin Kültürel Değer Algıları ve Örgütsel Politika Algıları Arasındaki İlişki*

Didem Çelik Yılmaz²⁸ , Türkan Argon²⁹

Öz

Bu çalışmanın amacı öğretmenlerin kültürel değer algıları ile örgütsel politika algıları arasındaki ilişkinin araştırılmasıdır. İlişkisel araştırma modelinde tasarlanan araştırmanın çalışma evrenini, Düzce ilindeki resmi eğitim kurumlarında görev yapan 976 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Bireysel Kültürel Değerler Ölçeği ve Örgütsel Politika Algısı Ölçeği kullanılmıştır. Araştırmanın verileri, 2021-2022 eğitim öğretim yılında toplanmış ve verilerin analizinde betimleyici istatistikler ve korelasyon analizi kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen sonuçlara göre bireysel kültürel değerleri oluşturan 5 alt boyutta öğretmenlerin güç mesafesine yönelik algılarının *düşük*; belirsizlikten kaçınma alt ölçeğinde *yüksek*, kolektivizm alt ölçeğinde *orta*; uzun erimlilik alt ölçeğinde *oldukça yüksek* ve erillik alt ölçeğinde *orta* düzeyde algıların olduğu görülmektedir. Öğretmenlerin politika algılarının ise hem alt boyutlarda hem de ölçeğin toplamında *orta* düzeyde olduğu görülmektedir. Son olarak öğretmenlerin bireysel kültürel değer algıları ile örgütsel politika algıları arasında orta ve düşük düzeyli ilişkiler saptanırken; öğretmenlerin bireysel kültürel değer algılarının örgütsel politika algılarını negatif yönde ve anlamlı şekilde açıkladığı ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Kültürel değerler, örgütsel politika algısı, öğretmen.

The Relationship Between Teachers' Cultural Values and Organizational Political Perceptions

Abstract

The aim of this research is to investigate the correlation between teachers' attitudes towards cultural values and organizational politics. The study employs a relational model and includes a sample size of 976 teachers working in public educational institutions in the Düzce province. Data was collected during the 2021-2022 academic year, utilising the Individual Cultural Values Scale and the Organizational Policy Perception Scale as data collection tools. The data was analysed using descriptive statistics and correlation analysis. The findings of the study indicate that teachers have low perceptions of power distance, high perceptions of uncertainty avoidance, moderate perceptions of collectivism, quite high perceptions of longevity, and moderate perceptions of masculinity in the five sub-dimensions that make up individual cultural values. Teachers' perceptions of politics are at a medium level in both the subscales and the total scale. Moreover, the research reveals moderate and low-level relationships between teachers' perceptions of individual cultural values and organisational politics perceptions. Additionally, the study finds that teachers' perceptions of individual cultural values negatively and significantly impact their perceptions of organisational politics.

Keywords: Cultural values, organisational policy perception, teacher

* Bu çalışma birinci yazarın ikinci yazarın danışmanlığında yürüttüğü "Öğretmenlerin Kültürel Değerleri ile Örgütsel Politika Algıları Arasındaki İlişkide Sosyal Kimliğin Aracı Rolü (2023)" başlıklı doktora tezinden üretilmiştir.

28 Sorumlu Yazar/ Corresponding Author: Dr., MEB, didemcell@gmail.com, ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7178-4840>

29 Prof. Dr., Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, argon_t@ibu.edu.tr, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0744-8647>

Okul yöneticilerinin adil yönetime ilişkin görüşleri

Kübra BAĞLAR³⁰, Prof. Dr. Sadegül AKBABA ALTUN³¹

¹ Bağcılar İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, İstanbul, kuysal19@hotmail.com

² Başkent Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Ankara, akbabas@baskent.edu.tr

Öz

Bu çalışmada, okul yöneticilerinin adil yönetim anlayışlarına dair görüşleri incelenmiştir. Bu çalışma nitel araştırma deseninde, algılara dayandığı için fenomenolojik bir çalışmadır. İstanbullu Bağcılar ilçesinde Milli Eğitim Bakanlığına bağlı resmi ilköğretim, ortaokul ve lise kurumlarında görevine devam etmekte olan maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemi kullanılarak seçilen 15 yönetici ile gönüllülük ilkesiyle görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmada betimsel analiz tekniği kullanılarak formlardan elde edilen bilgiler analiz edilmiştir. Elde edilen verilere göre, okul yöneticilerine göre adil yönetim kavramı, tüm çalışanlara eşit davranmak, tarafsız olmak şeklindedir. Okul yöneticilerin en çok öğretmenlerin ve okulun verimliliklerini arttırmak için adil yönetimin gerekliliğini savunmuşlardır. Okul yöneticilerin en çok uyguladıkları adil yönetim stratejisi, herkese eşit davranma şeklindedir. Okul yöneticileri adil yönetimi uygularken en çok öğretmenlerin özel talepleri, öğretmenlerin hatalarını kabul etmemeleri ve ön yargılı olmaları konularında zorluk yaşadıklarını belirtmişlerdir. Okul yöneticileri en çok mevzuat, bürokratik ve siyasi sorunların okullarda adil yönetim uygulamalarını sınırladıklarını aktarmışlardır. Okul yöneticileri adil yönetim becerilerini geliştirmek adına en çok objektif olma yolunu seçtikleri belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yönetim, adil yönetim, okul müdürleri.

School administrators' views on fair management

Abstract

In this study, school administrators' views on fair management approaches were examined. This study is a phenomenological study with a qualitative research design and is based on perceptions. Interviews were held on a voluntary basis with 15 administrators who were selected using the maximum diversity sampling method and are working in official primary, secondary and high school institutions affiliated with the Ministry of National Education in Bağcılar district of Istanbul province. In this study, the information obtained from the forms was analyzed using the descriptive analysis technique. According to the data obtained, the concept of fair management, according to school administrators, means treating all employees equally and being impartial. School administrators mostly advocated the necessity of fair management to increase the productivity of teachers and the school. The most common fair management strategy used by school administrators is to treat everyone equally. School administrators stated that they mostly had difficulties in implementing fair management due to teachers' special demands, teachers not accepting their mistakes and being prejudiced. School administrators stated that legislation, bureaucratic and political problems mostly limit fair management practices in schools. It has been determined that school administrators prefer to be objective in order to improve their fair management skills.

Keywords: Management, fair management, school principals.

(Gerekli ise) Bildiri, tez, rapor olarak sunulmuşsa ya da benzeri bir durum varsa açıklama yapınız. /(If necessary) If it is presented as a paper, thesis, report or similar, please provide an explanation.

³⁰ Sorumlu Yazar/ Corresponding Author Unvan/Title, Kurum/Institution, e-mail, ORCID

³¹ Unvan/Title. Kurum/Institution, e-mail, ORCID

Kaynakça/Reference

- Açıkgöz, A. (2009). *Okul yöneticilerinin çatışma yönetim stilleri ile öğretmenlerin örgütsel adalet algısı arasındaki ilişki*. (Yüksek lisans tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu
- Akalin, G. (1998). *İnsan hakları, fırsat eşitliği ve Türkiye*. Türkiye’de İnsan Hakları III. Sempozyumu, Türk Demokrasi Vakfı, Ankara.
- Akdenizli, N.O. (2022). *Okul Yöneticilerinin Örgütsel Adalet Davranışlarına İlişkin Öğretmen Alguları ile Örgütsel Muhalefet Düzeyleri Arasındaki İlişki*. (Yüksek lisans tezi). T.C. Ondokuz Mayıs Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Samsun.
- Atalay, İ. (2005). *Örgütsel vatandaşlık ve örgütsel adalet*. (Yüksek lisans tezi). Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon.
- Atılgan, S. S. ve Geçikli, F. (2020). Örgütsel adaletin örgütsel sinizme etkisinde örgütsel bağlılığın aracı rolü. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 24 (Aralık Özel Sayı), 289-312.
- Babaoğlu, E. ve Ertürk, E. (2013). Öğretmenlerin örgütsel adalet algısı ile örgütsel adanmışlıkları arasındaki ilişki. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28(28-2), 87-101.
- Bal Taştan, S. (2015). Örgütsel güven ve sosyal adalet algısının örgütlerde sosyal sermaye yapısı ile ilişkilerinin incelenmesi. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 16(2), 13-58.
- Baş, G. (2010). İlköğretim okulu öğretmenlerinin örgütsel adalet ve örgütsel güven düzeyleri arasındaki ilişki. *Eğitim ve İnsani Bilimler Dergisi*, 1(2). 17-36.
- Baş, G. ve Şentürk, C. (2011). İlköğretim okulu öğretmenlerinin örgütsel adalet, örgütsel vatandaşlık ve örgütsel güven algıları. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 17(1), 29–62.
- Budak, G. ve Sürgevil, O. (2005). Tükenmişlik ve Tükenmişliği Etkileyen Örgütsel Faktörlerin Analizine İlişkin Akademik Personel Üzerine Bir Uygulama. *Dokuz Eylül Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 20(2), 95-108.
- Bursalıoğlu, Z. (2000). *Okul yönetiminde yeni yapı ve davranış*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Bursalıoğlu, Z. (2013). *Okul yönetiminde yeni yapı ve davranış* (18. baskı). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Cansoy, R. ve Polatcan, M. (2018). Türkiye’de okullarda örgütsel adalet araştırmaları: Ampirik araştırmalara bir bakış. *Turkish Studies*, 13(4), 163-184.
- Chan, M. (2000). Organizational justice theories and landmark cases. *The International Journal of Organizational Analysis*, 8(1), 68-88.
- Çetin, A. (2019). *Sporla Örgütsel Adalet, Örgütsel Güven ve Örgütsel Bağlılık İlişkisi*. Ankara: Spor Yayınevi ve Kitabevi.
- Dündar, T. (2011). *Öğretmenlerin örgütsel adalet algıları ile iş doyumunu düzeyleri arasındaki ilişki*. (Yüksek lisans tezi). T.C. Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Eker, G. (2006). *Örgütsel adalet algısı boyutları ve iş doyumunu üzerindeki etkileri*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Gedik, A. (2022). *Okul Müdürlüklerinin Otoriter Yönetim Tarzı İle Öğretmenlerin Örgütsel Adalet ve Örgütsel Muhalefet Alguları Arasındaki İlişkilerin Analizi*. (Doktora tezi). T.C İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- Holmes, G. G. (2018). Teacher Leadership For Equity And Social Justice. *Counterpoints*, 516, 225-249.
- İçerli, L. (2010). Örgütsel adalet: Kuramsal bir yaklaşım. *Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi*, 5 (1), 80.
- Kahraman, Z. (2017). *Okul yöneticileri ile öğretmenlerin örgütsel adalet alguları ve motivasyon düzeyleri arasındaki ilişki*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Eğitim Yönetimi ve Denetimi Anabilim Dalı, İstanbul.
- Khalid, M., Zaheer, A. ve Abbas, N. (2019). Does the Tactful play of Emotions Breed Positive Job Outcomes? *Journal of Managerial Sciences*, 13(4), 121- 132.
- Kondakçı, Y., Kurtay, M. Z., Oldaç, Y. İ. ve Şenay, H. H. (2016). *Türkiye’de okul müdürlerinin sosyal adalet rolleri*. Eğitim yönetimi araştırmaları içinde (ss. 353-361). Ankara: Pegem Akademi.

Okul Yöneticilerinin Öğretmenler Arasındaki İnfomal Liderlerle İlişkilerinin İncelenmesi

Esen Altunay³² Pınar Altun³³

Öz

Toplum, birbirleriyle karşılıklı ilişkileri olan alt gruplar sistemidir (Bulut, 1983). Toplum içindeki her örgütte olduğu gibi okul örgütünde alt gruplar mevcuttur. Bu alt grupların oluşumunda okul içinde etkili olan ortak değerlere, beğenilere ve dünya görüşüne sahip olma gibi birtakım özellikler etkilidir ve okul liderliği açısından önemlidir. Çünkü okul üyeleri arasındaki alt grupların iyi tanımlanamaması ve yönetilememesi okul üyelerinin okulun ortak amaç ve hedefleri etrafında toplanamaması okul ile ilgili sorunlara neden olabilmektedir. Okulların etkililiği için tüm üyelerin iş birliğine ihtiyaç bulunmaktadır. Öğretmenlerin kendi iradeleri ile hareket etmeleri ve eylemlerinin sorumluluğunu almak konusunda istekli olması gerekmektedir (Lunenburg ve Ornstein, 2013). Bu açıdan ele alındığında öğretmenler arasındaki infomal (sosyal) liderlerin okul hedefleri doğrultusunda okul liderleri tarafından yönlendirilmesi büyük önem taşımaktadır.

İnfomal liderlik (Sosyal liderlik) kişinin duygusal zekâsını doğru iletişim becerileri kanalıyla kullanma ve böylelikle diğerlerini etkileyebilme ve onları kendi istediği biçimde yönlendirebilme becerisi olarak tanımlanabilir (Kızıltaş, 2018; Porteus, 2018). Öğretmenler arasındaki infomal (sosyal) liderlik ise öz farkındalığın ve güçlü bireysel özelliklerin bir sonucu olarak formal bir beklenti içinde olmadan örgütteki diğer üyeleri etkileyebilme yeteneği olarak öne çıkmaktadır. Bu anlamda okuldaki infomal (sosyal) liderliğin herhangi bir amaç ve beklenti sonucu değil, kendiliğinden ortaya çıktığı ve öğretmenler arasındaki demografik özellikler, benzer yaşam deneyimleri veya ortak geçmiş ve değerlerin şekillendirdiği bir olgu olduğu ifade edilebilir. Okul yöneticisinin okulundaki infomal (sosyal) liderlerle ve onların baskın olduğu alt gruplarla olumlu ilişkiler kurması ve bu grupların kendi aralarındaki iletişim ağını iyi kontrol edebilmesi ve birbirleri arasındaki bağı okulun çıkarlarına uygun şekilde yönlendirmesi gerekmektedir (Turan, 2014).

Okul yönetiminde öğretmenler arasındaki infomal (sosyal) liderlerle ilişkilerin kurulması okul yöneticilerinin insani yeterlikleri arasında görülmektedir (Aslan ve Bakır, 2014). Öğretmenler arasındaki infomal (sosyal) liderlerin kim olduklarının belirlenmesi, onların farklı beceri ve yeteneklerinden hangi alanlarda fayda sağlanabileceği keşfedilmesinin ve onları okulun ortak amaç ve hedefleri etrafında toplayabilmesi önem taşımaktadır. Bu yüzden okul yöneticilerinin infomal (sosyal) liderlerle ilişkilerinin yürütülmesine ilişkin görüşlerinin ortaya konmasına gereksinim duyulmaktadır.

Bu çalışma okul yöneticilerinin infomal (sosyal) liderlerle ilişkilerini belirlemek amacıyla, nitel araştırma yöntemi ile yürütülmüştür. Araştırmanın çalışma grubu, amaçlı örnekleme yöntemi ile seçilen okul yöneticileri ile oluşturulmuştur. Araştırmada yarı-yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırmanın verilerinin çözümlenmesinde içerik analizi kullanılmıştır. Araştırmanın bulgularına göre okul yöneticilerinin okullarında infomal (sosyal) liderlik özelliği gösteren öğretmenlerle olumlu ilişkiler kurmaları halinde okul açısından birçok avantaj oluşturdukları, ancak sorunlar yaşanmaları halinde bazı dezavantajlarla karşılaştıkları belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: İnfomal Liderlik, Sosyal Liderlik, Okul Yöneticisi, Liderlik Türleri.

Examining the Relationships of School Administrators with Informal Leaders Among Teachers

Abstract

Society is a system of subgroups that have mutual relations with each other (Bulut, 1983). As in every organization within society, there are subgroups in the school organization. Some

³² Sorumlu Yazar: Doç. Dr. Ege Üniversitesi, esenaltunay@yahoo.com, ID ORCID: [0000-0001-8200-887](https://orcid.org/0000-0001-8200-887)

³³ Eğitim Yönetimi Uzmanı, İzmir Aliğa Cumburiyet İlkokulu pnraltun@gmail.com

characteristics such as having values, tastes and worldviews that are effective within the school are effective in the formation of these subgroups and are important for school leadership. Because subgroups among school members cannot be well defined and managed, and school members cannot gather around the common goals and objectives of the school, this can cause school-related problems. Cooperation of all members is needed for the effectiveness of schools. Teachers must act with their own will and be willing to take responsibility for their actions (Lunenborg & Ornstein, 2013). Considered from this perspective, Being a guide to informal (social) leaders among teachers is important for school leaders in line with school goals.

Informal leadership (Social leadership) is the ability to use one's emotional intelligence through correct communication skills and thus influence others and direct them in the way they want (Kızıldaş, 2018; Porteus, 2018). Informal (social) leadership among teachers stands out as the ability to influence other members of the organization without formal expectations, as a result of self-awareness and strong individual characteristics. In this sense, it can be stated that informal (social) leadership at school emerges spontaneously, not as a result of any purpose or expectation, and is a phenomenon shaped by demographic characteristics, similar life experiences or common background and values among teachers. The school principal must establish positive relationships with the informal (social) leaders in his school and the subgroups in which they dominate, and must well control the communication network between these groups and direct the ties between each other under the interests of the school (Turan, 2014). Establishing relationships with informal (social) leaders among teachers in school management is considered among the human competencies of school administrators (Aslan and Bakır, 2014). It is significant to determine who the informal (social) leaders among teachers are, to discover in which areas their different skills and abilities can benefit, and to gather them around the common goals and objectives of the school. Therefore, there is a need to reveal the opinions of school administrators regarding the conduct of their relationships with informal (social) leaders. This study was conducted with a qualitative research method to determine the relationships of school administrators with informal (social) leaders. The participants were formed with school administrators selected by purposeful sampling method. A semi-structured interview form was used in the research. Content analysis was used to analyze the data of the study. According to the findings, results explained that school principals create many advantages for the school if they establish positive relationships with teachers who show informal (social) leadership qualities in their schools but face some disadvantages if problems occur.

Keywords: Informal Leadership, Social Leadership, School Administrator, Types of Leadership.

Kaynakça/Reference

- Aslan, M. & Bakır, A. (2014). Öğretmenlerin okullarındaki örgütsel bağlılığa ilişkin görüşleri. *Akademik Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 25 (1), 189-206.
- Bulut, I. (1983). Örgüt içi gruplar, önemi ve grupların yönlendirilmesi. *Amme İdaresi Dergisi*, 21(4), 57-67
- Kızıldaş, M. (2018). *360 Derece sosyal liderlik. Optimist Yayınevi*. Anı Yayıncılık
- Lunenborg, A. & Ornstein, C. (2013). *Eğitim yönetimi*. Nobel Yayınları.
- Porteus, P. (2018). Social leadership and collaborative engagement for communities under stress. *Journal of peacebuilding & Development*, 13 (3), 23-39.
- Turan, S. (2014). *Eğitim yönetimi: Teori, araştırma ve uygulama*. Pegem Akademi

İnformel ilişkilerin öğretmenlerin iş memnuniyeti ile ilişkisinde sinerjinin aracılık rolü

Sarp Uğur³⁴ , Kazım Çelik³⁵

Öz

Bu araştırma, (okul içi ve okul dışındaki) informel ilişkilerin öğretmenlerin iş memnuniyeti ile ilişkisinde örgütsel sinerjinin aracılık rolünü tespit etmek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Çalışmada korelasyonel (ilişkisel) tarama modeli kullanılmıştır. Bu doğrultuda yapısal eşitlik modellemesi yöntemi ile literatüre dayalı olarak (okul içi ve okul dışındaki) informel ilişkiler ile iş memnuniyeti değişkenleri arasında; örgütsel sinerji değişkeninin aracılık rolü olup olmadığının tespit edilebilmesi amacıyla bir model geliştirilmiştir. Araştırma Uşak ilindeki kamu okullarında gerçekleştirilmiştir. Veriler; basit tesadüfi örnekleme yöntemi ile belirlenen 468 öğretmenden katılımcılara ilişkin demografik bilgilerin sorulduğu kişisel bilgi formu, “İnformel İlişkiler Ölçeği”, “Öğretmenlere Yönelik Örgütsel Sinerji Ölçeği” ve “İş Memnuniyeti Ölçeği” aracılığıyla toplanmıştır. Analiz sonuçları (okul içi ve okul dışındaki) informel ilişkilerin öğretmenlerin iş memnuniyeti ile ilişkisinde örgütsel sinerjinin (dolaylı olarak) aracılık etkisi olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: iş doyumu, örgütsel sinerji, informel ilişki, informel iletişim, öğretmen

The mediating role of synergy in the relationship between informal relationships and teachers' job satisfaction

Abstract

This study was conducted to determine the mediating role of organizational synergy in the relationship between informal relationships (inside and outside school) and teachers' job satisfaction. Correlational scanning model was used in the study. In this context, a model was developed with the structural equation modeling method based on the literature to determine whether the organizational synergy variable has a mediating role between informal relationships (inside and outside school) and job satisfaction variables. The research was conducted in public schools in Uşak province. Data were collected from 468 teachers who were selected with a simple random sampling method through a personal information form in which demographic information about the participants were asked, "Informal Relationships Scale", "Organizational Synergy Scale for Teachers" and "Job Satisfaction Scale". The results of the analysis show that organizational synergy has (indirectly) the effect of mediation in the relationship between informal relationships (inside and outside school) and teachers' job satisfaction.

Keywords: job satisfaction, organizational synergy, informal relationship, informal communication, teacher

34 Sorumlu Yazar/ Corresponding Author Doktora Öğrencisi/PhD Student, Pamukkale Üniversitesi, drsarpugur@hotmail.com, ORCID 000-0001-9945-8676

35 Prof. Dr./ Pamukkale Üniversitesi, kazimcelik4520@gmail.com, ORCID 0000-0001-7319-6567

Öğretmen Eğitimcileri ve Nitelikli Öğretmenlerin Yetiştirilmesi

Çiğdem Şahin³⁶

Öz

Başarılı bir eğitimde, öğretmen nitelikleri önemli bir faktördür. Öğretmenler ve nitelikleri, eğitim reformları üzerinde etkilidir ve bu sebeple öğretmen yetiştirme ve eğitim politikaları ile ilgili çalışmalarda hem araştırmacıların hem de politika yapıcıların odağında olan bir konudur. Öğretmen eğitimi, bu eğitimi veren öğretmen eğitimcilerinin sergiledikleri yaklaşımlar ve uygulamalardan etkilenmektedir. Öğretmen eğitimcileri, tasarladıkları ve uyguladıkları derslerde, öğretmenlerin niteliğini dikkate almalıdırlar. Bu çalışmada, öğretmen eğitimcilerinin özellikleri incelenmiş, ulusal ve uluslararası kapsamda nitelikli bir öğretmen eğitimi için bilgi, beceri ve sorumluluklar sunulmuştur. Araştırma bir literatür taramasıdır. Araştırma sonucunda genel olarak öğretmen eğitimcilerinin güncel öğretmen eğitimi ile ilgili teori ve uygulamalar hakkında bilgi sahibi olması, öğretmen ve öğretmen adaylarına yönelik anlayışlı yaklaşımları, rehberlik ve danışmanlık roller sergilemeleri, eğitim, öğretimi planlamaları, öğrenme ortamları oluşturmaları ve bu ortamları yönetmeleri gibi yetkinliklere sahip olmaları gerektiği belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen eğitimi, öğretmen eğitimcileri, görev ve sorumluluklar

Teacher Educators and Training of Qualified Teachers

Abstract

Teachers and their qualifications have an impact on education reforms, are therefore an issue that is in the focus of both researchers and policy makers in teacher training and education policies. Teacher education is influenced by the approaches and practices of the teacher educators who provide this education. Teacher educators should take teacher quality into account in the courses they design and implement. In this study, the characteristics of teacher educators were examined and the knowledge, skills and responsibilities for a qualified teacher education at national and international levels were presented. The research is a literature review. As a result of the research, it is generally concluded that teacher educators should have competencies such as having knowledge about the theories and practices related to current teacher education, having an understanding approach towards teachers and teacher candidates, performing guidance and consultancy roles, planning education, teaching, creating and managing learning environments were determined.

Keywords: Teacher education, teacher educators, roles and responsibilities

Sosyal Adalet Liderliği ve Marjinalleşen Öğrencilere Yönelik Stratejiler: Yüksek Akademik Başarıya Sahip Okullarda Bir Araştırma

Orhun Kaptan³⁷ , Gülenay Nagihan Kılıç³⁸ , İbrahim Kocabaş³⁹

Öz

Bu araştırmanın amacı akademik başarı yüksek bir okulda öğrencilerin oluşturdukları sosyal ağ alt yapısının incelenmesi yoluyla sosyal grupların ve izolasyonun oluşumunda etkili olan faktörleri tespit etmek ve öğretmenlerin sosyal adalet liderliği özelliklerini kullanarak marjinalize edilen öğrencilere yönelik hangi stratejileri kullandıklarını tespit etmektir. Araştırma karma yöntem ile tasarlanmıştır. Araştırmanın nicel kısmında elde edilen verilerin analizi için ÜRGM yöntemi kullanılacaktır. Araştırmanın nitel aşaması ise yarı yapılandırılmış görüşme formlarından elde edilen verilerin içerik analizi ile yapılacaktır. Daha sonra nicel ve nitel verileri entegre etme yöntemi olarak infografiklerden yararlanılacaktır. Araştırmanın sonucunda akademik başarısı yüksek bir okulda öğrenci sosyal ağının oluşumunda etkili olan faktörler tespit edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Üssel rassal grafik modelleme, sosyal ağ analizi, sosyal adalet liderliği, akademik başarı, kullanınız, aralarına virgül koyunuz ve son anahtar kelimenin sonuna nokta koyunuz.

Social Justice Leadership and Strategies for Marginalised Students: A Study in High Academic Achievement Schools

Abstract

The aim of this study is to examine the social network infrastructure formed by students in a high academic achievement school in order to identify the factors influencing the formation of social groups and isolation, and to determine the strategies used by teachers, utilizing their social justice leadership characteristics, towards marginalized students. The research is designed using a mixed-method approach. The quantitative part of the research will employ the URGM method for data analysis. The qualitative phase of the research will involve content analysis of data obtained from semi-structured interview forms. Subsequently, infographics will be utilized as the method of integrating quantitative and qualitative data. The outcome of the research will identify the factors influencing the formation of student social networks in a high academic achievement school.

Keywords: Alternative financing, school administrators, PTA, holistic single case design.

37 Orhun Kaptan / Öğretim Görevlisi / Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi / orhunkaptan@gmail.com / 0000-0002-1700-9365
38 Araştırma Görevlisi / Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi / gnkili@fsm.edu.tr / 0000-0002-6280-8537

39 Profesör Doktor / Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi / ikocabas@fsm.edu.tr / 0000-0002-3540-2427

Okul paydaşlarının pozitif ayrımcılık ile ilgili algıları

Bayram Gül, [0000-0002-5338-7144](tel:0000-0002-5338-7144)

Öz

Bu araştırmanın amacı okul paydaşlarının okullardaki pozitif ayrımcılık ile ilgili görüşlerini incelemektir. Araştırma nitel desene uygun olarak tasarlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubu Gaziantep İl Millî Eğitim Müdürlüğüne bağlı resmi ortaokulda farklı hizmet alanlarında görev yapmakta olan, kartopu ve maksimum örnekleme teknikleri ile belirlenen 13 öğretmen ve 10 öğrenci velisinden oluşmaktadır. Araştırmanın verileri araştırmacı tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış bir görüşme formu ile toplanmıştır. Bu araç hazırlanmış ve uzman görüşleri de alınmıştır. Nitel veriler içerik analizi yardımı ile çözümlenecektir. Çözümleme sonrası veriler kodlanmıştır. Bu süreçte kodlama anahtarı da kullanılmıştır. Araştırma bulgularına göre en fazla frekansa sahip kod okullarda pozitif ayrımcılık olmamasıdır (n=11). “Katılımcılara pozitif ayrımcılık nasıl yapılmalıdır?” alt problemiyle ilgili görüşlerinde en fazla frekansa “ ortak karar” ve “materyal yardımı yapılmalı ” kodları almıştır (n=2).

Anahtar Kelimeler: Pozitif ayrımcılık, okul paydaşları, eşitlik.

Title in English only first letter of the first word should be in capital “Garamond” size 14

Abstract

The purpose of this research is to examine the opinions of school stakeholders about positive discrimination in schools. The research was designed in accordance with the qualitative design. The study group of the research consists of 13 teachers and 10 student parents, who work in different service fields in the official secondary school affiliated to Gaziantep Provincial Directorate of National Education, determined by snowball and maximum sampling techniques. The data of the study was collected with a semi-structured interview form developed by the researcher. This tool was prepared and expert opinions were taken. Qualitative data will be analyzed with the help of content analysis. After analysis, the data was coded. A coding key was also used in this process. According to the research findings, the code with the highest frequency is the absence of positive discrimination in schools (n = 11). “How should positive discrimination be done to participants?” In their opinions regarding the sub-problem, the codes "joint decision" and "material assistance should be provided" were the most frequently received (n=2).t should be written between 50-150 words in "Garamond" font, 10 font size and single line spacing. Paragraphs should not be made. In the abstract, briefly summarize the rationale, purpose, methodology, main findings and salient conclusions of the research. Do not include figures, graphics, pictures and/or tables. Do not change the page margins. Do not exceed two pages.

Keywords: Positive discrimination, school stakeholders, equality.

Kaynakça/Reference

- Akbaş, K., & Şen, İ. G. (2013). Türkiye’de kadına yönelik pozitif ayrımcılık: kavram, uygulama ve toplumsal algılar.
Ulucan, D. (2013). Eşitlik İlkesi ve Pozitif Ayrımcılık. Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 15, 369-384.
Seyithan, K. A. Y. A. Eşitlik, Pozitif Ayrımcılık ve Dağıtıcı Adalet İlkelere Çerçevesinde İdarenin Yükümlülüklerinin Değerlendirilmesi. İdare Hukuku ve İlimleri Dergisi.

Eğitimde denetimin yeniden yapılanmasına ilişkin bakanlık müfettişleri ve eğitim müfettişlerinin görüşleri

Zeynep Akyüz⁴⁰ ID, Prof. Dr. Sait AKBAŞLI⁴¹ ID

Öz

Eğitim denetimi yapılanmasında son yıllarda sıklıkla değişim yapılmış, 2014 yılında denetim bütünüyle yerelleşirken, 2016 yılında tekrar merkezileşmiştir. Günümüzde de merkez ve yerel düzeyde ikili yapılanmayla uygulanmakta ve değişimler devam etmektedir. Araştırma eğitimde denetimin gelecek yönelimini Bakanlık ve Eğitim Müfettişlerinin nasıl değerlendirdiğini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Bu amaçla şu sorulara yanıt aranmıştır: 1-Eğitim Müfettişlerinin eğitim denetimi yapılanmasında önereceği modele ilişkin görüşleri nelerdir? 2-Bakanlık müfettişlerinin eğitim denetimi yapılanmasında önereceği modele ilişkin görüşleri nelerdir?

Yöntem

Araştırma nitel araştırma yöntemi ve durum deseni ile tasarlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubu maksimum çeşitlilik yöntemi ile belirlenen 20 Bakanlık Müfettişi ve 20 Eğitim Müfettişinden oluşmaktadır.

Bulgular ve Tartışma

Araştırmada Bakanlık ve Eğitim müfettişlerinin önemli bir bölümünün ikili yapı, özgünlük, çalışma merkezleri-bölgeleri, okul gelişim modeli görüşleri öne çıkmakta, rehberlik ve denetim odaklı, ikili yapının kalkması, siyaset üstü yapılanma, tematik denetim gibi görüşlerin de vurgulandığı anlaşılmaktadır.

Sonuç ve Öneriler

Çalışma henüz devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Eğitimde denetim, denetim yapılanması, müfettiş

Opinions of ministry inspectors and education inspectors on the restructuring of supervision in education

Abstract

The structure of educational supervision has changed frequently in recent years, and while supervision was completely decentralized in 2014, it was centralized again in 2016. Today, it is implemented with a dual structure at the central and local level and changes continue. The research aims to reveal how the Ministry and Education Inspectors evaluate the future direction of supervision in education:

1. What are the opinions of the education inspectors about the model they will propose in the organization of education supervision?
2. What are the opinions of the Ministry inspectors on the proposed model for the organization of educational supervision?

Method

The research was designed with qualitative research method and case design. The study group of the research consists of 20 Ministry Inspectors and 20 Education Inspectors determined by maximum diversity method.

Results and Discussion

In the research, it is understood that a significant part of the Ministry and Education inspectors' views on dual structure, authenticity, overlapping centers-regions, school development model come to the forefront, and views such as guidance and supervision focus, abolition of dual structure, supra-political structuring, thematic supervision are also emphasized.

Conclusion and Recommendations

*Devam eden doktora Tez çalışmasından türetilmiştir.

40 Öğretmen/Milli Eğitim Bakanlığı zeynepakyuz@yahoo.com, ORCID: 0000-0002-3513-0206

41 Prof. Dr./Hacettepe Üniversitesi/Eğitim Bilimleri Enstitüsü, sakbasli@gmail.com, ORCID: 0000-0001-9406-8011

17. Uluslararası Eğitim Yönetimi Kongresi-UEYK2024 – 7-9 Mart/March 2024 - Bildiri Özetleri Kitabı
17th International Congress on Educational Administration - IEAC2024 - *Proceedings Abstracts*

The investigation is still ongoing.

Keywords: Supervision in education, supervision structure, inspector

***Derived from PhD Thesis in progress.**

Kaynakça/Reference

- Akbaba Altun S. & Memişoğlu S. P. (2010). İlköğretim denetmenlerinin denetimin yeniden yapılandırılmasına ilişkin görüşleri. *İlköğretim Online Dergisi*, 9(2), 643–657.
- Aydın, M. (2014). *Çağdaş eğitim denetimi*. Ankara: Gazi Kitabevi.
- Aseltine J. M., Faryniarz J. O. and Rigazio-DiGilio, A. J. (2006). *Supervision for learning : a performance-based approach to teacher development and school improvement*. The Association for Supervision and Curriculum Development (ASCD).

Kapsayıcı 21. yüzyıl beceri modeline ilişkin öğretmen görüşlerinin incelenmesi

Murat YİĞİTTEKİN⁴² , Soner DOĞAN⁴³

Öz

İlk çeyreğini bitirmek üzere olduğumuz 21. yüzyılda sanayi toplumundan bilgi toplumuna geçiş kaçınılmaz olmuştur. Bu geçiş süreci bireylerin ve toplumların var olma mücadelesini beceri odaklı hale getirmiştir. 19. ve 20. yüzyıllarda bireylerden beklenen beceriler ticaret yapabilmek, başkalarıyla iyi geçinebilmek, profesyonel olabilmek vb. iken günümüzde bu becerilere çok daha yenileri eklenmiştir. Eklenen bu yeni becerilere 21. yüzyıl becerileri denilmektedir. 21. yüzyıl becerileri, en genel anlamıyla bilgi toplumunu oluşturan bireylerin nitelik sahibi olabilmeleri için sahip olmaları beklenen beceriler olarak ifade edilebilir. Bu becerilerin neler olduğu ve öğrencilere nasıl kazandırılacağı konusunda literatürde yurt içinde ve yurt dışında yapılmış olan birçok çalışma bulunmaktadır. Bu kapsamda Türkiye’de ulusal eğitimin yürütülmesinden ve işleyişinden sorumlu olan Millî Eğitim Bakanlığı merkez teşkilatına bağlı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı da (2023) çalışma yürütmüş ve “Kapsayıcı 21. Yüzyıl Beceri Modeli” isimli bir model ortaya koymuştur. Bu çalışmanın amacı Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından yayınlanan “21. Yüzyıl Becerileri ve Değerlere Yönelik Araştırma Raporu” ile ortaya konulan “Kapsayıcı 21. Yüzyıl Beceri Modeli” hakkında farklı branşlarda öğretmenlerin görüşlerinin ortaya çıkarılmasıdır. Araştırma nitel bir çalışma olup fenomenoloji (olgu bilim) modelinde desenlenmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu Millî Eğitim Bakanlığına bağlı resmi okullarda görev yapmakta olan 15 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırma kapsamında veri toplama işlemine başlamadan önce araştırmacı tarafından katılımcılara “Kapsayıcı 21. Yüzyıl Becerileri Modeli” hakkında zoom platformu üzerinden bilgilendirme toplantısı yapılmıştır. Toplantıda katılımcılara 21. yüzyıl becerileri ve araştırmaya konu olan model anlatılmıştır. Toplantı kayıt altına alınmıştır. Toplantının ardından veri toplamak amacıyla araştırmacı tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak zoom platformu üzerinden bire bir görüşmeler yapılmış ve yapılan görüşmeler kayıt altına alınmıştır. Elde edilen verilerin analizi için toplantı kayıtları incelenmiş ve yazılı metin haline getirilmiştir. Elde edilen veriler içerik analizi yapılarak kodlar, kategoriler ve temalara ulaşılmıştır. Verilerin analizi devam etmekte olduğundan araştırmanın sonuçları henüz ortaya çıkmamıştır. Araştırma sonucunda öğretmen görüşlerine göre; “Kapsayıcı 21. Yüzyıl Beceri Modelinin eğitim öğretime katkılarının neler olduğu, modelin uygulamasında hangi yöntem, teknik ve etkinliklerin kullanılabileceği ve modelin eksik ve/veya olumlu yönlerinin neler olduğu sorularına yanıt aranacaktır. Alanyazın incelendiğinde bu modeli esas alan ve model ile ilgili öğretmen görüşlerini ortaya koymayı amaçlayan bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu çalışma “Kapsayıcı 21. Yüzyıl Beceri Modeline” ilişkin görüşleri içeren ilk çalışmalardan olması nedeniyle literatüre katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: 21. Yüzyıl Becerileri, Millî Eğitim Bakanlığı, Kapsayıcı 21. yüzyıl beceri Modeli

Examining teachers' views on the inclusive 21st century skills model

In the 21st century, the first quarter of which we are about to end, the transition from the industrial society to the information society has become inevitable. This transition process has made the struggle for existence of individuals and societies skill-oriented. In the 19th and 20th

42 Sorumlu Yazar/ Corresponding Author Doktora Öğrencisi, MEB, iletisim@muratyigittekin.com.tr, <https://orcid.org/0000-0002-2781-9804>

43 Prof. Dr./ Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, snr312@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0003-2013-3348>

17. Uluslararası Eğitim Yönetimi Kongresi-UEYK2024 – 7-9 Mart/March 2024 - Bildiri Özetleri Kitabı
17th International Congress on Educational Administration - IEAC2024 - Proceedings Abstracts

centuries, the skills expected from individuals were being able to do business, getting along with others, being professional, etc. Today, much newer skills have been added to these skills. These new added skills are called 21st century skills. 21st century skills can be expressed in the broadest sense as the skills that individuals who make up the information society are expected to have in order to be qualified. There are many studies in the literature, both at home and abroad, on what these skills are and how they can be acquired by students. In this context, the Board of Education (2023), which is affiliated with the central organization of the Ministry of National Education, which is responsible for the conduct and operation of national education in Turkey, also conducted a study and put forward a model called "Inclusive 21st Century Skills Model". The aim of this study is the "21st Century" published by the Ministry of National Education, Board of Education and Discipline. The aim is to reveal the opinions of teachers in different branches about the "Inclusive 21st Century Skills Model" put forward by the "Research Report on 21st Century Skills and Values". The research is a qualitative study and was designed in the phenomenology model. The study group of the research consists of 15 teachers working in public schools affiliated with the Ministry of National Education. Before starting the data collection process within the scope of the research, the researcher held an information meeting with the participants about the "Inclusive 21st Century Skills Model" via the zoom platform. At the meeting, 21st century skills and the model subject to the research were explained to the participants. The meeting was recorded. Following the meeting, one-on-one interviews were held via the Zoom platform using a semi-structured interview form prepared by the researcher in order to collect data, and the interviews were recorded. To analyze the data obtained, meeting records were examined and converted into written text. The obtained data were content analyzed and codes, categories and themes were reached. Since the analysis of the data is ongoing, the results of the research have not yet emerged. As a result of the research, according to teachers' opinions; Answers will be sought to the questions "What are the contributions of the Inclusive 21st Century Skills Model to education and training, what methods, techniques and activities can be used in the application of the model, and what are the shortcomings and/or positive aspects of the model?" When the literature was examined, no study was found that was based on this model and aimed to reveal teachers' opinions about the model. This study will contribute to the literature as it is one of the first studies containing views on the "Inclusive 21st Century Skills Model".

Keywords: 21st century skills, Ministry of National Education, Inclusive 21st century skills model

Kaynakça/Reference

- Abbak, Y., & Gelişli, Y. (2023). 21.Yüzyıl Becerilerinin Öğretimine Yönelik Hazırlanacak Hizmet İçi Eğitim Programının Kazanımlarının Davis Tekniğine Göre Kapsam Geçerlik Çalışması. *Milli Eğitim Dergisi*, 52(1), 35-56. <https://doi.org/10.37669/milliegitim.1309227>
- Ananiadou, K., & Claro, M. (2009). 21st Century Skills and Competences for New Millennium Learners in OECD Countries (41). <https://doi.org/https://dx.doi.org/10.1787/218525261154>
- Cemaloğlu, N., Arslangilay, A. S., Üstündağ, M. T., & Bilasa, P. (2019). Meslek Lisesi Öğretmenlerinin 21. Yüzyıl Becerileri Özyeterlik Algıları. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20(2), 845-874. <https://doi.org/10.29299/kefad.2019.20.02.010>
- OECD. (2012). Better Skills, Better Jobs, Better Lives. OECD. <https://doi.org/10.1787/9789264177338-en>
- TTKB. (2023). *21. yüzyıl becerileri ve değerlere yönelik araştırma raporu*.

Eğitimcilerin görüşlerine dayalı olarak okul müdürlerinin dijital teknoloji liderliği olgusunun incelenmesi⁴⁴

⁴⁵Neriman TEKELİ HAYIROĞLU, ⁴⁶Murat BÜLBÜL

Öz

Teknoloji alanında meydana gelen gelişmeler, etkileşime girdikleri toplumsal yapıları değişikliğe uğratmaktadır (Yeşilorman & Koç, 2014: 117). Okullar da teknolojik gelişmelerle birlikte değişim ve dönüşüm geçiren toplumsal yapılardan biridir. Değişim ve dönüşümün liderler öncülüğünde gerçekleştiği dikkate alındığında, okullardaki dijital dönüşüm süreçlerinde eğitim liderlerine düşen rolün ne kadar önemli olduğu anlaşılabilir. Tam da bu sebeple artan teknoloji kullanımı ve dijitalleşme çalışmalarıyla birlikte eğitim yöneticilerinin teknolojik ve dijital liderlik yeterliklerinin geliştirilmesi ön plana çıkmaktadır (Öz, 2020: 45).

Değişim ve dönüşüm, yönetim literatürünün ilgi çeken konularındandır. Özellikle 90'lı yıllardan itibaren değişim konusu kişisel ve örgütsel yaşamın en önemli konusu hâline gelmiştir. Günümüzde artık organizasyonlarda değişimin gerekliliğinden çok dönüşüm ve organizasyonların yeterli hızda değişip değişmediği, sürekli değişimin nasıl sağlanabileceği, organizasyonların kendilerini nasıl öğrenen organizasyonlar hâline getirebilecekleri tartışılmaktadır (Koçel, 2020: 677). Örgütlerin değişim ve krizle başa çıkabilme konusundaki hazır bulunuşluğuna katkı sağlamak, liderlik etkililiğinin göstergeleri arasında sayılmaktadır (Yukl, 2018: 9). Etkili liderlik için gerekli kriterlere her geçen gün yenileri eklenmekte, liderlik yetkinlikleri farklılaşmakta ve zenginleşmektedir.

Eğer okullar kamusal eğitim kurumları için finansman sağlayan devlet başta olmak üzere kendi temel paydaşları tarafından belirlenen geniş çaplı amaçları gerçekleştirmek zorundaysa, bu amaçlara ulaşmak için de etkili liderlik ve yönetim gerekecektir (Bush, 2018: 17). Bu da ancak okul müdürlerinin yeni liderlik yetkinliklerini kazanmaları ve kendilerini bu doğrultuda geliştirmeleri ile mümkün olabilir.

Alanyazında liderliğe dair çeşitli ve kapsamlı ifadelerle rastlanmakla birlikte en sade ve öz biçimde liderlik, bir bireyin ortak bir hedefe ulaşmak için bir grup bireyi etkilediği bir süreç olarak tanımlanır (Northouse, 2015: 43). Liderlik için yapılan tanımların çoğunda şu varsayım mevcuttur: Liderlik insanlar üzerinde kasıtlı bir etki icra ederek bir gruptaki veya örgütteki faaliyetlere ve ilişkilere yön veren, bunları yapılandırmayı veya kolaylaştırmayı kapsayan bir süreçtir (Yukl, 2018: 2).

⁴⁴ Bu bildiri özeti Neriman TEKELİ HAYIROĞLU'nun, Dr. Öğr. Üyesi Murat BÜLBÜL'ün danışmanlığında hazırladığı aynı adlı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

⁴⁵ İstanbul Medeniyet Üniversitesi Yüksek Lisans Öğrencisi nerimantekeli@hotmail.com

⁴⁶ İstanbul Medeniyet Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Öğretim Üyesi,
murat.bulbul@medeniyet.edu.tr

17. Uluslararası Eğitim Yönetimi Kongresi-UEYK2024 – 7-9 Mart/March 2024 - Bildiri Özetleri Kitabı
17th International Congress on Educational Administration - IEAC2024 - Proceedings Abstracts

Araştırmacılar genellikle, liderliği kendi bakış açılarına göre ve olgunun kendilerini en çok ilgilendiren taraflarıyla tanımlamışlardır. Bu sebeple eğitim yönetimi literatüründe de eğitim liderliği kavramı daha çok okullarda liderlik olarak ele alınmaktadır. Okul müdürleri otorite sahibi olmaları sebebiyle birer yönetici iken okullardaki değişim ve dönüşüm süreçlerini etkilemeleri sebebiyle de birer liderdir. Bu sebeple, okul müdürlerinin hem yönetici hem de eğitim lideri oldukları bu çalışmanın varsayımları arasında olup, yönetici ve lider terimlerinin her ikisi ile de okul müdürleri kastedilmektedir.

Okul yöneticilerinin liderlik becerilerinin geliştirilmesi etkili eğitim ortamı çalışmalarına katkıda bulunacaktır (MEB, 2024: 71). Dünya genelinde ve Türkiye’de yaşanan değişimler, küreselleşme, bilgi teknolojilerindeki gelişmeler ve dijital dönüşüm süreçleri gibi faktörlerle birlikte okul müdürlerinden sahip oldukları yeterliklerini geliştirmeleri beklenmektedir.

Modern dünyanın en dinamik unsuru olarak teknoloji, hiçbir insan tekinin kendine kayıtsız kalmasına izin vermeyecek kadar nüfuz sahibidir. Eğer siz teknolojiyi mesele yapmasanız bile, o sizin başınıza bir mesele açmakta gecikmeyecektir (Özel, 2013: 14). Nitekim pandemi süreci de bunu göstermiştir. 21. Yüzyılda okullara hızlı bir şekilde giriş yapan teknoloji, 2020 yılının mart ayında acil uzaktan eğitime geçmekle birlikte belirgin bir şekilde yaygınlaşmıştır.

Bazen kriz durumları büyük değişimler için fırsat olabilmektedir. Küresel bir kriz durumu varsayabileceğimiz Covid-19 pandemisiyle birlikte acil uzaktan eğitime geçişin de eğitimde büyük bir değişimi ve dönüşümü başlattığını söylememiz mümkündür. 5 Aralık 2023’te MEB tarafından yayımlanan PISA 2022 Türkiye raporu da dijital araçların eğitimde kullanım oranlarındaki artışı net bir şekilde ortaya koymaktadır. Şöyle ki; PISA 2018’de OECD ülkeleri genelinde okul müdürlerinin %56’sı etkili bir çevrim içi öğrenme destek platformu olduğunu bildirirken 2022’de bu oran %26 artarak %78 olmuştur. Türkiye’de ise 2018’de okul müdürlerinin %66’sı etkili bir çevrim içi öğrenme destek platformu olduğunu bildirirken 2022’de bu oran %25 artarak %91’e çıkmıştır (MEB, 2023: 129).

Eğitim ortamlarında teknoloji kullanımı, eğitimin paydaşlarına birçok yarar sağlamakta ve eğitimde yeni yöntem ve uygulamaların doğmasına yol açmaktadır (Ersoy & Gürgen, 2021). Bu yeni yöntem ve uygulamaların okullarda etkin bir şekilde uygulanması ise müdürlerin teknolojik liderlik becerilerinden etkilenecektir, böylece yöneticilerde bulunması beklenen liderlik özelliklerine “dijital teknoloji liderliği” yetkinlikleri de eklenmiştir.

İlgili alanyazında, bu yetkinlikleri belirlemek ve açıklamak üzere yapılan çalışmaların giderek arttığını görmek mümkündür. Teknoloji liderliğiyle ilgili sadece Türkiye’de çalışılan yüksek lisans tezlerinin 2009 yılından bu yana 2010 ve 2016 yılları hariç olmak üzere, her yıl yapıldığı ve ulusal tez merkezinde yayımlandığı tespit edilmiştir (Leylek, 2023:17). Bu durum konunun popülerliğini ve güncelliğini koruduğu gibi bu konuda problem durumunun da sürdüğünü göstermektedir. Diğer yandan yapılan çalışmaların çoğunda nicel araştırma yöntemlerinin kullanıldığı görülmüştür. Bu sebeple konuyla ilgili yapılacak nitel araştırmaların alanyazına katkı sağlayacağı umulmaktadır.

Bu çalışmanın amacı, okul müdürlerinin dijital teknoloji liderliği olgusunu eğitimcilerle yapılan görüşmeler sayesinde detaylı ve derinlemesine incelemektir. Bu amaç kapsamında araştırmada şu sorulara yanıt aranmıştır:

1. Dijital teknolojiler eğitimciler için ne ifade etmektedir?
2. Eğitimci görüşlerine göre dijital teknolojilerin katkıları ve sakıncaları nelerdir?
3. Eğitimciler, okul müdürlerinin dijital teknoloji liderliği özellik ve davranışlarını nasıl yorumlamaktadır?
4. Eğitimciler göre, okul müdürlerinin dijital teknoloji lideri olmaları yönünde devlete ne gibi görev ve sorumluluk düşmektedir?

Yöntem

17. Uluslararası Eğitim Yönetimi Kongresi-UEYK2024 – 7-9 Mart/March 2024 - Bildiri Özetleri Kitabı
17th International Congress on Educational Administration - IEAC2024 - Proceedings Abstracts

Bu çalışma nitel araştırma yöntemlerinden fenomenoloji desenine uygun olarak yürütülmüştür. Fenomenoloji deseninin amacı, gündelik hayatta karşımıza çıkan olay, deneyim, algı ya da durumlar gibi yabancı olmadığımız veya anlamını tam olarak bilmediğimiz farklı olguları araştırmaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2016: 69).

Araştırma örnekleminin oluşturulmasında; maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Maksimum çeşitlilik örnekleminin kullanılmasıyla çeşitli bağlamlarda farklı paydaşların deneyimlerini elde etmek hedeflenmektedir (Yağar ve Dökme, 2018: 5).

Araştırmada veriler 9 Kasım 2023 ve 18 Aralık 2023 tarihleri arasında, 2023–2024 eğitim öğretim yılında İstanbul ilindeki Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı devlet ve özel okulların anaokulu, ilkokul, ortaokul ve lise kademlerinde görevli, 12 kadın ve 13 erkek olmak üzere toplam 25 eğitimciyle yapılan bire bir ve yüz yüze görüşmelerle toplanmış, görüşmelerde yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır.

Katılımcılarla yapılan görüşme transkriptleri MAXQDA programına yüklenerek kodlanmış, ardından dört tema belirlenerek veriler analiz edilmiştir. Tema sayısını az tutmanın sebebi, araştırma raporunda çok sayıda tema hakkında genel bilgi vermek yerine az sayıda tema hakkında detaylı bilgi vermektir (Cresswell, 2017: 316).

Bulgular

Görüşme transkriptlerinin kodlanmasıyla birlikte belirlenen tema ve kategoriler aşağıdaki tablodadır.

Tablo 1: *Araştırmada elde edilen bulguların özeti*

TEMALAR	KATEGORİLER
DİJİTAL TEKNOLOJİLERİN TANIMLANMASI VE EĞİTİMDE KULLANIMI	Dijital Teknoloji Kavramına Dair Katılımcıların Aklına Gelen İlk Çağırışım ve Tanımlar
	Dijital Teknolojilerin Eğitimde Yeri ve Önemi Hakkında Görüşler
	Belirli Program ve Platformlara Odaklanması
EĞİTİMDE DİJİTAL TEKNOLOJİ KULLANIMININ OLUMLU VE OLUMSUZ YÖNLERİ	Kavramla İlgili Bilgi Yetersizliği
	Dijital Teknolojilerin Katkıları ve Faydaları
OKUL MÜDÜRLERİNİN DİJİTAL TEKNOLOJİ LİDERLİĞİ ÖZELLİĞİ VE DAVRANIŞLARI	Dijital Teknolojilerin Sakıncaları ve Zararları
	Okul Müdürlerinin Özellikleri

Okul Müdürlerinin Davranışları

Okul Müdürü Davranışlarının Öğretmenlere Yönelik Olası Etkileri

Okul Müdürlüğüne Görevlendirme Süreci

DEVLETİN GÖREV VE
SORUMLULUKLARI

Alt Yapıyı Güçlendirme ve Kaynak Ayırma

Hizmet İçi Eğitimler

Tartışma ve Sonuç

Araştırmaya katılan eğitimciler, okul müdürlerinden dijital teknoloji liderliği davranışlarını yeterli düzeyde göstermelerini beklemektedir. Teknolojik lider olarak bir okul müdürü, eğitimin teknolojiyle bütünleştirilmesini kolaylaştırmalı, eğitim ve yönetim teknolojilerinin temini için mevcut okul kaynaklarını verimli bir biçimde kullanmalıdır. Banoğlu (2011) okul müdürlerinin kendilerini teknoloji liderliği konusunda yeterli gördüklerini, fakat öğretmenlerin görüşlerine dayalı olarak yapılan araştırmalarda tersi sonuçların çıktığını belirtmektedir; bu vurgu araştırmamızın sonuçlarıyla örtüşmektedir.

Araştırmada, dijital teknolojilerin faydalarının artırılması ile zararlarının azaltılması için bilinçli kullanım ve doğru yönlendirmenin etkili olacağı sonucu ortaya çıkmıştır. Katılımcılar, yöneticilerin bilinçli seçimleri ve paydaşları doğru yönlendirmeleri sayesinde dijital teknolojilerin eğitim ve öğretim süreçlerini kolaylaştıracağını ve daha verimli hale getireceğini ifade etmektedir. Şahin (2019) teknolojinin eğitimde zararlı etkilerinin bilinçli kullanım ve denetim sayesinde kontrol altına alınabileceğini, bilinçli şekilde derslerde bilişim teknolojisi kullanımının öğrencilerin öğrenme düzeyini ve öğrenmenin kalıcılığını artırdığını vurgulamaktadır. Eryılmaz ve Salman (2014) tarafından yapılan bir araştırmada ise öğrenci görüşlerine göre dijital içeriğin ders öğretimini kolaylaştırdığı, sınıflardaki bilişim teknolojileri cihazları sayesinde derse ilginin arttığı belirlenmiş, aynı araştırmada öğretmen görüşlerine göre öğrenci sadece bilgisayarla baş başa bırakılıp öğretmenden destek almadığında öğrenme-öğretme sürecinin başarısız olduğu belirtilmiştir. Bunlar da araştırmada ortaya çıkan sonuca benzer niteliktedir.

Katılımcılara göre, okul yöneticilerinin dijital teknoloji liderliği davranışlarının öğretmenlerin teknoloji kullanımı üzerinde önemli bir etkisi vardır ve en çok da doğru yönlendirme ve denetleme öğretmen davranışlarını etkilemektedir. Durnalı ve Akbaşlı (2020) okul müdürlerinin sergilediği teknolojik liderlik davranışları arttıkça öğretmenlerin teknoloji kullanımının ve bilgi yönetimi düzeyinin pozitif yönde anlamlı olabilecek bir biçimde arttığını ortaya koymuştur, bu da araştırma sonuçlarıyla örtüşmektedir.

Elde edilen bulgulara göre, okul müdürlerinden yeterli düzeyde dijital teknoloji liderliği yetkinlikleri kazanmaları ve kendilerini çağın ihtiyaçlarına uygun olarak donatmaları beklenmektedir. Katılımcı, dağıtım ve vizyoner liderlik davranışları da beklentiler arasında ortaya çıkmıştır. MEB (2014) tarafından yayımlanan Eğitimde Geleceğe Bakış Raporu'nda da eğitim kurumlarında inisiyatif alabilen, yeniliklere açık, yetki ve sorumluluklarını paylaşabilen, dağıtım liderlik yeterliklerine sahip vizyoner yöneticilere ihtiyacın artacağı vurgulanmaktadır.

17. Uluslararası Eğitim Yönetimi Kongresi-UEYK2024 – 7-9 Mart/March 2024 - Bildiri Özetleri Kitabı
17th International Congress on Educational Administration - IEAC2024 - Proceedings Abstracts

Katılımcılar okul müdürlerinin yukarıda bahsedilen yetkinlikleri kazanabilmeleri için meraklı, istekli, araştırmacı ve gayretli olmaları gerektiğine dikkat çekmektedir ancak bunun yanı sıra araştırmada elde edilen bulgulara göre, devlet kurumlarına da ciddi görev ve sorumluluklar düştüğü anlaşılmaktadır. Bu bağlamda ilk olarak okul müdürlüğüne görevlendirme sürecinin güncellenmesi, ardından ise müdürlere yönelik zorunlu ve uygulamalı hizmet içi eğitimlerin düzenlenmesi, bu eğitimlerde kazanılan becerileri ölçmeye yönelik sınavların yapılması önerilmektedir. Tüm bu çalışmaların yürütülmesine imkân sunacak teknoloji alt yapısının kurulması ve bunun için de devlet tarafından yeterli miktarda kaynak ayrılması tavsiye edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Teknoloji Liderliği, Dijital Liderlik, Dijital Teknoloji Liderliği*

KAYNAKÇA

- Banoğlu, K. (2011). Okul Müdürlerinin Teknoloji Liderliği Yeterlikleri ve Teknoloji Koordinatörlüğü. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 11(1), 199-213.
- Bush, T. (2018). Eğitim Liderliği ve Yönetimi Kuramları (1. Baskı). (R. Sarpkaya, Çev.). Pegem Akademi. (Orijinal eserin basım tarihi 2010, 4. Baskı).
- Creswell, J. W. (2017). Eğitim Araştırmaları: Nicel ve Nitel Araştırmaların Planlanması, Yürütülmesi ve Değerlendirilmesi. EDAM Eğitim Dizisi: 5, İstanbul.
- Durnalı, M., & Akbaşlı, S. (2020). Okul Müdürleri Teknolojik Liderlik Davranışlarının Okulda Bilgi Yönetiminin Gerçekleşme Düzeyine Etkisi. *Milli Eğitim Dergisi*, 49(225), 23-54.
- Ersoy, M. & Gürgen, L. (2021). Eğitim Teknolojileri ile İlgili Yayımlanan Makalelerin İncelenmesi. *Uluslararası Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 12(2), 1-16.
- Eryılmaz, S., & Salman, Ş. (2014). Fatih Projesi Kapsamında Yer Alan Öğretmen ve Öğrencilerin Projeden Beklentileri ve Bilişim Teknolojileri Kullanımına Karşı Algıları. *Elektronik Mesleki Gelişim ve Araştırmalar Dergisi*, 2(1), 46-63.
- Koçel, T. (2020). İşletme Yöneticiliği (18. Baskı). Beta Basım Yayım Dağıtım, İstanbul.
- Leylek, A. (2023). Teknolojik Liderlik ile İlgili Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi [Yüksek lisans tezi, Pamukkale Üniversitesi]. Denizli.
- MEB (2023). PISA 2023 Türkiye Raporu. MEB Yayınları, Ankara.
- MEB (2024). Cumhuriyetin 100. Yılı Eğitimde Geleceğe Bakış Raporu. MEB Yayınları, Ankara
- Northouse, P. G. (2015). Leadership: Theory and Practice (8th Edition). SAGE Publication, California.
- Öz, Ö. (2020). Dijital Liderlik: Dijital Dünyada Okul Lideri Olmak. *Uluslararası Liderlik Çalışmaları Dergisi: Kuram ve Uygulama*, 3(1), 45-57.
- Özel, İ. (2013). Üç Mesele: Teknik-Medeniyet-Yabancılaşma (18. Baskı). TİYO, İstanbul.
- Şahin, A. (2019). Eğitimde Bilişim Teknolojisi Kullanımına İlişkin Öğretmen Görüşleri: Metafor Çalışması. *Adyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* (31), 121-159.
- Yağar, F., & Dökme, S. (2018). Niteliksel Araştırmaların Planlanması: Araştırma Soruları, Örneklem Seçimi, Geçerlik ve Güvenirlik. *Gazi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 3(3), 1-9.
- Yeşilorman, M. & Koç, F. (2014). Bilgi Toplumunun Teknolojik Temelleri Üzerine Eleştirel Bir Bakış. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 24(1), 117-133.
- Yıldırım, A., Şimşek H. (2016). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri. Seçkin Yayıncılık, Ankara.

17. Uluslararası Eğitim Yönetimi Kongresi-UEYK2024 – 7-9 Mart/March 2024 - Bildiri Özetleri Kitabı
17th International Congress on Educational Administration - IEAC2024 - *Proceedings Abstracts*
Yukl, G. (2018). Örgütlerde Liderlik (8. Baskı). (Ş. Çetin-R. Baltacı, Çev.). Nobel Yayın Dağıtım,
Ankara.

6 Şubat depremlerinin ardından belirlenen eğitim politikalarının kriz yönetimi bağlamında değerlendirilmesi

Murat YİĞİTTEKİN⁴⁷ , Hilal KAHRAMAN⁴⁸

Öz

6 Şubat 2023 tarihinde, TSİ 04.17'de merkez üssü Kahramanmaraş'ın Pazarcık ilçesi olan (Mw=7.7) ve 13.24'te merkez üssü Kahramanmaraş'ın Elbistan ilçesi olan (Mw=7.6) iki büyük deprem meydana gelmiştir. Depremler on bir ilimizi (Kahramanmaraş, Hatay, Adıyaman, Osmaniye, Gaziantep, Şanlıurfa, Malatya, Diyarbakır, Adana, Kilis ve Elazığ) doğrudan etkilemiş, dolaylı olarak ise ülkemizin tamamını etkilemiştir. Türkiye Cumhuriyeti tarihindeki en çok can kaybının yaşandığı bu depremler “yüzyılın felaketi” olarak adlandırılmıştır. Deprem hayata dair neredeyse tüm alanları olumsuz etkilemiştir. En çok etkilenen alanlardan birisi de eğitimidir. Literatürde afet, salgın vb. gibi istenmeyen durumlarda ödün verilecek en son unsurun eğitim olduğunu ve çocukların krizlere karşı eğitim yoluyla korunabileceğini belirten çalışmalar mevcuttur. Toplumun geleceğini oluşturan çocuklar için deprem oldukça derin bir etki yaratmıştır. Bu nedenle eğitim politikaları tüm aşamalarını içerecek şekilde kriz yönetimi de göz önünde bulundurularak hazırlanmalı ve uygulanmalıdır. Ancak bu şekilde krizlere dayanıklı bir eğitim sistemi inşa edilebilir. Örgüte ilişkin faaliyetleri, iş görme şekillerini ve değerleri bir süre zarfında olumsuz olarak etkileyen istikrarsız bir zaman dilimi olarak ifade edilen kriz kavramı, acil ve kritik kararlar almayı gerektiren, iyi yönetilmezse negatif durumlar ortaya çıkarma potansiyeli olan acil durumlar olarak tanımlanmaktadır. Kriz yönetimi beklenmeyen ve örgüt için tehlike oluşturabilecek bir duruma karşı, bu durumun olası etkilerini en aza indirmek üzere yürütülen planlama, koordinasyon ve uygulamaları içeren bir süreç olarak tanımlanmıştır. Kriz yönetimi süreci ile ilgili farklı kaynaklarda farklı aşamalar modellenmiştir. Bu aşamaların ortak yönleri göz önüne alınarak kriz öncesi dönem, kriz dönemi ve kriz sonrası dönem olmak üzere üç farklı kriz yönetimi aşamasından söz edilebilir. Bu bağlamda mevcut çalışmada, 6 Şubat 2023 tarihinde yaşanan depremlerde, Türkiye’de eğitimin yürütülmesi sürecinde en önemli karar yetkilerine sahip olan MEB’nin süreç içerisinde izlediği politikaların kriz yönetimi aşamaları açısından (kriz öncesi, kriz anı ve kriz sonrası iyileştirme dönemi) incelenmesi ve depremden en çok etkilenen dört ilde (Kahramanmaraş, Hatay, Adıyaman ve Malatya) görev yapmakta olan okul yöneticilerinin MEB tarafından uygulanan kriz yönetimi politikalarına ilişkin görüşlerinin ortaya çıkarılması amaçlanmaktadır. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması deseninde tasarlanmıştır. Araştırmanın ikinci alt problemi için doküman inceleme ve diğer alt problemler için ise yarı yapılandırılmış görüşme teknikleri kullanılmıştır. Araştırmanın ikinci alt problemine ilişkin veri toplanması sürecinde 6Şubat depremleri sonrasında eğitim politikalarına ilişkin alınan kararlara ulaşılması amacıyla Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) resmi internet sitesinde (www.meb.gov.tr) yer alan haberler bölümü ve MEB tarafından yazılan resmi yazılar incelenmiştir. Bu kapsamda resmi internet sitesinde yer alan ve 06.02.2023-30.11.2023 tarihleri arasında yayınlanan yaklaşık 600 haber içeriğine ve yaklaşık 100 resmi yazıya ulaşılmıştır. Bu haber metinleri ve resmi yazılardan eğitim politikası içermeyen dokümanlar ve başka bir haberde verilen politika kararını tekrar eden haberler çıkarılmış ve 20haber metni ile 10 resmi yazı çalışma kapsamında ele alınmıştır. Araştırmanın diğer alt problemleri için ise çalışma grubunu depremlerden en çok etkilenen dört ilde (Kahramanmaraş, Hatay, Adıyaman ve Malatya) görev yapmakta olan dört okul müdürü oluşturmaktadır. Çalışma grubunun oluşturulmasında amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme yöntemi tercih edilmiştir. Katılımcı seçiminde ölçüt olarak 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş, Hatay, Malatya ve Adıyaman illerinde okul yöneticisi olarak görev yapıyor olmak kriteri kullanılmıştır. Tüm alt problemler için verilerin

47 Sorumlu Yazar/ Corresponding Author, Doktora Öğrencisi, MEB, iletisim@muratyigittekin.com.tr, <https://orcid.org/0000-0002-2781-9804>

48 Doç. Dr./ Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, hyucel@cumhuriyet.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0002-5680-8362>

17. Uluslararası Eğitim Yönetimi Kongresi-UEYK2024 – 7-9 Mart/March 2024 - Bildiri Özetleri Kitabı
17th International Congress on Educational Administration - IEAC2024 - *Proceedings Abstracts*

çözümlemesinde içerik analizi tekniğinden yararlanılacaktır. Mevcut çalışmada katılımcıların depremin en çok etkilediği Kahramanmaraş, Hatay, Adıyaman ve Malatya illerinden oluşması çalışmayı önemli kılmaktadır. Ayrıca çalışma süreçten doğrudan etkilenen, politikaları doğrudan uygulayan ve bölgede yaşayan kişiler olarak okul yöneticilerinin değerlendirmelerini içermesi açısından önemli olarak değerlendirilmektedir. Çalışma sonuçlarının ileride yaşanacak olası kriz dönemlerinde uygulanacak olan eğitim politikalarının belirlenmesine, çalışmada getirilen önerilerin ise alanyazına, politika geliştiricilere ve diğer araştırmacılara katkı sağlaması umut edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: 6 Şubat, Deprem, Kriz, Kriz Yönetimi, Eğitim, Eğitim Politikaları

Evaluation of education policies determined after the February 6 earthquakes in the context of crisis management

On February 6, 2023, two major earthquakes occurred, with the epicenter in the Pazarcık district of Kahramanmaraş (Mw = 7.7) at 04.17 TSI and at 13.24 with the epicenter in the Elbistan district of Kahramanmaraş (Mw = 7.6). Earthquakes directly affected eleven provinces (Kahramanmaraş, Hatay, Adıyaman, Osmaniye, Gaziantep, Şanlıurfa, Malatya, Diyarbakır, Adana, Kilis and Elazığ) and indirectly affected our entire country. These earthquakes, which caused the highest loss of life in the history of the Republic of Turkey, have been called the "disaster of the century". The earthquake negatively affected almost all areas of life. One of the areas most affected is education. Disaster, epidemic, etc. in the literature. There are studies indicating that education is the last thing to compromise in undesirable situations such as these and that children can be protected against crises through education. The earthquake had a profound impact on the children who constitute the future of the society. For this reason, education policies should be prepared and implemented, including all stages, taking into account crisis management. Only in this way can a crisis-resistant education system be built. The concept of crisis, which is expressed as an unstable period of time that negatively affects the activities, ways of working and values of the organization over a period of time, is defined as emergency situations that require urgent and critical decisions and have the potential to cause negative situations if not managed well. Crisis management is defined as a process that includes planning, coordination and practices carried out to minimize the possible effects of an unexpected situation that may pose a danger to the organization. Different stages of the crisis management process are modeled in different sources. Considering the common aspects of these stages, three different crisis management stages can be mentioned: pre-crisis period, crisis period and post-crisis period. In this context, in the current study, the policies followed by the Ministry of National Education, which has the most important decision-making powers in the process of carrying out education in Turkey, in the earthquakes that occurred on February 6, 2023, are examined in terms of crisis management stages (pre-crisis, crisis moment and post-crisis recovery period) and post-earthquake recovery period. It is aimed to reveal the opinions of school administrators working in the four most affected provinces (Kahramanmaraş, Hatay, Adıyaman and Malatya) regarding the crisis management policies implemented by the Ministry of Education. The research was designed in a case study pattern, one of the qualitative research methods. Document analysis was used for the second sub-problem of the research and semi-structured interview techniques were used for the other sub-problems. In the process of collecting data regarding the second sub-problem of the research, the news section on the official website of the Ministry of National Education (MEB) (www.meb.gov.tr) and official letters written by the Ministry of National Education were examined in order to reach the decisions taken regarding education policies after the February 6 earthquakes. In this context, approximately 600 news content and approximately 100 official articles published on the official website between 06.02.2023 and 30.11.2023 were accessed. From these news texts and official articles, documents that did not contain education policy and news that repeated the policy decision made in another news were removed, and 20 news texts and 10 official articles were examined within the scope of the study. For the other sub-problems of the research, the study

17. Uluslararası Eğitim Yönetimi Kongresi-UEYK2024 – 7-9 Mart/March 2024 - Bildiri Özetleri Kitabı
17th International Congress on Educational Administration - IEAC2024 - *Proceedings Abstracts*

group consists of four school principals working in the four provinces most affected by earthquakes (Kahramanmaraş, Hatay, Adıyaman and Malatya). Criterion sampling method, one of the purposeful sampling methods, was preferred in creating the study group. As a criterion for participant selection, working as a school administrator in the provinces of Kahramanmaraş, Hatay, Malatya and Adıyaman on February 6, 2023 was used. Content analysis technique will be used to analyze the data for all sub-problems. The fact that the participants in the current study were from the provinces of Kahramanmaraş, Hatay, Adıyaman and Malatya, which were most affected by the earthquake, makes the study important. In addition, the study is considered important in that it includes the evaluations of school administrators as people who are directly affected by the process, directly implement the policies and live in the region. It is hoped that the results of the study will contribute to the determination of education policies to be implemented in possible future crisis periods, and the suggestions made in the study will contribute to the literature, policy developers and other researchers.

Key Words: February 6, Earthquake, Crisis, Crisis Management, Education, Education Policies

Kaynakça/Reference

- AFAD. (2023a). 6 Şubat Depremleri Raporu.
AFAD. (2023b). Ulusal Deprem Stratejisi Eylem Planı. www.afad.gov.tr
Anadolu Ajansı. (2023, Mart 20). Kahramanmaraş merkezli depremlerde hayatını kaybedenlerin sayısı 50 bin 96 oldu. <https://www.aa.com.tr/tr/asrin-felaketi/kahramanmaras-merkezli-depremlerde-hayatini-kaybedenlerin-sayisi-50-bin-96-oldu/2850716>.
BOUN. (2023a). Kandilli Deprem Raporu-1.Deprem.
BOUN. (2023b). Kandilli Deprem Raporu-2. Deprem.
EBSAM. (2023). Acil Durumlarda Eğitim: 6 Şubat Depremleri Riskler ve Öneriler-Odak Analiz 6.
Okkay, İ. (2019). Küreselleşen Dünyada Kriz Yönetiminin Önemi. *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi (ASEAD)*, 6(38), 308-317. www.asead.com
Pearson, C. M., & Clair, J. A. (1998). Reframing Crisis Management. *Academy of Management Review*, 23(1), 59-76.

Türkiye’de Eğitim Sendikaları: Mevcut Durum ve Öneriler

Ertuğ Can⁴⁹

Öz

Bu araştırmanın amacı, okul yöneticileri ve öğretmenlerin görüşlerine göre Türkiye’de eğitim sendikacılığının mevcut durumunu ortaya koymak ve alana yönelik öneriler geliştirebilmektir. Araştırma nitel araştırma yöntemi ve durum çalışması deseninde tasarlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubu İstanbul, Kırklareli ve Edirne’de görevli 10 okul müdürü, 25 müdür yardımcısı ve 35 öğretmenden oluşmaktadır. Araştırmanın verileri içerik analizi yardımıyla değerlendirilmiştir. Katılımcıların büyük bir çoğunluğu sendika üyesi olmasına rağmen, sendikal faaliyetlere katılım sağlamadığını belirtmiştir. Katılımcılar Türkiye’de sendikal faaliyetlerin yeterli olmadığını ve eğitim sendikacılığının bağımsız olmadığını düşünmektedir. Araştırmanın en önemli bulgularından biri, katılımcıların tamamına yakınının sendikal faaliyetleri yeterli bulmaması ve eğitim sendikacılığının bağımsız olmadığını belirtmesine rağmen sendika üyeliğinin devam etmesidir. Türkiye’de eğitim sendikacılığının genellikle politik temelde yapılandığı, sendikal örgütlenmenin yeterli olmadığı, eğitim sendikalarının fonksiyonlarını yerine getiremediği belirtilmektedir. Eğitim sendikacılığının öğretmenlerin mesleki gelişimlerine katkı sağlamadığı, sendika-siyasi parti ilişkisinin ön planda olduğu belirtilmektedir. Eğitim bilim işkolundaki sendikal örgütlenmede daha bağımsız, siyasal etkilerden ve ekonomik kaygılardan uzak bir yapılanmaya ihtiyaç bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, eğitim sendikaları, Türkiye’de eğitim sendikacılığı.

Education Unions in Turkey: Current Situation and Recommendations

Abstract

The aim of this research is to reveal the current situation of education unionism in Turkey, according to the opinions of school administrators and teachers, and to develop suggestions for the field. The research was designed with qualitative research method and case study design. The study group of the research consists of 10 school principals, 25 deputy principals and 35 teachers working in İstanbul, Kırklareli and Edirne. The data of the research were evaluated with the help of content analysis. Although the majority of the participants were union members, they stated that they did not participate in union activities. Participants think that union activities in Turkey are not sufficient and that education unionism is not independent. One of the most important findings of the research is that union membership continues despite the fact that almost all of the participants do not find union activities sufficient and state that education unionism is not independent. It is stated that education unionism in Turkey is generally structured on a political basis, union organization is not sufficient, and education unions cannot fulfill their functions. It is stated that education unionism does not contribute to the professional development of teachers and that the union-political party relationship is at the forefront. There is a need for a more independent structure in the union organization in the education and science sector, away from political influences and economic concerns.

Keywords: Education, education unions, education unionism in Turkey.

Kaynakça

- Can, E. (2019). Öğretmenlerin mesleki gelişimleri: Engeller ve öneriler. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi* 7(4), 1618-1650. doi: 10.14689/Issn.2148-2624.1.7c.4s.14m
- Can, E. (2014). Öğretmenlerin mesleki örgütlenme sorunları ve önerileri. *V. Eğitim Yönetimi Forumu*. Bildiri özeti içinde (s.152-153), 11-13 Eylül, Konya.
- Creswell, J. W. (2015). *Nitel araştırma yöntemleri*. (Çev. M. Bütün ve S. B. Demir). Siyasal Kitabevi.
- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı(ÇSGB).(2024). *Kamu Görevlileri Sendika Üye Sayıları Hakkında Tebliğler*. <https://www.cs.gb.gov.tr/istatistikler/calisma-hayati-istatistikleri/sendikal-istatistikler/kamu-gorevli-uyesayilari-hakkinda-tebligler/> web adresinden 30 Ocak 2024 tarihinde edinilmiştir.
- Dilbaz, E. ve Erkalıç, T. A. (2021). Eğitim sendikalarının tüzüklerinde belirtilen amaç ve faaliyetler açısından değerlendirilmesi üzerine bir araştırma. *Journal of Qualitative Reserach in Education*, 28, 241-261. doi: 10.14689/enad.10
- Eraslan, L. (2012). Günümüz öğretmen sendikacılığının değerlendirilmesi. *21. Yüzyılda Eğitim ve Toplum, Eğitim Bilimleri ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 1(1), 59-72.
- Eraslan, L.(2012). Türkiye’de eğitim sendikacılığının tarihsel perspektifi ve günümüz eğitim sendikacılığının değerlendirilmesi. *Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi Bahar 2012*, 28, 1-16.
- Erkoç, N., Öztaban, A. ve Ulutaş, M. (2022). Sendikalı olmak ya da olmamak: Bir durum çalışması. *Journal of Qualitative Research in Education*, 34, 183-209, <https://doi.org/10.14689/enad.34.1612>
- Gök, A. ve Bozbayındır, F. (2021). Okul yöneticilerinin görüşleri bağlamında eğitim sendikaları. *Eğitim ve İnsani Bilimler Dergisi*, 12(24),301-327
- Mc Millan, J. H. (2004). *Educational research: Fundamentals for the consumer*. Pearson
- Yasan, T.(2012). İlköğretim okulu yöneticilerinin ve öğretmenlerinin sendikalara ilişkin görüşlerinin farklı değişkenlere göre incelenmesi: Malatya İl Merkezi Örneği. *On Dokuç Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 31(1), 271-293.
- Yıldırım, A., ve Şimşek, H. (2005). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık.

Çocukları eğitirken işçiye dönüştürmek

Dilan Kuyurtar⁵⁰ , Mithat Korumaz⁵¹

Öz

Çocuk işçiliğini “çocukların yapmak için fazla küçük olduğu ve/veya mahiyeti veya barındırdığı koşullar gereği çocukların sağlığına, güvenliğine veya ahlakına zarar verebilecek işlerden oluşmaktadır” şeklinde tanımlayan ILO (2021) aynı zamanda çocukların okula devam ederken de uzun süreli, ağır ve tehlikeli işlerde çalıştırılmalarını da çocuk işçiliği kapsamına almaktadır. Bu araştırmanın amacı MESEM uygulaması kapsamında çalışan çocukların çalıştıkları yerlerde maruz kaldıkları durumlara ilişkin anlamlandırma ve deneyimlerinin çocuk işçiliği bağlamında analiz edilmesidir. Araştırmanın amacına uygun olarak; araştırma nitel araştırma yaklaşımlarından biri olan fenomenoloji desenine uygun olarak tasarlanmıştır. Araştırmanın katılımcıları ölçüt örnekleme yöntemi ile belirlenmiş 8 adet öğrenciden oluşmaktadır. Katılımcılar belirlenirken MESEM uygulaması kapsamında iş yerinde çalışıyor olmak ve MESEM eğitimine dahil olan 11 veya 12. sınıf öğrencisi olmak ölçütü belirlenmiştir. Veriler, araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme soruları kullanılarak, yüz yüze görüşmeler yoluyla toplanmıştır. Verilerin analizinde içerik analizi kullanılmıştır. Araştırmanın veri analiz süreci devam ettiği için temalar ve tartışmaya tam metinde yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Çocukluk, çocuk işçi, MESEM uygulaması.

Learning to become workers: Educating children

Abstract

The ILO (2021) defines child labor as "work that children are too young to do and/or that, by its nature or the conditions it involves, may be harmful to children's health, safety or morals" and also includes the employment of children in long-term, heavy and hazardous work while they are still attending school within the scope of child labor. The aim of this study is to analyze the meaning and experiences of children working within the scope of MESEM project in the context of child labor. In accordance with the purpose of the research; the research was designed in accordance with the phenomenology design, one of the qualitative research approaches. The participants of the study consisted of 8 students determined by the criterion sampling method. While determining the participants, the criteria of working at the workplace within the scope of MESEM project and being an 11th or 12th grade student included in MESEM education were determined. The data were collected through face-to-face interviews using semi-structured interview questions developed by the researchers. Content analysis was used to analyze the data. Since the data analysis process of the study is ongoing, the themes and discussion will be included in the full text.

Keywords: Childhood, child labor, MESEM project.

Kaynakça/Reference

Eraslan, L. (2019). Çocuklu Sosyolojisine Giriş. *Çocuk ve Medeniyet*, 4(7), 81-104.
ILO (2023, 12 Haziran). World day against child labour. <https://www.ilo.org/global/topics/child-labour/campaignandadvocacy/wdacl/lang--en/index.htm>

(Gerekli ise) Bildiri, tez, rapor olarak sunulmuşsa ya da benzeri bir durum varsa açıklama yapınız. /(If necessary) If it is presented as a paper, thesis, report or similar, please provide an explanation.

50 Sorumlu Yazar/ Corresponding Author Unvan/Title, Kurum/Institution, e-mail, ORCID

51 Unvan/Title. Kurum/Institution, e-mail, ORCID

Akademik Hareketlilik ve Beyin Göçü: Göç Kararına İlişkin Tutumlar, İtici ve Çekici Faktörler

Süleyman Yıldız⁵² , Aydın Balyer⁵³

Öz

Yükseköğretimdeki akademik hareketliliği beyin göçü bağlamında ele alan bu çalışmanın amacı, Türkiye'deki yükseköğretimde beyin göçünün itici ve çekici faktörlerinin burs programları ile akademik hareketlilik gerçekleştirmiş kişilerin görüşleri doğrultusunda ortaya konulması ve bazı politika önerilerinde bulunulmasıdır. Çalışma durum çalışması desenine göre tasarlanmıştır. Katılımcılar maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemi ile seçilen ve akademik hareketlilik gerçekleştirmiş 16 kişiden oluşmaktadır. Veriler, yarı yapılandırılmış görüşme formu, gözlemler ve saha notları ile toplanmış; içerik analizi tekniği ile analiz edilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre ülkemizdeki araştırma alt yapısının yetersizliği, akademik ortamdaki huzursuzluklar, iş yükü, kadro sorunu gibi itici faktörler; ev sahibi ülkeler açısından zengin araştırma imkanları, eğitim sistemlerinin işlevselliği, finansal teşvikler, uluslararası iş birlikleri, yaşam şartları gibi çekici faktörler beyin göçüne neden olmaktadır. Bazı araştırmacılar tecrübe ve becerileri transfer etme, ülkeye karşı kendisini sorumlu hissetme, zorunlu hizmet ve tazminat ödemekten kaçınma gibi motivasyonlar ile ülkeye geri dönmektedir. Çalışmada, beyin göçünün olumsuz etkilerinin azaltılması için bazı politikalar önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Beyin göçü, akademik hareketlilik, burs programları

Kaynakça

- Abramo, G., D'Angelo, A. C., & Murgia, G. (2017). The relationship among research productivity, research collaboration, and their determinants. *Journal of Informetrics*, 11(4), 1016-1030. <https://doi.org/10.1016/j.joi.2017.09.007>
- Ackers, L. (2005). Moving people and knowledge: Scientific mobility in the European Union1. *International Migration*, 43(5), 99-131. <https://doi.org/10.1111/j.1468-2435.2005.00343.x>
- Ackers, L. (2010). Internationalisation and Equality: The Contribution of Short Stay Mobility to Progression in Science Career. *Recherches Sociologiques et Anthropologiques*, 41 (1), 83–103. <https://doi.org/10.4000/rsa.189>
- Akçığıt, U., & Özcan-Tok, E. (2020). *Türkiye bilim raporu*. TÜBA Raporları, 43(21.10), 2022.
- Akkuş, Ö., & Durmaz, A. (2021). Tersine göç eğiliminin akademik diasporanın verimliliği üzerindeki etkisi: Almanya örneği. *Uluslararası Ekonomi ve Yenilik Dergisi*, 7(2), 259-276. <https://doi.org/10.20979/ueyd.917786>
- Alemu, S. (2020). Transnational mobility of academics: Some academic impacts. *Center for Educational Policy Studies Journal*, 10(2), 77–10. <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1258231.pdf>
- Altbach, P. G. (2007). *Tradition and transition: The international imperative in higher education*. Brill.

*Bu çalışma, birinci yazar tarafından yürütülen ve Yıldız Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde devam eden "Yükseköğretimde Akademik Hareketlilik ve Bilgi Ağlarının Oluşumu: Bir Politika Önerisi" adlı doktora tezinden üretilmiştir
52 Sorumlu Yazar/Corresponding Author, Yıldız Teknik Üniversitesi, syildiz0034@gmail.com, 0000-0002-4279-1184
53 Prof. Dr. Yıldız Teknik Üniversitesi, balyer@yildiz.edu.tr, 0000-0002-4157-1155

Başarısız ve farkında değil: Dunning-Kruger perspektifinden lise öğrencilerinin akademik başarılarının incelenmesi

Doç Dr. Mustafa Özgenel¹, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi,
mustafa.ozgenel@izu.edu.tr, 0000-0002-7276-4865

Serkan YÜKSEL², İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Doktora Öğrencisi,
srknyuksel@outlook.com, 0000-0001-8087-8478

İsmail ATAÇ³, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Doktora Öğrencisi,
atacismail10@gmail.com, 0000-0002-4676-9814

İsmail Eray DURSUN⁴, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Doktora Öğrencisi,
ismail.eray.dursun@gmail.com, 0000-0002-6420-7487

Öz

Dunning-Kruger etkisi, eğitimden profesyonel hayata kadar çeşitli alanlarda önemli bir etkiye sahiptir. Bu bağlamda öğrencilerin nesnel akademik başarıları ile öz-değerlendirmeye dayalı/ tahmini akademik başarıları arasındaki fark önemli bir araştırma konusu olarak değerlendirilebilir. Araştırmamız, lise öğrencilerinin nesnel ve öz-değerlendirmeye dayalı/ tahmini akademik başarılarını karşılaştırmayı amaçlamıştır. Veri toplamak için araştırmacılar tarafından geliştirilen akademik başarı testi kullanılmıştır. Öğrencilerden başarı testini çözmeleri ve kaç soruyu doğru cevapladıklarını tahmin etmeleri istenmiştir. Öğrencilerin başarı testinden aldıkları puanlar hesaplanmış ve öz-değerlendirmeye dayalı/ tahmini başarıları karşılaştırılmıştır. Veriler analiz edilirken; öğrenciler akademik başarılarına göre en başarısız gruptan en başarılı gruba doğru 4 çeyrek gruba ayrılmıştır. İlk ve en başarısız çeyrekte yer alan öğrencilerin nesnel akademik başarıları ile öz-değerlendirmelerine dayalı/ tahmini başarıları arasında diğer çeyreklerde yer alan öğrencilere göre daha fazla fark olduğu tespit edilmiştir. Son ve en başarılı çeyreğe doğru gelindiğinde ise gerçek başarı ile öz-değerlendirmeye dayalı/ tahmini başarıların birbirine yaklaştığı tespit edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Dunning-Kruger, Dunning-Kruger etkisi, Akademik başarı

Failed but unaware: Examining the academic achievement of high school students from the Dunning-Kruger perspective

Abstract

The Dunning-Kruger effect has a significant impact in a variety of areas, from education to professional life. In this context, the difference between students' objective academic achievements and their self-assessment-based/estimated successes academic achievements can be considered an important research topic. Our research aimed to compare the objective and self-assessment-based/estimated successes academic achievements of high school students. An academic achievement test developed by the researchers was used to collect data. Students were asked to solve the achievement test and guess how many questions they answered correctly. The students' scores from the achievement test were calculated and their self-assessment-based/estimated achievements were compared. While analyzing the data; Students are divided into 4 quarter groups according to their academic success, from the least successful group to the most successful group. It has been determined that there is a greater difference between the

17. Uluslararası Eğitim Yönetimi Kongresi-UEYK2024 – 7-9 Mart/March 2024 - Bildiri Özetleri Kitabı

17th International Congress on Educational Administration - IEAC2024 - *Proceedings Abstracts*

objective academic success of the students in the first and least successful quarters and their self-assessment-based/estimated success compared to the students in the other quarters. When it comes to the last and most successful quarter, it has been determined that real success and self-assessment-based/estimated successes approach each other.

Key words: Dunning-Kruger, Dunning-Kruger effect, Academic success

Okul Yöneticilerinin Çatışma Yönetimi Stratejileri ile Dinleme Becerileri Arasındaki İlişki*

Beste Korkmaz⁵⁴ , Sabiha Dulay⁵⁵

Öz

Bu çalışmanın amacı liselerde görev yapan okul yöneticilerinin çatışma yönetimi stratejileri ile dinleme becerileri arasındaki ilişkiyi incelemektir. Bu amaç doğrultusunda yapılan araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel model kullanılmıştır. Veriler, Dinleme Becerileri Ölçeği ve Çatışma Yönetimi Stratejileri Anketi ile toplanmıştır. Çalışmanın örneklemini özel ve devlet liselerinde görev yapan 205 müdür ve müdür yardımcısı oluşturmaktadır. Elde edilen bulgular sonucu, okul yöneticilerinin çatışma yönetimi becerisi düzeyleri ile dinleme becerisi düzeyleri arasında pozitif yönde anlamlı ilişki olduğu, problem çözme stratejisi düzeyleri arttıkça etkili dinleme düzeyleri artarken kaçınma stratejisi düzeyleri arttıkça etkili dinleme düzeyleri azaldığı sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Çatışma yönetimi, dinleme becerileri, çatışma yönetimi stratejileri.

The Relationship between Conflict Management Strategies and Listening Skills of School Principals

Abstract

The aim of this study is to examine the relationship between conflict management strategies and listening skills of school principals working in high schools. For this purpose, the correlational model was used in the study. The data were collected using the Listening Skills Scale and the Conflict Management Strategies Questionnaire. The sample of the study consists of 205 principals and deputy principals working in private and public high schools. In the study, it has been concluded that there is a positive relationship between the levels of conflict management skills of school principals and the levels of the listening skills, as problem solving strategy levels increase efficient listening levels increase and as the levels of avoidance strategy increase, effective listening levels decrease.

Keywords: Conflict management, listening skills, conflict management strategies.

*Bu çalışma Beste Korkmaz'ın "Okul müdürlerinin çatışma çözme ve dinleme becerileri arasındaki ilişki" isimli yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

1. Beste Korkmaz, Sinerji Eğitim Kurumları, beste.korkmaz@sinerjiegitim.com.tr

2. Sabiha Dulay, Dr. Öğr. Üyesi, Bahçeşehir Üniversitesi, sabiha.dulay@bau.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0002-9994-0363>/Sorumlu Yazar

Kaynaştırma Öğrencilerinin Yaşadığı Sorunların Çözümünde Yönetici ve Öğretmen Görüşleri Zonguldak Alaplı Örneği

Fazilet YAVUZ^{ID}, Hasan Yücel ERTEM^{ID}

Öz

Bu çalışmada okullarda kaynaştırma öğrencilerinin yaşadığı sorunların çözümüne yönelik görüş almak için; Zonguldak ilinin Alaplı ilçesinde görev yapan 7 yönetici ve 17 sınıf öğretmenin görüşüne başvurulmuştur. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden olgu bilim deseniyle yürütülmüştür. Görüşmeler yarı yapılandırılmış olarak hazırlanan 7 görüşme sorusuyla gerçekleştirilmiştir. Elde edilen veriler içerik analizi ile çözümlenmiştir. Yapılan araştırmalar sonucunda görüşmecilerin büyük çoğunluğu; seminer veya hizmet içi eğitimlerle öğretmen ve yöneticilerin kaynaştırma uygulamalarıyla ilgili daha donanımlı hale getirilmesini, öğretmenlik eğitimi veren her üniversitenin derslerinin arasına mutlaka kaynaştırma öğrencileriyle ilgili ders konulmasını, her okulda öğrenci sayısına bakılmaksızın mutlaka bir rehber öğretmenin olmasını, bütün velilerin kaynaştırma uygulamalarıyla ilgili bilgilendirilip ön yargıların kırılmasını, kaynaştırma eğitiminin tam zamanlı değil yarı zamanlı yapılmasının daha faydalı olacağını, kalabalık sınıf mevcutlarının kaynaştırma öğrencisine göre düzenlenmesi, kaynaştırma öğrencisi bulunan ailelerin maddi ve manevi olarak desteklenmesi gerektiğini belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Kaynaştırma Eğitimi, Özel Eğitim, Yönetici, Öğretmen.

Opinions of Administrators and Teachers on Solving the Problems Experienced by Integrated Students. Zonguldak Alapli Example

Abstract

In this study, to get opinions on the solution of the problems experienced by inclusive students in schools; The opinions of 7 administrators and 17 classroom teachers working in Alaplı district of Zonguldak province were consulted. The research was conducted with the phenomenology pattern, one of the qualitative research methods. The interviews were conducted with 7 semi-structured interview questions. The data obtained was analyzed by content analysis. As a result of the research, the majority of the interviewees; Teachers and administrators should be better equipped regarding inclusion practices through seminars or in-service trainings, a course on inclusion students should be included in the courses of every university that provides teacher education, a counselor should be included in every school regardless of the number of students, all parents should be informed about inclusion practices and prejudices should be broken. They stated that it would be more beneficial to provide inclusive education part-time rather than full-time, that crowded class sizes should be arranged according to the inclusion student, and that families with inclusive students should be supported financially and morally.

Keywords: Inclusive Education, Special Education, Administrator, Teacher.

Öğretmenlerin, okul yöneticilerinin yönetim süreçlerindeki yönetsel kindarlık davranışlarına ilişkin algıları ile örgütsel yalnızlık algıları arasındaki ilişkinin incelenmesi

Hüseyin ASLAN⁵⁶ , Ümit DOĞAN⁵⁷

Öz

Bu araştırma, okul yöneticilerinin yönetim süreçlerindeki yönetsel kindarlık davranışlarına ilişkin algıları ile örgütsel yalnızlık algıları arasındaki ilişkinin ortaya konulması ile eğitim örgütlerinden beklenenin ortaya konulması, örgütsel iklimin olumlu olması ve çalışanlar arasındaki durumların belirlenmesi açısından önemli görüldüğü için gerçekleştirilmiş olup bu çalışmada, öğretmenlerin okul yöneticilerinin yönetim süreçlerindeki yönetsel kindarlık davranışlarına ilişkin algıları ile örgütsel yalnızlık algıları arasındaki ilişki incelenmiştir. Araştırma sonuçlarına göre, öğretmenlerin okul yöneticilerinin yönetim süreçlerindeki yönetsel kindarlık davranışlarına ilişkin algıları ile örgütsel güven algılarının cinsiyet değişkenine göre farklılaşmadığı; çalışılan okul türüne göre ise istatistiksel olarak farklılaştığı sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca öğretmenlerin okul yöneticilerinin yönetim süreçlerindeki yönetsel kindarlık davranışlarına ilişkin algıları ile örgütsel güven algıları arasında pozitif yönde bir ilişki olduğu görülmüştür. Bu sonuçlar, okul yöneticilerinin kindar davranışlarının öğretmenlerin örgütsel yalnızlık algılarını etkilediğini göstermektedir. Araştırma, öğretmenlerin okul yöneticilerinin davranışlarına yönelik algılarının örgütsel yalnızlıklarını nasıl etkilediğini anlamak için önemli bir adım atmaktadır. Ayrıca, araştırma, yönetim süreçlerindeki kindar davranışların çalışanların yalnızlık algılarını nasıl etkileyebileceğini anlamak açısından da önemli bir katkı sağlamaktadır. Nitel araştırmalarla bu ilişkinin daha derinlemesine incelenmesi ve bulguların genellenmesi için farklı bağlamlarda yapılacak araştırmalar, bu alandaki bilgiyi artırabilir.

Anahtar Kelimeler: Yönetici, Kindarlık, Örgütsel Yalnızlık.

Examining the relationship between teachers' perceptions of school administrators' administrative vindictive behavior in management processes and their perceptions of organizational loneliness

Abstract

This research was carried out because it was considered important to reveal the relationship between school administrators' perceptions of managerial vindictiveness behaviors in the management processes of school administrators and their perceptions of organizational loneliness, to reveal what is expected from educational organizations, to have a positive organizational climate and to determine the situations between employees. In this research, the relationship between teachers' perceptions of managerial vindictiveness behaviors in the management processes of school administrators and their perceptions of organizational loneliness was examined. According to the results of the research, it was concluded that teachers' perceptions of school administrators' managerial vindictiveness behaviors in the management processes and their perceptions of organizational trust did not differ according to gender variable, but statistically differentiated according to the type of school they worked in. In addition, there was a positive relationship between teachers' perceptions of school

56 Sorumlu Yazar/ Dr. Öğretim Üyesi/ Ondokuz Mayıs Üniversitesi/huseyarslan@yahoo.com, ORCID: 0000-0003-2724-0445
57 Dr./Milli Eğitim Bakanlığı/doganumit18@hotmail.com, ORCID: 0000-0002-8144-9744

17. Uluslararası Eğitim Yönetimi Kongresi-UEYK2024 – 7-9 Mart/March 2024 - Bildiri Özetleri Kitabı
17th International Congress on Educational Administration - IEAC2024 - *Proceedings Abstracts*

administrators' administrative vindictiveness behaviors in management processes and their perceptions of organizational trust. These results show that school administrators' vindictive behaviors affect teachers' perceptions of organizational loneliness. The research takes an important step to understand how teachers' perceptions of school administrators' behaviors affect their organizational loneliness. In addition, the research is also important in terms of understanding how vindictive behaviors in management processes can affect employees' perceptions of loneliness.

Keywords: Manager, Vindictiveness, Organizational Loneliness.

Kaynakça/Reference

- Aslan, H. (2022). Okul müdürlerinin kindarlık davranışlarının öğretmenlerin örgütsel sinizm düzeylerine etkisi. *e-Kafkas Journal of Educational Research*, 9(2), 751-769.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç-Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2020). Eğitimde bilimsel araştırma yöntemleri. 29. Baskı. Pegem Akademi.
- Gürsel, M. (2012). Türk eğitim sistemi ve okul yönetimi. Konya: Eğitim Yayınevi.
- Karasar, N. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Nobel Yayıncılık.
- Özkuş, R., Doğan, Ü., Abdurrezzak, S., & Yıldızbaş, Y. V. (2022). Öğretmenlerin yönetsel kindarlık algıları ve örgütsel yabancılaşmaları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, (54), 1095-111.
- Marcus, D. K., Zeigler-Hill, V., Mercer, S. H., & Norris, A. L. (2014). The psychology of spite and the measurement of spitefulness. *Psychological Assessment*, 26(2), 563.
- Rodgers, C., & Dahling, J. J. (2018). Self-regulatory correlates of spitefulness. *Personality and Individual Differences*, 123, 257-259. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2017.11.020>
- Tabachnick, B. G., & Fidell, L. S. (2013). *Using multivariate statistics* (Sixth Edition). Pearson Education Limited.
- Tekbiyık, A. (2014). İlişkisel tarama. Metin, M. (Ed.) Kuramdan uygulamaya bilimsel araştırma yöntemleri (s. 99-114). Pegem Akademi.
- Whisman, M. A., & Friedman, M. A. (1998). Interpersonal problem behaviors associated with dysfunctional attitudes. *Cognitive Therapy and Research*, 22(2), 149-160.
- Yılmaz, H. (2019). Kindarlık ölçeğinin Türk kültürüne uyarlanması ve kindarlığın demografik faktörlerle ilişkisi. *E-Uluslararası Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 10(1), 50-66.

Temel Eğitim Kademelerinde Gerçekleştirilen Okul Temelli Hizmet İçi Eğitim Faaliyetlerinin Yönetici ve Öğretmen Görüşlerine Göre İncelenmesi

Ömer YAVUZ^{ID}, Hasan Yücel ERTEM^{ID}

Öz

Temel eğitim kademelerinde gerçekleştirilen okul temelli hizmet içi eğitim çalışmaları son dönemlerde büyük önem arz etmektedir. Bu çalışmada temel eğitim kademelerinde gerçekleşen okul temelli hizmet içi eğitim faaliyetlerinin yönetici ve öğretmen görüşlerine göre incelenmesi amaçlanmaktadır. Araştırma, nitel araştırma yöntemleri bağlamında durum (örnek olay) deseni ile yürütülmüştür. Yarı yapılandırılmış şekilde hazırlanan 10 soruya cevap almak için 15 yönetici ve 21 öğretmen ile görüşme gerçekleştirilmiştir. Elde edilen veriler içerik analizi ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın sonucunda katılımcıların büyük çoğunluğu; öğretmenlere verilen okul temelli hizmet içi eğitimlerde zorunluluk olmamalı, eğitimler sene başı-sene sonu ve ara tatil gibi seminer zamanlarında kaliteli planlanmalı, eğitimler uzaktan değil yüz yüze verilmeli, eğitimi verecek kişi alanında uzman ve anlatım becerisi yüksek olmalı, eğitimin konuları ihtiyaca yönelik belirlenmeli şeklinde görüş bildirmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Mesleki Gelişim, Hizmet İçi Eğitim, Okul Temelli Hizmet İçi Eğitim, Yönetici, Öğretmen.

Examination of School-Based In-Service Training Activities Carried Out in Basic Education Levels According to the Opinions of Administrators and Teachers

Abstract

School-based in-service training activities carried out in basic education levels have become of great importance in recent times. This study aims to examine the school-based in-service training activities carried out in basic education levels according to the opinions of administrators and teachers. The research was conducted with a case study design in the context of qualitative research methods. Interviews were held with 15 administrators and 21 teachers to get answers to 10 questions prepared in a semi-structured manner. The data obtained was carried out by content analysis. As a result of the research, the majority of the participants; School-based in-service training given to teachers should not be compulsory, training should be planned in high quality during seminar periods such as the beginning of the year, the end of the year and mid-term breaks, training should be given face to face rather than remotely, the person who will give the training should be an expert in the field and have high expression skills, and the subjects of the training should be determined according to the needs. They reported.

Keywords: Professional Development, In-Service Training, School Based In-Service Training, Manager, Teacher.

Okul İletişim Yönetiminde Sosyal Medyanın Rolü: Velilerin Görüşleri ve Deneyimleri Üzerine Bir İnceleme

Rıza AKKAYA⁵⁸

Öz

Bu çalışma ile sosyal medyanın okul iletişimi yönetimindeki rolünü anlamak için velilerin deneyim ve görüşlerinin incelenmesi amaçlanmaktadır. Sosyal medyanın okul-hane iletişimde nasıl kullanıldığı, velilerin bu iletişim kanallarını nasıl algıladığı ve sosyal medyanın okul-hane ilişkilerini nasıl etkilediği çalışmanın alt amaçlarındandır. Çalışma nitel araştırma yöntemlerinden olgu bilim (fenomenoloji) deseninde kurgulanmıştır. Çalışmanın örneklem grubunu maksimum çeşitlilik örnekleme ile belirlenen 15 veli oluşturmaktadır. Çalışmanın verileri araştırmacı tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu ile yüz yüze görüşmeler yapılarak toplanmıştır. Elde edilen veriler MAXQDA programı kullanılarak içerik analizine tabi tutulmuştur. Çalışma bulguları okul hane iletişimde sosyal medyanın etkili bir araç olarak görüldüğünü ve bilgi paylaşma, etkileşimde bulunma ve okul faaliyetlerine katılımda sıklıkla kullanıldığını ortaya koymaktadır. Çalışmada okul yönetimlerine sosyal medya stratejilerini geliştirecek öneriler sunulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Okul iletişim yönetimi, sosyal medya, veli.

The Role of Social Media in School Communication Management: A Study on Parents' Views and Experiences

Abstract

This study aims to analyse the experiences and opinions of parents in order to understand the role of social media in school communication management. How social media is used in school-household communication, how parents perceive these communication channels and how social media affects school-household relations are among the sub-objectives of the study. The study was designed in phenomenology design, one of the qualitative research methods. The sample group of the study consists of 15 parents determined by maximum diversity sampling. The data of the study were collected through face-to-face interviews using a semi-structured interview form prepared by the researcher. The data obtained were subjected to content analysis using MAXQDA software. The findings of the study reveal that social media is seen as an effective tool in school household communication and is frequently used to share information, interact and participate in school activities. The study provides recommendations for school administrations to improve their social media strategies.

Keywords: School communication management, social media, parent.

Kaynakça/Reference

- Ergan, S. N., & Ergan, Ç. (2021). Sosyal Medyanın Eğitsel Kullanımı Üzerine Bir Örnek Olay Araştırması/Educational Use of Social Media: A Case Study. *Nitel Sosyal Bilimler*, 3(1), 72-106.
- Çetintürk, N., & Balyer, A. (2021). Yönetimsel İletişimde Sosyal Medya Araçlarının Kullanımına İlişkin Öğretmen Görüşleri. *Journal of Academic Social Science Studies*, 14(85), 2147-2971.

Öğretmenlik kariyer basamakları sınavı ve lisansüstü eğitim ikilemi

Burcu BİLİR KOCA⁵⁹ , Adil ÇORUK⁶⁰ , Şefika Melike ÇAĞATAY⁶¹ ,
Halime ÖZTÜRK ÇALIKOĞLU⁶²

Öz

Bu araştırmanın amacı, Öğretmenlik Meslek Kanunu'yla yeniden uygulanmaya konulan öğretmenlik kariyer basamaklarında yükselme uygulamasında yazılı sınav ile eşdeğer görülen lisansüstü eğitime ilişkin lisansüstü eğitim yapan ve yapmayan öğretmenlerin görüşlerini belirlemek ve uygulamanın lisansüstü eğitime yönelik motivasyonu nasıl etkilediğini ortaya koymaktır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden fenomenoloji deseni kullanılmıştır. Araştırmanın örnekleme amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme tekniği ile belirlenmiştir. Araştırmanın katılımcıları lisansüstü eğitim yapmış 12 uzman öğretmen ve lisansüstü eğitim yapmamış 12 uzman öğretmen olmak üzere 24 uzman öğretmenden oluşmaktadır. Araştırmanın verileri, araştırmacılar tarafından hazırlanan açık uçlu sorulardan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Araştırmanın verileri içerik analizi yöntemi ile çözümlenmiştir. Araştırma sonuçlarına göre; öğretmenlerin öğretmenlik kariyer basamakları uygulamasını gerekli buldukları, uzman öğretmenlik eğitim programının yüz yüze yapılmasının daha faydalı olacağını düşündükleri, öğretmenlik kariyer basamakları uygulamasında yer alan en az on yıl hizmet şartına yönelik düşüncelerinin olumsuz olduğu görülmüştür. Ayrıca öğretmenler öğretmenlik kariyer basamakları uygulamasında yer alan yazılı sınav uygulamasının öğretmenlerin mesleki gelişimlerini tespit etmede yetersiz olduğunu ifade etmişlerdir. Lisansüstü eğitim yapan öğretmenler, öğretmenlik kariyer basamakları uygulamasında yazılı sınav uygulaması ile lisansüstü eğitimin eşdeğer tutulmasını olumsuz karşıladıklarını ve bu durumun lisansüstü eğitim yapan öğretmenlerin motivasyonunu düşüreceğini belirtmişlerdir. Son olarak araştırmada öğretmenler öğretmenlik kariyer basamakları uygulamasına yönelik çeşitli önerilerde bulunmuşlardır.

Anahtar Kelimeler: Öğretmenlik kariyer basamakları uygulaması, lisansüstü eğitim, uzman öğretmen.

Teaching career ladder exam and postgraduate education dilemma

Abstract

The aim of this research is to determine the opinions of teachers who have completed postgraduate education and those who have not, regarding postgraduate education, which is considered equivalent to a written exam in the practice of promotion in teaching career ladders, and to reveal how the application of teaching career ladders affects the motivation for postgraduate education. Phenomenology pattern, one of the qualitative research methods, was used in the research. The sample of the research was determined using the criterion sampling technique, one of the purposeful sampling methods. The participants of the study consist of 24 expert teachers, 12 of whom have completed postgraduate education and 12 of whom have not completed postgraduate education. The data of the study was collected with a semi-structured interview form consisting of open-ended questions prepared by the researchers. The data of the research were analyzed using the content analysis method. According to the research results; It

59 Sorumlu Yazar, Arş. Gör. Dr., Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, burcubilir@comu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-8292-0358

60 Doç. Dr., Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, adilcoruk@hotmail.com, ORCID: 0000-0001-5858-0317

61 Dr. Öğr. Üyesi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, melikeatila@hotmail.com, ORCID: 0000-0003-0844-4573

62 Dr. Öğr. Üyesi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, ozturkhalime@gmail.com, ORCID: 0000-0003-0121-7124

17. Uluslararası Eğitim Yönetimi Kongresi-UEYK2024 – 7-9 Mart/March 2024 - Bildiri Özetleri Kitabı
17th International Congress on Educational Administration - IEAC2024 - *Proceedings Abstracts*

was observed that teachers found teaching career ladder application necessary, they thought that it would be more beneficial to conduct the specialist teacher training program face to face, and their opinions about the requirement of at least ten years of service in the teaching career ladder application were negative. In addition, teachers stated that the written exam application included in the teaching career ladder application was insufficient to determine the professional development of teachers. Teachers who have completed postgraduate education stated that they were negative about equating written exams with postgraduate education in the application of teaching career ladder, and that this would reduce the motivation of teachers who have completed postgraduate education. Finally, in the study, teachers made various suggestions for the implementation of the teaching career ladder.

Keywords: Application of teaching career ladder, postgraduate education, expert teacher.

Eğitim, suç ve kadın

Aseña Yücedağlar⁶³ , Hüseyin Ergen⁶⁴

Öz

Suç davranışları, suçun ortaya çıkış nedenleri, bu davranışların sonuçları ve tüm topluma yansımaları nedeniyle önemli bir olgu olmaktadır. Suçun toplumsal ve bireysel anlamda birtakım sosyal ve ekonomik maliyetleri dolayısıyla önleyici bir dizi uygulamalar toplum refahı için önemli olmaktadır. Bu noktada eğitim suçun önlenmesinde ve azaltılmasında en etkili (maliyeti düşük getirisi yüksek) araçlardan biri sayılmaktadır. Eğitim ve suç ilişkisi literatürde çoğunlukla erkekler üzerinde ele alınmış ve sonraları kadınlar da eğitim ve suç ilişkisindeki çalışmalara dâhil edilmiştir. Bu çalışmanın amacı, literatür taraması yoluyla, kadın eğitimi ile suç arasındaki ilişkiyi ortaya koyarak kadın eğitiminin yükseltmenin ekonomik kalkınma üzerinde ne gibi etkilerinin olabileceğine ilişkin bir kavrayış geliştirmektir. Kadın eğitimi hem gelişmiş hem de gelişmekte olan ülkeler söz konusu olduğunda, parasal getirileri görece yüksek bir toplumsal ve bireysel yatırım olarak görülmektedir. Genel olarak eğitim yoluyla suçların azaltılması hem toplumsal huzurun artırılarak daha yaşanabilir bir çevre oluşturulması hem de adalet ve kolluk harcamalarında ortaya çıkacak azalmayla birlikte dolaylı bir maliyet düşürücü etken olarak düşünülebilir. İstatistiklerde suçların daha çok erkekler tarafından işlendiği göz önüne alınırsa, literatürdeki çalışmaların da erkekler üzerine yoğunlaşması doğaldır. Daha az incelenmiş bir konu olan kadın eğitimi ile kadın suçları arasındaki ilişkinin dinamiklerinin ortaya çıkarılması önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Kadın, suç, eğitim.

Education, crime and women

Abstract

Criminal behavior is an important phenomenon due to the reasons for the emergence of crime, the consequences of these behaviors and their reflections on the whole society. Crime has a number of social and economic costs in social and individual terms, and therefore a series of preventive practices are important for the welfare of society. At this point, education is considered to be one of the most effective (low cost, high return) tools in preventing and reducing crime. In the literature, the relationship between education and crime has been mostly focused on men and later women have also been included in the studies on the relationship between education and crime. The aim of this study is to develop an understanding of the relationship between women's education and crime through a literature review, and to provide insights into the effects of improving women's education on economic development. Female education is seen as a social and individual investment with relatively high monetary returns in both developed and developing countries. In general, reducing crime through education can be considered as an indirect cost-cutting factor, both in terms of increasing social peace and creating a more livable environment, and in terms of the reduction in justice and law enforcement expenditures. Considering that statistics show that more crimes are committed by men, it is natural that studies in the literature focus on men. It is important to reveal the dynamics of the relationship between women's education and women's crimes, which is a less studied topic.

Keywords: Women, crime, education.

63 Sorumlu Yazar/ Corresponding Author Arş. Gör./Res. Asst., Mersin Üniversitesi/Mersin University, asenayucedaglar@mersin.edu.tr, 0000-0002-7362-6536

64 Doç. Dr./Assoc. Prof. Mersin Üniversitesi/Mersin University, ergen@mersin.edu.tr, 0000-0002-2611-1863

Kaynakça/Reference

- Aguinis, H., Nesler, M. S., Quigley, B. M., Lee, S. J., & Tedeschi, J. T. (1996). Power bases of faculty supervisors and educational outcomes for graduate student. *The Journal of Higher Education*, 67(3), 267-297.
- Bolman, L. ve Deal, T. E. (2013). *Örgütleri yeniden yapılandırmak* (Çev. A. Aypay ve A. Tanrıoğen). Seçkin Yayıncılık.
- Ergün, E. (2007). Kurum kültürünü analiz etmede Quinn ve Cameron'un rekabetçi değerler analizi. *XV. Ulusal Yönetim ve Organizasyon Kongresi* içinde (s. 266-271). Sakarya: Sakarya Üniversitesi.
- Groot, W., & van den Brink, H. M. (2010). The effects of education on crime. *Applied Economics*, 42(3), 279-289.
- Gunderson, M. & Orepoulos, P. (2020). Returns to education in developed countries. In S. Bradley & C. Green (eds.), *The economics of education: A comprehensive overview*, 2. Ed. Academic Press, ScieceDirect. <https://doi.org/10.1016/C2017-0-02304-2>
- İlbars, Z. (2007). Suç antropolojisi: kadın ve suç. *Antropoloji*, (22), 1-13.
- Kızmaz, Z. (2004). Öğrenim düzeyi ve suç: suç-okul ilişkisi üzerine sosyolojik bir araştırma. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 14(2), 291-319.
- Lochner, L., & Moretti, E. (2004). The effect of education on crime: Evidence from prison inmates, arrests, and self-reports. *American Economic Review*, 94(1), 155-189.
- McMahon, W.W. (1999). *Education and development: Measuring the social benefits*. New York: Oxford University Press Inc.
- Patrinos, H.A., & Psacharopoulos, G. (2020). Returns to education in developing countries. In S. Bradley & C. Green (eds.), *The economics of education: A comprehensive overview*, 2. Ed. Academic Press, ScieceDirect. <https://doi.org/10.1016/C2017-0-02304-2>
- Witt, R., & Witte, A. (2000). Crime, prison, and female labor supply. *Journal of Quantitative Criminology*, 16, 69-85.
- Yavuz, E., & Susam, N. (2022). Eğitim ve suç ilişkisi: OECD ülkelerinde ortaöğretim eğitim harcamaları ve hırsızlık suçları arasında karşılaştırmalı bir değerlendirme. *Sosyoekonomi*, 30(52), 257-282. <https://doi.org/10.17233/sosyoekonomi.2022.02.14>

Okul Yöneticilerinin Sürdürülebilir Liderlik Davranışlarının Öğretmenlerin Yenilikçi İş Davranışlarına Etkisi

Gülşah Okyay Orman⁶⁵ Prof. Dr. Münevver Çetin⁶⁶
gulsahokyay@gmail.com mccetin@marmara.edu.tr Marmara Üniversitesi

Öz

Sürdürülebilir liderlik, uzun vadeli başarıyı hedefleyen bir liderlik yaklaşımıdır. Eğitimde sürdürülebilirlik, gelecek nesillerin ihtiyaçlarını karşılayabilmek için çevresel, ekonomik ve sosyal açılardan dengeli bir eğitim ortamının oluşturulmasını sağlar. Okul yöneticileri, eğitim kurumlarının sürdürülebilirliği ve gelişimi için kritik bir role sahiptir. Sürdürülebilir liderlik yenilikçi düşüncüyü teşvik eder, çünkü sürdürülebilirlik, sürekli iyileştirme ve yenilik gerektirir. Bu çalışma, yüksek lisans tez araştırması kapsamında yapılmış olup, çalışmanın amacı, özel okul yöneticilerinin sürdürülebilir liderlik davranışları ile öğretmenlerin yenilikçi iş kültürü arasındaki ilişkilerin incelenmesidir.

Araştırmada, ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın evreni, 2022-2023 eğitim-öğretim yılında İstanbul ili Üsküdar ilçesinde bulunan ilkököl, ortaokul ve liselerde görev yapan öğretmenlerden oluşmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise basit seçkisiz örnekleme yöntemiyle seçilen 334 öğretmenden oluşmaktadır.

Veri toplama aracı olarak; araştırmacı tarafından hazırlanan kişisel bilgi formu, Çayak ve Çetin (2018) tarafından geliştirilen "Sürdürülebilir Liderlik Ölçeği" ve Töre (2017) tarafından geliştirilen "Yenilikçi İş Davranışı Ölçeği" kullanılmıştır. Elde edilen sonuçlarda sürdürülebilir liderlik ölçeği ve yenilikçi iş ölçeği arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişkiler bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Sürdürülebilir liderlik, Yenilikçi iş kültürü, Özel okul, Öğretmen

The Effect of School Administrators' Sustainable Leadership Behaviors on Teachers' Innovative Work Behaviors

Abstract

Sustainable leadership is an approach to leadership that aims for long-term success. Sustainability in education ensures the creation of an environmentally, economically and socially balanced educational environment to meet the needs of future generations. School leaders have a critical role to play in the sustainability and development of educational institutions. Sustainable leadership encourages innovative thinking because sustainability requires continuous improvement and innovation.

This study was conducted within the scope of master's thesis research and the aim of the study is to examine the relationships between sustainable leadership behaviors of private school administrators and teachers' innovative work culture.

Relational survey model was used in the study. The population of the study consists of teachers working in primary, secondary and high schools in Üsküdar district of Istanbul province in the 2022-2023 academic year. The sample of the study consists of 334 teachers selected by simple random sampling method.

Personal information form prepared by the researcher, "Sustainable Leadership Scale" developed by Çayak and Çetin (2018) and "Innovative Work Behavior Scale" developed by Töre (2017)

(Gerekli ise) Bildiri, tez, rapor olarak sunulmuşsa ya da benzeri bir durum varsa açıklama yapınız. /(If necessary) If it is presented as a paper, thesis, report or similar, please provide an explanation.

65 Sorumlu Yazar/ Corresponding Author Unvan/Title, Kurum/Institution, e-mail, ORCID

66 Unvan/Title. Kurum/Institution, e-mail, ORCID

17. Uluslararası Eğitim Yönetimi Kongresi-UEYK2024 – 7-9 Mart/March 2024 - Bildiri Özetleri Kitabı
17th International Congress on Educational Administration - IEAC2024 - *Proceedings Abstracts*
were used as data collection tools. In the results obtained, statistically significant relationships were found between the sustainable leadership scale and the innovative business scale.

Key Words: Sustainable Leadership, Innovative Work Culture, Private School

Kaynakça/Reference

Çayak, S., & Çetin, M. (2018). Sürdürülebilir Liderlik Ölçeği: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Electronic Turkish Studies*, 13(11), 1561-1582.

Töre, E. (2019). Entelektüel sermayenin yenilikçi iş davranışına etkisinde bilgi paylaşımının aracı rolünün incelenmesi. *Yönetim Bilimleri Dergisi*, 17(34), 275-299.

Yuan, F., & Woodman, R. W. (2010). Innovative behavior in the workplace: The role of performance and image outcome expectations. *Academy of Management Journal*, 53(2), 323-342.

Okulun Liderlik Kapasitesi ile Okul Etkililiği Arasındaki İlişkide Okul İkliminin Aracılık Rolü

Yasemin YEŞİLBAŞ ÖZENCÜ⁶⁷ , Ramazan BAŞARAN⁶⁸

Öz

21. yüzyıl becerilerine sahip, değişim ve gelişmelere uyum sağlayan bireylerin yetiştirilmesinde okul yöneticisi ve öğretmenlere önemli görevler düşmektedir. Okul yöneticisinin bu değişimi yönetirken sergilediği liderlik davranışlarının yanı sıra okulun liderlik kapasitesini de geliştirmesi gerekir. Ayrıca öğretmenlerin işini severek yapması olumlu okul iklimi ile mümkün olmaktadır. Okulun liderlik kapasitesi ve olumlu okul iklimi, öğretmenlerin işe bağlılıklarını olumlu yönde etkileyebilir ve bu durum okulun etkililiğini arttırabilir. Bu kapsamda araştırmanın amacı, okul yöneticileri ve öğretmenlerin görüşlerine göre okullardaki liderlik kapasitesi ile okul etkililiği arasındaki ilişkide okul ikliminin aracılık rolünün belirlenmesidir. Okullardaki liderlik kapasitesi ile okul etkililiği arasındaki ilişkide okul ikliminin aracılık rolü, ilişkisel tarama modeli ile incelenmiştir. Araştırmada Yapısal Eşitlik Modellemesi (Structural Equation Modeling) kullanılmış, bu kapsamda verilerin istatistiksel analizi, bağımsız değişkenlerin (okulların liderlik kapasitesi ile okul ikliminin) bağımlı değişken (okul etkililiği) üzerindeki etkisini ortaya koyacak bir model içerisinde ele alınmıştır. Araştırmanın çalışma grubu, 2019 – 2020 eğitim öğretim yılında Aydın ili Efeler ilçesindeki resmi okullarda görev yapan basit seçkisiz örnekleme yöntemiyle belirlenmiş 439 okul yöneticisi ve öğretmenden oluşmaktadır. Araştırmada, Lambert (2003) tarafından geliştirilen ve Kılınç, Büyüköztürk ve Altun (2014) tarafından Türkçeye uyarlanan “Okullarda Liderlik Kapasitesi Ölçeği, Abdurrezzak ve Uğurlu (2019) tarafından geliştirilen “Etkili Okul Ölçeği” ile Canlı, Demirtaş ve Özer (2018) tarafından geliştirilen “Okul İklimi Ölçeği” kullanılarak veriler toplanmıştır. Verilerin analizi SPSS 23 ve AMOS 20 programıyla gerçekleştirilmiştir. Veri analizi sonucunda katılımcıların okul iklimi ve etkili okula yönelik algılarının yüksek, okullardaki liderlik kapasitesi algılarının ise orta düzeyde olduğu; okullardaki liderlik kapasitesi ile okul etkililiği arasındaki ilişkide okul ikliminin kısmi aracılık rolünün bulunduğu anlaşılmıştır. Ulaşılan bulgulara göre okulların etkililiğini arttırmak isteyen okul yöneticilerinin liderlik yapmalarının yanı sıra olumlu okul iklimi oluşturmaları önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Liderlik kapasitesi, okul etkililiği, okul iklimi, yapısal eşitlik modellemesi.

The Mediating Role of School Climate in the Relationship between School Leadership Capacity and School Effectiveness

Abstract

In raising individuals with 21st-century skills who can adapt to change and developments, school administrators and teachers have important roles to play. School administrators need to develop the leadership capacity of the school as well as the leadership behaviors they exhibit while managing this change. In addition, teachers can enjoy their jobs with a positive school climate. The leadership capacity of the school and positive school climate can positively affect teachers' commitment to work and this can increase the effectiveness of the school. In this context, this study aims to determine the mediating role of school climate in the relationship between leadership capacity and school effectiveness according to the views of school administrators and teachers. The mediating role of school climate in the relationship between school leadership capacity and school effectiveness was examined with a relational survey model. Structural

67 Sorumlu Yazar/ Corresponding Author /Dr., Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, yasemin.yesilbass@gmail.com, ORCID: 0000-0002-5590-4520.

68 Dr., Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, basaran2006@gmail.com, ORCID: 0000-0003-0646-4458.

17. Uluslararası Eğitim Yönetimi Kongresi-UEYK2024 – 7-9 Mart/March 2024 - Bildiri Özetleri Kitabı
17th International Congress on Educational Administration - IEAC2024 - Proceedings Abstracts

Equation Modeling was used in the study, and the statistical analysis of the data in this context was handled within a model that will reveal the effect of independent variables (leadership capacity of schools and school climate) on the dependent variable (school effectiveness). The study group of the research consists of 439 school administrators and teachers working in public schools in the Efeler district of Aydın province in the 2019-2020 academic year, determined by a simple random sampling method. In the study, data were collected using the "Leadership Capacity in Schools Scale" developed by Lambert (2003) and adapted into Turkish by Kılınç, Büyüköztürk, and Altun (2014), the "Effective School Scale" developed by Abdurrezzak and Uğurlu (2019), and the "School Climate Scale" developed by Canlı, Demirtaş, and Özer (2018). The data were analyzed with SPSS 23 and AMOS 20 programs. As a result of the data analysis, it was found that the participants' perceptions of school climate and effective schools were high, their perceptions of leadership capacity in schools were at a medium level, and school climate had a partial mediating role in the relationship between leadership capacity in schools and school effectiveness. According to the findings, it can be suggested that school administrators who want to increase the effectiveness of schools should create a positive school climate and leadership.

Keywords: Leadership capacity, school effectiveness, school climate, structural equation modeling

Kaynakça/Reference

- Abdurrezzak, S., ve Uğurlu, C. T. (2019). Etkili Okul Ölçeğinin Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20(1), 69-82.
- Canlı, S., Demirtaş, H. ve Özer, N. (2018). Okul İklimi Ölçeğinin Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. *İlköğretim Online*, 17(4), 1797-1811.
- Kılınç, A. Ç., Büyüköztürk, Ş., ve Akbaba-Altun, S. (2014). Okullarda Liderlik Kapasitesi Ölçeğinin (OLKÖ) Türkçeye Uyarlanması: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 20(1), 23-46.

Ders denetimi ile ilgili (farklı etnik gruplardan) öğretmen ve yönetici görüşlerinin değerlendirilmesi (Kuzey Makedonya örneği)

Kenan ÖZDİL 1,

Benazi Shemovska. 2

Öz

Çalışmanın amacı Kuzey Makedonya Cumhuriyetinde denetim sürecinin müfettiş, danışman ve okul yöneticilerinin gerçekleştirdikleri ders denetimine ilişkin farklı demografik özelliklere sahip öğretmenlerin görüşlerini saptamaktır. Nitel araştırma yöntemlerinden, olgu bilim deseni kullanılmıştır. Çalışma grubunu 15 öğretmen, 6 okul yöneticisinden oluşturulmuştur. Araştırma sonucuna göre öğretmenler mesleki gelişimleri için denetimin gerekli olduğunu belirtmişlerdir.

Evaluation of teachers' and administrations' opinions from different ethnicgroups on lesson supervision example of Northern Macedonia

Abstract

The aim of study is to determine the opinions of teachers with different demographic characteristics regarding the course supervision carried out by inspectors, counsellors and school administrators. Phenomenology design, one of the qualitative research methods, was used in the study. As a result of the research, teachers emphasized that course supervision is necessary for professional development

1-Dr. Öğrt. Üyesi. Trakya Ün. Eğitim Fak. EBB. kenanozdil@trakya.edu.tr · ORCID 0000-0001-9803-1523

2-Bilim Uzmanı. Ata Lisesi Merkez Jupace. Mustafa Kemal Atatürk İÖÖ Debre / Kuzey Makedonya,

be-na-zi@hotmail.com

ÖZ

Çalışmanın amacı Kuzey Makedonya Cumhuriyetinde denetim sürecinin öğeleri olan müfettiş, danışman ve okul yöneticilerinin gerçekleştirdikleri ders denetimine ilişkin farklı demografik özelliklere sahip öğretmenlerin görüşlerini saptamaktır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden olgu bilim (fenomenoloji) deseni kullanılmıştır. Çalışma grubu maksimum çeşitlilik örnekleme yöntem ile Debre ili, Mavrova-Rostuşa ve Merkez Jupa ilçelerindeki belediye liseleri ve ilköğretim okullarında görev yapan 6 okul yöneticisi ve farklı demografik özellikleri olan 15 öğretmenden oluşturulmuştur. Veriler yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. İçerik analizi ile toplam beş tema oluşturulmuştur. Ayrıca her tema için alt kategoriler oluşturularak anlamlı bulgular ortaya çıkarılmıştır

Araştırmanın sonucunda okul yöneticileri ve öğretmenlerin ders denetiminin mesleki gelişim için gerekli olduğu ve performansı arttırdığı; ders denetimi sırasında denetleyici tarafından haber

17. Uluslararası Eğitim Yönetimi Kongresi-UEYK2024 – 7-9 Mart/March 2024 - Bildiri Özetleri Kitabı

17th International Congress on Educational Administration - IEAC2024 - *Proceedings Abstracts*

verilmesinin ve denetimin üç aşamanın gerçekleşmesinin önemine vurgu yapılmıştır. Denetim sıklığının öğretmenlerin ihtiyacına göre özellikle planlılık ile nesnellik ilkesi gözetilerek yapılması, ders denetiminin mesleki gelişime katkı sağlaması açısından Eğitim Geliştirme Bürosu danışmanları tarafından gerçekleşmesi gerektiğini belirtmişlerdir

Anahtar Kelimeler: Denetim, Pedagog, Eğitim Geliştirm. Bürosu

Autoethnography of an Early Career Academic in Educational Administration: A Critical Analysis of Academic Culture

Feride Öksüz Gül⁶⁹

Abstract

As an early career academic in educational administration, my first year of instruction has been a challenging and multifaceted journey. I've encountered various departmental and institutional practices that have shaped the way I navigate the professional landscape. This personal exploration delves into my lived experiences, shedding light on how I respond to the broader academic culture. I struggle with questions about how I navigate the expectations set by both the department, the institution and academic profession. I find myself constantly adapting to the academic habitus, trying to understand its dynamics and critically analyzing how it influences my responses to the challenges I face. Using autoethnography, drawing from personal journals, documents, and interviews, I try to uncover subtle challenges, revealing the fine balance between resisting certain practices and giving in to societal expectations. The preliminary findings expose how the pressure to conform erodes my imagined academic habitus, fostering feelings of disappointment and frustration. Looking ahead, the study aims for a deeper exploration of my experiences, contributing valuable insights for future discussions on enhancing support structures within educational administration.

Keywords: autoethnography, early career, educational administration.

Eğitim Yönetimi Alanında Kariyerinin Başındaki Bir Akademisyenin Otoetnografisi: Akademik Kültürün Eleştirel Bir Analizi

Öz

Eğitim yönetimi alanında kariyerinin başındaki bir akademisyen olarak, öğreticilik yaptığım ilk yıl zorlu ve çok yönlü sorunlarla karşılaştığım bir yolculuk oldu. Bu kişisel araştırma, daha geniş akademik kültüre nasıl tepki verdiğime ışık tutarak yaşadığım deneyimleri incelemektedir. Profesyonel yaşamımı etkileyen bölüm, fakülte ve üniversite uygulamalarının içerisinde hem bölüm hem de kurum tarafından belirlenen beklentileri nasıl karşıladığıma dair sorularla mücadele ediyorum. Kendimi sürekli olarak akademik habitusa uyum sağlarken, dinamiklerini anlamaya çalışırken ve karşılaştığım zorluklara verdiğim yanıtları nasıl etkilediğini eleştirel bir şekilde analiz ederken buluyorum. Otoetnografiyi kullanarak, kişisel günlüklerden, belgelerden ve görüşmelerden yararlanarak, yaşadığım zorlukların detaylarını ortaya çıkarmaya çalışıyorum ve belirli uygulamalara direnmek ile toplumsal beklentilere boyun eğmek arasındaki ince dengeyi bulmaya çalışıyorum. İlk bulgular, uyum sağlama baskısının hayal ettiğim akademik habitusu nasıl yok ettiğimi ve bu yok oluşla yaşadığım hayal kırıklığı ve hüsrana duygularını ortaya koyuyor. İleriye dönük olarak bu çalışma, deneyimlerimin daha derinlemesine araştırmayı ve erken kariyer evresindeki akademisyenlerin destek yapılarının geliştirilmesine ilişkin gelecekteki tartışmalar için somut öneriler sunmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: otoetnografi, erken kariyer, eğitim yönetimi.

(Gerekli ise) Bildiri, tez, rapor olarak sunulmuşsa ya da benzeri bir durum varsa açıklama yapınız. /(If necessary) If it is presented as a paper, thesis, report or similar, please provide an explanation.

69 Corresponding Author: Ass. Prof. Feride Öksüz Gül, İstanbul Medeniyet Üniversitesi, ferideoksz@gmail.com,
<https://orcid.org/0000-0002-4958-7928>

Mevsimlik Tarım İşçisi Ailelerin ve Çocuklarının Eğitimden Beklentileri

Emine GÜVEN^{ID}, Selda POLAT HÜSREVŞAHI^{ID}

Öz

Bu çalışmada ortaöğretim kademesinde olup mevsimlik tarım işçisi olarak çalışan çocukların ve ailelerinin eğitimden beklentileri, eğitime dair sorunları ve sorunların çözümüne yönelik görüşlerini ortaya koymak için mevsimlik tarım işçisi olarak aile ve onların ortaöğretim çağındaki çocuklarıyla görüşülmüştür. Araştırma nitel araştırmada durum çalışması deseninden yararlanılmış, kartopu örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Bu kapsamda, 15 veli, 16 öğrenciyle görüşülmüş, görüşmelerde yarı yapılandırılmış formlar kullanılmıştır. Elde edilen veriler içerik analizi ile çözümlenmiştir. Çalışmanın bulguları, görüşülen ailelerin büyük çoğunluğunun, maddi yetersizlik ve işsizlikten dolayı mevsimlik tarım işini yapmakta olduğunu göstermiştir. Öğrenciler, genellikle Nisan veya Mayıs ayı itibarıyla eğitimlerine ara verdiklerini, çoğunluğu eğitime bir ay gecikmeli olarak başladıkları belirtmişlerdir. Aileler, maddi durumları yeterli olması halinde çocuklarının eğitimi tercih edeceklerini, servis, yemek, kıyafet ve diğer okul masraflarının devlet destekli olmasını çözüm olarak önermektedir. Aileler eğitimden beklentilerini, 'kendilerinden daha iyi bir meslek edinme' çocuklar ise eğitimden beklentilerini 'eğitimle daha iyi bir meslek, daha iyi yaşam şartları' biçiminde ifade etmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Mevsimlik tarım işçiliği, Eğitim hakkı, Çocuk İşçiliği.

Expectations of Seasonal Agricultural Worker Families and Their Children from Education

Abstract

The study, interviews were conducted with families of seasonal agricultural workers and their secondary school-age children to reveal the expectations of high school children and their families working as seasonal agricultural workers, their problems regarding education, and their opinions on the solution of problems. In the qualitative research, case study design was used and snowball sampling method was used. In this context, 15 parents and 16 students were interviewed and semi-structured forms were used in interviews. Data obtained was analyzed by content analysis. The findings of study showed that majority of the interviewed families were doing seasonal agricultural work due to financial inadequacy and unemployment. Students stated that some of them took a break from their education in April or May, and the majority of them started their education with a delay of one month. Families suggest that they would prefer their children's education if their financial situation is sufficient, and that school services, meals, clothing and other school expenses should be subsidized by the state as a solution. Families expressed their expectations from education as 'getting a better profession' and children expressed their expectations from education as 'a better profession and better living conditions through education'.

Keywords: Seasonal agricultural work, Right to education, Child Labor.

Öğretmenlerin Yöneticiliğe Geçiş Nedenleri: Bir Olgu Bilim Çalışması

Fatoş Irmak Alav⁷⁰ , Ali Özdemir⁷¹

Öz

Bu araştırmanın amacı; son yıllarda eğitim yöneticiliği sınavına başvuru sayısının artması sebebiyle öğretmenlerin yöneticiliğe geçme sebeplerini ortaya çıkarmaktır. Araştırma, bir nitel araştırma yöntemi olan olgu bilim deseni ile desenlenmiştir. İstanbul ilinde MEB'e bağlı farklı okul türlerinde görev yapan ve görev süresinin ilk beş senesinde olan 10 yönetici (müdür yardımcısı) ile yapılan bu çalışmada amaçlı örnekleme yöntemlerinden maksimum çeşitlilik yöntemi kullanılmıştır. Yapılan görüşmeler sonucunda toplanan yarı yapılandırılmış görüşme formları analiz edilmiştir. Verilerin analizinde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Elde edilen bulgular sonucu öğretmenlerin yöneticiliğe geçme sebepleri çeşitlilik göstermiş olsa da genel sebebin ev ile çalışılan okul mesafesi ve çalışılan okulda idare yönetimi ile anlaşamaması sonucuna ulaşılmıştır. Bu çalışma ile gelecekte yöneticiliğin ilk adımı olan müdür yardımcısı olmak isteyen öğretmenlerin karşılaşılabileceği sorunlara veya öngöremediği hislere ışık tutulması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yöneticilik, yönetici olmak, okul yönetimi, müdür yardımcısı.

Reasons For Teachers Transition To Management: One Case Study

Abstract

The purpose of this research; The aim of this study is to reveal the reasons why teachers switch to management positions due to the increase in the number of applications for the educational administration exam in recent years. The research was designed with a phenomenological pattern, which is a qualitative research method. In this research, which was conducted with 10 administrators (deputy principals) working in different types of schools affiliated with the Ministry of Education in Istanbul and who were in the first five years of their term of office, the maximum diversity method, one of the purposeful sampling methods, was used. Semi-structured interview forms collected as a result of the interviews were analyzed. Content analysis method was used to analyze the data. As a result of the findings, although the reasons for teachers to become administrators varied, it was concluded that the general reason was the distance between home and school and disagreement with the administration at the school where they worked. It is expected that this study will shed light on the problems that teachers who want to become assistant principals, which is the first step of management in the future, may encounter or the feelings they cannot foresee..

Keywords: Management, being a manager, school management, assistant principal.

*Bu çalışma Marmara Üniversitesi/Eğitim Bilimleri Enstitüsü/Eğitim Yönetimi ve Denetimi Tezsiz Yüksek Lisans Bölümünde proje çalışması olarak sunulmuştur. /*This study was presented as a project study at Marmara University / Institute of Educational Sciences / Educational Management and Supervision Non-Thesis Master's Degree Department.

70 Fatoş Irmak Alav/Müdür Yardımcısı/Yaşar Paşalı ilkokulu/fatos_alev.1994@hotmail.com ORCID

71 Ali Özdemir/Doç. Dr. /Marmara Üniversitesi/ aliozdemr32@gmail.com, ORCID

Kaynakça/Reference

- Alireisoğlu, A. & Güner, A. (2023). İlk Defa Müdür Yardımcı Olmak İsteyen Öğretmenlerin İdareci Olma Tercihleri Üzerinde Bir İnceleme. *Uluslararası Bilim ve Eğitim Dergisi*, 6(1), 34-47.
- Bakanlığı, M. (2014). Milli Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim Ve İlköğretim Kurumlar Yönetmeliği. Resmi gazete. (<https://dspace.ceid.org.tr/xmlui/handle/1/299>)
- Bakıoğlu, A. Hacifazlıoğlu, O., & Özcan, K. (2010). The influence of trust in principals' mentoring experiences across different career phases. *Teachers and Teaching: theory and practice*, 16(2), 245-258.
- Balci, A. (1993). *Etkili okul kuram uygulama ve araştırma*. Ankara: Ankara Üniversitesi Yayınları.
- BAYGIN, E. & SOBACI, F. (2022). Pişmanlığın Karanlık ve Aydınlik Yüzü: Yöneticilik Tecrübesi Odağında Nitel Bir Araştırma. *Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 12(2), 735-752.
- BOĞAZLIYAN, E. E. barbaros YALCIN, S., & AVŞAROĞLU, S. (2023). *Kariyer Stresi ve Kariyer Adanmışlığı İlişkisinde Bir Yorlayıcı Olarak Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumun İncelenmesi: Necmettin Erbakan Üniversitesi Pedagojik Formasyon Öğrencileri Örneği*. *MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 12(2), 613-620.
- Bozdoğan, A. E. AYDIN, D., & YILDIRIM, K. (2007). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları. *Abi Evran Üniversitesi Karşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(2), 83-97.
- Bulut, Y., & Bakan, İ. (2005). Yönetici Ve Yöneticilik Üzerine Kahramanmaraş Kentinde Bir Araştırma. *Sosyal Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 5(9), 62-89.
- Bursalıoğlu, Z. (2011). *Okul yönetiminde yeni yapı ve davranış* (16. Baskı). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Bursalıoğlu, Z. (2015). *Okul yönetiminde yeni yapı ve davranış*. (19. Baskı). Ankara: Pegem A.
- Büyükkaragöz, S., Muştı, M. C., Yılmaz, H., & Pilen, Ö. (1998). *Öğretmenlik mesleğine giriş*. Konya: Mikro Yayınları.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç-Çakmak, E., Akgün, Ö., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2008). Bilimsel araştırma yöntemleri.
- celil ÇAKICI, A., & ÇİÇEK, M. (2022). Mesleğe Yönelik Tutumun Kariyer Niyetine Etkisi: İstanbul'da Açıkık Eğitimi Alan Lise Öğrencileri Üzerinde Bir Araştırma. *Turizm Akademik Dergisi*, 9(2), 393-410.
- Ceyhun, O. Z. A. N., & Küçüköğlü, A. (2013). Sınıf Öğretmenliği Alanındaki Lisansüstü Tezlere Yönelik Bir İçerik Analizi. *International Journal of Eurasia Social Sciences*, 2013(12), 27-47.
- Çelikten, M. (2005). *Öğretmenlik mesleği ve özellikleri*. Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 1(19), 207-237.
- Demirel, Ö. (1999). *Planlamadan değerlendirmeye öğretme sanatı*, Ankara: Pegem A.
- Deniz, V. (2019). *Öğretmenlikten müdür yardımcılığına geçiş: niyem ve sosyalleşme süreci* (Master's thesis, ESOGÜ, Eğitim Bilimleri Enstitüsü).
- Dömbekci, H. A. & Erişen, M. A. (2022). Nitel araştırmalarda görüşme tekniği. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 22(Özel Sayı 2), 141-160.
- Erkul, H. Seçtim, H., & Özlem, A. K. I. (2022). Stratejik Yönetim Açısından Yöneticilik Özellikleri Üzerine Bir Araştırma. *Management and Political Sciences Review*, 4(1), 1-24.
- Fields, L. & Egle, R. (2005). Assistant principals in Florida rank first-year challenges; Study's results highlight areas of need for Professional development. *ERS Spectrum*, 23(1), 4-10.
- Görgülü, D. Küçükali, R., & Şükrü, A. D. A. (2013). Okul yöneticilerinin teknolojik liderlik öz yeterlilikleri. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, 3(2), 53-71.

- 17. Uluslararası Eğitim Yönetimi Kongresi-UEYK2024 – 7-9 Mart/March 2024 - Bildiri Özetleri Kitabı**
17th International Congress on Educational Administration - IEAC2024 - Proceedings Abstracts
- Gümüşeli, A. İ. (2001). Çağdaş okul müdürünün liderlik alanları. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 7(28), 348-531. Erişim adresi: <http://www.kuey.net/index.php/kuey/article/view/>
- Gümüşeli, A. İ. (2002). 2001 yılında ilköğretim okulu müdürleri: çalışma ortam ve koşulları, sorunları, bireysel ve mesleki özellikleri, İstanbul: Yıldız Teknik Üniversitesi Yayınları.
- Haşim, I. Ş. I. K. (2017). Ortaokullarda okul kültürünün incelenmesi. *İstanbul Aydın Üniversitesi Dergisi*, 9(3), 61-71.
- <http://personel.meb.gov.tr/>
- <https://doçluyayr.biz.tr/10827735-Organisasyonel-tutum-baslica-is-tutumları-ve-is-tatmini-mustafa-kemal-yilmaz.html>
- <https://www.ogretmenx.com/>
- <https://zebramaruhyaliybo.meb.k12.tr/icerikler/mudur-yardimcisinin-gorevleri-1431212.html>
- İlhan, P. E. Ç. E., & TAŞDEMİR, F. (2021). İdarecilerin yönetim kadrolarını tercih etme sebepleri ve yönetici seçimi ile ilgili görüşlerinin incelenmesi. *MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 10(1), 123-135.
- İpek, C., Kahveci, G. & Camadan, F. (2015). Sınıf Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Ve Okul Yöneticiliğine Yönelik Tutumları . *Kastamonu Eğitim Dergisi* , 23 (1) , 211-226 . Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/kegedergi/issue/22600/241458>
- Karşlı, M. D. (2004), Öğretmenlik mesleğine giriş. Pegem A Yayıncılık.
- Kaya, H. (2023). Okul müdürlerinin yöneticilik rollerine ilişkin öğretmen algıları.
- Kaya, Y. K. (1986). *Eğitim yönetimi, kuram ve Türkiye'deki uygulama* (3. Baskı). Ankara: Bilim Yayıncılık.
- Kemal AYYILDIZ (2020), Profesyonel Okul Yöneticiliği, *Yüksek Lisans Tezi*
- Kırkıç, K. A. Aydın, E. ve Yahşi, Ö. (2020). Öğrencilerin Başarılarına ve Öğrenmesine Yönelik Öğretmen Görüşleri Ölçeği (ÖBÖY-ÖGÖ). *İZÜ Eğitim Dergisi*, 2 (3) 137-154. DOI: 10.46423/izujed.732823
- Kıncal, RY ve Yazgan, AD (2010). İlköğretim 7. ve 8. sınıf öğrencilerinin formal işlemsel düşünme becerilerinin bazı değişkenlere göre incelenmesi. *İlköğretim Çevrimiçi* , 9 (2).
- Koçyiğit, M., Erdem, C., & Eğmir, E. (2020). Öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleği genel yeterliklerine ilişkin öz değerlendirmeleri. *Cumhuriyet Uluslararası Eğitim Dergisi*, 9(3), 774-799.
- Koçak, A. & Özgür, A. R. U. N. (2006). İçerik analizi çalışmalarında örneklem sorunu. *Selçuk İletişim*, 4(3), 21-28.
- Köksal, V. (2022). Öğretmenlerin Okul Yöneticiliğine Yönelik Tutumları Ve Öğretmenlik Mesleği Özyeterlik İnançları (Kırşehir Örneği)
- Köybaşı, F. (2016). *Okul yöneticilerinin girişimcilik, öz-yeterlik ve örgütsel bağlılık algılarının analizi (Sivas ili örneği)*. Yayımlanmamış Doktora Tezi. İnönü Üniversitesi, Eğitim Bilimler Enstitüsü, Malatya.
- Mücevher, M. H., & Erdem, R. (2019). Başarılı Yönetici Ve Yöneticilik: Kavramsal Bir Çerçeve. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (34), 48-77.
- Özdemir, S. (2013). *Eğitim Yönetiminde Kuram ve Uygulama*. Ankara, PegemA Yayıncılık
- Özden, Y. (2002). *Eğitimde dönüşüm, eğitimde yeni değerler* (2. Baskı). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Özkanan, A. (2023). Orta Kademe Yöneticiler Gözüyle Yönetici Ve Yöneticilik Becerileri. *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi*, 19(3), 664-683.
- Peker, Ö. (1994). *Yönetici eğitimi*. Ankara: TODAİE Yayınları.

- 17. Uluslararası Eğitim Yönetimi Kongresi-UEYK2024 – 7-9 Mart/March 2024 - Bildiri Özetleri Kitabı**
17th International Congress on Educational Administration - IEAC2024 - Proceedings Abstracts
- Sarpkaya, P. Y. (2021). Okul müdürü olmanın anlamı üzerine bir olgubilim çalışması. *OPUS International Journal of Society Researches*, 17(35), 1785-1822.
- SAVAŞ, G. (2019). Okul yöneticisi yetiştirmede dünyadaki eğilimler ve Türkiye için öneriler. *Uluslararası Liderlik Çalışmaları Dergisi: Kuram ve Uygulama*, 2(1), 59-72.
- Saykal, A. (2021). *Sınıf öğretmenlerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları, öz yeterlik inançları, teknolojiye yönelik tutumları ve teknolojik pedagojik alan bilgileri arasındaki ilişkinin incelenmesi* (Master's thesis, Amasya Üniversitesi).
- Seferoğlu, S. S. (2003). Öğretmen adaylarının öğretmenliğe yönelik tutumları . XII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi: Bildiriler (Cilt-I), 413-423. Ankara: Gazî Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü. (pp.414-424). , Turkey
- Tanel, R., Kaya Şengören, S. & Tanel, Z. (2007). Fizik öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının farklı değişkenler açısından incelenmesi, *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(22), 1-9.
- Taymaz, H. (1986). Okul yönetimi ve yönetici yetiştirme. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 19(1), 123-135. Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/auedfd/issue/48473/614647>
- Tosuntaş, Ş. B. (2020). Öğretmenlik mesleği genel yeterliklerinin incelenmesi. *Academy Journal of Educational Sciences*, 4(1), 53-61.
- Töremen, F. ve Kolay, Y. (2003). İlköğretim okulu yöneticilerinin sahip olması gereken yeterlikler. *Millî Eğitim Dergisi*, 160. Erişim adresi http://dhgm.meb.gov.tr/yayimlar/dergiler/Millî_Egitim_Dergisi/160/ adresinden 18.08.2019.
- Türkmen, Ş. (2003). *Okullarda yönetim etkinlikleri*. Alp Yayınları.
- Uğur, S. S. & Uğur, U. Ğ. U. R. (2014). Yöneticilik ve Liderlik Ayrımında Kişisel Farklılıkların Rolü. *Organizasyon ve yönetim bilimleri dergisi*, 6(1), 122-136.
- Ünsal, S. (2018). Türkiye’de öğretmenlik mesleğinin statüsüne ilişkin bir pareto analizi. *Sakarya University Journal of Education*, 8(2), 111-130.
- Yılmaz, S. Cülha, A., & Taşdemir, A. (2022). Okul Yöneticiliğinin Tercih Edilme Sebepleri ve Yönetici Görevlendirme Süreçlerinin İncelenmesi. *Gazî Üniversitesi Gazî Eğitim Fakültesi Dergisi*, 42(1), 817-843.
- Yıldırım, A. (2008). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri [Yıldırım, A. and Simsek, H.(2008) Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri. Seçkin Yayıncılık.]. *Seçkin Yayıncılık*.
- Yolcu, H. & Bayram, A. (2015). Okul yöneticisi seçme sürecini deneyimleyen yönetici adaylarının sözlü sınav yöntemine ilişkin algıları. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi*, 3(3).
- Yücedağ, K. İ. (2005). *Tüketici davranışı, insana özgü ihtiyaçlar ve hedonik tüketim* (Master's thesis, Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü).

Milli Eğitim Taşra Örgütü Yöneticilerinin Rol ve Sorumluluklarını Şube Müdürlerinin Gözünden Yeniden Değerlendirmek

Gül KURUM TIRYAKIOĞLU⁷² , Tuğba GÜNER DEMİR⁷³ , Gamze AYDIN⁷⁴

Öz

Bu çalışmada İl ve İlçe Milli Eğitim Müdürlüklerinde görev yapan yöneticilerin mevcut mevzuat kapsamındaki rol ve sorumlulukları gerçekleştirirken karşılaştıkları sorunlara ve bu sorunlara yönelik çözüm önerilerine ilişkin şube müdürlerinin görüşlerini belirlemek amaçlanmaktadır. Bu araştırmada nitel araştırma yöntemi ve temel nitel araştırma deseni kullanılmıştır. Veriler “görüşme” tekniği ile toplanmıştır. Görüşmelerde yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırmaya göre şube müdürleri görev ve sorumluluklarının yönetmeliklerde belirtilmiş olmasına rağmen görev tanımlarının net şekilde ortaya konmadığını vurgulamıştır. Ayrıca katılımcılar sorumluluk ile yetki arasındaki dengesizlikten dolayı görevlerini tam anlamıyla yerine getiremediklerini ifade etmektedir. Bunun altında yatan temel sebep olarak da merkezi yapıdan kaynaklı olarak inisiyatif almakta zorlandıklarını belirtmişlerdir. Bu kapsamda aracı üst sistem rolünü üstlenen taşra teşkilatının önemli bir birimi olarak İl/İlçe MEM'lere daha fazla yetki ve özerklik tanınabilir.

Giriş

Türk eğitim sistemi merkezi bir yönetim anlayışına sahiptir. Merkeze bağlı yönetim şeklinde yasal ve resmi güç merkeze aittir ve her süreç merkez tarafından yürütülür. Gerekli kararları alma ve bunları uygulama sorumluluğu merkezi yönetime aittir (Arslan ve Atasayar, 2008). Türk eğitim sisteminde Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) merkezi düzeyde yönetim yetkisine sahipken il ve ilçe düzeylerinde Bakanlığın taşra teşkilatı genel çerçevede merkeze bağlı kalarak yönetim yetkisine sahiptir. İl milli eğitim müdürlüklerinde, hiyerarşik bir yapılanmayla en üstte milli eğitim müdürü olmak üzere, altında milli eğitim müdür yardımcısı ve şube müdürleri yönetimden sorumludurlar. İlçe milli eğitim müdürlüklerinde ise şube müdürleri milli eğitim müdüründen sonra gelmektedir. Şube müdürleri doğrudan müdüre bağlı olarak çalışırlar ve ihtiyaç olması durumunda müdür yerine yetki kullanma sorumlulukları vardır (MEB, 2012). Şube müdürlerinin genel olarak sorumluluğuna verilen hizmetleri yürütmek, milli eğitim müdürlüğü adına toplantılara katılmak, il/ilçe milli eğitim müdürlüğüne vekâlet etmek (MEB, 2015) gibi görevleri vardır.

Milli Eğitim Bakanlığının Merkez Örgütü ile taşradaki temel sistemleri olan eğitim kurumları arasında aracılık eden ilçe milli eğitim müdürlüklerinde görev yapan yöneticilerin hızlı bir değişim hareketinin gözlemlendiği günümüzde etkin bir şekilde görev yapmaları, çalışma şartlarının iyileştirilmesi ile mümkündür. İlçe milli eğitim müdürlüklerinde görev yapan yöneticiler bir taraftan eğitim kurumlarının her türlü problemleriyle ilgilenmek zorunda kalmakta, aynı zamanda il milli eğitim müdürlüğü ile bakanlıktan gelen emirler doğrultusunda kısıtlı kaynaklarla çalışmak zorunda kalmaktadır (Başaran ve Çınkır, 2013). İlçe milli eğitim müdürleri ve şube müdürleri; siyasi baskılar, kalifiye personel eksikliği, ekonomik sıkıntılar, bağlı kurumlardaki yöneticilerin yönetim alanında yetersiz olması, atamalarda liyakate öncelik verilmemesi, koordinasyon eksikliği, iş yoğunluğu, sık sık değişen mevzuat gibi faktörlerden olumsuz etkilendiklerini belirtmişlerdir (Sümer, 2007). Karakütük ve Özdoğan Özbal (2019) Türk Milli Eğitim Sisteminde yapı, mevzuat, istikrarsızlık, plansızlık, liyakata önem verilmediğini ortaya koymuştur. Bu çalışmada İl ve İlçe Milli Eğitim Müdürlüklerinde görev yapan yöneticilerin mevcut mevzuat

72 Doç. Dr., Trakya Üniversitesi, gulkurum@trakya.edu.tr, ORCID <https://orcid.org/0000-0002-8686-7339>

73 Dr., Bağımsız Araştırmacı, tugbaguner87@gmail.com, ORCID <https://orcid.org/0000-0003-2653-2673>

74 Sorumlu Yazar/ Öğrt., MEB, gamzeaydin92@gmail.com, ORCID <https://orcid.org/0009-0002-3239-2339>

17. Uluslararası Eğitim Yönetimi Kongresi-UEYK2024 – 7-9 Mart/March 2024 - Bildiri Özetleri Kitabı
17th International Congress on Educational Administration - IEAC2024 - Proceedings Abstracts

kapsamındaki rol ve sorumlulukları gerçekleştirirken karşılaştıkları sorunlara ve bu sorunlara yönelik çözüm önerilerine ilişkin şube müdürlerinin görüşlerini belirlemek amaçlanmaktadır.

Yöntem

Bu çalışmada nitel araştırma yöntemi ve temel nitel araştırma deseni kullanılmıştır. Bu çalışmalarda araştırmacılar insanların yaşamlarını nasıl yorumladığıyla, dünyalarını nasıl inşa ettikleriyle ve deneyimlerine ne anlam kattıklarıyla ilgilenmektedirler. Diğer bir ifadeyle bu çalışmalarda bütün amaç insanların hayatlarını ve deneyimlerini nasıl kavradığını anlamaktır (Merriam, 2015, 22-23). Buna göre şube müdürlerinin mevcut mevzuat kapsamındaki rol ve sorumlulukları gerçekleştirirken karşılaştıkları sorunlar tespit edilmeye ve bu sorunlara yönelik çözüm önerileri oluşturulmaya çalışılmıştır.

Beklenen Bulgular

Bu çalışmada İl/İlçe Milli Eğitim Müdürlüklerinde görev yapan yöneticilerin rol ve sorumluluklarına ilişkin şube müdürlerinin görüşlerini belirlenmiştir. Bu kapsamda şube müdürleri görev ve sorumluluklarının yönetmeliklerde belirtilmiş olmasına rağmen görev tanımlarının net şekilde ortaya konmadığını vurgulamaktadır. Ayrıca katılımcılar sorumluluk ile yetki arasındaki dengesizlikten dolayı görevlerini tam anlamıyla yerine getiremediklerini ifade etmektedir. Bunun altında yatan temel sebep olarak da merkezi yapıdan kaynaklı olarak inisiyatif almakta zorlandıklarını belirtmişlerdir. Bu kapsamda aracı üst sistem rolünü üstlenen taşra teşkilatının önemli bir birimi olarak İl/İlçe MEM'lere daha fazla yetki ve özerklik tanınabilir.

Anahtar Kelimeler: Taşra örgütü, aracı üst sistem, şube müdürü, görev tanımı.

Kaynakça

- Arslan, M.M. ve Atasayar, H.H. (2008). Milli Eğitim Bakanlığı Taşra Örgütü Yöneticilerinin Yerleşme Konusundaki Görüşleri. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 2(41), 59-79.
- Başaran, İ. E. ve Çankır, Ş. (2013). *Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi*. (4. Baskı). Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Erdoğan, İ. (2000). *Okul Yönetimi ve Öğretim Liderliği*. İstanbul: Sistem Yayıncılık.
- Karakütük, K., & Özbal, E. Ö. (2019). Eğitim Yöneticilerinin Yaşadıkları Sorunlar İle Sorun Çözmede Kullandıkları Teknikler. *Milli Eğitim Dergisi*, 48(223), 33-60.
- Karip, E. (2004). Eğitim Biliminin Alanı ve Kapsamı. *Eğitim ve Okul Yöneticiliği El Kitabı* (Ed. Y. Özden). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Merriam, S. B. (2015). *Nitel araştırma: Desen ve uygulama için bir rehber* (Çev. Ed. S. Turan). Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı [MEB], (2012). *Milli eğitim bakanlığı il ve ilçe yönetim müdürlükleri yönetmeliği*. Tarih ve Sayı: 18/11/2012 ve 28471.
- Milli Eğitim Bakanlığı [MEB], (2015). *Milli eğitim bakanlığı il ve ilçe yönetim müdürlükleri yönetmeliğine dair değişiklik*. Tarih ve Sayı: 20/09/2015 ve 29481.
- Paşaoğlu, D., Tokgöz, N., Şakar, N., Ergun Özler, D., Koparal, C., ve Özalp, İ., (2013). *Yönetim ve Organizasyon*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayını no:2944. Açıköğretim Fakültesi Yayını no:1900.
- Patton, M.Q. (2014). *Nitel araştırma ve değerlendirme yöntemleri*. (Edt. M. Bütün, M ve S. B. Demir), Ankara: Pegem Akademi.
- Sümer, S. (2007). Milli Eğitim Bakanlığı Taşra Teşkilatı Yöneticilerinin Tükenmişlik Düzeyi (İstanbul İli Örneği). *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul..

Öğretmen adaylarına yönelik sınıf yönetimi dersi uygulaması: Bir eylem araştırması

Gizem Sebahat Çoban⁷⁵

Öz

Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden eylem araştırması kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2021-2022 bahar yarıyılında Kuzey Kıbrıs'ta bir üniversitede Türkçe Öğretmenliği ve Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık bölümlerindeki 3. sınıf Eğitim Bilimleri Fakültesi öğrencileri oluşturmaktadır. Üzerinde çalışılan eylem araştırmasının derinlemesine anlaşılmasını sağlamak ve doğruluğunu arttırmak için veri toplamada üçgenleme (nirengi) yapılmıştır. Veri üçgenlemesini sağlamak amacıyla eylem araştırmasında 'yarı yapılandırılmış görüşme formu', 'yapılandırılmamış gözlem formu (gözlem notları)' ve 'doküman incelemesi' yapılmıştır. Araştırma sonucunda sınıf yönetimi becerisinin sağlanmasında etkili olan 3 farklı etken ortaya çıkmıştır. Bunlar eğitim sistemindeki durumlar, öğretim üyesi inisiyatifi öğretmen adaylarına dair beceriler alt temaları altında toplanmıştır. Yapılan uygulamadan ve uygulama öncesinde aktarılan teorik bilgilerden yola çıkılarak öğretmen adaylarının kendilerini değerlendirmelerine dair görüşler ele alınmıştır. Bu doğrultuda öğrenciye yaklaşım, öngörülen problemler, problemlerin çözümü alt temaları elde edilmiştir. Gözlemci notlarından elde edilen veriler analiz edilmiş ve gözlem sonucunda dersin teknik olarak değerlendirilmesi, öğretmen adaylarının öğrencilere tutum ve davranışları alt temaları elde edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ders uygulaması, eylem araştırması, mikro öğretim, öğretmen adayları, sınıf yönetimi

Implementing a Classroom Management Course for Teacher Candidates: An Action Research Study

Abstract

Action research using qualitative research methods was employed in the study. The study group consisted of third-year students from the Faculty of Education Sciences, majoring in Turkish Teaching and Guidance and Psychological Counseling departments at a university in Northern Cyprus during the spring semester of 2021-2022. Triangulation was conducted in data collection to ensure a comprehensive understanding and increase the accuracy of the action research being conducted. To ensure triangulation of data, a semi-structured interview form, an unstructured observation form (observation notes), and document analysis were utilized in the action research. As a result of the research, three different factors contributing to the acquisition of classroom management skills emerged. These factors were categorized under the sub-themes of situations in the education system and the initiative of instructors concerning the skills of teacher candidates. Views on self-assessment by teacher candidates were discussed based on the implemented practices and theoretical knowledge conveyed before the implementation. Accordingly, sub-themes such as approach to students, anticipated problems, and problem-solving were obtained. Data obtained from observer notes were analyzed, and sub-themes such as technical evaluation of the lesson and attitudes and behaviors of teacher candidates towards students were derived from the observation results.

Keywords: Course implementation, action research, micro teaching, prospective teachers, classroom management

⁷⁵ Gizem Sebahat Çoban/ Doktora Öğrencisi, Kıbrıs İlim Üniversitesi/Lisansüstü Eğitim ve Araştırma Enstitüsü, gizcoban@gmail.com, 0000-0002-3000-6396

Kaynakça/Reference

- Akar, H. (2007). Development and learning in classroom management. *Academic Exchange Quarterly*, 11(4), 45-50
- Babadjanova, N. (2020). Effective classroom management techniques for curriculum of 21st century. *Science and Education*, 1(7), 281-285.
- Brouwers, A. ve Tomic, W. (2000). A longitudinal study of teacher burnout and perceived self-efficacy in classroom management. *Teaching and Teacher Education*, 16(2), 239-253. [http://dx.doi.org/10.1016/S0742-051X\(99\)00057-8](http://dx.doi.org/10.1016/S0742-051X(99)00057-8)
- Hammerness, K. (2011). Classroom management in the United States: A view from New York City. *Teaching Education*, 22(2), 151–167. <https://doi.org/10.1080/10476.210.2011.567844>
- Özay Köse, E. (2010). Sınıf yönetimine yönelik öğretmen adaylarının görüşleri. *Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 39(3), 20-27.
- Özmen, Z. K. (2019). 2018 Sınıf öğretmenliği lisans programının değerlendirilmesi. *Anadolu Journal of Educational Sciences International*, 9(2), 521-548.
- Senemoğlu, N. (1992). İngiltere’de ilköğretime öğretmen yetiştirme ve Türkiye ile karşılaştırılması-Türkiye’de ilköğretime öğretmen yetiştirme için bazı öneriler. *H.Ü. Eğitim Fakültesi Dergisi: Türkiye’de İlköğretim Sempozyumu Dergisi*, 8, 143-156.
- Tinto, V. (1997). Classroom as communities. Exploring the educational character of student persistence. *Journal of Higher Education*, 68(6), 599–623
- Tok, H. (2011). Öğretmen yetiştirmede klinik uygulama. *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 10(4), 1363-1375.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık, 16. Baskı.

Kontrol-değer kuramı çerçevesinde ortaöğretim öğrencilerinin öğrenme duyguları düzeyinin incelenmesi*

Şevval Kübra YAVUZ⁷⁶ , Taner ATMACA⁷⁷

Öz

Bu araştırmanın temel amacı Kontrol-Değer Kuramı çerçevesinde ortaöğretim öğrencilerinin öğrenme duygularının ne düzeyde olduğunu ve çeşitli değişkenlere göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğini belirlemektir. Kontrol-Değer Kuramına göre başarı duygularının deneyimlendiği üç öğrenim mekânı var; sınıf sınav ve öğrenme ortamları. Her ortamda farklı duygular ortaya çıkmaktadır (Can, Sarıkaya ve Bardakçı, 2020). Kuram, öğrencilerin bir öğrenme görevini veya başarı hedefini ne kadar kontrol altında tutabildikleri ve bu görevin veya hedefin kişisel anlam ve önemine ilişkin algılarının, onların motivasyonları ve duygusal tepkileri üzerinde belirleyici olduğunu öne sürmektedir. Araştırmada nicel metodoloji içerisinde yer alan tarama deseni kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini 2023-2024 eğitim-öğretim yılında Düzce il merkezinde bulunan ortaöğretim öğrencileri meydana getirmektedir. Örneklemi ise evrenden uygun örneklem ile seçilen 740 öğrenci meydana getirmektedir. Araştırmanın öğrencilerde en fazla "Gurur", en az ise "Utanma" duygusunun yaşandığını göstermektedir. Öğrencilerin not ortalaması arttıkça Gurur, Umut ve Keyif duyguları da anlamlı şekilde artmaktadır. Bununla birlikte Sıkılma, Umutsuzluk ve Utanma azalmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kontrol-Değer kuramı, öğrenme duyguları, başarı

Examining the level of learning emotions of high school students within the framework of control-value theory

Abstract

The main purpose of this study is to determine the level of high school students' feelings of learning within the framework of the Control-Value Theory and whether they show significant differences according to different variables. According to Control-Value Theory, there are three learning spaces where feelings of success are experienced: classroom, exam and learning environments. Different emotions are experienced in each environment (Can, Sarıkaya, & Bardakçı, 2020). The theory suggests that the extent to which students can control a learning task or performance goal, and their perceptions of the personal meaning and importance of that task or goal, determine their motivation and emotional responses. The study used a survey design within the quantitative methodology. The population of the study consists of high school students in the provincial centre of Düzce in the 2023-2024 academic year. The sample consists of 740 students who were selected from the population with appropriate sampling. The research shows that students experience the most "pride" and the least "embarrassment" emotion. As students' GPAs increase, their feelings of pride, hope and joy increase significantly. However, boredom, hopelessness and embarrassment decrease.

Keywords: Control-Value theory, learning feelings, success.

Kaynakça/Reference

Can, Y., Sarıkaya, E., E., Bardakçı, S., (2020). Başarı duyguları anketinin Türk kültürüne uyarlanması. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 28(2), 673-693.

*İlk yazarın, ikinci yazar danışmanlığında çalıştığı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

76 Yüksek Lisans Öğrencisi, Düzce Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Eğitim Yönetimi ve Denetimi Bilim Dalı, sevvalkubra@gmail.com, 0009-0005-7966-7450

77 Doç. Dr., Düzce Üniversitesi Eğitim Fakültesi, taneratmaca@duzce.edu.tr, 0000-0001-9157-3100

İstihdamda ve Eğitimde Olmayan Gençler (NEET/NEİY) Üzerine Nitel Bir Araştırma

Büşra Koç⁷⁸ , Ferudun Sezgin⁷⁹

Öz

Gençlerin iş gücüne dahil olamama durumu genç işsizliği kavramı olarak ele alınmaktadır. Genç işsizliği, günümüzde hem gelişmiş hem de gelişmekte olan ülkelerin başlıca sorunu olduğu gibi Türkiye'nin de sorunları arasında yer almaktadır. Bu gençlere “ne eğitimde ne de istihdamda yer almayan” gençler denilmektedir. OECD’de NEET, Türkçe’de NEİY şeklinde kısaltılmaktadır. Bu çalışmada istihdamda ve eğitimde olmayan gençler üzerine nitel bir araştırma yapılacaktır. Bu bağlamda istihdamda ve eğitimde olmayan gençlerin profilini ortaya koyan, istihdamda ve eğitimde olmama nedenlerini ve bu durumun kendilerini nasıl etkilediğini kapsayan bu NEET kavramının hangi değişkenlerle tartışıldığı, incelenen çalışmaların benzerlik ve farklılıkları hakkında bilgiler verilecektir. Çalışmada doküman analizinden yararlanılacaktır. Dokümanların analizinde içerik analizi kullanılacaktır. NEET kavramı ile ilgili araştırmacılar tarafından yapılmış uluslararası veritabanlarında yayınlanmış araştırmalar, yayınlanan makale, tez ve politika metinleri (OECD, ILO, TÜİK, on birinci kalkınma planı, orta vadeli program, cumhurbaşkanlığı yıllık programı, MEB stratejik planı, Avrupa 2020 stratejisi, ulusal genç istihdam stratejisi) incelenecektir. NEET/NEİY kavramına yönelik bakış açıları analiz edilecek ve Türkiye’de NEET konusunda araştırma eksikliği giderilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: İşsizlik, genç işsizlik, NEET, NEİY.

A Qualitative Research on Young People Not in Employment and Education (NEET/NEİY)

Abstract

The inability of young people to participate in the workforce is considered as the concept of youth unemployment. Youth unemployment is the main problem of both developed and developing countries today, and is also among the problems of Turkey. These young people are called "those who are neither in education nor in employment". It is abbreviated as NEET in OECD and NEİY in Turkish. In this study, a qualitative research will be conducted on young people who are not in employment or education. In this context, information will be given about the variables used to discuss this NEET concept, which reveals the profile of young people who are not in employment or education, the reasons for not being in employment or education, and how this situation affects them, and the similarities and differences of the studies examined. Document analysis will be used in the study. Content analysis will be used to analyze the documents. Studies published in international databases, published articles, theses and policy texts by researchers on the concept of NEET (OECD, ILO, TÜİK, eleventh development plan, medium-term program, presidential annual program, MEB strategic plan, Europe 2020 strategy, national youth employment strategy) will be examined. Perspectives on the NEET/NEET concept will be analyzed and the lack of research on NEET in Turkey will be tried to be eliminated.

Keywords: İşsizlik, genç işsizlik, NEET, NEİY.

78 Büşra Koç, Araştırma Görevlisi, Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, bsrakcc1@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-0865-1591>
79 Profesör, Gazi Üniversitesi, ferudun@gazi.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0002-7645-264X>

Kaynakça/Reference

- Cabral, F. J. (2018). Key drivers of NEET phenomenon among youth people in Senegal. *Economics Bulletin*, 38(1), 248-261.
- Card, D., & Krueger, A. B. (1994). Minimum wages and employment: A case study of the fast-food industry in New Jersey and Pennsylvania. *The American Economic Review*, 84(4), 772-793.
- Caruana, E., Allott, K., Farhall, J., Parrish, E. M., Davey, C. G., Chanen, A. M., Killackey, E., & Cotton, S. M. (2019). Vocational engagement among young people entering mental health treatment compared with their general population peers. *Early Intervention in Psychiatry*, 13(3), 692-696.
- Coles, B., S. Hutton, J. Bradshaw, G. Craig, C. Godfrey ve J. Johnson (2002). Literature review of the costs of being 'not in education, employment or training' at age 16-18. Research Report 347. Norwich: Department for Education and Skills. Retrieved from <https://www.york.ac.uk/inst/spru/pubs/pdf/RR347>
- Corbin, J. & Strauss, A. (2008). *Basics of qualitative research: Techniques and procedures for developing grounded theory*. Thousand Oaks: Sage publications.
- Coşan, B., Şahin, Ş., & Yörübulut, M. Ç. (2017). Küresel Ekonominin Kronik Sorunsalı Genç İşsizlik: Türkiye-Güney Avrupa (İspanya, İtalya, Portekiz, Yunanistan) Ülkelerinin Karşılaştırması. *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, (Special), 220.
- Creswell, J. W. (2013). *Qualitative inquiry and research design: Choosing among five approaches* (3rd Ed). Sage.
- Çetinkaya E. (2010). Genç işsizliğin teorik açıklamaları. *Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi*, 58, 45-57.
- Çoban, H. (2017). *Genç işsizliği sorunu: Türkiye-AB karşılaştırması*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Adnan Menderes Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Aydın.
- De Almeida, A. N., & Simões, F. (2020). Professional development perspectives across gender and age groups of under-qualified rural NEETs. *Journal of Community Psychology*, 48(5), 1620-1636.
- De Lannoy, A., & Mudiriza, G. (2019). A profile of young NEETs: Unpacking the heterogeneous nature of young people not in employment, education or training in South Africa Cape Town: Saldru, Uct. *Saldru Working Paper*, (249), 1-38.
- Kahn, L. B. (2010). The long-term labor market consequences of graduating from college in a bad economy. *Labour Economics*, 17(2), 303-316.
- Kelleci Ürüt, S. & Türk, Z. (2016). Genç işsizliğin incelenmesi: OECD ülkeleri ve Türkiye karşılaştırması. *Hak İş Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi*, 5(13), 10-25.

Okul Etkililiği Kavramı Üzerine Yapılan Araştırmaların Bibliyometrik İncelemesi: Literatürün Bilim Haritalaması, 1972'den 2022'ye

Sezai ÖZEL¹ 0000-0003-3374, Vildan BURULDAY² 0000-0002-3867-6749
Alper USLUKAYA³ 0000-0003-1455-8438, Muhammed ZİNCİRLİ⁴ 0000-0003-0716-6794
Öznur YOL⁵ 0000-0002-9393-8684, Şeyda Nur ARSLAN⁶ 0000-0002-5921-565

Öz

Bu çalışma nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması olup bibliyometrik desen olarak tasarlanmıştır. Araştırmanın verileri Web of Science (WoS) veri tabanından elde edilmiştir. Arama sonucunda WoS veri tabanında 50 yıllık zaman aralığını kapsayan 1951 yayına rastlanmıştır. Verilerin analizinde Vosviewer programı kullanılmıştır. Araştırmanın bulgularına bakıldığında 1972 yılından 1981'e kadar atıf sayılarının çok az olduğu görülmüş, hatta herhangi bir atıf bilgisinin olmadığı yıllara rastlanmıştır. 2021 ve 2022 yıllarında zirveye ulaşması son yıllarda artan çalışma sayıları ile birlikte değerlendirildiğinde, konunun bilim insanları arasındaki bilinirliğini artırarak devam ettirdiği sonucunu doğurmaktadır.

Abstract

This study is a case study, one of the qualitative research methods, and was designed as a bibliometric design. The data of the research were obtained from the Web of Science(WoS) database. As a result of the search, 1951 publications covering a 50year period were found in the WoS database. Vosviewer program was used to analyze the data When the findings of the research were examined, it was seen that the number of citations was very low from 1972 to 1981, and there were even years when there was no citation information. Reaching its peak in 2021 and 2022, when evaluated together with the increasing number of studies in recent years, it leads to the conclusion that the subject continues to increase its awareness among scientists.

Anahtar Kelimeler: Okul, Etkililik, Okul etkililiği, Bibliyometrik analiz, Vosviewer

Kaynakça

- Akan, D. (2007). *Değişim sürecinde ilköğretim okullarının etkili okul özelliklerine sahip olma düzeyleri* [Yayımlanmamış Doktora Tezi]. Atatürk Üniversitesi.
- Arslan, Y. D. D. H. , Satıcı, A. & Kuru, M. (2007). Resmi ve Özel İlköğretim Okullarının Kültür ve Etkililik Düzeylerinin Karşılaştırılması. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi* , 51 (51), 371-394 . <https://dergipark.org.tr/en/pub/kuey/issue/10346/126727>
- Brookover, W. B., Schweitzer, J. H., Schneider, J. M., Beady, C. H., Flood, P. K., & Wisenbaker, J. M. (1982). Elementary school social climate and school achievement. *American educational research journal*, 15(2), 301-318. <https://doi.org/10.2307/1162468>
- Coleman, J.S., Campbell, E.Q., Hobson, C.J., McPartland, F., Mood, A.M., Weinfeld, G.D., and York. R.L. (1966). *Equality of Educational Opportunity*. Washington, DC: U.S. Government Printing Office. doi:10.3102/00028312005002260
- Edmonds, R. (1979). Effective schools for the urban poor. *Educational Leadership*, 37(1), 15-24.

Türkiye’de Öğretmenlerin 21. Yüzyıl Becerileri Konusunda Yayımlanan Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi

İrem Özer⁸⁰ , Aykar Tekin Bozkurt⁸¹

Öz

Bu çalışmada ülkemiz eğitim sistemi içinde 21. yüzyıl becerilerinin gelişimi hususunda; “Öğretmenler ve 21. yüzyıl becerileri” konusu ile ilgili yayımlanan lisansüstü tezlerin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç kapsamında “Türk eğitim sisteminde ‘Öğretmenlerin 21. yüzyıl becerileri’ konusunda yayımlanan lisansüstü tezlerin incelenmesi neticesinde bu alandaki eğilim nasıldır?” ana sorusunun cevabı aranmıştır. Bu çalışmada belli bir araştırma sorusu ve belirlenen kriterler çerçevesinde bir doküman incelemesi süreci tasarlandığı için, bu çalışma doküman incelemesinin gelişen yeni bir alt boyutu olarak kabul gören ‘sistemik derleme’ süreci olarak da ifade edilebilir. Araştırmanın bulgularına göre elde edilen veriler tablolar halinde sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen, 21. yüzyıl becerileri, lisansüstü tezler.

An Overview Of Postgraduate Thesis On Teachers' 21st Century Skills In Turkey

Abstract

In this framework, this study aims to examine the postgraduate theses published on the subject of "Teachers and 21st century skills" regarding the development of 21st century skills in the education system of our country. Within the scope of this purpose, the answer to the main question "How is the trend in this field as a result of the examination of postgraduate theses published on 'Teachers' 21st century skills' in the Turkish education system?" was sought. Since a document review process was designed within the framework of a specific research question and specified criteria in this study, this study can also be referred to as a systematic review process, which is accepted as a new developing sub-dimension of document review. According to the findings obtained as a result of the research, According to the findings of the research, the data obtained is presented in tables.

Keywords: Teacher, 21st century skills, postgraduate theses.

Kaynakça/Reference

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı (YÖK) Ulusal Veri Tez Tabanı (Erişim adresi:
<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tarama.jsp>

80 Sorumlu Yazar/ Master's Student with Thesis/Gaziantep University/ Institute of Education Sciences, iremozer00@gmail.com, 0009-0004-8006-2267

81 Dr.Öğr. Üyesi/ Assit. Prof. Dr/ Gaziantep University / Faculty of Education, aykarbozkurt@gmail.com, 0000-0002-1936-2808

Stratejik düşünme üzerine literatür taraması

Muhittin Çakmak⁸² , Ali Özdemir⁸³

Öz

Günümüzde küreselleşme ile birlikte yaşanan hızlı ve sürekli değişim beraberinde yoğun bir rekabet ortamı yaratmaktadır. Bu yoğun rekabet ortamının şirketleri/kurumları farklı, benzersiz, zor tekrarlanabilir olmak yönünde çalışmalara sürüklemesi şirketlerin/kurumların günümüzde geleneksel yöntemleri bırakarak yeni yollar arayışı içerisinde girmelerine yol açmaktadır. Bu doğrultuda, geleceğe yönelik belirsizliğin artması şirketlerin hayatta kalabilmek, piyasaya ayak uydurabilmek için geleceğe yönelik uygulayacağı adımları belirleyebilme konusunda zorlanmalarına sebep olmaktadır. Çözüm yolunun ise şirketlerin/kurumların güçlü ve zayıf yönlerini iyi belirleyebilmesinde, çevresini iyi analiz ederek fırsat ve tehditlerini algılayabilmesinde ve tüm bunları analiz ederek uygun stratejiler ortaya koyabilmesinde saklı olduğu düşünülmektedir. Etkili bir strateji belirlemek ise uzun süreli bir düşünmeyi yani stratejik düşünmeyi gerektirmektedir. Bu çerçevede içerisinde çalışmanın amacı stratejik düşünme ile ilgili yapılan araştırma konularının yönünü ortaya koymaktır. Bu kapsamda yapılan araştırmamızda konu ile ilgili mevcut bilgileri geniş bir bakış açısı ile inceleyerek, yeni sentezlere ulaşmak için literatür incelemesi yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Stratejik düşünme, stratejik yönetim, stratejik planlama, eleştirel düşünme.

Literature review on strategic thinking

Abstract

The rapid and constant change experienced with globalization creates an intense competitive environment, nowadays. This intense competitive environment drives companies/institutions to work dissimilar, unique and difficult to repeat, causing companies/institutions to relinquish traditional methods and seek new ways. In this regard, increasing uncertainty about the future causes companies to have difficulty in determining the steps to be taken for the future in order to survive and keep up with the market. It is thought that the solution lies in the ability of companies/institutions to determine their strengths and weaknesses, to analyze their environment well to perceive their opportunities and threats, and to come up with relevant strategies by analyzing all of these. Determining an effective strategy requires long-term thinking, in other words strategic thinking. Within this context, the aim of the study is to reveal the direction of research topics related to strategic thinking. In our research carried out in this context, a literature review was conducted to reach new syntheses by analyzing the existing information on the subject with a wide perspective.

Keywords: Strategic thinking, strategic management, strategic planning, critical thinking.

*Bu makale 22.02.2024 tarihinde 17. UEYK'de bildiri olarak sunulmuştur.

82 Sorumlu Yazar, Lisansüstü Öğrenci, Marmara Üniversitesi, e-mail: muhittincakmak123@gmail.com, ORCID: 0009-0009-9208-8663

83 Doç.Dr. , Marmara Üniversitesi, e-mail: aliozdmr32@gmail.com, ORCID: 0000-0001-6089-1966

Okul müdürlerinin öğretmenlik branşının okul liderliği üzerindeki etkisi üzerine nitel bir çalışma

Ali Duran⁸⁴ , Kübra Yenel⁸⁵ , Necati Cemaloğlu⁸⁶

Öz

Okul liderlerinin öğrenci başarısı başta olmak üzere okul gelişimi, öğretmenlerin mesleki gelişimi ve iş doyumları, kolektif öğretmen öz yeterliği, etkili öğretim süreçleri, sosyal güven, sağlıklı okul iklimi gibi hususları üzerine dair literatürde kanıtlar bulunmaktadır (Örn. Backor & Gordon, 2015; Garza vd., 2011). Bununla birlikte, okul liderlerinin öğretmenlik branşlarının okul yöneticiliği ve okul liderliği süreçlerine yönelik etkisine yönelik çeşitli veriler (Örn. Duran, 2022) bulunmasına rağmen, bu konuya yönelik derinlemesine analizlere rastlanılmamıştır. Bu doğrultuda bu araştırmanın temel araştırma sorusu ve alt araştırma soruları şu şekilde gerçekleştirilmiştir. Okul müdürlerinin kendilerinin ve müdür yardımcısı ve öğretmenlerin deneyimlerine göre; okul müdürlerinin öğretmenlik branşlarının yönetim ve okul liderliği süreçlerine olan etkileri nelerdir? Nitel araştırma yöntemlerinden olgubilim araştırma deseniyle gerçekleştirilen bu çalışmada yarı-yapılandırılmış verilerin analizi sonucunda okul müdürlerinin öğretmenlik branşının, onların liderlik yaklaşımlarını şekillendirmede, karar alma süreçlerinde öğretmenlerin gelişiminde, öğretim süreçlerinde, iletişim ve ilişki kurmada önemli bir rol oynadığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmenlik branşı, pedagojik liderlik, okul liderliği, karar verme süreçleri, öğretimsel liderlik.

A qualitative study on the influence of principals' teaching branch on school leadership

Abstract

There is evidence in the literature on the effects of school leaders on school development, especially student achievement, teachers' professional development and job satisfaction, collective teacher self-efficacy, effective teaching processes, social trust, healthy school climate (e.g. Backor & Gordon, 2015; Garza et al., 2011). However, although there are various data (e.g. Duran, 2022) on the effect of school leaders' teaching branches on school management and school leadership processes, in-depth analyses on this issue have not been found. According to the experiences of school principals themselves, vice principals and teachers; what are the effects of school principals' teaching branches on management and school leadership processes? As a result of the analysis of the semi-structured data in this research, which was conducted with a phenomenological research design, we found that the teaching branch of school principals played an important role in shaping their leadership approaches, supporting teachers, decision-making processes, instruction, communication.

Keywords: Teaching branch, pedagogical leadership, school leadership, decision making processes, instructional leadership.

84 Sorumlu Yazar/ Corresponding Author, Dr. Şehit Gültekin Tırpan MTAL, aliduranedu@hotmail.com, ORCID: 0000-0001-6132-4066

85 Dr., Manisa Celal Bayar Üniversitesi, ORCID: 0000-0002-4237-9763

86 Prof. Dr. Gazi Üniversitesi, necem@gazi.edu.tr, ORCID: 0000-0001-7753-2222

17. Uluslararası Eğitim Yönetimi Kongresi-UEYK2024 – 7-9 Mart/March 2024 - Bildiri Özetleri Kitabı
17th International Congress on Educational Administration - IEAC2024 - *Proceedings Abstracts*

Kaynakça/Reference

- Backor, K. T. & Gordon, S. P. (2015). Preparing principals as instructional Leaders: Perceptions of university faculty, expert principals, and expert teacher leaders. *NASSP Bulletin*, 99(2), 105-126. <https://doi.org/10.1177/0192636515587353>.
- Duran, A. (2022). *Sosyoekonomik açıdan dezavantajlı okullarda başarılı olan okul müdürlerinin kodları: Bir gömülü kuram araştırması* [Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi].
- Garza, E., Murakami-Ramallo, E., & Merchant, B. (2011). Leadership Succession and Successful Leadership: The Case of Laura Martinez. *Leadership and Policy in Schools*, 10(4), 428–443. doi:10.1080/15700763.2011.610558

Dijital Örgütler ve Örgütsel Bağlılık

Orkun ÖZTÜRK⁸⁷ , Şöheyda GÖKTÜRK⁸⁸

Öz

Günümüzde geleneksel örgüt yapıları ve iş ortamları için geçerli olarak kabul ettiğimiz bilgilerin, sanal örgütler ve iş ortamları için de geçerliliği yeniden düşünülmesi ve araştırılması gereken konulardır. Alanyazında örgütsel bağlılığın ele alındığı çalışmalarda, uzaktan çalışmanın hem olumlu hem de olumsuz diğer bir deyişle çelişen etkileri olduğu görülmektedir. Dolayısıyla, örgütsel bağlılığın temellerini oluşturan değişkenlerin yüz yüze ve uzaktan çalışan örgütlerde farklılık gösterebileceği düşünülmektedir. Sanal örgütlerin ve örgütsel bağlılık kavramının daha iyi anlaşılabilmesi açısından uzaktan çalışan örgütlerde hangi parametrelerin örgütsel bağlılığı etkileyebileceğinin tespit edilmesi daha da önemli bir duruma gelmiştir. Bu araştırma, örgütsel bağlılık ile uzaktan çalışma olgusu arasındaki etkileşimi ve bu durumun örgütsel bağlılığın araştırılmasına yansımalarını alanyazındaki çalışmalar üzerinden kuramsal olarak inceleyerek ortaya koymak üzere literatür taraması modelinde tasarlanmıştır. Sonuç olarak, örgütsel bağlılığın temellerini oluşturan değişkenlerin yüz yüze ve uzaktan çalışan örgütlerde farklılık gösterebileceği ve bu nedenle örgütsel bağlılığın yüz yüze ve uzaktan çalışan “sanal” örgütlerde farklı parametreler dikkate alınarak ölçülmesi gerektiği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Örgütlerde dijitalleşme, sanal örgütler, uzaktan eğitim, uzaktan çalışma.

Digital Organizations and Organizational Commitment

Abstract

Reconsidering and investigating the validity of the information we consider valid for traditional organizational structures and work environments for organizations operating remotely are issues that need to be rethought and explored. In studies addressing organizational commitment in the literature, it is observed that remote work has both positive and negative, in other words, conflicting effects. Therefore, it is thought that the variables forming the foundations of organizational commitment may vary in organizations with face-to-face and remote operations. In order to better understand virtual organizations and the concept of organizational commitment, it has become even more important to determine which parameters in organizations with remote operations can affect organizational commitment. This research is designed in a literature review model to theoretically examine the interaction between organizational commitment and the phenomenon of remote work and to present its implications for the investigation of organizational commitment through studies in the literature. Consequently, it is thought that the variables forming the foundations of organizational commitment may vary in organizations with face-to-face and remote operations, and therefore, organizational commitment in face-to-face and remote "virtual" organizations should be measured taking into account different parameters.

Keywords: Digitalization in organizations, virtual organizations, remote education, remote work.

Kaynakça/Reference

Aggarwal, A., Sadhna, P., Gupta, S., Mittal, A., & Rastogi, S. Gen Z entering the workforce: Restructuring HR policies and practices for fostering the task performance and organizational commitment. *Journal of Public Affairs*, e2535.

87 orkunozturk@outlook.com.tr, ORCID 0000-0001-7614-6821

88 Prof. Dr. Kocaeli Üniversitesi, doyuran@kocaeli.edu.tr, ORCID 0000-0002-4906-2654

17. Uluslararası Eğitim Yönetimi Kongresi-UEYK2024 – 7-9 Mart/March 2024 - Bildiri Özetleri Kitabı
17th International Congress on Educational Administration - IEAC2024 - Proceedings Abstracts

- Bartel, C. A., Wrzesniewski, A., & Wiesenfeld, B. M. (2012). Knowing where you stand: Physical isolation, perceived respect, and organizational identification among virtual employees. *Organization Science*, 23(3), 743-757.
- Burnett, J. R., & Lisk, T. C. (2019). The future of employee engagement: Real-time monitoring and digital tools for engaging a workforce. *International Studies of Management & Organization*, 49(1), 108-119.
- de Guinea, A. O., Webster, J., & Staples, S. (2005, October). A meta-analysis of the virtual teams literature. In Symposium on High Performance Professional Teams Industrial Relations Centre, School of Policy Studies, Queen's University, Kingston, Canada.
- Hirschhorn, L., & Gilmore, T. (1992). The new boundaries of the "boundaryless" company. *Harvard business review*, 70(3), 104-115.
- Hunton, J. E., & Norman, C. S. (2010). The impact of alternative telework arrangements on organizational commitment: Insights from a longitudinal field experiment (retracted). *Journal of Information Systems*, 24(1), 67-90.
- Kasper-Fuehrera, E. C., & Ashkanasy, N. M. (2001). Communicating trustworthiness and building trust in interorganizational virtual organizations. *Journal of management*, 27(3), 235-254.
- Koles, B., & Nagy, P. (2014). Virtual worlds as digital workplaces: Conceptualizing the affordances of virtual worlds to expand the social and professional spheres in organizations. *Organizational Psychology Review*, 4(2), 175-195.
- Lahti, M., Nenonen, S., Sutinen, E., & Pope, N. (2022). *Radical Innovation Theory (A handbook of management theories and models for office environments and services)* (p. 270). Taylor & Francis.
- Lim, V. K., & Teo, T. S. (2000). To work or not to work at home-An empirical investigation of factors affecting attitudes towards teleworking. *Journal of Managerial Psychology*.
- Loeschner, I. (2016). Understanding peripheral work connectivity—power and contested spaces in digital workplaces (Doctoral dissertation, The London School of Economics and Political Science (LSE)).
- Lukić, J. (2014, April). The role of information and communication technology in a virtual organization: challenges for virtual employees. In 1st International Academic Conference Places and Technologies (pp. 1098-1105).
- Martin, B. H., & MacDonnell, R. (2012). Is telework effective for organizations? *Manag. Res. Rev.*
- McCloskey, D. W., & Igbaria, M. (2003). Does "out of sight" mean "out of mind"? An empirical investigation of the career advancement prospects of telecommuters. *Information Resources Management Journal (IRMJ)*, 16(2), 19-34.
- Morrow, P. C., McElroy, J. C., & Scheibe, K. P. (2012). Influencing organizational commitment through office redesign. *Journal of vocational behavior*, 81(1), 99-111.
- Schein, E. H. (1990). Organizational culture (Vol. 45, No. 2, p. 109). American Psychological Association.
- Shin, Y. (2004). A person-environment fit model for virtual organizations. *Journal of management*, 30(5), 725-743.
- Skogland, M. A. C., & Hansen, G. K. (2017). Change your space, change your culture: exploring spatial change management strategies. *Journal of Corporate Real Estate*.
- Taboroši, S., Strukan, E., Poštini, J., Konjikušić, M., & Nikolić, M. (2020). Organizational commitment and trust at work by remote employees. *Journal of Engineering Management and Competitiveness (JEMC)*, 10(1), 48-60.
- Wiesenfeld, B. M., Raghuram, S., & Garud, R. (2001). Organizational identification among virtual workers: The role of need for affiliation and perceived work-based social support. *Journal of management*, 27(2), 213-229.

Süreç değerlendirme uygulamaları bağlamında ilkokul öğretmenlerinin değişime yönelik tutumları

Elif Erberk⁸⁹, Osman Tat⁹⁰, Yaşar Kondakçı⁹¹

Öz

Eğitimdeki değişim süreçlerinde öğretmen tutumları değişim başarısında rol oynayan önemli bir unsurdur (Vandenberghe, 1984). Bu sebeple, sıklıkla değişim girişimlerinde bulunan Türk Eğitim Sisteminde öğretmenlerin değişime karşı tutumlarının incelenmesi, değişim girişimlerinin başarılı şekilde sonuçlandırılmasında önemlidir (Kondakçı, Zayim & Çalışkan, 2010). Bu çalışmada Milli Eğitim Bakanlığı tarafından 2023 yılında uygulamaya koyulan ilkokullarda sınav yerine süreç odaklı değerlendirme yaklaşımının bir değişim süreci olarak incelenmesi amaçlanmaktadır. Bu çalışma nitel bir araştırmadır, fenomenolojik desende yürütülmüştür. Fenomenolojik desen, günlük aktiviteler, sosyal etkileşimler dahil olmak üzere insanların bilinçli deneyimlerinin incelenmesidir (Schram, 2003). Veriler yarı-yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla toplanmıştır. Verilerin analizinde metin madenciliği tekniklerinden duygu analizi yöntemi kullanılacaktır. Araştırma sonucunda, öğretmenlerin alışageldikleri ölçme-değerlendirme uygulamalarından ani bir şekilde vazgeçmeleri yönündeki kararın öğretmenlerde direnç davranışını tetiklemesi beklenmektedir. Değişime direnç; değişimin ani bir şekilde getirilmesi, öğrenmenin gerçekleşmemesi, ilgili değişime yönelik öğretmenlerin kararlarının alınmaması, değişimlerin tepeden inme şekilde getirilmesi gibi sebeplerden kaynaklanması ve buna yönelik sonuçların ortaya çıkması beklenmektedir.

Anahtar kelimeler: Değişim, değişime direnç, ölçme-değerlendirme, süreç değerlendirme uygulamaları.

Kaynakça

- Vandenberghe, R. (1984). Teacher's Role in educational change. *Journal of In-service Education*, 11(1), 14-25.
Kondakçı, Y., Zayim, M., & Çalışkan, Ö. (2010). Okul Yöneticilerinin değişime hazır olma tutumlarını nokulun öğretim düzeyi yöneticilerin deneyimi ve okul büyüklüğü bağlamında incelenmesi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(2), 155-176.
Schram, T. S. (2003). *Conceptualizing qualitative inquiry*. Pearson Education.

⁸⁹ Dr. Arş. Gör., Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, eliferberk@yyu.edu.tr

⁹⁰ Dr. Öğr. Ü., Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, osmantat@yyu.edu.tr

⁹¹ Prof. Dr., Orta Doğu Teknik Üniversitesi, kyasar@metu.edu.tr

Çelişkili hesap verebilirlik beklentilerini yönetmek: okul müdürlerinin başa çıkma mekanizmaları

Emrah Süre⁹² , Şöheyda Göktürk⁹³

Öz

Bu çalışmada, okul müdürlerinin, eğitimin farklı paydaşlarının birbiriyle çelişen hesap verebilirlik beklentilerini yönetmede kullandıkları başa çıkma mekanizmalarının incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden kolektif durum çalışması deseniyle tasarlanmış ve çalışma grubu amaçlı örnekleme yöntemlerinden olan maksimum çeşitleme yöntemi ile belirlenen 10 temel ve ortaöğretim okul müdüründen oluşturulmuştur. Araştırmanın verileri, araştırmacılar tarafından oluşturulan yarı yapılandırılmış görüşme formu ile yüz yüze görüşmeler aracılığıyla toplanmış ve içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. Araştırma devam etmekte olup, 5 katılımcıdan elde edilen verilere dayalı ön bulgular ışığında sonuç ve öneriler geliştirilmiştir. Araştırmanın bulguları, okul müdürlerinin beklentileri önceliklendirme ve hedef değiştirme (çıktıyı kontrol etme) gibi başa çıkma mekanizmaları kullandıklarını göstermektedir. Okul müdürleri, okulun bulunduğu çevrenin beklentilerine uygun hedefleri gündemlerinin ilk sıralarına alırken, akademik başarı beklentisi karşısında da merkezi sınavları dikkate almaktadırlar. Seviye sınıfı uygulamaları, başarılı öğrencilerle etüt grupları kurma ve başarısız öğrencilerin sınavlara girişinin engellenmesi gibi yöntemler de sıklıkla başvurulan stratejiler arasındadır.

Anahtar Kelimeler: Birbiriyle çelişen hesap verebilirlik beklentileri, çoklu hesap verebilirlik, hesap verebilirlikle başa çıkma mekanizmaları.

Managing conflicting accountability expectations: principals' coping mechanisms

Abstract

This study aims to examine the coping mechanisms used by school principals in managing conflicting accountability expectations from different stakeholders in education. The research is designed as a collective case study within the qualitative research methods framework. The study group consists of 10 primary and secondary school principals determined by the maximum variation method, which is one of the purposive sampling methods. The data of the research were collected through face-to-face interviews with a semi-structured interview form developed by the researchers and analyzed using the content analysis method. The research is still ongoing, and findings and suggestions have been developed based on the preliminary findings obtained from 5 participants. The findings of the study indicate that school principals use coping mechanisms such as prioritizing expectations and changing targets (controlling the output). While school principals prioritize the expectations of the environment in which the school is located, they also consider central exams in the face of academic achievement expectations. Level class practices, forming study groups with successful students, and preventing unsuccessful students from taking exams are also frequently used strategies.

Keywords: Conflicting accountability expectations, multiple accountabilities, coping mechanisms with accountability.

92 Sorumlu Yazar/ Corresponding Author, Öğretmen, Milli Eğitim Bakanlığı, emrahsure@gmail.com, ORCID 0009-0006-3893-3801
93 Prof. Dr. Kocaeli Üniversitesi, sdooyuran@gmail.com, ORCID 0000-0002-4906-2654

Kaynakça/Reference

- Adams, D. and Muthiah, V. (2020). School principals and 21st century leadership challenges: a systematic review. *Journal of Nusantara Studies (JONUS)*, 5(1), 189-210.
- Adams, D. and Muthiah, V. (2020). School principals and 21st century leadership challenges: a systematic review. *Journal of Nusantara Studies (JONUS)*, 5(1), 189-210.
- Aleksovska, M., Schillemans, T. and Grimmelikhuijsen, S. (2021). Management of multiple accountabilities through setting priorities: evidence from a cross-national conjoint experiment. *Public Administration Review*, 82(1), 132-146.
- Ball, C. M. (2016). How elementary school principals manage accountability expectations. *Electronic Thesis and Dissertation Repository*, 4328.
- Bayar, A. (2016). Challenges facing principals in the first year at their schools. *Universal Journal of Educational Research*, 4(1), 192-199.
- Elmore, R. F. (2004). Conclusion: the problem of stakes in performance-based accountability systems. In S. H. Fuhrman and R. F. Elmore (Eds.). *Redesigning accountability systems for education* (pp.274-296).
- Himmetoğlu, B., Ayduğ, D. ve Bayrak, C. (2017). Eğitim örgütlerinde hesap verebilirliğe ilişkin okul yöneticilerinin görüşleri. *Turkish Online Journal of Qualitative Inquiry*, 8(1), 39-68.
- Hoy, W. K. ve Miskel, C. (2010). *Eğitim Yönetimi: Teori, Araştırma ve Uygulama* (Çeviri Editörü: Selahattin Turan). Ankara: Nobel.
- Kaya, B. ve Göktürk, Ş. (2019). Belirleyiciliği yüksek sınavlarda kullanılan ölçme yöntemlerinin ders programlarının uygulaması motivasyonuna ve eğitim hedeflerine erişime yansımaları. *Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(1), 1-19.
- Lipsky, M. (2010). *Street-level bureaucracy: Dilemmas of the individual in public service*. Russell Sage Foundation.
- Süre, E. ve Göktürk, Ş. (2023). Sonuca dayalı eğitim yönetimi anlayışına ilişkin okul müdürlerinin deneyimlerinin incelenmesi. İçinde, XVI. Uluslararası Eğitim Yönetimi Kongresi, 28-30 Nisan 2023 (ss: 290- 293) Başkent Üniversitesi, Ankara.
- Tamadoni, A., Hosseingholizadeh, R. and Bellibaş, M. Ş. (2021). A systematic review of key contextual challenges facing school principals: research-informed coping solutions. *Educational Management Administration & Leadership*, 52(1), 116-150.
- Vedung, E. (2015). Autonomy and street-level bureaucrats' coping strategies. *Nordic Journal of Studies in Educational Policy*, 2, 15-19.
- Wise, D. (2015). Emerging Challenges Facing School Principals. *NCPEA Education Leadership Review*, 16(2), 103-115.

Göçmen Öğrencilerin Okul Yaşam Kalitesi ve Genel Yaşam Memnuniyeti Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*

Esra Karabağ Köse⁹⁴ ID, Mehmet Fatih Köse⁹⁵ ID, İrem Alev Pekduru⁹⁶ ID,
Ünzile Eser⁹⁷ ID, Rukiye Tanrıbuyurdu⁹⁸ ID, Caner Almaz⁹⁹ ID

Öz

Araştırmanın temel amacı, göçmen öğrencilerin okul yaşam kaliteleri ile genel yaşam memnuniyetleri arasındaki ilişkilerin incelenmesidir. İlişkisel tarama modelinde tasarlanan araştırmanın evrenini Kırıkkale ilinde eğitim gören Suriyeli geçici koruma altındaki ortaokul öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırma örnekleminin seçiminde seçkisiz örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada ölçme aracı olarak *Okul Yaşam Kalitesi Ölçeği* ve *Yaşam Memnuniyeti Ölçeği* kullanılmıştır. Araştırma verilerinin analizinde betimsel istatistikler, korelasyon ve regresyon analizi ile yapısal eşitlik modeli kullanılmıştır. Araştırma bulguları, okul yaşam kalitesi ile yaşam memnuniyeti arasında olumlu yönde anlamlı ilişkiler olduğunu ve okul yaşam kalitesinin genel yaşam memnuniyetinin anlamlı bir yordayıcısı olduğunu göstermektedir.

Araştırma, özellikle okul yaşam kalitesi ile genel yaşam memnuniyeti arasındaki bağlantıyı inceleyerek, göçmen öğrencilerin refahı gibi önemli bir alanı incelemesi nedeniyle önemli görülmektedir. Kırıkkale ilinde geçici koruma altındaki Suriyeli ortaokul öğrencilerine odaklanan bu çalışmanın göçmen öğrencilerin okul ortamında bütünsel memnuniyetini ve uyumunu artırmayı amaçlayan eğitim politikalarına ve müdahalelere ışık tutabilecek önemli bilgiler sunması beklenmektedir. Bu ilişkilerin detaylı olarak anlaşılması ve ampirik olarak test edilmesi, yaşam memnuniyetini artırıcı ve toplumsal entegrasyonu destekleyici bir eğitim atmosferinin teşvik edilmesi açısından çok önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Göçmen öğrenciler, okul yaşam kalitesi, genel yaşam memnuniyeti.

Examining the Relationship Between Immigrant Students' School Life Quality and General Life Satisfaction

Abstract

This study seeks to investigate the relationships between the quality of school life and the overall life satisfaction of immigrant students. The research adopts a relational screening model and focuses on Syrian secondary school students under temporary protection in Türkiye in Kırıkkale province. Employing a random sampling method, the study utilizes the *School Life Quality Scale* and *Life Satisfaction Scale* as measurement instruments. Methodologically, descriptive statistics, correlation and regression analysis, and structural equation modeling are applied to analyze the collected data. The results reveal significant positive relationships between school life quality and life satisfaction, with school life quality emerging as a substantial predictor of overall life satisfaction.

This research holds significance as it delves into the crucial domain of immigrant students' well-being, specifically examining the nexus between school life quality and overall life satisfaction.

*Bu çalışma TÜBİTAK 2209-A Üniversite Öğrencileri Araştırma Projeleri Destekleme Programı kapsamında TÜBİTAK tarafından desteklenmiştir.

94 Doç.Dr./Kırıkkale Üniversitesi/ekarabag@kku.edu.tr, 0000-0001-6333-0486

95 Doç.Dr./Louisiana State University/m.fatihkose@gmail, 0000-0002-2297-8152

96 Lisans Öğrencisi/Kırıkkale Üniversitesi/iremalev71@gmail, 0009-0005-3153-2792

97 Lisans Öğrencisi/Kırıkkale Üniversitesi/unzileeser@gmail.com, 0009-0004-1530-0281

98 Lisans Öğrencisi/Kırıkkale Üniversitesi/rukiyetb77@gmail.com, , 0009-0005-3153-2792

99 Lisans Öğrencisi/Kırıkkale Üniversitesi/caneralmaz@gmail.com, 0009-0006-1765-7748

17. Uluslararası Eğitim Yönetimi Kongresi-UEYK2024 – 7-9 Mart/March 2024 - Bildiri Özetleri Kitabı
17th International Congress on Educational Administration - IEAC2024 - *Proceedings Abstracts*

By focusing on Syrian secondary school students under temporary protection in Kırıkkale province, the study contributes valuable insights that can inform educational policies and interventions aimed at enhancing the holistic satisfaction and adjustment of immigrant students within the school environment. Comprehending these relationships and empirically examining them is crucial for fostering a supportive educational environment that facilitates the overall well-being and social integration of this particular demographic.

Keywords: Immigrant students, quality of school life, life satisfaction.

Kaynakça/References

- Köse, M.F., Çobanoğlu, G., ve Mercan Sarı, R. (2022). Yaşam Memnuniyeti Ölçeği'nin geliştirilmesi ve psikometrik özellikleri. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 55, 324-346.
- Sarı, M. (2012). Okul yaşamının değerlendirilmesi: Okul Yaşam Kalitesi Ölçeği'nin güvenilirlik ve geçerliği. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 42, 344-355

Eğitim yönetimi alanında çeviri projesi yönetimi: Çeviri editörleri olarak akademisyenler üzerine fenomenolojik bir çalışma

Ali Duran¹⁰⁰

Öz

Eğitim yönetimi alanında yapılan kitap çevirilerinde akademisyenlerin çeviri editörü olarak görev aldıkları görülmektedir. Bu süreç, özellikle disiplinlerarası bilgi akışının sağlanmasında ve akademik çalışmaların daha geniş kitlelere ulaşmasında kritik bir role sahiptir. Bu süreç aynı zamanda bir çeviri projesi yönetimi gerektirmektedir (Dunne & Dunne, 2011). Çevirinin ve çeviri projesinin ayrı bir uzmanlık gerektiren bir husus olduğu düşünüldüğünde, çeviri süreçlerinin etkili yönetilmesi ayrı bir önem kazanmaktadır (Walker, 2022). Bu araştırmanın amacı, eğitim yönetimi alanında kitap çevirilerinde çeviri editörü olarak görev alan akademisyenlerin, çeviri proje yönetimi sürecindeki deneyimlerini derinlemesine incelemektir. Bu çalışmada, nitel araştırma yöntemlerinden biri olan fenomenolojik araştırma yaklaşımı benimsenmektedir. Katılımcılar, eğitim yönetimi alanında en az bir kitap çeviri projesinde editörlük yapmış akademisyenler arasından seçilmiştir. Araştırmanın bulgularına göre, eğitim yönetimi alanındaki akademisyenler, çeviri editörlüğü sürecinde karşılaştıkları en büyük zorlukların terminoloji uyumsuzluğu ve disiplinlerarası metinlerin karmaşıklığı olduğunu belirtmişlerdir. Çeviri projelerinde etkili iletişim ve iş birliğinin, projenin başarısında kritik bir rol oynadığına dikkat çekilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Akademik çeviri yönetimi, eğitim yönetimi, çeviri editörlüğü, çeviri stratejileri, çeviri kalitesi değerlendirmesi.

Translation project management in the field of educational administration: A phenomenological study of academics as translation editors

Abstract

In the field of educational management, academics are involved as translation editors in book translations. This process plays a crucial role in facilitating interdisciplinary knowledge flow and extending the reach of academic works to broader audiences. Managing a translation project requires specialized expertise (Dunne & Dunne, 2011), underscoring the importance of effectively handling translation processes (Walker, 2022). This study aims to examine the experiences of academics serving as translation editors in book translations, focusing on their management of translation projects. A phenomenological research approach, a qualitative research method, is adopted. Participants were selected among academics who have served as editors in at least one book translation project in educational management. Findings indicate that the primary challenges faced by these academics during the translation editing process are terminological inconsistencies and the complexity of interdisciplinary texts. The study highlights the critical role of effective communication and collaboration.

Keywords: Academic translation management, educational management, translation editing, translation strategies, translation quality assessment.

17. Uluslararası Eğitim Yönetimi Kongresi-UEYK2024 – 7-9 Mart/March 2024 - Bildiri Özetleri Kitabı
17th International Congress on Educational Administration - IEAC2024 - *Proceedings Abstracts*

Kaynakça/Reference

Dunne, K. J., & Dunne, E. S. (Eds.). (2011). *Translation and localization project management: The art of the possible*. John Benjamins.
Walker, C. (2022). *Translation project management*. Taylor & Francis.

Eğitim yönetiminde çeviri uygulamaları: Profesyonel olmayan çevirmenler olarak alan uzmanlarının deneyimlerine yönelik fenomenolojik bir değerlendirme

Ali Duran¹⁰¹

Öz

Eğitim yönetimi alanında, alan uzmanlarının yazdıkları kitapların yanı sıra, başka dillerde yazılmış kitapların da Türkçe'ye çevrilerek literatüre kazandırıldığı görülmektedir. Bu çeviri süreci zaman zaman bir ya da birden fazla yazar tarafından zaman zaman ise bir ya da birden fazla çeviri editörü liderliğinde çok sayıda bölüm çevirmeni tarafından yürütülmektedir. Eğitim yönetimi alanında uzman ancak çeviri uzmanı olmayan akademisyenlerin, akademik çeviri süreçlerinde karşılaştıkları zorluklar ve benimsedikleri stratejiler nelerdir? sorusunun yanıtı aranmıştır. Literatürde akademik çeviri eğitimi ile ilgili çeşitli araştırmalar (Örn. Balkul, 2015; Sarıtaş, 2011) bulunmasına rağmen, bu araştırma konusuna temel teşkil eden alanda uzman fakat çeviri uzmanı olmayan bireylerin çeviri süreçlerine odaklanan bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu araştırmanın bulgularına göre, eğitim yönetimi alanında uzman ancak çeviri konusunda deneyimsiz akademisyenler, akademik çeviri süreçlerinde özellikle terminoloji ve anlam kaybı konusunda zorluklar yaşamaktadırlar. Bu zorluklar, çoğunlukla orijinal metnin dilindeki özgül terminolojinin Türkçe'ye doğru ve anlamlı bir şekilde aktarılmasında ortaya çıkmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Akademik çeviri, çeviri stratejileri, çeviri kuramları, eğitim yönetimi, çeviri edinci.

Exploring translation practices in educational administration: A phenomenological study involving field experts as non-professional translators

Abstract

In the field of educational management, it has been observed that in addition to books authored by subject matter experts, works written in foreign languages are also being translated into Turkish, enriching the literature. This translation process is occasionally carried out by one or more authors, or at other times, under the guidance of one or more translation editors, with the assistance of multiple chapter translators. The study sought to understand the challenges and strategies adopted by educational management experts, who are not translation specialists, in academic translation processes. Although there is existing literature on academic translation training (e.g., Balkul, 2015; Sarıtaş, 2011), this research uniquely focuses on the translation experiences of experts in their field but not in translation. The findings reveal that these academics encounter specific challenges, particularly in terminology and meaning retention, often struggling to accurately translate the original text's specific terminology into Turkish.

Keywords: Academic translation, translation strategies, translation theories, educational management, translation ethics

Kaynakça/Reference

- Balkul, H. İ. (2015). *Türkiye'de akademik çeviri eğitiminde çeviri teknolojilerinin yerinin sorgulanması: müfredat analizi ve öğretim elemanlarının konuya ilişkin görüşleri üzerinden bir inceleme* [Doctoral dissertation, Sakarya Üniversitesi].
- Sarıtaş, E. (2011). Türkiye'de akademik Çince çeviriler ve sorunlar. *Şarkiyat Mecmuası*, (17), 85-106.

101 Sorumlu Yazar/ Corresponding Author, Dr, Şehit Gültekin Tırpan MTAL, aliduranedu@hotmail.com, ORCID: 0000-0001-6132-4066

“Okul” ve “Pandemide Okul” Kavramına İlişkin Nitel Bir Araştırma

Su ERTÜRK¹⁰² , Serkan KOŞAR¹⁰³ ,

Öz

Öğrencilerin ve öğretmenlerin "okul" ve "pandemide okul" kavramlarına ilişkin algılarını mecazi imgeler aracılığıyla ortaya çıkarmayı amaçlayan bu araştırma, betimsel olarak tasarlanmış ve nitel araştırma yöntemlerinden biri olan fenomenoloji (görüngü bilim) deseninde yürütülmüştür. Veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış açık uçlu soru formu kullanılmıştır. Verilerin analizinde benimsenen içerik analizi yönetimi ile kod, kategori ve tema oluşturulmuştur. Bu çerçevede araştırmanın çalışma grubunda yer alan ortaokul öğretmenleri ve öğrencileri tarafından pandemi sürecinde mecburi deneyimlenen uzaktan eğitimin okulun var olan anlamından farklı mecazi imgelerle ifade edildiği görülmüştür. Hassas anlamlar ortaya çıkardığı düşünülen mecazi imgelerin kapsamlı analizi sonucunda eğitimde sadece bilgisayarların olduğu bir “okul” kavramının ve uygulamasının sosyal öğrenmenin yerini almayacağı vurgulanmaktadır. Buradan hareketle araştırmada toplumsal kriz zamanlarının sosyal yaşam ortamı olan okullarda yüz yüze etkileşim sayesinde krizlerin daha kolay atlatılabildiği ve stresi azalttığına altı çizilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Okul, fenomenoloji, pandemide okul.

A Qualitative Research on the Concept of “School” and “School in Pandemic”

Abstract

This research, which aims to reveal the perceptions of students and teachers about the concepts of "school" and "school in the pandemic" through metaphorical images, was designed descriptively and was conducted in the phenomenology pattern, one of the qualitative research methods. A semi-structured open-ended questionnaire was used as a data collection tool. Code, category and theme were created with the content analysis management adopted in the analysis of the data. In this context, it was observed that distance education, which was compulsorily experienced during the pandemic process by secondary school teachers and students who constituted the study group of the research, was expressed with metaphorical images different from the existing meaning of school. As a result of the comprehensive analysis of metaphorical images that are thought to reveal sensitive meanings, it is emphasized that a school practice in which only computers are available in education will not replace social learning. Based on this, it is stated that schools, as a social living environment, will reduce stress in times of social crisis and crises can be overcome more easily thanks to face-to-face interaction.

Keywords: School, phenomenology, school in pandemic

Kaynakça/Reference

Bender, L. (2020). Key messages and actions for COVID-19 prevention and control in schools. <https://www.unicef.org/romania/documents/key-messages-and-actionscovid-19-prevention-and-control-schools> sayfasından erişilmiştir.

* Bu makale, birinci yazarın ikinci yazar danışmanlığında hazırladığı doktora tezinin bazı bulgularından üretilmiştir.

102 Su ERTÜRK, Dr., MEB/Gazi Üniversitesi, mrs.elifsu@gmail.com, 0000-0002-9418-7632

103 Prof.Dr. Gazi Üniversitesi, skosar@gazi.edu.tr, 0000-0003-2581-5145

17. Uluslararası Eğitim Yönetimi Kongresi-UEYK2024 – 7-9 Mart/March 2024 - Bildiri Özetleri Kitabı
17th International Congress on Educational Administration - IEAC2024 - *Proceedings Abstracts*

- Bilotserkovets, M., Fomenko, T., Gubina, O., Klochkova, T., Lytvynko, O., Boichenko, M., ... & Lazareva, O. (2021). Fostering media literacy skills in the efl virtual classroom: a case study in the covid-19 lockdown period. *International Journal of Learning Teaching and Educational Research*, 20(2), 251-269. <https://doi.org/10.26803/ijlter.20.2.14>
- Blau, I., Grinberg, R., & Shamir-Inbal, T. (2018). Pedagogical perspectives and practices reflected in metaphors of learning and digital learning of ICT leaders. *Computers in the Schools*, 35 (1), 32-48.
- Botha, E. (2009). Why metaphor matters in education. *South African Journal of Education*, 29 (1), 431- 444.
- Cameron, L., & Deignan, A. (2006). The emergence of metaphor in discourse. *Applied Linguistics*, 27, 671-690.
- Chung, M., & Miller, J. (2011). Do we live in a box of crayons?: Looking at multicultural metaphors written by teachers. *Multicultural Education*, 18 (4), 39-45.
- Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2018). *Research methods in education* (8. b.). New York: Routledge.
- Creswell, J. W. (2019). *Nitel araştırmacılar için 30 temel beceri* (H. Özcan, Çev.). Ankara: Anı.
- Creswell, J. W. (2012). *Qualitative inquiry & research design: Choosing among five approaches* (4. b.). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Denscombe, M. (2010). *The good research guide for small-scale social research projects*. Berkshire: Open University.
- Dey, I. (1993). *Qualitative data analysis: A user-friendly guide for social scientists*. London: Routledge.
- Dorfman, M. & Horenczyk, G. (2022). The coping of academic staff with an extreme situation: The transition from conventional teaching to online teaching. *Educ. Inf. Technol.*, 27, 267–289.
- Duman, M. A. (2019). *Metafor ve semiyotik*. Ankara: Gece.
- Ertürk, S. (2023). *Sosyal Yapılandırıcılık Bağlamında Okulun Kimlik İnşası: Bir Temellendirilmiş Kuram Çalışması*. (Yayımlanmamış doktora tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Eurydice (2022). *Eurydice Brief: Teaching and learning in schools in Europe during the COVID-19 pandemic / Eurydice*. Luxembourg: Publications Office of the European Union.
- Guba, E. G. & Lincoln, Y. S.(1994). Competing paradigms in qualitative research. *Handbook of Qualitative Research*, 2 (105), 163-194.
- Hong-bo Z., & Wen-juan S. (2010). *Metaphor analysis in the educational discourse: A critical review*. *US-China Foreign Language*, 8(9), 42-49.
- Jensen, D. (2006). Metaphors as a bridge to understanding educational and social contexts. *International Journal of Qualitative Methods*, 5(1), 36-54. doi:10.1177/160940690600500104.
- Koşar, D., Ertürk, S., & Koşar, S. (2022). The metaphoric perceptions of teachers regarding the concepts of “Midterm Break” and “Ideal Midterm Break”. *Cukurova University Faculty of Education Journal*, 51(2), 945-981. doi:10.14812/cuefd.949854
- Lakoff, G., & Johnson, M. (2015). *Metaforlar hayat anlam ve dil* (2. b.). İstanbul: İthaki.
- Lincoln, Y. S., & Guba, E. G. (1985). *Naturalistic inquiry*. Thousand Oaks: SAGE.
[http://dx.doi.org/10.1016/0147-1767\(85\)90062-8](http://dx.doi.org/10.1016/0147-1767(85)90062-8) sayfasından erişilmiştir.
- Maxwell, J. A. (2018). *Nitel araştırma tasarımı: Etkileşimli bir yaklaşım*. (A. Çevikbaş, Çeviri Ed.). Ankara: Nobel.
- Merriam, S. B. (2013). *Qualitative research: A guide to design and implementation*. New York: John Wiley & Sons.
- Miles, M. B., Huberman, A. M., & Saldaña, J. (2014). *Qualitative data analysis* (3rd ed.). London: SAGE.
- Mouraz, A., Pereira, A. V. & Monteiro, R. (2013). The use of metaphors in the processes of teaching and learning in higher education. *International Online Journal of Educational Sciences*, 5 (1), 99-110.
- OECD. (2022). *Trends shaping education 2022*. Paris: OECD. <https://doi.org/10.1787/6ae8771a-en> sayfasından erişilmiştir.
- Patton, M. Q. (2018). *Nitel araştırma ve değerlendirme yöntemleri* (M. Bütün & S. B. Demir Çev. Ed., 2. b.). Ankara: Pegem Akademi
- Pink, D. H. (2006). *A whole new mind: why right-brainers will rule the future*. New York: Riverhead.
- Rallis, S. F., & Rossman, G. B. (2003). *Learning in the field: An introduction to qualitative research* (2. b.). Thousand Oaks, CA: SAGE.
- Rodgers, S. (2016). Minding our metaphors in education. *Educational Philosophy and Theory*, 48(6), 563-578. doi: 10.1080/00131857.2015.1052356
- Starks, H., & Trinidad, S. B. (2007). Choose your method: a comparison of phenomenology, discourse analysis, and grounded theory. *Qualitative Health Research*, 17 (10), 1372-138

PISA 2022 sonuçlarına göre okul özerkliği ve okul ikliminin incelenmesi: Türkiye ve Litvanya örneği

İlayda Köklücan¹⁰⁴ , Yasemin Sezer¹⁰⁵

Öz

Bu araştırmanın amacı özerk sistemler ile merkeziyetçi sistemleri okul ikliminde ele alınabilecek bazı değişkenler açısından karşılaştırmaktır. Bu doğrultuda bu çalışmada eğitim sistemleri yönetsel yapısı açısından farklılık gösteren Türkiye ve Litvanya'nın okul iklimi açısından farklı olan değişkenleri belirlenerek bir karşılaştırma çalışması yapılmıştır. Çalışmada 2022 yılında uygulanan PISA Türkiye ve Litvanya veri seti kullanılmıştır. Türkiye ve Litvanya'ya ait veri setlerinden ayrı ayrı elde edilen yönetici ve öğrenci anketlerindeki okul iklimiyle ilişkili indeksler kullanılmıştır. 19 indeks araştırmanın bağımlı değişkenlerini oluşturmaktadır. Okul iklimine ilişkin değişkenler okul temelli, öğretmen temelli ve öğrenci temelli değişkenler olmak üzere üç boyutta incelenmiştir. Verilerin analizinde çok değişkenli varyans analizi (MANOVA) kullanılacaktır. Elde edilen bulgular özerk ve merkeziyetçi yapıya sahip yönetim tarzlarının kuramsal yapısına ve ilgili alan yazında irdelenen sonuçlara dayanarak yorumlanacaktır.

Anahtar Kelimeler: PISA, okul özerkliği, okul iklimi.

Examining school autonomy and school climate according to PISA 2022 results: Turkey and Lithuania

Abstract

The aim of this study is to compare autonomous and centralized systems in terms of some variables that can be considered in school climate. In this direction, in this study, a causal-comparative study was carried out by determining the variables that are different in terms of school climate in Turkey and Lithuania, whose education systems differ in terms of administrative structure. In the study, PISA 2022 Turkey and Lithuania datasets were used. Indices related to school climate in the administrator and student questionnaires obtained separately from the datasets of Turkey and Lithuania were used. 19 indices constitute the dependent variables of the study. Variables associated with school climate were examined across three dimensions: school-based, teacher-based, and student-based variables. Multivariate analysis of variance (MANOVA) was used to analyse the data. The findings will be analyzed within the framework of autonomous and centralized educational systems and considering the existing literature on the subject.

Keywords: PISA, school autonomy, school climate.

104 Araştırma Görevlisi, Başkent Üniversitesi, ilaydaerdogan@baskent.edu.tr, 0000-0002-9426-8328
105 Öğretmen, Milli Eğitim Bakanlığı, yasemin_sezer90@hotmail.com, 0009-0003-5063-8862

Etik eğitim yöneticisi yeterliliklerini belirlemeye yönelik senaryo temelli öğrenme programı tasarısı

Fatma Köybaşı Şemin¹⁰⁶ , Celal Teyyar Uğurlu¹⁰⁷

Öz

Araştırmanın amacı, eğitim örgütlerinde etik dışı davranışlara direnmeye yönelik senaryo temelli öğrenme programı hazırlamaktır. Senaryo temelli öğrenme, gerçek olayların sınıfa taşındığı katılımcılara bir problem üzerinde düşünme, öğrendiklerini gerçeğe benzer durumlarda kullanma, bilgi eksikliklerini fark etme ve bunu gidermek için araştırma yapma fırsatı verir (Açıkgöz, 2007). Milli Eğitim Bakanlığı'nın eğitimciler için mesleki etik ilkeler başlığını taşıyan 24/06/2015 tarih ve 2015/21 sayılı genelgesinde yer alan etik konulardan senaryo içerikleri oluşturulmuştur. Bu amaç doğrultusunda Sivas ilinde görev yapan 12 eğitimcinin araştırmacılar tarafından hazırlanan senaryolara ilişkin görüşü alınmıştır. Nitel araştırma yöntemi ve içerik analizi ile elde edilen veriler doğrultusunda öne çıkan unsurlar, senaryoların etik konularla ilgili olduğu fakat bir konu için tek bir senaryonun eğitimcilerin etik davranış göstermesine yetmeyebileceğidir.

Anahtar Kelimeler: Etik, senaryo temelli öğrenme, eğitim örgütlerinde etik davranış

Design of a scenario-based learning program for determining competencies of ethical education managers

Abstract

The purpose of the research is to develop a scenario-based learning program to resist unethical behavior in educational organizations. Scenario-based learning provides participants with the opportunity to think about a problem, apply what they have learned in situations similar to real-life events, identify knowledge gaps, and conduct research to address them (Açıkgöz, 2007). Scenario contents were created based on ethical issues outlined in the circular dated 24/06/2015 and numbered 2015/21, titled "Professional Ethical Principles for Educators," by the Ministry of National Education. In line with this objective, the opinions of 12 educators working in Sivas province were gathered regarding the scenarios prepared by the researchers. Through the qualitative research method and content analysis, it was found that the scenarios are related to ethical issues, but a single scenario may not be sufficient to encourage ethical behavior among educators for a specific issue.

Keywords: Ethics, scenario-based learning, ethical behavior in educational organizations.

Kaynakça/Reference

Açıkgöz, K.Ü. (2007) *Aktif Öğrenme*. Biliş Yayınları

106 Sorumlu Yazar/ Corresponding Author Doç.Dr./Sivas Cumhuriyet Üniversitesi/Eğitim Yönetimi, fkoybasi@cumhuriyet.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0002-8684-1235>

107 Prof. Dr./Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi/Eğitim Yönetimi, celalteyyar@yahoo.com, 0000-0002-7933-9327

Öğretmenlerin mesleki gelişime karşı gösterdikleri direncin sebepleri ve çözüm önerileri

Ayşe Urhan¹⁰⁸ , Mithat Korumaz¹⁰⁹

Öz

Mesleki gelişimi, öğretmenlerin kişisel alandaki beceri, bilgi ve hayata bakış açılarındaki tutumlarını aynı zamanda da öğretmenlerin yeterlik alanında kendilerini güncelleştirmeleri, geliştirmeleri için tasarlanan amaçlı bir süreç olarak ifade etmiştir (Can, 2019). Bu araştırmanın amacı ilkökulda çalışan öğretmenlerin gözünden öğretmenlerin mesleki gelişime karşı gösterdikleri direncin sonuçlarının ortaya çıkarılmasıdır. Mevcut araştırma nitel bir çalışmadır. Araştırma durum çalışma desenine göre tasarlanmıştır. Araştırmanın katılımcıları amaçlı örnekleme yöntemlerinden biri olan ölçüt örnekleme yöntemi ile seçilmiştir. Araştırmaya İstanbul'da bulunan bir ilkökuldan toplam yedi öğretmen gönüllülük esası ile katılmıştır. Araştırma verileri yarı yapılandırılmış görüşme soruları kullanılarak toplanmıştır. Elde edilen veriler içerik analizi ile analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda “kendini değiştirmek ve değişime uyum sağlamak”, “öğrenmeye ve gelişmeye devam etmek”, “kendini geliştirmeye karşı olma”, “öğretmenlerin mesleki gelişim sürecinde karşılaştığı engeller”, “öğretmenlerin eğitimdeki değişen rolü” olmak üzere beş temaya ulaşılmıştır. Öğretmenler, mesleki gelişimi hem öğretmenlerin kişisel istek ve çabasına hem de Milli Eğitim Bakanlığı'nın mesleki çalışmalarının niteliğine bağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Mesleki gelişim, direnç, kişisel gelişim.

Reasons for the Resistance of Teachers Working in Public Elementary Schools to Professional Development and Proposed Solutions

Abstract

The purpose of this study is to uncover the consequences of resistance shown by teachers towards professional development, as seen through the eyes of teachers working in elementary schools. This study is qualitative research. A case study design has been used in the research. Participants were selected using the criterion sampling method, which is one of the purposive sampling techniques. Data for the research were collected through semi-structured interviews conducted online. The collected data were analyzed using content analysis. As a result of the research, five themes were identified: 'adapting to and embracing change,' 'continuing to learn and develop,' 'resistance to self-improvement,' 'challenges faced by teachers in the professional development process,' and 'the changing role of teachers in education.' As a result of evaluating these themes, it was revealed that teachers attribute professional development both to their personal desire and effort and to the quality of professional activities by the Ministry of National Education (MEB).

Keywords: professional development, resistance, self improvement.

Kaynakça/Reference

Can, E. (2019). Öğretmenlerin Mesleki Gelişimleri: Engeller ve Öneriler. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi*, 7(4), 1618-1650. doi:10.14689/Issn.2148-2624.1.7c.4s.14m

1 Ayşe Urhan/ Milli Eğitim Bakanlığı/Cevdet Şamikoğlu İlkokulu/ ayseurhanytu@gmail.com
2 Doç. Dr. Mithat Korumaz/Yıldız Teknik Üniversitesi/ Eğitim Bilimleri Bölümü, mkorumaz@yildiz.edu.tr

Sığınmacı ve Mülteci Öğrencilerinin Okula Uyum Sürecinde Okul Yöneticilerinin Kapsayıcı Okul Kültürü Oluşturma Deneyimleri

Şefika Melike Çağatay¹¹⁰ ID, Halime Öztürk-Çalıköğlü¹¹¹ ID, Burcu Bilir-Koca¹¹²
ID, Adil Çoruk^{ID}

Öz

Türkiye son yıllarda yoğun bir göç dalgasının etkisi altındadır. Sığınmacı ve mülteci statüsündeki aileler ve çocukların topluma uyum süreçleri kapsamında birçok politika reformu uygulanmaktadır. Bu süreci kolaylaştırmada eğitim önemli bir araçtır. Fakat okul yönetimi açısından sığınmacı ve mülteci çocukların okula uyum süreçlerinde birçok sorunlar yaşanmaktadır. Bu konuda yapılan çalışmalara bakıldığında, göçmen ve mülteci öğrencilerin okula uyum sürecini ve yaşanan eğitim sorunlarının merkezinde kültür yer almaktadır. Dolayısıyla, yaşanan sorunlara getirilen daha kapsamlı ve uzun vadeli çözüm önerisi ise okullarda kapsayıcı okul kültürü oluşturmaktır.

Uluslararası düzeyde genel kabul gören bir göçmen tanımı bulunmamaktadır. “Göçmen teriminin, “kişisel rabatlak” amacıyla ve dışarıdan herhangi bir zorlama unsuru olmaksızın ilgili kişinin hür iradesiyle göç etmeye karar verdiği durumlari kapsadığı kabul edilmektedir. Dolayısıyla bu terim, hem maddi ve sosyal durumlarını iyileştirmek hem de kendileri veya ailelerinin gelecekte beklenenlerini arttırmak için başka bir ülkeye veya bölgeye göç eden kişi ve aile fertlerini kapsamaktadır”. Mülteci kavramı; “BMMYK’nın tüzüğündeki kriterlere uygun olan ve Mültecilerin Hukuki Statüsüne İlişkin 1951 Sözleşmesi veya Mültecilerin Hukuki Statüsüne İlişkin 1967 Protokolüne taraf olan bir ülkede bulunup bulunmaması veya bu hukuki belgeler uyarınca ev sahibi ülke tarafından mülteci olarak tanınmaması fark etmeksizin, yüksek Komiserlik tarafından sağlanan Birleşmiş Milletler korumasından yararlanmaya hak kazanan kişi” olarak tanımlanmaktadır. Sığınmacılar, ilgili ulusal ya da uluslararası belgeler çerçevesinde bir ülkeye mülteci olarak kabul edilmek isteyen ve mültecilik statüsüne ilişkin yaptıkları başvurunun sonucunu bekleyen kişiler. Olumsuz bir karar çıkması sonucunda bu kişiler ülkeyi terk etmek zorundadırlar ve eğer kendilerine insani ya da diğer gerekçeler nedeniyle ülkede kalma izni verilmemişse bu kişiler ülkede düzensiz bir durumda bulunan herhangi bir yabancı gibi sınır dışı edilebilirler(Uluslararası Göç Hukuku Sözlüğü).

Kapsama, kapsayıcı bir toplumu teşvik etme konusundaki daha geniş stratejinin bir parçası olan dinamik, yerel kültür ve bağlamlara göre sürekli gelişen bir kavramdır (Baykara-Özaydınlık, 2019). UNESCO’ya göre kapsayıcı eğitim, eğitim sisteminin tüm çocuk, genç ve yetişkinleri kapsamaları için benimsenmesi gereken genel ilkedir, insan haklarının ve çocuk haklarının bir gereğidir ve toplumsal içermeye ve kalkınmanın önemli bir koşuludur.

Kapsayıcı okul kültürünü oluşturmak ve sürdürmek çok boyutlu ve aşamalı bir süreçtir. Bu süreç, işbirliği, takım çalışması yanı sıra öğretim süreçlerinde öğretmenlere ihtiyaç duydukları desteği gerektirmektedir. Ortak bir yaklaşımın benimsenmesi ve aidiyet duygusunun oluşması, kapsayıcı eğitimde çok önemlidir. (Causton, 2014, Akt.Aydın-Güngör&Pehlivan, 2021).

Bu bağlamda, çalışmanın amacı okul yöneticilerinin kapsayıcı okul kültürünü nasıl tanımladıklarını ve bu konudaki rol ve sorumluluklarını nasıl gerçekleştirdiklerine ilişkin

110 Ş.Melike Çağatay /Dr./ÇOMÜ/ melikeattila@hotmail.com / 0000-0003-0844-4573

111 Dr./ÇOMÜ/ozturkhalime@gmail.com / 0000-0003-0121-7124

112 Dr./ÇOMÜ/Institution/burcubilir@comu.edu.tr /0000-0002-8292-0358

4.Doç.Dr./ ÇOMÜ/acoruk@comu.edu.tr/ 0000-0001-5858-0317

17. Uluslararası Eğitim Yönetimi Kongresi-UEYK2024 – 7-9 Mart/March 2024 - Bildiri Özetleri Kitabı
17th International Congress on Educational Administration - IEAC2024 - Proceedings Abstracts

deneyimlerini ortaya çıkarmaktır. Çalışma grubunu belirlemede ölçüt örnekleme yöntemine göre Çanakkale ilinde görev yapan sığınmacı ve mülteci sayısının çok olduğu okul yöneticileri (okul müdürü ve müdür yardımcıları) belirlenmiştir. Farklı okul türlerinden 12 okul yöneticisi ile görüşmeler yapılmıştır. Çanakkale ili, Asya ve Avrupa kıtalarının birleştirilmesi açısından önemli bir konumdadır. Çanakkale ili ülkemizde sayıca en fazla mülteci oranına sahip olan Suriyeliler'in dışında özellikle Afganların göç ettiği bir konumdadır. Bu durum okullardaki mülteci dağılımı açısından dikkate alınarak, incelenmektedir. Görüşme protokolü ilgili literatürden hareketle araştırmacılar tarafından oluşturulmuştur. Görüşmeler yüz yüze ve çevrimiçi olarak gerçekleştirilmiştir ve kayıt altına alınmıştır. Çalışmada elde edilen bulgular içerik analizi yöntemi uygulanmıştır ve analiz süreci devam etmektedir. Çanakkale'deki sığınmacı ve mülteci profiline yönelik araştırmadan ortaya çıkacak sonuçlar uygulamada kapsayıcı okul kültürü oluşturma deneyimlerinin derinlemesine incelemesi açısından alanyazına katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu kapsamda, araştırmada cevap aranan sorular şu şekildedir:

1. Okul yöneticileri kapsayıcı okul kültürünü nasıl anlamlandırmaktadırlar?
2. Okul yöneticilerinin kapsayıcı okul kültürünü oluşturmada karşılaştıkları sorunlara yönelik deneyimleri nasıldır?
3. Okul yöneticilerinin kapsayıcı okul kültürünü oluşturmada başvurdukları çözüm yollarına ilişkin deneyimleri nasıldır?

Okullarda kapsayıcı kültürün oluşması ve farklılıkların çeşitlik olarak algılanması noktasında çıkacak olan sonuçların yorumlanması alanyazına fayda sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kapsayıcılık, okul kültürü, mülteci, sığınmacı, göçmen

School Administrators' Experiences of Creating an Inclusive School Culture in The School Adjustment Process of Asylum Seeker and Refugee Pupils

Abstract

Türkiye has experienced a significant influx of migrants in recent years. As part of the adaptation process for families and children with asylum seeker and refugee status, many policy reforms are being implemented. Education plays a crucial role in facilitating this process. However, there are several challenges in managing the school adaptation of asylum-seeker and refugee children. When examining studies on this subject, it becomes clear that culture plays a central role in the school adaptation process of immigrant and refugee students, as well as the educational problems they experience. Therefore, the most effective solution to these problems is to create an inclusive school culture. It is important to note that this should be a comprehensive and long-term solution.

There is no internationally recognised definition of a migrant. The term 'migrant' refers to situations where the person concerned decides to migrate of their own free will, for the purpose of personal comfort and without any external coercion. Therefore, this term covers individuals and family members who migrate to another country or region in order to improve their material and social situation and to increase their or their family's future prospects. The term 'refugee' refers to an individual who meets the criteria outlined in UNHCR's statute and is entitled to protection from the United Nations through the High Commissioner, regardless of their location in a country that is a party to the 1951 Convention relating to the Status of Refugees or the 1967 Protocol relating to the Status of Refugees. This protection also applies to those who are not recognized as refugees by the host country in accordance with these instruments. Asylum-seekers are individuals who seek recognition as refugees in a country under relevant national or international instruments and await the outcome of their refugee status application. If a negative decision is made, individuals may be required to leave the country. If they are not granted permission to stay on humanitarian or other grounds, they may be deported

17. Uluslararası Eğitim Yönetimi Kongresi-UEYK2024 – 7-9 Mart/March 2024 - Bildiri Özetleri Kitabı
17th International Congress on Educational Administration - IEAC2024 - *Proceedings Abstracts*

like any other foreigner in an irregular situation in the country (International Dictionary of Migration Law).

Inclusion is a concept that is constantly evolving and varies according to local culture and contexts. It is part of a broader strategy to promote an inclusive society (Baykara-Özaydınlık, 2019). UNESCO advocates for inclusive education as a general principle to ensure that the education system covers all children, youth, and adults. Inclusive education is a requirement of human rights and children's rights, and an important condition for social inclusion and development.

Creating and maintaining an inclusive school culture is a multidimensional and gradual process. This process requires cooperation, teamwork and support for teachers in their teaching processes. Adopting a common approach and creating a sense of belonging are very important in inclusive education (Causton, 2014, cited in Aydın-Güngör & Pehlivan, 2021).

In this context, the aim of the study is to reveal the experiences of school administrators on how they define inclusive school culture and how they fulfil their roles and responsibilities in this regard. To identify the study group, a criterion sampling method was used to identify school administrators (principals and vice-principals) working in Çanakkale province, where the number of asylum seekers and refugees is high. Interviews were conducted with 12 school administrators from different types of schools. Çanakkale province has an important position in terms of connecting the continents of Asia and Europe. Apart from Syrians, who are the most numerous refugees in our country, Çanakkale province is in a position where Afghans in particular are migrating. This situation is taken into account and analysed in terms of the distribution of refugees in schools. The interview protocol was developed by the researchers based on the relevant literature.

Interviews were conducted both face-to-face and online and were recorded. The study findings were analysed using the content analysis method, and the analysis process is ongoing. The research results on the profile of asylum seekers and refugees in Çanakkale are expected to contribute to the literature by providing an in-depth examination of the experiences of creating an inclusive school culture in practice. The research aims to answer the following questions:

1. How do school administrators perceive inclusive school culture?
2. What challenges do school administrators face in creating an inclusive school culture?
3. What strategies do school administrators use to create an inclusive school culture?

The literature will benefit from an interpretation of the results on the formation of an inclusive culture in schools and the perception of differences as diversity.

Keywords: *Inclusion, school culture, refugee, asylum seeker, refugee*

Kaynakça/Reference

1. Aydın Güngör, T., & Pehlivan, O. (2021). Kapsayıcı eğitimin Türk eğitim sistemindeki yeri ve önemi. *Studies in Educational Research and Development*, 5(1), 48-71.
2. Uluslararası Göç Terimleri Sözlüğü, No:18, IOM Uluslararası Göç Örgütü.

Okul Yöneticilerinin Makam Güvencesinin Yönetmel Karar ve Uygulamalar Üzerindeki Etkisi Hakkındaki Görüşleri*

Eylem Kozak¹¹³ , Kemal Kayıkçı¹¹⁴ ,

Öz

Makam güvencesi makamda bulunanların makamın gerektirdiği görev ve sorumlulukları layıkıyla yerine getirdikleri sürece makamda kalmalarını ifade eder. Bu çalışmanın amacı, okul müdürlerinin makam güvencesinin yönetmel karar ve uygulamalar üzerine etkilerini ortaya koymaktır. Araştırmada elde edilen bulgular sonucunda sunulan öneriler, daha etkili ve verimli bir yönetmel işleyiş için önemlidir. Araştırma, nitel araştırma desenlerinden olgubilim (fenomenoloji) deseninde hazırlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, amaçlı örnekleme yöntemlerinden, maksimum çeşitlilik örneklemesine (Anaokulu, İlkokul, Ortaokul, Lise) göre belirlenen 18 okul yöneticisi ve 3 ilçeden görevli 3 şube müdürü ve kartopu örnekleme yöntemi ile seçilen ve geçmişte yöneticilik yapmış olan 9 öğretmen olmak üzere toplam 30 katılımcı oluşturmaktadır. Veriler yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak görüşme tekniği ile elde edilmiştir. Verilerin analizinde içerik ve betimsel analiz tekniği kullanılmıştır. Araştırma sonucunda katılımcıların önemli bir kısmı okul yöneticilerinin makam güvencesinin olmadığını belirtmiş, bazı katılımcılar güvence olduğunu, bazıları ise kısmen güvence olduğunu belirtmiştir. Bazı katılımcılar makam güvencesi yetersizliğinin, okul yöneticilerinde işi kaybetme korkusu ve endişesi, güvensizlik, tedirginlik yarattığını belirtmiştir. Bazı katılımcılar güvencesizlik nedeniyle Okul yöneticilerinin karar almada zorlandıklarını, inisiyatif almaktan çekindiklerini, bağımsız ve adaletili karar alamadıklarını ve çelişkili kararlar alabildiklerini ifade etmişlerdir. Bazı katılımcılar, makam güvencesi yetersizliğinin okul yöneticilerinin az olan yetkilerini bile kullanmayı sınırladığını ve yetkilerini kullanmaktan çekindiğini ancak, Siyasi gücü olan yöneticilerin ise yetkilerini sınırsız kullandığını belirtmişlerdir. Okul yöneticileri, liyakat ve bilimsel esaslar dikkate alınarak seçilmeli ve geçici görevlendirme yerine kadrolu olarak atanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Makam güvencesi, okul yöneticisi, yönetmel karar, yetki, liyakat.

School Administrators' Opinions on the Effect of Position Security on Administrative Decisions and Practices

Abstract

Security of position means that those in office remain in office as long as they properly fulfill the duties and responsibilities required by the position. The aim of this study is to reveal the effects of school principals' security of office on administrative decisions and practices. The suggestions presented as a result of the findings obtained in the research are important for a more effective and efficient managerial functioning. The research was prepared in the phenomenology pattern, one of the qualitative research designs. The study group of the research consists of a total of 30 participants, including 18 school administrators determined according to maximum diversity sampling (Kindergarten, Primary School, Secondary School, High School), one of the purposeful sampling methods, 3 branch managers from 3 districts, and 9 teachers who were administrators in the past and were selected by the snowball sampling method. The data was obtained by interview technique using a semi-structured interview form. Content and descriptive analysis

*Bu çalışma Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsünde Prof. Dr. Kemal Kayıkçı danışmanlığında hazırlanan yüksek lisans tezinden yararlanılarak hazırlanmıştır.

113 Eylem Kozak, öğretmen, Antalya MEM. Eylemkozak07@gmail.com, ORCID:0009-00049659-8963

114 Prof. Dr. Akdeniz Üniv. Eğitim Fak. kemalkayikci@akdeniz.edu.tr, ORCID:0000-0003-3330-5452

17. Uluslararası Eğitim Yönetimi Kongresi-UEYK2024 – 7-9 Mart/March 2024 - Bildiri Özetleri Kitabı
17th International Congress on Educational Administration - IEAC2024 - *Proceedings Abstracts*

techniques were used to analyze the data. As a result of the research, a significant part of the participants stated that school administrators did not have security of office, some participants stated that there was assurance, and some stated that there was partial assurance. Some participants stated that the lack of job security created school administrators' fear and anxiety of losing their job, insecurity and anxiety. . Some participants stated that school administrators have difficulty in making decisions due to insecurity, they are reluctant to take initiative, they cannot make independent and fair decisions, and they can make contradictory decisions. Some participants stated that the lack of security of office limits school administrators to use even their little powers and hesitates to use their powers, but administrators with political power use their powers unlimitedly. School administrators should be selected based on merit and scientific principles and should be appointed as permanent staff rather than on temporary assignment.

Keywords: Position security, school administrator, administrative decision, authority, merit.

Türkiye’de eğitim alanında yapılmış çeviklikle ilgili lisansüstü tezlerin betimsel analizi

Adı Soyadı¹¹⁵

Öz

Küresel ölçekte sürekli olarak değişen, teknik, politik ve ekonomik zorluklarla mücadele eden bir dünyada yaşıyoruz. Günümüzde teknolojik ve küresel gelişmelere bağlı olan örgütlerin ise hizmet üretmesi hatta varlığını sürdürmesi bile oldukça güçleşmiştir. Bu sebeple özelde insanları genelde örgütleri ataletten, belirsizlikten, karmaşadan kurtaran çevik paradigma zorunluluk haline gelmiştir. Çünkü çevik özelliklere sahip örgütler, gerekli bilgi ve tecrübe donanımına sahip olarak fırsatları önceden görüp rekabet edebilecek adımlar atarak ve alternatif hizmetler üreterek varlığını sürdürme imkânı bulmaktadırlar. Bu etkenler nedeniyle birçok alanda olduğu gibi eğitim örgütlerinin de çeviklik ihtiyacı artmaktadır. Tüm bunlar ışığında araştırmanın amacı, Türkiye’de eğitim alanında çeviklik bağlamında yapılmış lisansüstü tezlerin incelenerek eğilimleri ve genel perspektifi analiz etmektir. Araştırma, Türkiye’de eğitim alanında çeviklikle ilgili 2023 yılına kadar yapılmış toplam 17 adet lisansüstü tezi kapsamaktadır. Araştırmada, nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi kullanılmıştır. Yapılan tezlerin yıllara, üniversitelere, danışman unvanlarına, araştırma konularına, araştırma yöntemlerine, örneklem genişliğine, çalışma gruplarına ve kullanılan ölçek çeşitlerine göre dağılımı analiz edilmiştir. Araştırma bulgularına göre, Türkiye’de eğitim alanında çeviklikle ilgili 12 farklı üniversitede lisansüstü tez çalışması yapılmıştır. Çalışılan tezlerin 11’inde nicel yöntem 6’sında da karma yöntem kullanılmıştır. Araştırma neticesinde Türk eğitim sistemine uygun çevik teori ve uygulamaların yapılması ve geliştirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, çevik, lisansüstü tez, betimsel analiz.

Descriptive analysis of postgraduate theses on agility in the field of education in Turkey

Abstract

We live in a world that is constantly changing and struggling with technical, political and economic challenges on a global scale. Nowadays, it has become very difficult for organizations that depend on technological and global developments to produce services and even to maintain their existence. For this reason, the agile paradigm, which saves people in particular and organizations in general from inertia, uncertainty and confusion, has become a necessity. Because organizations with agile features have the opportunity to survive by having the necessary knowledge and experience, foreseeing opportunities, taking steps to compete and producing alternative services. Due to these factors, the need for agility in educational organizations is increasing, as in many fields. In light of all this, the aim of the research is to analyze the trends and general perspective by examining postgraduate theses written in the context of agility in the field of education in Turkey. The research covers a total of 17 postgraduate theses on agility in the field of education in Turkey until 2023. In the research, document review, one of the qualitative research methods, was used. The distribution of the theses according to years, universities, advisor titles, research topics, research methods, sample size, study groups and types

of scales used were analyzed. According to the research findings, postgraduate thesis studies on agility in the field of education were conducted in 12 different universities in Turkey. Quantitative method was used in 11 of the theses studied and mixed method was used in 6 of

17. Uluslararası Eğitim Yönetimi Kongresi-UEYK2024 – 7-9 Mart/March 2024 - Bildiri Özetleri Kitabı
17th International Congress on Educational Administration - IEAC2024 - *Proceedings Abstracts*

them. As a result of the research, it is recommended to create and develop agile theories and practices suitable for the Turkish education system.

Keywords: Education, agile, graduate thesis, descriptive analysis.

Kaynakça/Reference

- Creswell, J.W. ve Plano-Clark, V.L. (2015). *Karma Yöntem Araştırmaları* (Y. Dede & S.B. Demir, Çev. Ed.). Pegem Akademi.
- Crocitto, M. ve Youssef, M. (2003). The human side of organizational agility. *Industrial Management & Data Systems*, 103(6), 388-397.
- David, S. (2016). *Emotional Agility: Get Unstuck, Embrace Change and Thrive in Work and Life*. USA: Penguin.
- Denning, S. (2018). *The Age of Agile: How Smart Companies Are Transforming the Way Work Gets Done*. Anacom
- Doeze Jager-van Vliet, S. (2017). *Proactive and Adaptive Agility Among Employees: The Relationship with Personal and Situational Factors*. Erasmus University Rotterdam.
- Doğan, O. ve Baloğlu, N. (2018). Örgütsel çeviklik ve bazı eğitim kurumlarındaki yansımaları. *13. Uluslararası Eğitim Yönetimi Kongresi*, 100-109.
- Doz, Y. ve Kosonen, M. (2008). The Dynamics of strategic agility: Nokia's rollercoaster experience. *California Management Review*, 50(3), 95-118.
- Doz, Y. ve Kosonen, M. (2017). *Hızlı Strateji, Stratejik Çeviklik, Değişen Koşullara Uyum Becerisi* (Çeviri: Ü. Şensoy, 1. Baskı). Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.
- Dries, N., Vantilborgh, T., Pepermans, R. & Venneman, L. (2008). Leervermogen als metacompetentie: ontwikkelbaarheid en loopbaanuitkomsten [Learning agility as metacompetency: developability and career outcomes]. *Gedrag en Organisatie*, 21(4), 365-385.
- Duffy, F. (2003). *Courage, Passion, and Vision: A Guide to Leading Systemic School Improvement*. Lanham, MD: Scarecrow Education.
- Dunlop-Hinkler, D., Parente, R., Marion, T. J. & Friar, J. H. (2011). The role of technology agility on business processes and organizational agilities. *In Technology Management Conference (ITMC)*, Shanghai, China.

Türkiye’de Öğretmenlerin Güç Mesafesi Algılarının Meta-Analiz Yaklaşımı ile İncelenmesi

Mehmet Turhan¹¹⁶ , Beyza Himmetoğlu Dal¹¹⁷

Öz

Güç mesafesi, örgüt üyelerinin örgüt içinde gücün eşitliksiz dağılımına yönelik algılarını ve bu eşitliksiz durumu kabullenme düzeylerini ifade etmektedir (Hofstede, 2011). Çalışanların güç mesafesi algısının, örgütsel davranışları etkileyerek örgütün amaçlarına ulaşma düzeyi üzerinde etkili olduğu düşüncesi, kavramın, pek çok örgütte olduğu gibi eğitim örgütlerinde yürütülen çalışmalarda da kendisine önemli bir yer edinmesine neden olmuştur. Okulların; informal iletişimin yaygın, iş birliğinin gerekli ve yöneticiler ile öğretmenler arasındaki uzmanlık düzeylerinin benzeştiği örgütler olması, güç mesafesinin bu kurumlar için özel bir yer teşkil etmesine yol açmıştır. Alanyazın incelendiğinde Türkiye’de, öğretmenlerin güç mesafesi algılarına yönelik çalışmaların bir araya getirilerek benzeşen veya farklılaşan sonuçlarından anlamlı bir örüntü ortaya çıkarılmasına yetecek sayıda çalışmanın biriktiği anlaşılmaktadır. Öğretmenlerin güç mesafesi algılarına yönelik bütüncül bir örüntü ortaya çıkarmayı hedefleyen bu çalışmada meta-analiz yaklaşımından yararlanılmıştır. Araştırma sonucunda, Türkiye’de öğretmenlerin algıladığı güç mesafesinin düzeyine ilişkin ortak bir etki büyüklüğü elde ederek mevcut durumun ortaya konulması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Güç mesafesi, meta-analiz, okul.

Examination of Teachers' Power Distance Perceptions in Turkey through Meta-Analysis Approach

Abstract

Power distance expresses the perceptions of organizational members regarding the unequal distribution of power throughout the organization and their levels of acceptance of this unequal distribution (Hofstede, 2011). The assumption that the power distance perception of employees affects organizational behavior and effectiveness of the organization as a result has led the concept to play a significant role in studies conducted in educational organizations, as in many other organizations. The prevalence of informal communication, the necessity of collaboration, and the similarity of expertise levels of managers and teachers in schools have made "power distance" a special issue for these institutions. Examining the literature in Turkey has revealed that there is a significant amount of study on teachers' perceptions of power distance which can be brought together to reveal a meaningful pattern from similar and different results. This study, which aims to create a comprehensive pattern regarding teachers' perceptions of power distance, utilizes a meta-analysis approach. It is expected that the research will reveal the current situation by finding out a common effect size related to the level of power distance perceived by teachers in Turkey.

Keywords: Power distance, meta-analysis, school.

Reference

Hofstede, G. (2011). Dimensionalizing cultures: The Hofstede model in context. *Online Readings in Psychology and Culture*, 2(1).

116 Dr. Öğr. Üyesi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, mehmetturhan@yyu.edu.tr, 0000-0002-1981-5256

117 Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Okan Üniversitesi, beyza.dal@okan.edu.tr, 0000-0003-0757-232X

Eğitim kurumlarına yeniden görevlendirme: EK-2 Puanlama Sistemi'nin yol açtığı yönetici davranışları

Osman KELEŞ¹¹⁸ , Hilal KAHRAMAN¹¹⁹

Öz

Bu araştırma, eğitim yöneticilerinin yeniden atanmalarında tabi oldukları puanlama sistemi olan Ek-2 ile birlikte doğru ve adil bir sürecin işletilip/işletilmediğinin belirlenmesiyle bağlantılı olarak Ek-2 puanlama sisteminin yol açtığı yönetici davranışlarının ortaya çıkarılmasıdır. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden olgubilim (fenemoloji) deseninde yapılandırılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2023-2024 eğitim öğretim yılında Tokat ili Turhal ilçesinde kamu okullarında görev yapan 10 okul yöneticisi oluşturmaktadır. Araştırma verileri yüz yüze görüşmeler yoluyla elde edilmiştir. Görüşmelerde katılımcı onaylarıyla birlikte ses kaydı alınmıştır. Ses kayıtları tekrar dinlenerek görüşme kayıtları yazıya aktarılmış ve 25 sayfalık görüşme metinleri elde edilmiştir. Araştırmanın verileri içerik analizi yoluyla çözümlenecektir. Çalışmanın veri analiz süreci devam ettiğinden, bulgular, sonuç ve öneriler kongrede sunulacaktır.

Alanyazın incelendiğinde okul yöneticilerinin atama süreçlerine ilişkin birçok araştırmaya rastlanmaktadır. Araştırmaların büyük çoğunluğu genel anlamda atama yönetmeliğine yönelik görüşlerden oluşmakta, sonuçları itibarıyla de sözlü sınav (mülakat) sürecinin adaletsizliğe yol açtığı ve yazılı sınavın da içeriğinin değişmesi gerektiğine yöneliktir (Bozkurt ve Bellibaş, 2016; Güçlü, Şahin, Tabak ve Sönmez, 2016; Kayıkçı, Özdemir ve Özyıldırım, 2018; Kiraz, Uğur, Türkoluk ve Bolat, 2022; Konan, Çelik ve Çetin, 2016; Yıldız, Ateş ve Pehlivan, 2022). Okul yöneticilerinin yeniden görevlendirilmesine ilişkin bağımsız bir çalışmaya ise rastlanılmamıştır. Ek-2 Puanlama sisteminin eleştirildiği, içeriğin değişmesi gerektiği yönünde görüşlerin olduğu çalışmalarda ise (Erzen, 2021; Üstün ve Arslan, 2021) puanlama sisteminin yönetici davranışlarına yansımalarına ilişkin bulgulara rastlanılmamıştır.

Anahtar Kelimeler: Okul yöneticisi, yeniden görevlendirme, Ek-2 puanlama sistemi

Reassignment to educational institutions: Administrative behaviors caused by APPENDIX-2 Scoring System

Abstract

This research aims to reveal the administrator behaviors caused by the Annex-2 scoring system, in connection with determining whether a correct and fair process is operated in conjunction with Annex-2, which is the scoring system to which education administrators are subjected in their reappointment. The research was structured in the phenomenology pattern, one of the qualitative research methods. The study group of the research consists of 10 school administrators working in public schools in Turhal district of Tokat province in the 2023-2024 academic year. Research data was obtained through face-to-face interviews. The interviews were audio recorded with the consent of the participants. The audio recordings were listened to again and the interview recordings were transcribed and 25 pages of interview texts were obtained. The data of the research will be analyzed through content analysis. Since the data analysis process of the study continues, findings, results and recommendations will be presented at the congress. When the literature is examined, many studies are found regarding the appointment processes of school administrators. The majority of the research consists of opinions regarding the appointment regulation in general, and the results indicate that the oral exam (interview) process causes injustice and the content of the written exam should be changed (Bozkurt and Bellibaş,

(Gerekli ise) Bildiri, tez, rapor olarak sunulmuşsa ya da benzeri bir durum varsa açıklama yapınız. /(If necessary) If it is presented as a paper, thesis, report or similar, please provide an explanation.

118 Sorumlu Yazar/ Corresponding Author Unvan/Title, Kurum/Institution, e-mail, ORCID

119 Unvan/Title. Kurum/Institution, e-mail, ORCID

17. Uluslararası Eğitim Yönetimi Kongresi-UEYK2024 – 7-9 Mart/March 2024 - Bildiri Özetleri Kitabı
17th International Congress on Educational Administration - IEAC2024 - Proceedings Abstracts

2016; Güçlü, Şahin, Tabak and Sönmez, 2016; Kayıkçı, Özdemir and Özyıldırım, 2018; Kiraz, Uğur, Türkoluk and Bolat, 2022; Konan, Çelik and Çetin, 2016; Yıldız, Ateş and Pehlivan, 2022). No independent study has been found regarding the reassignment of school administrators. Annex-2: In studies where the scoring system is criticized and there are opinions that the content should be changed (Erzen, 2021; Üstün and Arslan, 2021), no findings were found regarding the reflection of the scoring system on manager behaviors.

Keywords: School administrator, reassignment, Annex-2 scoring system

Kaynakça/Reference

- Bozkurt, C. ve Bellibaş, M. Ş. (2016). Görevlendirme kapsamında çalışan okul yöneticilerinin atanma yöntemleri ve yeterliliklerine ilişkin yönetici ve öğretmen görüşleri. *Adyaman University Journal of Educational Sciences*, 6(1), 46-74. <http://dx.doi.org/10.17984/adyuebd.56711>
- Erzen, A. (2021). *Öğretmenler ile okul yöneticileri bkş açısıyla başarılı okul yöneticisi ve yönetici seçimi üzerine bir araştırma: Kayseri ili uygulaması* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Kapatokya Üniversitesi.
- Güçlü, N., Şahin, F., Tabak, B. ve Sönmez, E. (2016). Türkiye de okul yöneticisi görevlendirmeye ilişkin yönetici aday görüşleri. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 36(1).
- Kayıkçı, K., Özdemir, İ. ve Özyıldırım, G. (2015). İlk defa ve yeniden okul müdürü görevlendirilmesi: Sözlü sınav üzerine bir değerlendirme. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 21(4), 471-498.
- Kiraz, Z., Uğur, N., Türkoluk, E., Gürbüz, M. ve Bolat, Ö. (2022). 5 Şubat 2021 tarihli eğitim kurumlarına yönetici seçme ve görevlendirme yönetmeliği ve bu yönetmeliğe dair yönetici görüşleri. *Journal of History School*, 15(L.VI), 802-835. <https://doi.org/10.29228/joh.55030>
- Konan, N., Çelik, O. ve Çetin, R. (2018). Türkiye’de Okul Yöneticisi Görevlendirme Sorunu: Bir Meta Sentez Çalışması. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 44, 92-113.
- Üstün, A., ve Arslan, B. (2021). Okul yöneticilerinin yönetici atama süreçleri ile ilgili tutumları. *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 8(4), 424-445.
- Yıldız, B. B., Ateş, F. ve Pehlivan, F. (2022). Okul müdürlerinin yönetici görevlendirme yönetmeliklerine ilişkin algı ve beklentileri. *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22(1), 465-484. <https://doi.org/10.17240/aibuefd.2022.-972994>

Okul müdürlerinin sosyal adalet liderliği deneyimleri*

Zehra Yalçın¹²⁰ , Erkan Tabancı¹²¹

Öz

Bu araştırmanın amacı, Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı resmi okullarda görev yapan okul müdürlerinin sosyal adalet liderliği deneyimlerini, bu uygulamaları gerçekleştirirken karşılaştıkları güçlükleri ortaya çıkarmak ve sosyal adalet liderliği uygulamalarının önündeki engellere dair bir çözüm önerisi getirmektir. Bu araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden olgubilim deseninde tasarlanmıştır. Araştırmanın katılımcılarını, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı resmi okullarda görev yapan 20 okul müdürü oluşturmaktadır. Katılımcılar, ölçüt örnekleme yöntemi kullanılarak belirlenmiştir. Bu çalışmada veri toplama sürecinde görüşme tekniği kullanılmıştır. Araştırmanın verileri, araştırmacı tarafından hazırlanan yarı-yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Görüşmeler ortalama 60-90 dk arasında sürmüş ve yüz yüze gerçekleştirilmiştir. Veri analizinde içerik analizi kullanılmaktadır.

Araştırmanın veri toplama ve analiz süreci devam etmektedir. Araştırma sonuçlarına göre, sosyal adalet liderliği kavramına yönelik müdürlerin algılarına, sosyal adaleti sağlarken okul müdürlerinin ne tür sorunlarla karşılaştığına ve bu sorunlarına çözümüne yönelik önerilere ilişkin bulguların ortaya çıkacağı düşünülmektedir. Bulgular kapsamında politika yapıcılara, eğitim yöneticileri ve eğitim yönetimi alanındaki uzman ve akademisyenlere yönelik öneriler geliştirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal adalet, sosyal adalet liderliği, okul müdürü

The school principals' experiences of social justice leadership

Abstract

The purpose of this study is to identify the social justice leadership experiences of school principals working in public schools working under the Ministry of National Education, the difficulties they face in realizing these practices and to propose a solution for the obstacles in front of social justice leadership practices. This study was designed in a phenomenological design, which is one of the qualitative research methods. The participants of the study consisted of 20 school principals working in public schools working under the Ministry of National Education. The participants were determined using the criterion sampling method. In this study, interview technique was used in the data collection process. The data were collected using a semi-structured interview form prepared by the researcher. The interviews lasted between 60-90 minutes and were conducted face-to-face. Content analysis was used in data analysis.

The data collection and analysis process of the research is ongoing. According to the results of the research, it is thought that findings regarding principals' perceptions of the concept of social justice leadership, what kind of problems principals face while providing social justice and suggestions for solving these problems will emerge. Within the scope of the findings, recommendations will be developed for policy makers, educational administrators, and experts and academicians in the field of educational administration.

Keywords: Social justice, social justice leadership, school principal.

* Bu araştırma, Zehra YALÇIN tarafından Doç. Dr. Erkan TABANÇALI danışmanlığında "Okul Müdürlerinin Sosyal Adalet Liderliği Deneyimleri" adlı yüksek lisans tezi kapsamında yürütülmektedir.

120 Sorumlu Yazar, Araştırma Görevlisi, Yıldız Teknik Üniversitesi, zehra.yalcin@yildiz.edu.tr, 0000-0001-5909-0096

121 Doçent Doktor, Yıldız Teknik Üniversitesi, tabanca@yildiz.edu.tr, 0000-0001-7536-2696

Eğitim örgütlerinde kurumsal itibarın incelenmesi

Emrah Dönmez¹²² , Abbas Ertürk¹²³

Öz

İtibar, insanlar ve örgütler için bulunduğu çevrede yarattığı olumlu etkilerle kapıların açılmasını sağlayan bir anahtar gibidir. İtibarı örgütsel açıdan ele alan ve kurumsal itibar kavramı üzerine çalışmalarını literatüre katkıda bulunan Fombrun (1996), kurumsal itibarı “Bir kurumun geçmiş eylemlerinin ve diğer önde gelen rakipleriyle karşılaştırıldığında kurumun tüm önemli bileşenleri için kurumun genel çekiciliğini ortaya koyan gelecek umutlarının algısal bir temsili” olarak tanımlamıştır. Eğitim örgütlerinde kurumsal itibar sorunlarının ortaya çıkartılabilmesi ve yapılan uygulama eksikliklerinin giderilmesi açısından kurumsal itibar konusunda daha fazla çalışma yapılmasının faydalı olacağı düşünülmüştür. Bu bağlamda, çalışmada eğitim örgütlerinde kurumsal itibarın önemine ilişkin bir inceleme yapılması amaçlanmıştır. Araştırma literatür taraması yöntemiyle yapılmıştır. Schryen, Wagner ve Benlian’a (2015) göre bu yöntem, alanda yapılan çalışmaların farklı katkılarına ve bunların altında yatan bilgi dönüşümlerinin birbiriyle uyumlu hale getirilmesine olanak tanır. Örgütlerin itibarlarını oluşturmak ve korumak için yaptığı faaliyetlerin odak noktası toplumun gözünde sembolik anlam taşıyan faaliyetlerdir (Ritzer, 2011). Sosyal çevrede yaşayan kişilerin her birinin farklı yaşam tarzları, kazançları, düşünceleri ve yaklaşımları olduğu düşünüldüğünde, örgütün yaptıklarının tek tek farklı bakış açılarıyla yorumlandığı ve itibarın yaşanan etkileşim sayesinde kolektif bir akıl ile üretildiği söylenebilir. Bundan dolayı, kurumsal itibarın oluşumu, toplum içinde yarattığı etkiler ve toplum içindeki önemi ile ilgili kaynaklar incelenirken Blumer’in (1969) sembolik etkileşimcilik kuramından yararlanılmıştır. Yapılan araştırmada, eğitim örgütlerinde eğitim ortamlarının, eğitim çalışanlarının davranışlarının, eğitim yöneticilerinin yaklaşımlarının, örgütün kurumsal sosyal sorumluluklarını yerine getirme düzeyinin, mezun olan öğrencilerin kişilik olarak ve meslek sahibi olma açısından toplumun beklentilerini karşılayan düzeye gelmesi kurumun paydaşlarının gözündeki değerini olumlu yönde etkiler (Karaköse, 2006; Ak ve Koç, 2024; Okur ve Akpınar, 2012). Bu bağlamda eğitim örgütlerinde kurumlarının itibarını daha iyi noktalara taşıyabilmek adına öğretmenlere, okul yöneticilerine eğitim ortamlarını düzenleme, eğitim kalitesini yükseltme ve kurumsal olarak sosyal sorumluluklarını yerine getirme açısından büyük iş düşmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kurumsal, itibar, eğitim.

Examining corporate reputation in educational organizations

Abstract

Reputation is like a key that opens doors for people and organizations with the positive effects it creates in the environment. Fombrun (1996), who discussed reputation from an organizational perspective and contributed to the literature with his studies on the concept of corporate reputation, defined corporate reputation as "a perceptual representation of an institution's past actions and prospects that reveal the general attractiveness of the institution for all important components of the institution compared to other leading competitors." It is thought that it would be beneficial to conduct more studies on corporate reputation to reveal corporate reputation problems in educational organizations and to eliminate the deficiencies in the implementation. In this context, the study aimed to examine the importance of corporate reputation in educational organizations. The research was conducted by the literature review method. According to Schryen, Wagner, and Benlian (2015), this method allows the different contributions of studies in the field and the underlying knowledge transformations to be

122 Öğretmen, MEB, emrahdonmez123@gmail.com, ORCID: 0000-0002-3324-6731

123 Prof. Dr., Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, abbasertu@gmail.com, ORCID: 0000-0002-7200-8883

17. Uluslararası Eğitim Yönetimi Kongresi-UEYK2024 – 7-9 Mart/March 2024 - Bildiri Özetleri Kitabı
17th International Congress on Educational Administration - IEAC2024 - *Proceedings Abstracts*

harmonized. The focus of activities carried out by organizations to establish and protect their reputation are activities that have symbolic meaning in the eyes of society (Ritzer, 2011). Considering that each person living in the social environment has different lifestyles, earnings, thoughts and approaches, it can be said that the organization's actions are interpreted individually from different perspectives and reputation is produced with a collective mind thanks to the interaction experienced. Therefore, Blumer's (1969) symbolic interactionism theory was benefitted from when examining the sources regarding the formation of corporate reputation, its effects in society and its importance in society. In the research, it was found that the educational environments in educational organizations, the behavior of educational employees, the approaches of educational administrators, the level of fulfillment of the organization's corporate social responsibilities, and the fact that the graduating students meet the expectations of the society in terms of personality and profession positively affect the value of the institution in the eyes of its stakeholders (Karaköse, 2006; Ak and Koç, 2024; Okur and Akpınar, 2012). In this context, teachers and school administrators have a great responsibility in organizing educational environments, improving the quality of education and fulfilling their corporate social responsibilities to improve the reputation of their institutions in educational organizations.

Keywords: Corporate, reputation, education.

Kaynakça/Reference

- Ak ve Koç, (2024). Okullardaki iş ahlâkı ile kurumsal itibar ilişkisinde örgütsel özdeşleşmenin aracı rolü. *Millî Eğitim*, 53(241), 77-98. <https://doi.org/10.37669/milliegitim.1202378>
- Blumer, H. (1969). *Symbolic interactionism: Perspective and method*. University of California Press.
- Fombrun, C. J. (1996). *Reputation: Realizing value from the corporate image*. Harvard Business School Press.
- Karaköse, T. (2006). *Eğitim örgütlerindeki iç ve dış paydaşların kurumsal itibara ilişkin algulamaları* (Tez No. 186205) [Doktora Tezi, Fırat Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi. https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/TezGoster?key=-L8ilcwn9ZRRc_YMKxXW1IZV2eqQitY-QWre4hKmfHVbrRSOzELzjWkrPCef-AY5s
- Okur, M. E. ve Akpınar, A. T. (2012). Liderin itibarının kurumsal itibar yönetimine etkisi. *Mevzuat Dergisi*, (174).
- Ritzer, G. (2011). *Modern sosyoloji kurumları* (Çev. Hülür, H.). De Ki Basım Yayım.
- Schryen, G., Wagner G., & Benlian, A. (2015). Theory of knowledge for literature reviews: An epistemological model, taxonomy and empirical analysis of IS literature, *ICIS 2015 Proceedings*, 8. <https://aisel.laisnet.org/icis2015/proceedings/ResearchMethods/8>

Evaluation of the Use of Arduino Cars in Robotic Coding Education Based on Student Perspectives

Aydın Kaplan¹²⁴ , Nurullah Aksel¹²⁵ , Bülent Koçak¹²⁶ , Adı Soyadı¹²⁷

Öz

Robotik kodlama eğitimlerinde Arduino arabaların kullanılmasına dair öğrenci görüşlerini ortaya koymayı amaçladığımız çalışmamız robotik kodlama eğitimine katılan ortaokul 5. ve 6. sınıflardan toplam 22 öğrenciden oluşmaktadır. Araştırmada amaçlı örnekleme yöntemlerinden tipik durum örnekleme kullanılmıştır. Araştırma nitel bir çalışma olup durum çalışması deseni kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak kullanılan açık uçlu soru formu 10 sorudan oluşmaktadır. Çalışma nitel veri analizi tekniklerine göre değerlendirilmiştir. Araştırmanın bulgularına göre, katılımcılar genellikle robotik kodlama eğitimlerinde Arduino arabaların kullanılmasını olumlu değerlendirdikleri görülmüştür. Özellikle, kodlama ön bilgisi olmayan öğrencilerin bile robotlara ilgi duydukları ve öğrendiklerinin ileride işlerine yarayacağı düşüncesiyle eğitim almaya istekli oldukları belirlenmiştir. Ayrıca, öğrencilerin daha önce bilgisayardaki bir çalışmayı çoğunlukla somut hale getiremediklerini ancak robotik araçları kodlarıyla çalıştırdıklarında sevinç, heyecan ve gurur duygularını yaşadıkları ortaya çıkmıştır. Bu da robotik kodlama eğitimlerinin öğrencilere motivasyon sağladığını ve öğrenme sürecini olumlu yönde etkilediğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Kodlama Eğitimi, Robotik Kodlama, Arduino Araba

Title in English only first letter of the first word should be in capital “Garamond” size 14

Abstract

Our study, aimed at elucidating student perspectives on the utilization of Arduino cars in robotics coding education, comprises a total of 22 participants from 5th and 6th grades of middle school who attended robotics coding education. The research employs purposive sampling methods, specifically employing a typical case sampling approach. It is a qualitative study utilizing a case study design. The data collection instrument utilized an open-ended questionnaire consisting of 10 questions. The study was evaluated using qualitative data analysis techniques. According to the findings of the research, participants generally evaluated the utilization of Arduino cars in robotics coding education positively. Particularly noteworthy is the observation that even students with no prior coding knowledge express interest in robotics and are willing to undergo training, believing that their learning will be beneficial in their future careers. Furthermore, it was revealed that students often struggle to materialize a computer-based task into a tangible form, yet experience joy, excitement, and pride when operating robotic vehicles with their codes. This underscores the notion that robotics coding education fosters motivation among students and positively impacts the learning process.

Keywords: Coding Education, Robotics Coding, Arduino Car

124 Aydın KAPLAN/Öğretmen, MEB, kaplannet@gmail.com, 0009-0006-5630-9164

125 Nurullah AKSEL/Öğretmen, MEB, nurullahaksel@gmail.com, 0000-0003-2655-4530

126 Bülent KOÇAK/Öğretmen, MEB, bulentkocak78@gmail.com, 0000-0001-7810-588X

127 Sinan YÜCEÜNÜ/Öğretmen, MEB, syuceunlu@gmail.com, 0000-0001-8799-7007

Kaynakça/Reference

- Creswell, J. W. (2013). Nitel Araştırma Yöntemleri: Beş Yaklaşım Göre Nitel Araştırma ve Araştırma Deseni. M. Bütün ve C. B. Demir (Çev. Ed.). Siyasal Kitabevi.
- Demirer, V. ve Sak, N.: 2016, "Dünyada Ve Türkiye'de Programlama Eğitimi Ve Yeni Yaklaşımlar", Eğitimde Kuram ve Uygulama, Cilt:12, Sayı:3, Sayfa:521-546.
- Ersoy, H., Madran, R. O. & Gülbahar, Y. (2011). Programlama dilleri öğretimine bir model önerisi: Robot programlama. XIII. Akademik Bilişim 2011 Konferansı. İnönü Üniversitesi, Malatya, 2-4 Şubat, 731-736.
- Karahoca, D., Karahoca, A. & Uzunboylu, H. (2011). Robotics teaching in primary school education by project based learning for supporting science and technology courses. Procedia Computer Science, 3, 1425-1431.
- Korkmaz, Ö., Altun, H., Usta, E. & Özkaya, A. (2014). The effect of activities in robotic applications on students' perception on the nature of science and students' metaphors related to the concept of robot. Online Submission, 5(2), 44-62.
- Numanoğlu, M., & Keser, H. (2017). Robot Usage in Programming Teaching - Mbot Example. Bartın University Journal of Faculty of Education, 6(2), 497-515. <https://doi.org/10.14686/buefad.306198>
- Mason, J.: 2002. "Qualitative Researching." SAGE Publications London • Thousand Oaks • New Delhi
- McMillan, J. H. (2000). Educational Research: Fundamentals for the Consumer. Addison Wesley Longman.
- Pakman, N. (2018). 8-10 Yaş Grubu Öğrencilerine Uygulanan Temel Düzey Kodlama, Robotik, 3D Tasarım ve Oyun Tasarımı Eğitiminin Problem Çözme ve Yansıtıcı Düşünme Becerilerine Etkisi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Bahçeşehir Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Sayın, Zehra. ve Seferoğlu, S. Sadi. (2016). "Yeni Bir 21. Yüzyıl Becerisi Olarak Kodlama Eğitimi ve Kodlamanın Eğitim Politikalarına Etkisi", XVIII. Akademik Bilişim Konferansı, Sayfa:1-7.
- Şenol, Ş. (2019). İlkokulda Kodlama Eğitimi: Sınıf Öğretmenleri Örneği. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Süleyman Demirel Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Isparta
- Tekinarslan, E. & Çetin, I. (2018). Bilişsel, Duyuşsal ve Sosyal Açından Programlama Öğretimi, Y. Gülbahar ve H. Karal içinde, Kuramdan uygulamaya programlama (s 68-89). Pegem Akademi Yayıncılık.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H.: 2011, "Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri." Seçkin Yayıncılık, Ankara.

Üniversite Öğrencilerinin Toplumsal Cinsiyet Rollerine Dair Deneyimlerinin Çözümlemesi*

Tuğçe ÇELİK¹²⁸ , Elif AYDOĞDU¹²⁹

Öz

Birleşmiş Milletlerin 2023 yılında yayınladığı toplumsal cinsiyete yönelik raporuna göre dünya genelinde güç ve liderlik pozisyonlarında cinsiyet farklılıklarının bulunduğu ve kadınların parlamentodaki sandalyelerin yalnızca %26,7'sine, yerel yönetimlerde %35,5'e ve işyerindeki yönetim pozisyonlarının %28,2'sine sahip olduğu belirtilmektedir. Benzer bir durum Türkiye'de eğitim kurumları bağlamında da görülmektedir. 2018 yılı TALIS verilerine göre liderlik pozisyonlarında kadın müdürlerin oranının OECD ortalamasında %47.3 iken Türkiye ortalaması %7.2'de olduğu görülmektedir. Bu araştırmanın amacı eğitim fakültesi son sınıf öğretmen adaylarının cinsiyet eşitsizliği algılarını ortaya koymak ve konu ile ilgili aile, okul ve toplum içinde yaşadıkları deneyimleri betimlemektir. Bu çalışmada nitel araştırma desenlerinden fenomenoloji deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Uşak Üniversitesi Eğitim Fakültesinde son sınıfta okuyan 23 öğretmen adayı oluşturmuştur. Yarı yapılandırılmış görüşme ile toplanan veriler içerik analizi ile çözümlenmiştir. Bu araştırmanın bulguları, 'sömürü sisteminde kadın olmak', 'hegemonik erkekliğin pekiştirilme biçimleri', 'eğitim kurumları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitsizliği' ve 'meslek seçiminde toplumsal cinsiyetin rolü' şeklinde dört tema etrafında sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Toplumsal cinsiyet, Toplumsal cinsiyet eşitsizliği, Eğitim kurumları.

Analyzing University Students' Experiences on Gender Roles

Abstract

According to the gender report published by the United Nations in 2023, there are gender disparities in positions of power and leadership around the world, with women holding only 26.7% of seats in parliament, 35.5% in local government and 28.2% of management positions in the workplace. A similar situation is observed in the context of educational institutions in Turkey. According to TALIS data of 2018, while the OECD average of female principals in leadership positions is 47.3%, the average in Turkey is 7.2%. The purpose of this research is to reveal the perceptions of senior pre-service teachers of the Faculty of Education about gender inequality and to describe their experiences in the family, school and society. In this research, phenomenology design, one of the qualitative research designs, was used. The study group of the research consisted of 23 pre-service teachers studying in their last year at Uşak University Faculty of Education. The data collected through semi-structured interviews were analyzed with content analysis. The findings of this research are presented around four themes: 'being a woman in a system of exploitation', 'ways of reinforcing hegemonic masculinity', 'gender inequality in the context of educational institutions' and 'the role of gender in choosing a profession'.

Keywords: Gender, Gender inequality, Educational institutions.

Kaynakça/Reference

OECD (2018). *TALIS Indicators*. <https://stats.oecd.org/> adresinden 12.02.2024 tarihinde alınmıştır.
UN Women. (2023). *Progress on the Sustainable Development Goals: The Gender Snapshot 2023*. 4 adresinden 12.02.2024 tarihinde alınmıştır.

*Bu araştırma, birinci yazarın ikinci yazar danışmanlığında yürütülen yüksek lisans tezinden üretilmiştir.
128 Öğr. Gör., Uşak Üniversitesi, tugce.celik@usak.edu.tr, 0000-0002-5953-9225
129 Dr. Öğr. Üyesi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, aydogduelf@gmail.com, 0000-0002-0388-3887

Farklı Mesleklerden Öğretmenlik Mesleğine Geçmiş Öğretmenlerin Meslek Değişirme Nedenleri: Nitel Bir Araştırma

Zeliha Köşker¹³⁰ , Doç. Dr. Ali Özdemir¹³¹

Öz

Bu araştırmanın amacı, farklı mesleklerden öğretmenlik mesleğine geçmiş öğretmenlerin meslek değişikliği yapma nedenlerini keşfetmektir. Çalışmada nitel araştırma desenlerinden fenomenoloji deseni kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak görüşme yönteminden yararlanılmış ve veriler, yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Uluslararası literatürde meslek değiştirme, kariyer değiştirme ve mesleğini değiştirerek öğretmenlik mesleğine geçmiş öğretmenler ile ilgili çok sayıda çalışma bulunmaktadır. Ulusal literatürde ise öğretmenlik mesleği, öğretmenlik mesleğinin toplumdaki yeri, öğretmenlik mesleğini seçme nedenleri ile ilgili yapılmış birçok çalışma bulunmasına rağmen, meslek değiştirme, kariyer değiştirme ve mesleğini değiştirerek öğretmenlik mesleğine geçmiş öğretmenler ile ilgili yeterli çalışmanın yapılmadığı göz önünde bulundurulduğunda bu çalışmanın meslek değiştirme, kariyer değiştirme ve farklı mesleklerden öğretmenlik mesleğine geçmiş öğretmenlerin meslek değiştirme nedenleri ile ilgili literatüre katkıda bulunması hedeflenmektedir. Araştırmanın sonucuna göre, farklı mesleklerden öğretmenlik mesleğine geçmiş öğretmenlerin bu seçimlerini yapmalarının en belirgin nedeni öğretmenlik mesleğini seçme, öğrencilere ve topluma fayda sağlama arzudur. Dolayısıyla bu seçimin en çok kişisel nedenlerle yapıldığı söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Meslek Değişikliği, Kariyer Değişikliği, İkinci Kariyer, Öğretmenlik Mesleği.

Reasons for Changing Profession of Teachers from Different Professions to the Teaching Profession: A Qualitative Research

Abstract

The purpose of this study is to find out the reasons why teachers who have transferred to teaching occupation by changing their current professions. In the study, the phenomenology design out of the qualitative research designs has been used. As data collection tool, interview method has been used and the data has been collected by using semi-structured interview form. In the international literature, there are many studies on teachers who have changed professions, careers, and switched to teaching profession by changing their current jobs. Considering that in the national literature there is insufficient work done with the teachers who have switched to teaching profession by changing their occupations, this study aims to contribute to the literature on changing job and career and the reason why teachers from different professions have transitioned to the teaching profession. In the national literature, even though there are many studies on the teaching profession, the place of the teaching profession in society, and the reasons for selecting the teaching profession, this study is aimed to contribute to the literature on the reasons for changing profession of teachers from different occupations considering that there are insufficient studies on changing profession, career change and teachers who have changed their existing profession to teaching profession. According to the results of the research, the most obvious reason why teachers who have transferred to teaching professions from different occupations is the love of teaching and desire to be beneficial to the students and the society. Therefore, it may be said that this choice has been made mostly for personal reasons.

Keywords: Occupation Change, Career Change, Second Career, Teaching Profession.

130 MSc, Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, zelihakosker01@gmail.com, 0000-0003-1944-8721

131 Doç. Dr., Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, aozdemir@marmara.edu.tr, 0000-0001-6089-1966

Eğitim Örgütlerinde VUCA Düzeyinin Belirlenmesine Yönelik Ölçek Geliştirme Çalışması

Kevser GÜNEŞ METİN¹³² , Doç. Dr. Ali ÖZDEMİR¹³³

Öz

Karmaşık bir dünyanın zorluklarının üstesinden gelebilecek stratejiler geliştirmek için VUCA'nın dört unsuru (değişkenlik, belirsizlik, karmaşıklık ve muğlaklık) arasındaki farkların doğru bir biçimde anlaşılması büyük önem taşımaktadır. VUCA dünyasının her bir kategorisindeki durumları tanımlamanın, bunlara hazırlanmanın ve bunlara cevap verebilmenin günümüzde önemli bir ihtiyaç olduğu görülmektedir (Bennett ve Lemoine, 2014; LeBlanc, 2018; Sinha ve Sinha, 2020; Ramakrishnan, 2021).

Dinamik yapıdaki kurumsal dünyada ihtiyaç duyulan liderlik stratejilerini tanımlayabilmek için bu dört değişkenin düzeyini belirlemek olumsuz etkilerini azaltmak adına önemli bir aşamadır. Okullar da öğrencilerini dünyanın mevcut ve olası değişken, belirsiz, karmaşık ve muğlak durumlarına uyum sağlamalarını destekleyen yetkinliklerle geliştirmeye odaklanmaktadır. Eğitim vizyonları (örneğin OECD 2030) geleceğin öğrencilerinin VUCA dünyasında başarılı olmalarını sağlayacak beceri ve tutumlar geliştirmelerini beklemektedir (Laukkonen, Biddel ve Gallagher, 2019). UNESCO ve OECD'nin politika belgeleri, öğrencileri VUCA dünyası olarak adlandırılan duruma hazırlama ihtiyacını vurgulamaktadır (Hadar, Ergas vd., 2020). Bu çalışmanın amacı ilgili literatüre dayalı ortaya çıkan göstergeler doğrultusunda kurumsal düzeyde eğitim yöneticilerinin ve öğretmenlerin bu dört değişkene yönelik algılarının değerlendirilmesi yoluyla örgütlerde VUCA düzeyini nasıl algıladıklarının ölçülmesidir.

Araştırmanın amacı doğrultusunda öncelikle Kapsam Geçerlik Oranı (KGO) ve Kapsam Geçerlilik İndeksi (KGİ) hesaplama işlemleri aşamaları yürütülmüştür. Bu doğrultuda VUCA konusunu daha önceki süreçlerde çalışmış konuya yönelik uzmanlık bilgisine sahip akademisyenlerden ve kurumlarında bu süreçleri değerlendirebilecek yetkinlikteki lisansüstü eğitime sahip deneyimli eğitim yöneticilerinden oluşan 13 kişilik bir uzman grubunun görüşüne başvurulmuştur. Her bir maddenin kapsam geçerlilik oranı (KGO) Lawshe (1975)'in formülü yardımıyla hesaplanmıştır. Kapsam Geçerlilik Oranları (.538) referans değerinden küçük olan 6 maddenin çıkarılması sonucuna ulaşılmıştır. Kalan 61 madde üzerinden hesaplanan Kapsam Geçerlilik İndeksi değeri 0,783 olarak bulunmuştur ($p < .05$). Ölçeğin tamamına ait Kapsam Geçerlilik İndeksi değeri (0,783) Kapsam Geçerlilik Ölçütü (0,538) değerinden büyük olduğu için ölçeğin uzman görüşleri bakımından tutarlı olduğu görülmektedir.

Bu ölçek çalışması ile kurumsal düzeyde eğitim yöneticilerinin ve öğretmenlerin VUCA düzeyini nasıl algıladıkları belirlenebilecektir. Çalışmanın ortaya koyacağı sonuçlar eğitim kurumlarına, bu kurumlarda görev yapan yöneticilerin ve öğretmenlerin liderlik yetkinliklerine sağlayacağı katkı bakımından oldukça önemlidir. Bu yetkinliklerle birlikte eğitim yöneticilerinin ve öğretmenlerin VUCA dünyasının bileşenlerine yönelik ortaya koyacakları liderlik stratejilerinin hem ilgili literatüre katkı sağlayacağı hem de yetiştirmeyi hedefledikleri nitelikli donanıma sahip öğrencilerin eğitim yaşantılarına önemli faydalar sağlayacağı ön görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: VUCA, VUCA Bileşenleri, Eğitim Örgütlerinde VUCA Düzeyi, Değişkenlik, Belirsizlik, Karmaşıklık, Muğlaklık

132 Doktora Öğrencisi / Marmara Üniversitesi, guneskevser@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0003-0443-7958>

133 Doç. Dr. / Öğretim Üyesi / Marmara Üniversitesi, aozdemir@marmara.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0001-6089-1966>

Determining the level of VUCA in Education Institutions: A Scale Development Study

Abstract

A thorough comprehension of the distinctions among the four components of VUCA ("volatility", "uncertainty", "complexity" and "ambiguity") is critical to developing strategies that can meet the challenges of a complex world. It is imperative to define, prepare for, and respond to situations in each category of the VUCA world in the present day (Bennett & Lemoine, 2014; LeBlanc, 2018; Sinha & Sinha, 2020; Ramakrishnan, 2021).

Determining the levels of these four variables is crucial in defining the necessary leadership strategies for a dynamic organisational world. Schools also aim to develop their students' competences to adapt to the current and potential changing, uncertain, complex, and ambiguous situations of the world. Education visions, such as OECD 2030, expect students to develop skills and attitudes that will enable them to succeed in a volatile, uncertain, complex, and ambiguous (VUCA) world (Laukkonen, Biddel, & Gallagher, 2019). UNESCO and OECD policy documents also highlight the importance of preparing students for the VUCA world (Hadar, Ergas et al., 2020). The aim of this study is to evaluate how educational administrators and teachers perceive the level of VUCA in organisations by assessing their perceptions of four variables at the institutional level, based on relevant literature indicators.

Firstly, Content Validity Ratio (CVR) and Content Validity Index (CVI) were calculated in line with the study's purpose. To ensure objectivity, a group of 13 experts with academic expertise in the subject and experienced educational administrators with postgraduate education were consulted to evaluate VUCA processes. The content validity ratio (CVR) of each item was calculated using Lawshe's (1975) formula. After the calculation, it was concluded that 61 out of 67 items should be kept, while 6 items with Content Validity Ratios (.538) lower than the reference value were removed. The Content Validity Index value was calculated over the remaining 61 items and found to be 0.783 ($p < .05$). The scale is consistent in terms of expert opinions since the Content Validity Index value of the whole scale (0.783) is greater than the Content Validity Criterion (0.538).

This study aims to determine how educational administrators and teachers perceive the level of VUCA at the institutional level. The results of the study are significant as they contribute to the leadership competencies of educational institutions, administrators, and teachers. These competencies will enable educational administrators and teachers to develop leadership strategies that contribute to the relevant literature and benefit students' educational lives by equipping them with the necessary skills to thrive in the VUCA world.

Keywords: VUCA, VUCA Components, VUCA Level in Education Organisations, Variability, Uncertainty, Complexity, Ambiguity

Kaynakça/Reference

- Ayre, C., & Scally A. J. (2014). Critical values for Lawshe's content validity ratio: revisiting the original methods of calculation. *Measurement and Evaluation in Counseling and Development*, 47 (1), 79–86.
- Bennett, N., & Lemoine, G. J. (2014). What a difference a word makes: Understanding threats to performance in a VUCA world. *Business Horizons*, 57(3), 311-317.
- Hadar, L. L., Ergas, O., Alpert, B., & Ariav, T. (2020). Rethinking teacher education in a VUCA world: student teachers' social-emotional competencies during the Covid-19 crisis. *European Journal of Teacher Education*, 43(4), 573-586.
- Laukkonen, R. E., Biddel, H. & Gallagher, R. (2019). Preparing Humanity for Change and Artificial Intelligence: Learning to Learn as a Safeguard Against Volatility, Uncertainty, Complexity, and Ambiguity (OECD Publishing).
- Lawshe, C. H. (1975). A quantitative approach to content validity. *Personnel psychology*, 28(4), 563-575.
- LeBlanc, P. J. (2018). Higher education in a VUCA world. *Change: The Magazine of Higher Learning*, 50(3-4), 23-26.
- Ramakrishnan, D. (2021). Leading in a VUCA World. *Ushus Journal of Business Management*, 20(1).
- Sinha, D., & Sinha, S. (2020). Managing in a VUCA world: Possibilities and pitfalls. *Journal of Technology Management for Growing Economies*, 11(1), 17-21.

Mesleki Eğitim Merkezlerinde (MESEM) Görev Yapan Öğretmenlerin Stres Kaynakları ve Başa Çıkma Yolları

Işıl TABAK 0000-0002-7368-0778 , Türkan ARGON 0000-0002-0744-8647

Öz

Araştırma Mesleki eğitim merkezi (MESEM) öğretmenlerinin stres kaynakları ve stresle başa çıkabilme yollarını belirlemek amacıyla yapılmıştır. MESEM öğretmenlerinin yaşadığı stres ve baş etme yollarına yönelik alanyazında bir çalışma bulunmaması bakımından çalışma önemli görülmektedir. Nitel araştırma yöntemlerinden olgubilim deseninde yürütülen araştırmanın çalışma grubunu 2022-2023 eğitim öğretim yılında Bolu ili ve ilçelerinde MESEM'lerde görev yapan 26 öğretmen oluşturmaktadır. Yarı yapılandırılmış görüşme formuyla toplanmış olan veriler içerik ve betimsel analiz yöntemi ile çözümlenmiştir. Araştırmada öğretmenlerin stresi yaşanan olumsuz olaylardan kaynaklı bireyde fiziksel ve psikolojik sorunlara neden olan durum olarak tanımladıkları ve stres yaşadıkları; çoğu stres kurumlarındaki stres nedenlerinin de daha çok görevler, öğrenciler ve meslektaşları olup yaşadıkları stres kendilerinde olumsuz duygu, düşünce ve davranışlara neden olduğu; stresle başa çıkabilmek için bireysel çaba sarf etmekte olup kurumlarında stres yaşamamak için paydaşlardan beklentileri bulunmaktadır. Stresin yönetilebileceğini düşünen öğretmenler stres yönetimi için seminer, sosyal etkinlik, paydaşlarla ve rehberlik servisi ile işbirliği talep etmektedirler.

Anahtar kelimeler: MESEM öğretmenleri, stres, stresle başa çıkma yolları.

The Stress Sources Of Teachers Working In Vocational Education Centers (VEC) And Their Ways To Cope With Stress

Abstract

The research was conducted in order to determine the sources of stress in Vocational Education Center (VEC) teachers and their ways to cope with stress. The study is considered important in that there are no studies in the body of literature about the stress experienced by VEC teachers and their ways of coping with it. The study group of the research, conducted with the phenomenological pattern which is one of the qualitative research methods, consists of 26 teachers working in VECs in Bolu province and its districts in the 2022-2023 academic year. The data collected with a semi-structured interview form was analyzed using content analysis and descriptive analysis methods. In the study, teachers defined stress as a state of mind that causes physical and psychological problems in the individual due to negative events and thus, they experienced stress; that the causes of stress in most stressful institutions are mostly duties, students and colleagues, and the stress they experience causes negative emotions, thoughts and behaviors in them; They make individual efforts to cope with stress and have expectations from colleagues to avoid stress in their institutions. Teachers, who think that stress can be managed, demand seminars, social events, and cooperation with colleagues and guidance services for stress management.

Key words: VEC teachers, stress, ways of coping with stress

Kaynakça/Reference

- Akgemci, T. (2001). Örgütlerde Stres ve Yönetimi. *İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 15(1-2). 301- 309.
- Aksoy, A. ve Kutluca, F.(2005). Çalışma Hayatında Stres Kaynakları, Stres Belirtileri ve Stres Sonuçlarının İncelenmesi Üzerine Bir Araştırma. *Sosyal Siyaset Konferansı Dergisi*. 0(49). 457-486.
- Argon, T., & Ateş, H. (2007). İlköğretim okulu birinci kademe öğretmenlerini etkileyen stres faktörleri. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*.
- Aslan, H. Baydın, A. H. ve Gülmez, B. (2022) Okullarda Yapılan Denetim Uygulamalarının Öğretmenlerde Yarattığı Stres. *Scientific Educational Studies*, 6(2), 193-213.
- Aslantaş, M. B. (2022). *Sözleşmeli öğretmenlerin stres düzeyleri ile özgüvenleri arasındaki ilişki* (Master's thesis, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü).
- Atıla, A.B.(2012). Meslek Liseleri ve Mesleki Eğitim Merkezlerinde Görev Yapan Kültür Dersi Öğretmenlerinin Örgütsel Bağlılıkları *İstanbul İli Anadolu Yakası Örneği*. *Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul*.
- Atmanlar, O. (2015). Meslek Liselerinde ve Mesleki Eğitim Merkezlerinde Görev Yapan Kültür Dersi Öğretmenlerinin Örgütsel Bağlılığı Batman İl Örneği. *Zirve Üniversitesi Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep*.
- Bakırcı, B.(2012). Ortaöğretim Kurumlarında Çalışan Öğretmenleri Etkileyen Örgütsel Stres Kaynakları Nelerdir? (Edirne İli Örneği). *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Proje Çalışması. Edirne*.
- Balaban, J. (2000). Temel Eğitimde Öğretmenlerin Stres Kaynakları ve Başa Çıkma Teknikleri. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 7(7). 188-195.
- Balcı, A.(2000). Öğretim Elemanlarının İş Stresi Kuram ve Uygulama. Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.
- Bauduin, S. E. E. C. (2022). *Stressed-out stress systems: dysregulated stress-systems in the pathophysiology of stress-related disorders*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/3487160>
- Buluş, M. (1999). Öğretmenlerde Stres: Belirtileri, Nedenleri Ve Başa Çıkma Teknikleri. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(5), 66-70.
- Ceyhan, A. T. (2009). *Zihinsel yetersizliği olan çocuklarla çalışan öğretmenlerde iş stresi, algılanan sosyal destek ve iş doyumu* (Master's thesis, Sosyal Bilimler Enstitüsü).
- Ekinci, H.ve Ekici, S.(2003). Yöneticiler Üzerindeki Etkileri Açısından Stres Kaynakları Ve Bir Uygulama. *Uludağ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*. 22(2). 93-106.
- Ekiz, D(2013). Bilimsel Araştırma Yöntemleri. Anı Yayıncılık, Ankara.
- Eren, Gümüştekin, G ve Özetmiş, A.B.(2004). Örgütsel Stres Yönetimi ve Uçucu Personel Üzerinde Bir Uygulama. *Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 23.61-85.
- Gamsız, Ş., Yazıcı, H., & Altun, F. (2013). Öğretmenlerde A Tipi Kişilik, Stres Kaynakları, Öz Yeterlik Ve İş Doyumu. *Electronic Turkish Studies*, 8(8).
- Graham, H. (1999). Stresi Kendi Yararınıza Kullanın. İstanbul: Alfa Yayınları.
- Göksoy, S., Arıcan, K., & Eriş, H. M. (2015). Birleştirilmiş Sınıflı İlkokullarda Görevli Öğretmenlerin Stres Düzeyleri. *Aya Öğretim Dergisi*, 3(1), 92-106.
- Gündüz, Y., & Coşkun, K. (2011). Teftiş uygulamalarının öğretmenlerde yarattığı stres düzeyinin incelenmesi. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24(2), 367-388.
- Güvenci, F.(2018). Mesleki Eğitim Merkezlerinde Görev Yapan Öğretmenlerin İş Doyumlarına İlişkin Görüşlerinin Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi. *Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.Çanakkale*.
<https://www.acibadem.com.tr/hayat/stres-nedir/>
<https://www.florence.com.tr/stres>
<https://www.medicana.com.tr/saglik-rehberi-detay/>
- İlbars, Z.(1994). Kültür ve Stres. *Kriz Dergisi* 2(1): 177-179
- İştar, E. (2012). Stres ve Verimlilik İlişkisi. *Akademik Bakış Dergisi*. 33. 1-21.
- Kaba, İ. (2019). Stres, Ruh Sağlığı ve Stres Yönetimi: Güncel Bir Gözden Geçirme. *Akademik Bakış Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler Dergisi*, (73), 63-81.
- Kaplan, V.(2021). Öğretmenlerin Psikolojik Sermaye ve Örgütsel Stres Kaynaklarının Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi. *Erciyes Akademisi*. 35(1) 9-136
- Kaya, M. F. & Alım, M. (2015). Coğrafya Öğretmenlerinin Stres Kaynakları. *Doğu Coğrafya Dergisi*, 20 (34) , 171-186 . DOI: 10.17295/dcd.28768
- Kayhan, S. (2015). *Lise öğretmenlerinde stresin nedenleri* (Master's thesis, Sosyal Bilimler Enstitüsü).
- Kılınc, M.(2016). Türkiye'de Mesleki Teknik Eğitim Tarihi (1886-1986). Pegem Akademi, Ankara.
- Küçükaskan, F.(2022). Mesleki Eğitim Merkezlerinde İstihdamın Öğretmen ve Eğitim Yöneticisi Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi. *Bahçeşehir Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul*.

17. Uluslararası Eğitim Yönetimi Kongresi-UEYK2024 – 7-9 Mart/March 2024 - Bildiri Özetleri Kitabı
17th International Congress on Educational Administration - IEAC2024 - Proceedings Abstracts

- Losyk, B.(2006).Stresle Başa Çıkma Yolları. (Çeviren Gülay Engin). İstanbul.
- McKenna, P. (2009), Stres kontrolü, Endişelenmeyi Bırakın Kendinizi Hemen İyi Hissedin. (İngilizceden Çeviren. Özgü Çelik). Pegasus Yayınları, İstanbul.
- Mentor, P.(2014). (Çeviren, Burcu Çekmece)Stres Yönetimi, Optimist, İstanbul.
- Norfolk, D.(1989). İş Hayatında Stres (Çev. Leyla Serdaroğlu). Form Yayıncılık, İstanbul.
- Otrar, M., & Övü, Y. (2007). Okul Müdürlerinin Çatışma Yönetim Stilleri Ve Öğretmenlerde Oluşturduğu Stres Düzeyi Arasındaki İlişki (Gebze İlçesi Örneği). *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 26(26), 95-110.
- Ömeroğlu, M.(2015). Anaokulu Öğretmenlerinin Okuldaki Stres Belirtileri, Stres Kaynakları, Bu Stres Kaynakları İle Başa Çıkma Yolları ve Yaşadıkları Örgütsel Stresin Performanslarına Etkisi Nedir?. Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Antalya.
- Özel, Y. ve Bay Karabulut, A.(2018). Günlük Yaşam ve Stres Yönetimi. *Türkiye Sağlık Bilimleri ve Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 48-56
- Özer, M(2020). Meslek Eğitiminde Paradigma Değişimi Türkiye'nin Meslek Eğitimi ile İmtihani. Maltepe Üniversitesi Yayınları, İstanbul.
- Özmutaf, N.M.(2006).Örgütlerde İnsan Kaynakları ve Stres: Ampirik Bir Yaklaşım. *Ege Üniversitesi Su Ürünleri Dergisi*. 23(1-2). 75-81.
- Subramaniam, V. (2015). Hubungan Antara Stres Dan Tekanan Darah Tinggi Pada Mahasiswa. *Intisari Sains Medis*, 2 (1), 4–7. <https://doi.org/10.15562/ism.v2i1.74>
- Sürme, Y. (2019). Stres, Stresle İlişkili Hastalıklar ve Stres Yönetimi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*. 12(64).525-529.
- Şahin, H. (2005). Örgütsel stres. *Maden Mühendisleri Odası (TMMOB) Madencilik Bülteni*, 1, 54-56.
- Tekkoyun, M. (2008). *Sınıftaki öğrenci sayısının ilköğretim birinci kademe öğretmenlerinin stres ve kaygısı üzerine etkisinin K. Çekmece ilköğretim okulları örneğinde incelenmesi* (Master's thesis, Sosyal Bilimler Enstitüsü).
- Ünal, S.(1999). Okullardaki Stres Kaynakları Verimlilik İlişkisi. *M.Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*. 11, Sayfa: 365-372
- Vural, B. (2004). Nitelikli Sınıf ve Stresiz Eğitim Ortamı. Hayat Yayıncılık, İstanbul.
- Yanardağ, U., & Dikmen, T. (2020). Öğretmenlerin Stres Düzeyleri Üzerine Karma Bir Araştırma: Sosyal Hizmet Mesleği Perspektifinden Bir Tartışma. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (31), 120-136.
- Yetim, E ve Çevik, D. (2019). Bir İş Sağlığı Konusu Olarak Öğretmenlerde İş Stresi Ve Başa Çıkma Yolları: Alan Araştırması. *Journal Of Awareness*, 3(5), 637-652.
- Yetişir, A. N. (2011). *İlköğretim okulu öğretmenlerinde stres yaratan yönetici davranışları ve öğretmenlerin bu davranışlara tepkileri (Denizli ili örneği)* (Master's thesis, Sosyal Bilimler Enstitüsü).
- Yüksel, H.(2014). Çalışma Yaşamı ve Stres Kavramı: Durumsal Bir Yaklaşım. *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*. 3(3). 109-131.

American university students' perceptions about unethical faculty behaviors

Asst.Prof. Burcu Erdemir, Bahçeşehir University, burcuerdemir@yahoo.com,
<https://orcid.org/0000-0003-2283-157X>

Abstract

Although ethical codes of conduct have been defined for academia, human-related factors, and neoliberal influences caused deviations from ethical behavior patterns and increased ethical breaches (Honig et al., 2014). Despite extensive research on student transgression and faculty work-related unethical issues, studies that explore higher education students' perspectives about faculty unethical behaviors are few and adopt quantitative approach (Ghiațau & Mățã, 2015). This study aims to explore American faculty's unethical behaviors from American university students' (n=9) views through phenomenological qualitative inquiry. Using maximum variation sampling, students studying in a cosmopolitan city in the United States of America were interviewed. Preliminary analysis indicated that academic ethics was perceived to be related to "plagiarism" and "a sense of responsibility", and that a code of ethics necessitated "being benevolent, consistent and vigilant" about work being done. Exposure to "racial discrimination", "cultural clash", "unsupportive faculty" and "finance-related unethicality" were other issues.

Keywords: University students, faculty members, unethical behaviors, ethical breaches, phenomenology.

Amerikalı üniversite öğrencilerinin öğretim elemanlarının etik dışı davranışlarıyla ilgili algıları

Öz

Akademi için etik davranış kuralları tanımlanmış olsa da, insanla ilgili faktörler ve neoliberal etkiler, etik davranış kalıplarından sapmalara ve etik ihlallerin artmasına neden olmuştur (Honig vd., 2014). Öğrenci ihlali ve öğretim elemanlarının işle ilgili etik dışı sorunları üzerine yapılan kapsamlı araştırmalara rağmen, yükseköğretim öğrencilerinin öğretim elemanlarının etik dışı davranışları hakkındaki bakış açılarını araştıran çalışmalar azdır ve nicel bir yaklaşım benimsemektedirler (Ghiațau ve Mățã, 2015). Bu çalışmanın amacı, Amerikalı öğretim üyelerinin etik dışı davranışlarını, Amerikalı üniversite öğrencilerinin (n=9) görüşlerinden yola çıkarak fenomenolojik nitel sorgulama yoluyla incelemektir. Maksimum çeşitlilik örnekleme kullanılarak, Amerika Birleşik Devletleri'nde kozmopolit bir şehirde okuyan öğrencilerle görüşülmüştür. Elde edilen ilk bulgular, akademik etiğin "intihal" ve "sorumluluk duygusu" ile ilişkili olarak algılandığını ve etik kuralların, yapılan işte "yardımsever, tutarlı ve uyanık olmayı" gerektirdiğini göstermiştir. "İrk ayrımcılığı", "kültürel çatışma", "destekleyici olmayan öğretim üyeleri" ve "finansla ilgili etik dışılığa" maruz kalma diğer sorunlardır.

Anahtar Kelimeler: Üniversite öğrencileri, öğretim üyeleri, etik dışı davranışlar, etik ihlaller, fenomenoloji.

References

- Ghiatău, R. M. & Măță, L. (2015). Exploring the students' perceptions regarding unethical practices in the Romanian educational system. *International Journal of Educational Development*, 44, 1-10, <https://doi.org/10.1016/j.ijedudev.2015.06.002>.
- Honig, B., Lampel, J., Siegel, D. & Drnevich, P. (2014). Ethics in the production and dissemination of management research: institutional failure or individual fallibility. *Journal of Management Studies*, 51(1), 118-142, <https://doi.org/10.1111/joms.12056>.

Türkiye’de Bilim ve Sanat Merkezleri Bağlamında Özel Yetenekli Bireylerin Eğitime İlişkin Politikalar

Muhamet Cevat Yıldırım¹³⁵ 0000-0003-0062-7826, Mehmet Aziz ŞAHİN¹³⁶ 0000-0002-3767-4493

Öz

Bu araştırmanın amacı, Türkiye'deki Bilim ve Sanat Merkezleri (BİLSEM) kapsamında özel yetenekli bireylerin eğitime yönelik politikaları değerlendirmektir. Çalışma ile BİLSEM’lerde özel yetenekli bireylerin eğitime yönelik politikaların etkili bir şekilde geliştirilmesine katkıda bulunmak hedeflenmektedir. Araştırma, nitel araştırma yöntemi kullanılarak yapılmıştır. Veri toplama aracı olarak ulusal politika belgeleri kullanılmıştır. Araştırmanın verileri doküman analizi yöntemiyle toplanmıştır. Araştırmada ölçüt örnekleme yöntemi tercih edilmiş olup, ölçüt olarak BİLSEM ile ilgili son politika belgeleri referans alınmıştır. Veriler, betimsel analiz yoluyla çözümlenmiş ve elde edilen bulgular BİLSEM’lerde özel yetenekli bireylerin eğitime yönelik politika ve uygulamaların anlaşılmasına ve değerlendirilmesine katkı sağlamıştır. Bu çalışmanın sonuçları, Türkiye’deki BİLSEM’lerde özel yetenekli bireylerin eğitime ilişkin politikaların güçlendirilmesi ve gelecekteki politika oluşturma süreçlerine rehberlik etmek amacıyla sunulmaktadır. Çalışmada elde edilen bulgular ve sonuçlara göre çeşitli önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, politika, bilim ve sanat merkezleri, özel yetenekli bireyler,

Policies Concerning the Education of Specially Gifted in the Context of Science and Art Centers in Turkey

Abstract

The aim of this research is to evaluate the policies for the education of gifted individuals within the scope of Science and Art Centers (BILSEM) in Turkey. The aim of the study is to contribute to the effective development of policies for the education of gifted individuals in BILSEMs. The research was conducted using the qualitative research method. National policy documents were used as data collection tools. The data of the research were collected by document analysis method. Criterion sampling method was preferred in the research, and the latest policy documents regarding BILSEM were taken as reference as criteria. The data were analyzed through descriptive analysis and the findings contributed to the understanding and evaluation of policies and practices for the education of gifted individuals in BILSEMs. The results of this study are presented in order to strengthen policies regarding the education of gifted individuals in BILSEMs in Turkey and to guide future policy-making processes. Various suggestions were made according to the findings and results obtained in the study.

Keywords: Türkiye, policy, gifted individuals, gifted students, science and art center

¹³⁵ Muhamet Cevat Yıldırım, Prof, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, mcevatyildirim@yyu.edu.tr, 0000-0003-0062-7826¹

¹³⁶ Mehmet Aziz ŞAHİN, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Yüksek Lisans Öğrencisi, mehmetazizsahin@gmail.com, 0000-0002-3767-4493²

ChatGPT'nin Türkiye'deki bilimsel çalışmalar üzerine sistemantik bir incelemesi

Adı Soyadı¹³⁷

Öz

ChatGPT, 30 Kasım 2022'de OpenAI tarafından yayınlandı. Son derece karmaşık görevleri yerine getirmesiyle ve iletişiminin daha doğal (insan benzeri) olmasını sağlayan gelişmiş kapasitesiyle tüm dünyayı şaşırttı. İnsanlar bir yandan ChatGPT'nin bu gücü nasıl elde ettiğini ve insan gibi nasıl cevaplar verebildiğini merak ederken diğer yandan ise doğal olarak intihal ve sosyal güvenlik sorunları gibi olumsuz etkileri konusunda endişeleniyorlar. Bu nedenle ChatGPT ile ilgili birçok bilimsel materyal yayınlandı. Bu araştırmanın amacı ise bu bilimsel materyallerden Türkiye'de yayınlananları sistemantik olarak incelemektir. Bunun için Google Scholar, Scopus ve Web of Science tarafından indekslenen materyaller analiz edilmiştir. Literatürün sistemantik olarak incelenmesi eğitim örgütlerinde GPT'yi kullanan ve kullanmak isteyen araştırmacılara istatistiksel bilgiler vermektedir. Araştırma neticesinde ise eğitim alanındaki araştırmacılara yapay zekânın sunduğu bu sanal asistanı çalışmalarında kullanmaları önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: ChatGPT, eğitim, sistemantik inceleme.

A Systematic review of ChatGPT on scientific studies in Turkey

Abstract

ChatGPT was released by OpenAI on November 30, 2022. He surprised the world with his ability to perform extremely complex tasks and his advanced capacity to communicate more naturally (human-like). While people, on the one hand, wonder how ChatGPT obtains this power and how it can give human-like answers, on the other hand, they are naturally worried about its negative effects such as plagiarism and social security problems. For this reason, many scientific materials have been published about ChatGPT. The purpose of this research is to systematically examine these scientific materials published in Turkey. For this purpose, materials indexed by Google Scholar, Scopus and Web of Science were analyzed. Systematic review of the literature provides statistical information to researchers who use and want to use GPT in educational organizations. As a result of the research, researchers in the field of education are recommended to use this virtual assistant offered by artificial intelligence in their studies.

Keywords: ChatGPT, training, systematic review.

Kaynakça/Reference

Alabool, H. M. (2023, August). ChatGPT in education: SWOT analysis approach. In *2023 International Conference on Information Technology (ICIT)* (pp. 184-189). IEEE.

Ali, F. (2023). Let the devil speak for itself: Should ChatGPT be allowed or banned in hospitality and tourism schools? *Journal of Global Hospitality and Tourism*, 2(1), 1-6.

17. Uluslararası Eğitim Yönetimi Kongresi-UEYK2024 – 7-9 Mart/March 2024 - Bildiri Özetleri Kitabı
17th International Congress on Educational Administration - IEAC2024 - Proceedings Abstracts

- Ali, J. K. M., Shamsan, M. A. A., Hezam, T. A., & Mohammed, A. A. (2023). Impact of ChatGPT on learning motivation: Teachers and students' voices. *Journal of English Studies in Arabia Felix*, 2(1), 41-49.
- Aljanabi, M. (2023). ChatGPT: Future directions and open possibilities. *Mesopotamian Journal of Cybersecurity*, 16-17.
- Azaria, A. (2022). *ChatGPT usage and limitations*. HAL Open Science.
- Cahill, K. (2007). Google tools on the public reference desk. *The Reference Librarian*, 48(1), 67-79.
- Caldarini, G., Jaf, S., & McGarry, K. (2022). A literature survey of recent advances in chatbots. *Information*, 13(41), 1-22.
- Choi, J. H., Hickman, K. E., Monahan, A., & Schwarcz, D. B. (2023). ChatGPT goes to law school. *Minnesota Legal Studies Research*, 1-16.
- Farrokhnia, M., Banihashem, S. K., Noroozi, O., & Wals, A. (2023). A SWOT analysis of ChatGPT: Implications for educational practice and research. *Innovations in Education and Teaching International*, 1-15. <https://doi.org/10.1080/14703297.2023.2195846>
- Fijačko, N., Gosak, L., Štiglic, G., Picard, C. T., & Douma, M. J. (2023). Can ChatGPT pass the life support exams without entering the American heart association course? *Resuscitation*, 185, 1-2.
- Garg, M., & Goel, A. (2022). A systematic literature review on online assessment security: Current challenges and integrity strategies. *Computers & Security*, 113, 1-13.

Gençlerin siyasal katılım, sosyal sorumluluk anlayışı ve örgütlenme eğilimleri ile sivil toplum kurumlarına katılım düzeyleri arasındaki ilişkiler

Öznur Altındal¹³⁸ , İbrahim Hakan Karataş¹³⁹

Öz

Günümüzde gençler, toplumsal ve siyasal dinamiklere aktif bir şekilde katılım göstermenin yanı sıra, sosyal sorumluluk anlayışlarıyla öne çıkmakta ve bu bağlamda sivil toplum örgütlerine yoğun bir ilgi göstermektedirler. Bu ilgi, gençlerin siyasal katılım, sosyal sorumluluk anlayışı ve örgütlenme eğilimleri arasındaki karmaşık ilişkileri ön plana çıkarmaktadır.

Araştırma, gençlerin sivil toplum örgütlerine katılım düzeyleri ile siyasal katılım, sosyal sorumluluk anlayışı ve örgütlenme eğilimleri arasındaki derin ilişkileri anlamayı amaçlamaktadır. Bu bağlamda, gençlerin sivil toplum örgütlerine katılım düzeylerinin, siyasal katılım, sosyal sorumluluk anlayışı ve örgütlenme eğilimleriyle nasıl etkileşimde bulunduğunu araştırmayı hedeflemektedir.

Araştırmanın verileri nicel yöntem kullanılarak 400 genç katılımcı ile anket yöntemiyle elde edilecektir. Örneklem, gençleri sivil toplum örgütlerine katılan 200 kişi ve katılmayan 200 kişi olmak üzere iki ana gruba ayıracaktır. Bu çalışma gençlerin sivil toplum örgütlerine katılımının dinamiklerini ve örgütlerin gençler üzerindeki etkisinin anlaşılmasına katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sivil toplum, sosyal katılım, siyasal katılım, örgütlenme, gençlik.

Title in English only first letter of the first word should be in capital “Garamond” size 14

Abstract

Today, young people, in addition to actively participating in social and political dynamics, stand out with their understanding of social responsibility and show great interest in non-governmental organizations in this context. This interest highlights the complex relationships between young people's political participation, social responsibility understanding and organizational tendencies. The research aims to understand the deep relationships between young people's level of participation in non-governmental organizations and political participation, social responsibility understanding and organizational tendencies. In this context, it aims to investigate how young people's participation levels in non-governmental organizations interact with political participation, social responsibility understanding and organizational tendencies.

The data of the research will be obtained by survey method with 400 young participants using the quantitative method. The sample will be divided into two main groups: 200 young people who participate in non-governmental organizations and 200 people who do not. This study will contribute to understanding the dynamics of young people's participation in non-governmental organizations and the impact of organizations on young people.

Keywords: Civil society, social participation, political participation, organization, youth.

Bildiri yüksek lisans tezi olarak sunulacaktır. / The paper will be presented as a master's thesis.
138 Öznur Altındal/ Yüksek Lisans Öğrencisi/ İstanbul Medeniyet Üniversitesi/ oznuraltindal@gmail.com, ORCID: 0009-0008-1651-2445

2 Doc, Dr. - İstanbul Medeniyet Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi, ihkaratas@gmail.com, ORCID: 0000-0001-5569-014X

Sosyal medya ve eğitim yönetimindeki rolü: İletişim, etkileşim ve eğitimde yenilik

Şakir Çınkır¹⁴⁰ , Özgün Çekiç¹⁴¹ , Kübra Yenel¹⁴²

Öz

Hızla gelişen dijital çağda, sosyal medyanın başta eğitim olmak üzere çeşitli sektörlerdeki yaygın etkisi, eğitim yönetimindeki rolünün kapsamlı bir şekilde incelenmesini gerektirmektedir. Bu araştırma, sosyal medya platformlarının eğitim çerçeveleri içerisinde kullanımının, öğretmen-öğrenci ve akran etkileşimleri üzerindeki etkileri ve bu dijital araçların kolaylaştırdığı yenilikçi eğitim uygulamalarının ortaya çıkışının eğitim yönetimi bağlamında araştırılması amacını taşımaktadır. Sosyal medyayı kendi yönetim sistemlerine başarılı bir şekilde entegre eden eğitim kurumlarının derinlemesine incelenmesi amacıyla durum çalışması olarak planlanan bu çalışmada, belirlenen durumdaki örnek olay incelemelerinin yanı sıra, sosyal medyanın eğitimsel iletişim ve etkileşimi geliştirmedeki dönüştürücü rolü ve yenilikçi uygulamalara yer verilecektir. Araştırma yöntemlerinden nitel yaklaşımın kullanıldığı bu çalışmada, bir yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanarak eğitim yöneticisi, okul yöneticisi ve öğretmen katılımcılara sunulacaktır. Sosyal medyanın eğitim sektöründe yenilik için bir araç olarak potansiyelini vurgulayarak, eğitim yönetiminde sosyal medya kullanımının anlaşılmasına ve optimizasyonuna önemli ölçüde katkıda bulunmayı amaçlayan bu çalışmanın soruları şu şekildedir:

- Sosyal medya platformları eğitim yönetiminde ne şekilde kullanılmaktadır?
- Eğitim yönetiminde sosyal medya kullanımının eğitim yöneticisi- okul yöneticisi, eğitim yöneticisi-öğretmen, okul yöneticisi-öğretmen, öğretmen-öğrenci ve öğrenci-öğrenci etkileşimleri üzerindeki etkisi nasıldır?
- Eğitim yönetiminde sosyal medyanın kolaylaştırdığı yenilikçi uygulamalar nelerdir?

Literatür

Sobaih vd.'nin (2016) yaptıkları çalışmanın sonucu, sosyal medyanın akademik amaçlarla, özellikle öğretme ve öğrenme aracı olarak büyük bir değere sahip olduğunu göstermektedir. Stathopoulou vd.'nin (2019) çalışmaları, hem eğitimcilerin hem de öğrencilerin derslerin sunumu ve değerlendirilmesine sosyal medyayı dahil etmenin önemini kabul ettiklerini ve bunun öğrencilerin derin öğrenme deneyimi ve katılımının yanı sıra iş birlikçi ve örgütsel becerilerin geliştirilmesi üzerindeki olumlu etkisini vurguladıklarını göstermektedir. Ancak eğitimcilerin sosyal medya kullanımının uygunluğu, kontrolü ve sosyal medya platformlarının kullanım düzeyi açısından bir denge kurmaları tavsiye edilmektedir.

Doğan ve Çevik'in yaptığı çalışmada (2021) örgütsel iletişimde yeni bir platform olarak sosyal medyanın okullarda kullanımına ilişkin okul yöneticileri ve öğretmenlerin görüşleri değerlendirilerek, sosyal medyanın eğitim kurumlarında iletişimi ve örgütsel yönetimi kolaylaştırmada gelişen rolüne işaret edilmiştir. Çalışmalar, medya eğitimi ile okul yönetiminde sosyal ağların kullanımı arasındaki ilişkiyi incelemiş ve etkili yönetim için medya yeterliliklerini anlamının önemini vurgulamıştır (Harb & Al-Zou'bi, 2022; Van Den Beemt vd., 2020).

Zachos vd.'nin (2018) yaptığı çalışma, sosyal ağların gençler üzerindeki kapsamlı etkisini incelemekte, öğrenme süreçleri ve çevrimiçi platformlar da dâhil olmak üzere yüksek öğrenimin çeşitli yönleriyle entegrasyonlarını vurgulayarak öğretmenlerin ve kurumların sınırlı katılımına rağmen umut verici olumlu etkilere işaret etmektedir. Yüksek öğrenimde sosyal medyanın kullanımı artmakta ve eğitimciler teknolojiyi, öğretimi iyileştirmek ve öğrencilere etkileşimli öğrenme sağlamak için kullanmaya yönelmektedirler. Ancak, sosyal medyanın etkinliğini destekleyen ampirik kanıtlar sınırlıdır ve genellikle öznel verilere dayanmaktadır (Tess, 2013). Akademisyenler, sosyal medyanın eğitim uygulamaları üzerindeki etkisini vurgulamaktadır ve bu

140 Prof. Dr., Ankara Üniversitesi, scinkir@ankara.edu.tr, ORCID: 0000-0001-8057-938X

141 Dr., İzmir Ekonomi Üniversitesi, ozgun@hotmail.com, ORCID: 0000-0002-0517-3299

142 Sorumlu Yazar/ Corresponding Author Dr., Manisa Celal Bayar Üniversitesi, kubrayenel@gmail.com, ORCID: 0000-0002-4237-9763

da geleneksel bilim modellerinin yeniden tasavvur edilmesine yol açmaktadır (Li & Greenhow, 2015).

Greenhow vd. (2018) tarafından sosyal medyanın bir öğrenme alanı olarak kavramsallaştırılmasını sağlayan bir model önerilmiş ve iki vaka çalışmasıyla bu modelin uygulanabilirliği gösterilmeye çalışılmıştır. Elde edilen sonuçlar, önerilen modelin eğitimde sosyal medyanın anlaşılmasına yeni bir bakış açısı getirebileceğini ve gelecek araştırmalara yol gösterebileceğini ortaya koymaktadır. Buradan yola çıkarak, literatürdeki tüm bu çalışmalar, sosyal medyanın formal ve informal öğrenimi entegre etme potansiyelini vurgulamış, ancak bu alanın genellikle eğitim yönetimi bağlamında eksik kaldığını göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal medya, eğitim yönetimi, iletişim, etkileşim, yenilik.

Social media and its role in education management: Innovation in communication, interaction and education

Abstract

In the rapidly developing digital age, the widespread influence of social media in various sectors, especially education, requires a comprehensive examination of its role in educational management. This research aims to investigate the effects of the use of social media platforms within educational frameworks on teacher-student and peer interactions and the emergence of innovative educational practices facilitated by these digital tools in the context of educational management. This research, which is planned as a case study for the purpose of in-depth examination of educational institutions that have successfully integrated social media into their management systems, will include case studies in the specified situation, as well as the transformative role of social media in improving educational communication and interaction and innovative applications. In this research, where the qualitative approach is used, a semi-structured interview form will be prepared and presented to the education administrator, school principal and teacher participants. The questions of this research, which aims to contribute significantly to the understanding and optimization of the use of social media in education management by highlighting the potential of social media as a tool for innovation in the education sector, are as follows:

- a) How are social media platforms used in educational management?
- b) What is the impact of social media use in educational management on education administrator-school principal, education administrator-teacher, school principal-teacher, teacher-student and student-student interactions?
- c) What are the innovative practices facilitated by social media in educational management?

Literature

The result of Sobaih et al.'s (2016) research shows that social media has great value for academic purposes, especially as a teaching and learning tool. Stathopoulou et al.'s (2019) research shows that both educators and students recognize the importance of incorporating social media in the delivery and evaluation of courses, highlighting its positive impact on students' deep learning experience and engagement, as well as the development of collaborative and organizational skills. However, educators are recommended to strike a balance in terms of appropriateness and control of social media use and the level of use of social media platforms.

In the research conducted by Doğan and Çevik (2021), the opinions of school principals and teachers regarding the use of social media in schools as a new platform in organizational communication were evaluated and the developing role of social media in facilitating communication and organizational management in educational institutions was pointed out. Studies have examined the relationship between media education and the use of social networks in school management and emphasized the importance of understanding media competencies for effective management (Harb & Al-Zou'bi, 2022; Van Den Beemt et al., 2020).

Zachos et al.'s (2018) research examines the comprehensive impact of social networks on young people, highlighting their integration with various aspects of higher education, including learning processes and online platforms, pointing to promising positive effects despite the limited

17. Uluslararası Eğitim Yönetimi Kongresi-UEYK2024 – 7-9 Mart/March 2024 - Bildiri Özetleri Kitabı
17th International Congress on Educational Administration - IEAC2024 - Proceedings Abstracts

involvement of teachers and institutions. The use of social media in higher education is increasing, and educators are turning to using technology to improve teaching and provide interactive learning to students. However, empirical evidence supporting the effectiveness of social media is limited and often based on subjective data (Tess, 2013). Scholars highlight the impact of social media on educational practices, leading to a reimagining of traditional science models (Li & Greenhow, 2015).

A model that conceptualizes social media as a learning field was proposed by Greenhow et al. (2018) and the applicability of this model was tried to be demonstrated with two case studies. The results obtained reveal that the proposed model can bring a new perspective to the understanding of social media in education and can guide future research. Based on this, all these studies in the literature have emphasized the potential of social media to integrate formal and informal learning, but have shown that this field is often lacking in the context of educational management.

Keywords: Social media, educational management, communication, interaction, innovation.

Kaynakça/Reference

- Doğan, E., & Çevik, M. S. (2021). School administrators' and teachers' views about the use of social media at schools as a new platform in organizational communication. *European Journal of Education Studies*, 8(11), 398-427.
- Greenhow, C., Campbell, D., Galvin, S., & Askari, E. (2018, March). *Social media in teacher professional development: A literature review*. In Society for information technology & teacher education international conference (pp. 2256-2264). Association for the Advancement of Computing in Education (AACE).
- Harb, A., & Al-Zou'bi, R. (2022). School Principals' Familiarity with Media Education and its Correlation with Their Use of Social networks in School Administration.
- Li, J. & Greenhow, C. (2015). Scholars and social media: Tweeting in the conference backchannel for professional learning. *Educational Media International*, 52(1), 1-14.
- Sobaih, A. E. E., Moustafa, M. A., Ghandforoush, P., & Khan, M. (2016). To use or not to use? Social media in higher education in developing countries. *Computers in Human Behavior*, 58, 296-305.
- Stathopoulou, A., Siamagka, N. T., & Christodoulides, G. (2019). A multi-stakeholder view of social media as a supporting tool in higher education: An educator-student perspective. *European Management Journal*, 37(4), 421-431.
- Tess P. A. (2013). The role of social media in higher education classes (real and virtual): A literature review. *Computers in Human Behavior*, 29, A60-A68.
- Van Den Beemt, A., Thurlings, M., & Willems, M. (2020). Towards an understanding of social media use in the classroom: A literature review. *Technology, Pedagogy and Education*, 29(1), 35-55.
- Zachos, G., Paraskevopoulou-Kollia, E. A., & Anagnostopoulos, I. (2018). Social media use in higher education: A review. *Education Sciences*, 8(4), 194.

Social justice leadership in education: awareness and responsibilities of school principals on social justice

Elif Erberk¹⁴³ , Yaşar Kondakçı¹⁴⁴

Abstract

Transformational movements are necessary to ensure that students who are disadvantaged due to their differences receive an education in an equitable environment (Foster, 1989). School principals, who play a significant role in social justice, should become conscious of the dangers of marginalization and exclusion (Arar et al., 2017). This study aims to determine school principals' beliefs and obligations with regard to social justice leadership. The research was carried out using a phenomenological approach. According to VanManen (2016), phenomenology is a method describing people's experiences with a reality or concept. Data were collected through a semi-structured interview form. Content analysis was used to analyze the data. Within the scope of the research results, it is expected that school principals generally perceived social justice leadership as socio-economic support for disadvantaged groups. Besides, disadvantaged groups cannot benefit from social justice practices sufficiently due to the centralized structure in education and related educational policies.

Keywords: Social justice in education, social justice leadership, equality of opportunity in education.

Öz

Farklılıklarından ötürü dezavantajlı konumda bulunan öğrencilerin daha adil bir ortamda eğitim almalarını sağlamak için dönüşümsel eylemlere ihtiyaç vardır (Foster, 1989). Sosyal adalet konusunda oldukça önemli bir role sahip olan okul müdürlerinin dışlanma ve ötekileştirmeye karşı farkındalık geliştirmeleri gerekmektedir (Arar vd., 2017). Bu çalışmada, okul müdürlerinin sosyal adalet liderliğine ilişkin algıları ve sorumluluklarını belirlemek amaçlanmaktadır. Çalışma, Fenomenolojik desende yürütülmüştür. Fenomenoloji, bireylerin bir olgu ya da fikirle ilgili deneyimlerini betimleyen bir yaklaşımdır (VanManen, 2016). Veriler araştırmacılar tarafında geliştirilen yarı-yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla toplanmıştır. Verilerin analizinde içerik analizi kullanılmıştır. Araştırma sonuçları kapsamında, okul müdürlerinin sosyal adalet liderliğini genel olarak dezavantajlı gruplara sosyo-ekonomik destek olarak algıladıkları görülmektedir ve sonuçların bu yönde çıkması beklenmektedir. Ayrıca, eğitimdeki merkezîyetçi yapı ve buna bağlı eğitim politikaları nedeniyle dezavantajlı grupların yeterince sosyal adalet uygulamalarından faydalanamadığı yönünde sonuçların ortaya çıkması beklenmektedir.

Anahtar kelimeler: Eğitimde sosyal adalet, sosyal adalet liderliği, eğitimde fırsat eşitliği

Kaynakça/Reference

- Arar, K., Beycioğlu, K., & Oplatka, I. (2017). A Cross-cultural analysis of educational leadership for social justice in Israel and Turkey: Meanings actions and contexts. *Compare: A Journal of Comparative and International Education*, 47(2), 192-196
- Foster, W. (1989). Toward a critical practice of leadership. *Critical Perspectives on Educational Leadership*, 3, 39-62.
- Van Manen, M. (Ed.). (2016). *Writing in the dark: Phenomenological studies in interpretive inquiry*. Routledge.

143 Corresponding Author Dr./Van Yuzuncu Yil Universitii, eliferberkk@yyu.edu.tr

144 Prof. Dr./Middle East Technical University, kyasar@metu.edu.tr

Okul Yöneticilerinin Sahip Olması Gereken Mesleki Değerler

Yunus Emre Yılmaz¹⁴⁵ 0000-0002-5268-2571

Zübeyde Yaraş¹⁴⁶ 0000-0001-6510-2655

Öz

Bu araştırmada öğretmenlerin görüşlerine dayanarak okul yöneticilerinin benimsediği mesleki değerler ve okul yöneticilerinde olması gereken mesleki değerlerin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu çalışma, nitel araştırma deseninde ve durum çalışması modelindedir. Veriler yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmış olup içerik analizi ile çözümlenmiştir. Öğretmenlerin görüşlerine göre, okul yöneticilerinin sergilediği mesleki değerler ile sahip olmaları gereken mesleki değerlere ilişkin görüşleri, kişisel, evrensel ve mesleki değerler olmak üzere üç temel kategori altında toplanmıştır. Öğretmenlerin görüşlerine göre, okul yöneticilerinin okullarda sergilediği mesleki değerler arasında en yüksek olan 4 değer verilmiştir. Bu değerler sırasıyla, adalet, işbirliği, sorumluluk ve saygı şeklindedir. Öğretmenlerin görüşlerine göre, okul yöneticilerinin sergilemesi gereken mesleki değerler arasında en yüksek olan 4 değer verilmiştir. Bu değerler, adil yönetim, ifade özgürlüğü, esnek tutum ve empati şeklindedir. Sonuç olarak okul yöneticilerinin, işbirliği, sorumluluk, dayanışma ve saygı, şeklindeki değerleri sıklıkla sergiledikleri, ifade özgürlüğü, empati, esnek olma, eşitlik ve dürüstlük değerlerini sergilemeleri gereken değerler olarak tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Değer, Mesleki Değer, Öğretmen, Okul Yöneticileri

145 Yunus Emre Yılmaz// Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Eğitim Yönetimi ABD Yüksek Lisans Öğrencisi
/2293133014@ogr.mku.edu.tr, 0000-0002-5268-2571 ORCID
2 Doç. DR. Zübeyde Yaraş/ Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi/ zubeyde.yaras@mku.edu.tr, 0000-0001-6510-2655 ORCID

Öğretmen ve Okul Yöneticilerinin Görüşlerine Göre Veli-Okul İlişkilerinde Yaşanan Sorunlar ve Çözüm Önerileri

Muhammet Hanifi Ercoşkun¹⁴⁷ , Okan Diş¹⁴⁸

Öz

Bu çalışmada öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin görüşlerine göre veli okul ilişkilerinde yaşanan sorunlar ve bu sorunlara yönelik çözüm önerilerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Okul ve velilerin yaşadığı sorunların ciddiyetle ele alınması ve çözülmesi gerektiğinden mevcut çalışma yapılmış, yönetici ve öğretmenlere rehberlik edebilecek bilgiler tema ve alt temalar şeklinde sunulmuştur. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden olgubilim yöntemi kullanılmıştır. Öğretmen ve okul yöneticilerinin veli-okul ilişkilerinde yaşadıkları sorunlara ilişkin zengin veriler toplamak amacıyla öğretmen ve okul yöneticilerine yönelik yarı-yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu, 2023-2024 öğretim yılında Erzurum merkez ilçelerinde görevli öğretmen ve okul yöneticilerinden oluşmaktadır. Katılımcıların belirlenmesinde ölçüt ve kartopu örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Ölçüt olarak öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin veliler ile sorun yaşaması esas alınmıştır. Gönüllü katılımcılarla yapılan görüşmelerin ses kayıtları yazıya dökülmüştür. Veri analizinde içerik analizi yapılmıştır. Çalışmanın geçerlik ve güvenilirliği için gerekli önlemler alınmıştır. Çalışmayla ilgili bulgular, sonuçlar, tartışma ve öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Veli-okul ilişkileri, veli-okul ilişkilerinde yaşanan sorunlar, çözüm önerileri.

Problems in Parent-School Relations According to the Views of Teachers and School Administrators and Suggestions for Solutions

Abstract

This study aimed to determine the problems experienced in parent-school relations according to the opinions of teachers and school administrators and the suggestions for these problems. Since the problems experienced by schools and parents need to be taken seriously and solved, the current study was conducted and information that can guide administrators and teachers is presented in the form of themes and sub-themes. The phenomenology method, one of the qualitative research methods, was used in the study. A semi-structured interview form was used for teachers and school administrators to collect rich data on the problems experienced by teachers and school administrators in parent-school relations. The study group of the research consisted of teachers and school administrators working in the central districts of Erzurum in the 2023-2024 academic year. Criterion and snowball sampling methods were used to determine the participants. The criterion was based on teachers and school administrators' having problems with parents. The audio recordings of the interviews with the volunteer participants were transcribed. Content analysis was used to analyze data. Necessary precautions were taken for the validity and reliability of the study. Findings, results, discussion, and recommendations were presented.

147 Doç. Dr. /Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi, ercoskun@atauni.edu.tr, 0000-0001-9932-3659

148 Dr./MEB, okandis25@gmail.com, 0000-0002-0065-953X

Okul Yöneticilerinin Liderlik Stilleri ile Öğretmenlerin Karar Sürecine Katılımlarının İncelenmesi*

Okan Diş, Dr., MEB, okandis25@gmail.com ¹

Muhammet Hanifi ERCOŞKUN, Doç. Dr., Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi, ercoskun@atauni.edu.tr²

Okan DİŞ¹⁴⁹ , Muhammet Hanifi ERCOŞKUN¹⁵⁰

Öz

Okul yöneticilerinin bir lider olarak ortaya koydukları liderlik stillerinin öğretmenlerin karara katılımlarını etkilediği ifade edilebilir. Bu ilişkiyi ortaya koyabilmek için yapılan araştırma ile okul yöneticilerinin liderlik stilleri ile öğretmenlerin karara katılımları arasındaki ilişkinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Okul yöneticilerinin liderlik stilleri ve öğretmenlerin karar sürecine katılım düzeyleri arasındaki ilişkileri belirlemeye yönelik olan bu araştırma nicel araştırma yöntemi ile ilişkisel tarama modelinde tasarlanmıştır. Araştırmanın evrenini, 2023-2024 eğitim öğretim yılında Erzurum ili Yakutiye ilçesinde Milli Eğitim Bakanlığına bağlı ilkokullarda görevli 700 öğretmen oluşturmaktadır. Okullarda görevli öğretmenlere ölçekler uygulanırken basit tesadüfî örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Verilerin istatistiksel çözümlenmeleri için; frekans ve yüzde, ortalama, standart sapma, değişkenler arasındaki ilişkilerin hesaplanmasında Pearson Momentler Çarpım Korelasyon Katsayısı (r), ayrıca bağımsız değişkenin bağımlı değişkeni yordama gücünü belirlemek için Yapısal Eşitlik Modellemesi kullanılmıştır. Çalışmayla ilgili bulgular, sonuçlar, tartışma ve öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Liderlik, liderlik stilleri, karara katılım.

Examination of School Administrators' Leadership Styles and Teachers' Participation in the Decision Process

Abstract

It can be stated that the leadership styles of school administrators as leaders affect teachers' participation in decision-making. In order to reveal this relationship, the research aimed to determine the relationship between the leadership styles of school administrators and teachers' participation in decision-making. This research, which aims to determine the relationships between the leadership styles of school administrators and the participation levels of teachers in the decision-making process, was designed with a quantitative research method and a relational scanning model. The population of the research consists of 700 teachers working in primary schools affiliated with the Ministry of National Education in Yakutiye district of Erzurum province in the 2023-2024 academic year. Simple random sampling method was used when applying the scales to teachers working in schools. For statistical analysis of data; frequency and percentage, mean, standard deviation, Pearson Product Moment Correlation Coefficient (r) was used to calculate the relationships between variables, and Structural Equation Modeling was used to determine the predictive power of the independent variable on the dependent variable. Findings, results, discussion and suggestions regarding the study are presented.

Keywords: Leadership, leadership styles, participation in decision-making.

¹ Dr./MEB, okandis25@gmail.com, 0000-0002-0065-953X

² Doç. Dr. /Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi, ercoskun@atauni.edu.tr, 0000-0001-9932-3659

Aday Öğretmenlerin Yapay Zekâ Konusunda Algıları ve Eğitimde Yapay Zekâ Kullanımı Üzerine Görüşleri

Başak Coşkun¹⁵¹

Öz

Birçok sektöre büyük değişim ve dönüşümü getirdiği ve de getirebileceği gibi, yapay zekâ öğrenme ve öğretme konusunda temel anlayış ve uygulamaları değiştirebilir. Bu çerçevede gelecekte yapay zekâyı kullanması ve öğretmesi beklenen öğretmen adaylarının yapay zekânın ne olduğuna dair düşünceleri; eğitimde nasıl kullandıkları ve öğretmen olarak nasıl kullanmayı planladıklarına dair oluşan bilgi ihtiyacı bu araştırmanın temel sorularına kaynaklık etmiştir. Bu araştırmada nitel araştırma desenlerinden olgu bilim (fenomenoloji) deseni kullanılmıştır. Yarı-yapılandırılmış görüşme formuyla öğretmen adaylarından toplanan veriler doğrultusunda araştırmanın ilk bulgularıyla yapay zekânın ne olduğuna dair ortaya çıkan ana temalar - “Yanlış Kavramsallaştırmalar”, “Kabilyetler” ve “Genel Zekâdan Farkı” şeklinde isimlendirilmiş; eğitimi nasıl etkilediğine/etkileyeceğine bulgular ise “Eğitime Olumlu Etkileri”, “Eğitime Olumsuz Etkileri” ve “Önlemler” şeklinde temalandırılmıştır. Araştırma devam etmekte olduğu için sonuç ve öneriler bölümü gelecek haftalarda şekillenecektir.

Anahtar Kelimeler: Genel zekâ, olgubilim, öğretmenlik mesleği.

Prospective Teachers' Perceptions about Artificial Intelligence and Their Views on Its Use in Education

Abstract

Artificial intelligence (AI) has brought about significant changes and transformations in many facets of life, and has been transforming the fundamental understanding and applications in learning and teaching, as well. In this context, the need to understand the perceptions of prospective teachers on AI, to learn their experiences of AI in their current academic life and expectations about using AI in their professional life as teachers have constructed the fundamental basis for the research questions. The study applied phenomenological research design. Based on the data collected from seven prospective teachers through semi-structured interviews, the primary findings regarding what AI was, were themed as "Misconceptions," "Capabilities," and "Differences from the General Intelligence"; while the findings regarding how it affected/would affect education were themed as "Positive Effects on Education," "Negative Effects on Education," and "Precautions." As the research is ongoing, the conclusion and recommendations section will be shaped in the coming weeks.

Keywords: General intelligence, phenomenology, teaching profession.

Platon'un mağara alegorisi ve eğitim yönetimi üzerine bir çözümleme

Duran Mavi¹⁵² , Gamze Tuti¹⁵³ , Murat Özdemir¹⁵⁴

Öz

Platon, fikirleri asırlardır tartışılan ve aralarında eğitim yönetiminin de bulunduğu pek çok disiplini etkisi altına alan bir Antik Yunan filozofudur. Eğitim yönetimi araştırmacıları son yıllarda artan bir ilgiyle her ne kadar ampirik çalışmalara odaklansalar da alanlarının teorik temellerini güçlendirmeye dönük arzularını da korumaktadırlar (Mavi vd., 2022; Özdemir, 2018). Bu itibarla Platon'un *Devlet*'ine gösterilecek ilgi önemli bir potansiyele sahiptir. Ancak Devlet'in en çarpıcı metaforlarından biri olan *mağara alegorisinin* eğitim yönetimi bağlamında yeterince irdelendiğini söylemek zordur. Platon, mağara alegorisinde esaretten kurtulan bir bireye eğitimin katkılarını ve eğitimcileri düşen görevleri eşsiz ifadelerle sıralamaktadır (Platon, yak. M.Ö. 375/1999). Bu nedenle biz mevcut çalışmamızda Platon'un mağara alegorisindeki mesajlarını eğitim yönetimi alanı, araştırmaları ve araştırmacıları özelinde ele almaya çalıştık. Analizlerimiz sırasında Devlet'in VII. Kitap'ı üzerinde nitel araştırma desenlerinden söylem analizini işe koştuk (Gee, 2010). Bulgularımıza dayanarak eğitim yönetimi alanının bireylerin mağaralardan çıkmalarına hizmet edecek bilginin üretilmesinde ve uygulanmasında kritik fonksiyonları olduğu çıkarımını yaptık.

Anahtar Kelimeler: Platon, eğitim, eğitim yönetimi.

Plato's cave allegory and an analysis of educational administration

Abstract

Plato was an ancient Greek philosopher whose ideas have been debated for centuries and influenced many disciplines, including education administration. Although educational administration researchers have been focusing on empirical studies with increasing interest in recent years, they also maintain their desire to strengthen the theoretical underpinnings of their discipline (Mavi et al., 2022; Özdemir, 2018). In this respect, interest in Plato's *Republic* has significant potential. However, it is difficult to say that the *cave allegory*, one of the most striking metaphors of the Republic, has been sufficiently analyzed in the context of educational administration. In his allegory of the cave, Plato lists education's contributions to an individual freed from captivity and the duties of educators with unique statements (Plato, ca. B.C. 375/1999). For this reason, in the present study, we have tried to address the messages of Plato's cave allegory in the field of educational administration, research, and scholars. During our analysis, we employed discourse analysis, a qualitative research design, on the VIIth Book of The Republic (Gee, 2010). Based on our findings, we conclude that the discipline of educational administration has critical functions in producing and implementing knowledge that will serve individuals to liberate themselves from their caves.

Keywords: Principal, managerial roles, linking

Kaynakça/Reference

- Gee, J. P. (2010). *An introduction to discourse analysis: Theory, and method* (3rd ed.). Routledge.
- Mavi, D., Ayyıldız, P., & Özdemir, M. (2022). Knowledge production in the field of educational administration in Turkey: Evaluation of dissertations within the context of Habermas's knowledge taxonomy. *Research in Educational Administration & Leadership*, 7(2), 283-318.
- Özdemir, M. (2018). *Eğitim yönetimi: Alanın temelleri ve çağdaş yönelimler*. Anı.
- Platon. (1999). *Devlet* (S. Eyüboğlu & M. A. Cimcoz Çev.). İş Bankası. (Orijinal hali yak. M.Ö. 375'te yayımlanmıştır).

152 Sorumlu Yazar/Corresponding Author, Dr./PhD., Millî Eğitim Bakanlığı/Ministry of National Education, duanmavi@hotmail.com, 0000-0001-7244-6448

153 Dr./PhD., Millî Eğitim Bakanlığı/Ministry of National Education, gmzeclskn@gmail.com, 0000-0001-8831-6613

154 Prof Dr./Prof., Hacettepe Üniversitesi/Hacettepe University, mtozdem@gmail.com, 0000-0002-1166-6831

Müdürlerin okul dışındaki rolleri: Bağlantı kurma becerileri üzerine bir inceleme

Duran Mavi¹⁵⁵ , Gamze Tuti¹⁵⁶ , Murat Özdemir¹⁵⁷

Öz

Okul yaşamı üzerinde pek çok faktörün etkisi bulunmaktadır. Bu faktörlerden biri de okul müdürüdür. Nitekim okul müdürlerine ilişkin literatür hızla genişlemekte, araştırmacılar okul müdürlerinin etkilediği örgütsel unsurları dikkatle incelemektedir (Mavi, 2020; Yetik, 2022). Ancak okul müdürlerinin rollerini yordayan bireysel unsurlar ise görece ihmal edilmiş durumdadır. Bu, okul müdürlerini etkileyen kaynakların anlaşılmasını güçleştirmektedir. Okul müdürleri mesai bitince de farklı kurum ve kuruluşlarla görüşerek okulları için kazanım elde etmeye çalışmaktadır. Bu noktada bağlantı kurma, okul müdürlerinin üzerinde durulması gereken rollerinden biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Öğretmenlerin bireysel özelliklerinin müdürlerin bağlantı kurma rolleri üzerindeki etkilerini inceleyen literatür ise sınırlı bir görünüme sahiptir. Bu nedenle bizler hazırlayacağımız çalışmamızla öğretmenlerin cinsiyetlerinin, yaşlarının, branşlarının, öğrenim durumlarının ve deneyimlerinin müdürlerin bağlantı kurma yetilerini nasıl etkilediğini keşfetmeyi amaçlıyoruz. Araştırma verilerimizi Kahramanmaraş'ta görev yapan öğretmenlerden toplamayı, analizlerimizi ikili lojistik regresyonla gerçekleştirmeyi hedefliyoruz (George & Mallery, 2022). Geçmiş bulgulara dayanarak (Kılınç & Receptoğlu, 2013; Yavuz, 2006) bazı bireysel değişkenlerin okul müdürlerinin bağlantı kurma rollerini yordayabileceğini öngörüyoruz.

Anahtar Kelimeler: Okul müdürü, yönetici rolleri, bağlantı kurma.

Principals' roles outside the school: A study of their linking skills

Abstract

Many factors have an impact on school life. One of these factors is the school principal. As a matter of fact, the literature on school principals is rapidly expanding, and researchers are carefully examining the organizational elements that school principals affect (Mavi, 2020; Yetik, 2022). However, individual factors predicting the roles of school principals have been relatively neglected. This makes it difficult to understand the resources that impact principals. School principals try to reach benefits for their schools by meeting with different institutions and organizations at the end of their working hours. At this point, linking emerges as one of the roles of school principals that should be emphasized. The literature examining the effects of teachers' individual characteristics on principals' linking roles is limited. Therefore, our study aims to explore how teachers' gender, age, branch, education, and experience characteristics affect principals' ability to develop linking skills. We aim to collect our research data from teachers working in Kahramanmaraş and to conduct our analyses with binary logistic regression (George & Mallery, 2022). Based on previous findings (Kılınç & Receptoğlu, 2013; Yavuz, 2006), we predict that some individual variables may predict principals' linking roles.

Keywords: Principal, managerial roles, linking.

155 Sorumlu Yazar/Corresponding Author, Dr./PhD., Millî Eğitim Bakanlığı/Ministry of National Education, duanmavi@hotmail.com, 0000-0001-7244-6448

156 Dr./PhD., Millî Eğitim Bakanlığı/Ministry of National Education, gmzeclskn@gmail.com, 0000-0001-8831-6613

157 Prof Dr./Prof., Hacettepe Üniversitesi/Hacettepe University, mrtozdem@gmail.com, 0000-0002-1166-6831

Kaynakça/Reference

- George, D., & Mallery, P. (2022). *IBM SPSS statistics 26 step by step: A simple guide and reference* (17. ed.) Routledge.
- Kılınç, A. Ç., & Recepoğlu, E. (2013). Ortaöğretim okulu öğretmenlerinin öğretmen liderliğine ilişkin algı ve beklentileri. *Kalem Eğitim ve İnsan Bilimleri Dergisi*, 3(2), 175-215.
- Mavi, D. (2020). *Yönetici rolleri, örgüt iklimi ve duygusal emek arasındaki ilişkilere yönelik öğretmen görüşleri* (664550) [Doktora tezi, Hacettepe Üniversitesi], Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Tez Merkezi.
- Yavuz, M. (2006). İlköğretim okulu müdürlerinden beklenen roller ve karşılama düzeyleri. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (16), 657-670.
- Yetik, F. (2022). *Okul yöneticilerinin yönetici rolleri ile psikolojik sözleşme alguları arasındaki ilişki* (760032) [Yüksek lisans tezi, Pamukkale Üniversitesi], Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Tez Merkezi.

Öğrenci akademik iyimserlik ölçeği*

Elif Koca¹⁵⁸ , Tuba Akpolat¹⁵⁹

Öz

Bu araştırmanın amacı, öğrencilerin akademik iyimserlik düzeyini belirlemek için geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı geliştirmektir. Çalışma, nicel araştırma yönteminden faydalanarak gerçekleştirilmiştir. Ölçek geliştirme sürecinde madde havuzu oluşturma, uzman görüşü ve pilot uygulama, taslak ölçeği uygulama ve geçerlik ve güvenilirlik çalışması adımları takip edilmiştir. Ölçek geliştirme sürecinin uygulama aşaması için araştırmanın çalışma grubu İstanbul ili Zeytinburnu ilçesinde bulunan Millî Eğitim Bakanlığına bağlı ortaokulda öğrenim gören 924 öğrenci oluşturmaktadır. Geliştirilen ölçeğin yapı geçerliliğini saptamak için Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) uygulanmıştır. AFA sonucunda, toplam varyansın %50'sini açıklayan, 26 madde ve üç faktörden oluşan bir yapı elde edilmiştir. Ortaya çıkan faktörler, Öğretmene Güven, Akademik Vurgu ve Okulla Özdeşleşme olarak adlandırılmıştır. Ölçeğin bir bütün olarak Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı incelenmiş ve hesaplanan bu sonucun ölçeğin güvenilir ölçümler yaptığını göstermiştir. Bu bulgulara dayanarak, öğrencilerin akademik iyimserlik düzeylerini ölçmeye yarayan Öğrenci Akademik İyimserlik Ölçeği'nin geçerli ve güvenilir olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Öğrenci akademik iyimserliği, öğretmene güven, akademik vurgu, okulla özdeşleşme, ölçek geliştirme.

Student academic optimism scale

Abstract

The aim of this study is to develop a valid and reliable measurement tool to determine the level of academic optimism of students. The study was conducted by utilizing quantitative research method. In the scale development process, the steps of creating an item pool, expert opinion, and pilot application, applying the draft scale, and validity and reliability study were followed. For the application phase of the scale development process, the study group of the research consisted of 924 students studying in a secondary school affiliated to the Ministry of National Education in Zeytinburnu district of Istanbul province. Exploratory Factor Analysis (EFA) was applied to determine the construct validity of the developed scale. As a result of EFA, a structure consisting of 26 items and three factors explaining 50% of the total variance was obtained. The factors were named as Trust in Teacher, Academic Press, and Identification with School. The Cronbach Alpha reliability coefficient of the scale as a whole was analyzed, and this result showed that the scale made reliable measurements. Based on these findings, it was concluded that the Student Academic Optimism Scale, which is used to measure students' academic optimism levels, was valid and reliable.

Keywords: Student academic optimism, trust in teacher, academic press, identification with school, scale development.

*Çalışma, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Programları ve Öğretim Ana Bilim Dalında Doç. Dr. Tuba AKPOLAT danışmanlığında Elif KOCA tarafından hazırlanan Yüksek Lisans tezi kapsamında hazırlanmıştır.
158 Elif Koca/Yüksek Lisans Öğrencisi/Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi/eelifkoca@gmail.com, 0000-0003-4177-5745
159 Doç. Dr. Tuba Akpolat /Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi/tuba.akpolat@msgsu.edu.tr, 0000-0001-5907-6972

Sanal örgütlerde örgütsel özdeşleşme: kuramsal bir araştırma

Esra SEYRATLI ÖZKAN¹⁶⁰ , Prof. Dr. Şöheyda GÖKTÜRK¹⁶¹ ,

Öz

Sanal örgütler ve sanal iş, dijitalleşmenin artması ile hız kazanmıştır. Sanal örgütlerin sürdürülebilirliğinin önünde; fiziksel olarak birbirinden uzak, dağınık olarak çalışan örgüt üyelerinin koordinasyon ve kontrolünün sağlanması, örgütün belirlediği görev ve sorumlulukları üstlenmesi bağlamında örgütsel vatandaşlık davranışlarının sergilenmesi, çalışma grupları ve bireylerin işlevselliğinin sağlanması, etkili iletişimin sağlanması, örgütle bütünleşerek örgütte tutulması konuları yer almaktadır (Ashforth ve Mael, 1996; Weisenfeld ve diğ., 1999). Sanal çalışma biçimi, bireylerin örgütlerini algılama biçimine etki edebilir bu nedenle farklı örgütsel çıktılara sebebiyet verebilir. Sanal çalışmanın yarattığı mesafenin; çalışanlar ve örgütleri arasındaki ilişkiyi nasıl şekillendireceği ise temel bir sorun olarak ifade edilmektedir (Weisenfeld ve diğ., 1999). Bireylerin; örgütlere ait olma duygusu olarak tanımladığı ve çalışan davranışlarına odaklandığı olgu, örgütsel özdeşleşme ile açıklanmaktadır (Ashforth ve Mael, 1996). Sanal iş yerinde sanal olarak çalışan bireylerin deneyim ve beklentilerini derinlemesine anlamak, örgütsel özdeşleşme süreçlerini kuramsal bir bakış açısıyla incelemek alandaki önemli bir boşluğun doldurulmasına katkı sağlayacaktır. Örgütsel özdeşleşme kavramının sanal örgütler ve sanal işler çerçevesinden araştırılması genelde yönetim, özelde de eğitim yönetimi disiplinleri açısından araştırılması gereken bir olgudur.

Anahtar Kelimeler: Sanal örgütler, sanal çalışan bireyler, örgütsel özdeşleşme.

Organizational identification in virtual organizations: a theoretical research

Abstract

Virtual organizations and virtual business have gained momentum with the increase in digitalization. The sustainability of virtual organizations includes ensuring the coordination and control of organizational members who work physically distant from each other and dispersed, exhibiting organizational citizenship behaviors in the context of assuming the duties and responsibilities determined by the organization, ensuring the functionality of work groups and individuals, ensuring effective communication, integrating with the organization and keeping them in the organization (Ashforth & Mael, 1996; Weisenfeld et al., 1999). The virtual working style may affect the way individuals perceive their organizations and therefore may lead to different organizational outcomes. A fundamental problem is how the distance created by virtual work will shape the relationship between employees and their organizations (Weisenfeld et al., 1999). The phenomenon that individuals define as a sense of belonging to organizations and focusing on employee behavior is explained by organizational identification (Ashforth & Mael, 1996). Understanding in depth the experiences and expectations of individuals working virtually in the virtual workplace and examining organizational identification processes from a theoretical perspective will contribute to filling an important gap in the field. Investigating the concept of organizational identification within the framework of virtual organizations and virtual jobs is a phenomenon that should be investigated in terms of management in general and educational management disciplines in particular.

Keywords: Virtual organizations, virtual working individuals, organizational identification.

160 Esra SEYRATLI ÖZKAN. Doktora Öğrencisi, Kocaeli Üniversitesi, esraseyratl@gmail.com, 0009-0000-7702-6960
161 Şöheyda GÖKTÜRK. Prof. Dr., Kocaeli Üniversitesi, sdooyuran@gmail.com, 0000-0002-4906-2654

Kaynakça/Reference

- Ashforth, B. E., & Mael, F. A. (1996). Organizational Identity and Strategy as a Context for the Individual. *Advances in strategic management*, 13, 19-64.
- Wiesenfeld, B. M., Raghuram, S., & Garud, R. (1999). Communication patterns as determinants of organizational identification in a virtual organization. *Organization science*, 10(6), 777-790.

Eğitim Örgütlerinde Makyavelist Liderlik Yaklaşımı: Değerlendirme ve İncelenmesi

İrem Demir Arıcı¹⁶² , İbrahim Kocabaş¹⁶³

Öz

Bu çalışma, eğitim örgütlerinde makyavelist liderlik yaklaşımının kullanımını değerlendirmek ve incelemektedir. Makyavelist liderlik, İtalyan siyaset filozofu Niccolò Machiavelli'nin eserlerinden esinlenerek şekillenen bir liderlik tarzıdır. Bu yaklaşım, liderin güç, manipülasyon ve stratejik düşünme gibi unsurları öne çıkarır. Makyavelist liderler genellikle hedeflerine ulaşmak için her türlü aracı kullanmaya açıktırlar ve etik normlara sık sık esnek yaklaşırlar. Makyavelist liderlik, hızlı karar alma, etkili kriz yönetimi ve belirli hedeflere odaklanma gibi avantajlar sağlayabilirken, aşırı kullanımı güven eksikliği, işbirliği azalması ve uzun vadede olumsuz sonuçlara neden olabilir. Bu liderlik tarzı, belirli koşullar altında etkili olabilir ancak dengeli ve bilinçli bir şekilde uygulanmalıdır. Bu yaklaşım, eğitim örgütlerinde hızlı karar almayı, belirlenen hedeflere odaklanmayı ve etkili yönetimi teşvik etmeyi amaçlar. Ancak, aşırı kullanımı, güvensizlik, işbirliği eksikliği ve öğrenci odaklılığın azalması gibi olumsuz sonuçlara yol açabilir. Makyavelist liderliğin örgüt içindeki performansı veya üretkenliği sadece olumsuz yönde değil olumlu yönde de etkileyebileceğini gösteren çeşitli araştırmalar bulunmaktadır. Bu bildiri, makyavelist liderlik yaklaşımının eğitim örgütleri üzerindeki etkilerini değerlendirmekte ve dengeli bir şekilde kullanılmasının önemini vurgulamaktadır. Liderlerin güçlü karar alma ve hedef odaklılık gibi olumlu özellikleri benimsenirken, işbirliği, güven ve öğrenci odaklılık gibi temel değerleri göz ardı etmemeleri gerektiğini vurgular. Özellikle, kendilerini geliştirmek veya izlenim yönetimi yapmak istediklerinde, makyavelistler prososyal kişilerarası yaklaşımları kullanarak aldatıcı ve yıkıcı davranmaktan kaçınmaya çalışırlar. Sonuç olarak, makyavelist liderlik yaklaşımının eğitim örgütlerinde bilinçli ve dengeli bir şekilde uygulanması, okul kültürünün geliştirilmesine ve öğrenci başarısının artırılmasına katkıda bulunabilir.

Anahtar Kelimeler: Liderlik, Makyavelist Liderlik, Eğitim Örgütlerinde Liderlik

Machiavellian Leadership Approach in Educational Organisations: Evaluation and Investigation

Abstract

This study aims to evaluate and examine the use of Machiavellian leadership in educational organisations. Machiavellian leadership is a leadership style inspired by the works of Italian political philosopher Niccolò Machiavelli. This approach emphasises the leader's power, manipulation and strategic thinking. Machiavellian leaders are generally open to using any means to achieve their goals and are often flexible to ethical norms. While Machiavellian leadership can provide advantages such as quick decision-making, effective crisis management and focus on specific goals, its overuse can lead to lack of trust, reduced co-operation and negative consequences in the long term. This leadership style can be effective under certain conditions, but it should be applied in a balanced and conscious way. This approach aims to promote quick decision-making, focus on set goals and effective management in educational organisations. However, its overuse can lead to negative consequences such as mistrust, lack of co-operation and reduced student orientation. There are several studies showing that Machiavellian leadership can affect performance or productivity in an organisation not only negatively but also positively. This paper evaluates the effects of Machiavellian leadership approach on educational organisations and emphasises the importance of using it in a balanced way. It emphasises that

*Bu bildiri yazar tarafından yürütülen "Okul Kültürü İle İş Becerikliliği Arasındaki İlişkide Makyavelist Liderliğin Aracı Rolü" başlıklı doktora tezi kapsamında sunulacaktır.

162 İrem Demir Arıcı, Arş. Gör. Yıldız Teknik Üniversitesi, iarici@yildiz.edu.tr, 0000-0002-4314-9003

163 Prof. Dr., Fatih Sultan Mehmet Üniversitesi, ibrahimkocabas06@gmail.com.tr, 0000-0002-3540-2427

17. Uluslararası Eğitim Yönetimi Kongresi-UEYK2024 – 7-9 Mart/March 2024 - Bildiri Özetleri Kitabı
17th International Congress on Educational Administration - IEAC2024 - *Proceedings Abstracts*

leaders should embrace positive traits such as strong decision-making and goal orientation, while not neglecting core values such as cooperation, trust and student orientation. In particular, when they want to improve themselves or manage impressions, Machiavellians try to avoid deceptive and destructive behaviour by using prosocial interpersonal approaches. Consequently, a conscious and balanced application of the Machiavellian leadership approach in educational organisations can contribute to improving school culture and increasing student achievement.

Keywords: Leadership, Machiavellian Leadership, Leadership in Educational Organisations

Ölçücülük Temelinde Türkiye'deki Eğitim Yönetimi Alanına Eleştirel Bir Yaklaşım

Murat Polat¹⁶⁴

Öz

Ölçücülük hipotezini esas almak ve birtakım analizlerle eğitim yönetiminde yönetsel gerçekliğin oluşumuna dair kısa bir incelemede bulunularak kavramsal ve kuramsal düzeyde mevcut alanyazına katkı sağlamak mümkündür. Bu çalışma ile yapılmak istenen ise ilgili alanyazın çerçevesinde ölçücülük yaklaşımını esas alan bir eğitim yönetimi alanının inşası için gereken kavramsal ve teorik iskeletin oluşması yönünde pratiğe dönük bir adım atmaktır. Bu doğrultuda öncelikle ülkemizde eğitim yönetimi alanına yöneltilen ve öne çıkan eleştirel yaklaşımların temel varsayımları eğitim yönetimi alanyazınına dayalı olarak açıklanmaya çalışılmaktadır. Daha sonra bu eleştirel yapıya alternatif bir bakış sunan ölçücülük yaklaşımı ve ülkemizdeki eğitim yönetimi alanına nasıl uyarlanabileceği üzerine görüşlere yer verilmektedir. Araştırma sonunda ulaşılan sonuçların eğitim yönetimi alanındaki politikalar açısından hem politika belirleyiciler hem de yürütücüler özelinde aydınlatıcı ve yol gösterici olması beklenmektedir. Bu bağlamda araştırmacılar için de birtakım öneriler sunulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim yönetimi, Ölçücülük yaklaşımı, İdeametric, Türkiye

Educational Administration in Türkiye on the Basis of Ideometrics A Critical Approach

Abstract

At the conceptual and theoretical level, it may be possible to make a contribution to the existing literature by using the ideametric hypothesis as a basis. Additionally, an analysis of the formation of managerial reality in educational administration could be briefly examined. The purpose of this study is to aid in the development of a conceptual and theoretical framework for the ideametric approach in educational administration. The text outlines the fundamental assumptions of critical approaches to educational administration in our country, drawing on relevant literature. The following section presents the ideametric approach as an alternative view to the critical structure, and discusses its potential adaptation to the field of educational administration in our country. The research results are expected to provide guidance for policy makers and executives in developing educational administration policies. The language used is clear, objective, and follows a formal register. The text adheres to conventional structure and formatting features, and is free from grammatical errors, spelling mistakes, and punctuation errors. Additionally, suggestions are provided for researchers.

Keywords: Educational administration, Ideametric approach, Türkiye

Kaynakça/Reference

- Akbulut, Ö. (2006). Türkiye'de kamu yönetimi incelemesini tanımlayıcı bir kavram önerisi: Ölçücülük-Ideametric. *Amme İdaresi Dergisi*, 39(4), 159-193.
- Aslanargun, E. (2007). Modern eğitim yönetimi anlayışına yönelik eleştiriler ve postmodern eğitim yönetimi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 50(50), 195-212.

164 Sorumlu Yazar/ Corresponding Author Doç. Dr./Assoc. Dr., Muş Alparslan Üniversitesi/Muş Alparslan University, m.polat@alparslan.edu.tr, ORCID: 0000-0002-2921-7831

17. Uluslararası Eğitim Yönetimi Kongresi-UEYK2024 – 7-9 Mart/March 2024 - Bildiri Özetleri Kitabı
17th International Congress on Educational Administration - IEAC2024 - Proceedings Abstracts

- Balci, A. (2008). Türkiye’de eğitim yönetiminin bilimleşme düzeyi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 54(54), 181-209.
- Firat, N. Ş. (2006). Pozitivist yaklaşımın eğitim yönetimi alanına yansımaları, alana getirdiği katkı ve sınırlılıkları. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20, 40-51.
- Kurt, T. (2006). Eğitim yönetimi yerleşme eğilimi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 14(1), 61-72.
- Örücü, D., & Şimşek, H. (2011). Akademisyenlerin gözünden Türkiye’de eğitim yönetiminin akademik durumu: Nitel bir analiz. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 2(2), 167-197.
- Özdemir, M. (2011). Kamu yönetimi ve işletme yönetimi arakesitinde bir bilim: Eğitim yönetimi. *Amme İdaresi Dergisi*, 44(2), 29-42.
- Özdemir, M. (2017). Eğitim yönetimi epistemik bunalımın arkeolojisi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 23(2), 281-304. <http://dx.doi.org/10.14527/kuey.2017.010>
- Şişman, M. (1998). Eğitim yönetimi kuram ve araştırmada alternatif paradigma ve yaklaşımlar. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 16(16), 395-422.
- Takmak, H. (2019). Eğitim yönetiminin özgünleşme ve özerkleşme sorunsalı. *Ege Eğitim Dergisi*, 20(1), 113-126. <https://doi.org/10.12984/egged.452705>
- Turan, S., & Şişman, M. (2013). Eğitim yönetimi alanında üretilen bilişsel bilgi ve batılı biliş tarzının eleştirisine giriş. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 4(4), 505-514.
- Yılmaz, K. (2018). Türkiye’deki eğitim yönetimi alanı ile ilgili çalışmalara eleştirel bir bakış. *Journal of Human Sciences*, 15(1), 123-154.
- Yılmaz, K. (2023). Eğitim yönetimi kuram hareketi. *Alanyazın*, 3(2), 29-37. <https://doi.org/10.59320/alanyazin.1172006>

Leading in times of disruption – preparedness, problems, and possibilities

Dr Paul Campbell

Department of Education Policy and Leadership
Faculty of Education and Human Development
The Education University of Hong Kong
Hong Kong, SAR

campbellp@eduhk.hk

Leadership in times of disruption has garnered attention in recent years as a consequence of the COVID-19 pandemic. However, prior to the pandemic, constitutional uncertainty, forced migration, climate emergency, and the challenges of a post-truth era were some aspects of the complexities societies were facing, and education systems were tasked with responding to (Campbell, 2020). While perhaps changing in nature and form, these challenges persist, and education and the work of schools remain at the forefront of how societies respond in times of disruption and uncertainty.

This paper draws upon early data from a larger study examining leadership of change and improvement in the Hong Kong education system, comprising of a single case study design, and critical policy analysis. It also draws upon work compiled in a special issue of the School Leadership and Management journal (SLAM) guest edited by the author in collaboration with Esther Dominique Klein and Rania Sawalhi, the Educational Leadership Network leaders (ELN) of the International Congress for School Effectiveness and Improvement (ICSEI) (Campbell, Klein & Sawalhi, 2023). This paper highlights and illustrates not only the complex demands and roles of contemporary leadership in schools and education systems, but explores how leaders at various levels of education systems can and do make sense of the challenges they face, and the role of leadership learning in this prior to, during, and after periods of disruption and uncertainty. This is framed through the important considerations of the varied characteristics that guide how we understand leaders and their leadership practice based on who they are as individuals, their schools, communities, and broader systemic and institutional contexts.

References

- Campbell, P., Klein, E. D., & Sawalhi, R. (2023). Leading in times of disruption – preparedness, problems, and possibilities (Part 1), *School Leadership & Management*, 43:2, 99-103, DOI: 10.1080/13632434.2023.2217499
- Campbell, P. (2020). Rethinking professional collaboration and agency in a post-pandemic era, *Journal of Professional Capital and Community*, 5:3/4, 337-341, <https://doi.org/10.1108/JPCC-06-2020-0033>

Navigating Educational Ambidexterity: Exploring Leader-Member Exchange and Open Innovation Mindsets

Nedim Özdemir, Ömür Çoban, Hilal Büyükgöze, Sedat Gümüş, Marcus Pietsch

Abstract

The challenges and difficulties confronted by nations worldwide have increased the demands on educational systems, including improving student academic achievements and narrowing achievement disparities, incorporating technology into instruction, and developing a variety of soft skills. Accordingly, the challenge is, how can schools deal with such pressure while still meeting their responsibilities in ever-changing environments?

According to organizational research, exploration—or trying out new ideas and methods while being flexible, and future-oriented—can provide effective responses to changing conditions and expectations. Concurrently, exploitation—which includes assessing current needs, finding the optimal solutions, and carrying them out effectively—is viewed as crucial for achieving high organizational performance (Masci et al., 2008). We suggest that, like most other organizations, today's schools should achieve their goals with a steady emphasis on ambidexterity, the combination of exploration and exploitation.

Although organizational ambidexterity has yet to be investigated in educational research (Pietsch et al., 2022; 2023), organizational research has consistently shown that it can improve an organization's innovation capacity and performance while also increasing its competitiveness and environmental adaptability. Against this backdrop, we developed a model to investigate the effect of leader-member-exchange on organizational ambidexterity in Turkish public schools, with open innovation mindset profiles playing a moderating role. From a theoretical standpoint, we classified these characteristics as types of open innovation mindsets. Thus, our study sought to understand (1) whether participant teachers could be classified into diverse profiles of open innovation mindset, and (2) whether teachers' membership in diverse profiles of these mindset moderates the role of leader-member-exchange on their ambidexterity practices.

References

- Masci, F. J., Cuddapah, J. L., & Pajak, E. F. (2008). Becoming an agent of stability: Keeping your school in balance during the perfect storm. *American Secondary Education*, 36(2), 57–68.
- Pietsch, M., Brown, C., Aydın, B., & Cramer, C. (2023). Open innovation networks: a driver for knowledge mobilisation in schools? *Journal of Professional Capital and Community*, 8(3), 202–218.
- Pietsch, M., Tulowitzki, P., & Cramer, C. (2022). Principals between exploitation and exploration: Results of a nationwide study on ambidexterity of school leaders. *Educational Management Administration & Leadership*, 50(4), 574–592.

Eğitim Yöneticileri ve Eğitim Deneticileri Derneđi

www.eyedder.org.tr

✕ @eyedder_earda